

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Berxwedan

Aylık gazete

15 Mayıs 1993
Sayı 159
Fiyatı 3,-DM

Bütün Kürdistanlılar, demokratlar, dostlar!

ÖZGÜR KÜRDİSTAN VE ULUSAL BİRLİK İÇİN

29 Mayıs günü BONN'DA BULUŞALIM

ÇÖZÜM

A. ÖCALAN

Demirel de ulusal sorunun çözümünü esas almak zorundadır

Birçok alanda kitlesel tutuklamalar yine devam ediyor. Ve yine bazı çatışmalara giriliyor. Sabrımızı korumak istiyoruz. Umarız bazı koşullarımıza mevcut iktidar da özen gösterir. Eğer biraz özen gösterirlerse bu kitlsel tutuklamalara, göçertmelere başvurmazlarsa, bu temelde zorlamazlarsa bizi, biz süreci biraz daha böyle barışçıl götürebilir, siyasi çözüme şans vermeyi sürdürebiliriz. *5. sayfada*

Değerli yurtseverler, demokratlar, dostlar!

29 Mayıs günü "Özgür Kürdistan ve ulusal birlik yürüyüşü"ne en büyük katılımı sağlayalım.

Yurtsever halkımız!

Ulusal bayraklarımızla büyük Bonn yürüyüşünü donatalım!

Berxwedan

BERXWEDAN'DAN

ATEŞKES

PKK çok yerinde ve zamanında iyi hesaplanmış ve planlanmış bir adım daha atarak hem ulusal ve uluslararası alanda gündemin başına oturdu, hem de ulusal kurtuluş mücadelemizde daha güçlü ve gelişkin bir dönemin başladığını ilan etti. Ulusal kurtuluş mücadelemizde ilk kez yaşanan ateşkes, hem tarihsel ve güncel açıdan, hem de siyasi ve askeri güç açısından önemli bir gelişmedir.

Devamı 3. sayfada

O BİR DESTANDI!

Gülnaz KARATAŞ

Beritan arkadaşı ilk tanıdığımda bende uyandırdığı şey arkadaşlara her koşulda öncülük edebilmesiydi. Saflarda yeni olmasına rağmen bir PKK komutanında bulunması gereken canlılığı, ataklığı, fedakarlığı, yoldaşlık ruhunu çok yoğun yaşıyordu. Devrime inancı ve özü parti saflarında sistemli bir eğitim olmadığı zamanlarda dahi onu ayakta tuttuğu gibi yoldaşlarına da çok iyi örnek olabiliyordu. Yoldaşları arasında ayrım yapmadığı gibi paylaşımı hem ruhen hem fiziken en güzel yanıyla yaşıyor ve çevresinde de yaşatmaya çalışıyordu. Her yoldaşına saygı, sevgi temelinde yaklaşıyor, onları dinliyor ve çözüm gücü olabiliyordu. Teori olarak çoğu kez anlatmasına gerek kalmıyordu, pratiği herşeyi fazlasıyla verebiliyordu. Yapının bir bütünü O'nda Apocu ruhun, militanlığın, fedakarlığın, özverinin, kararlılığın, netliğin, yoğunluğunu Beritan yoldaş şahsında görebilmişti. Savaşın her türlü ağır yükünü, gerekliliğini yaşamdaki etkinliğiyle kaldırmasını çok iyi bilince çıkarmış ve bunun uygulanmasında öncü olabilmişti yoldaşlarına.

O'nun moralliliği her ne kadar yaşamda kişilik savaşımı, örgütsel savaştaki mücadele eğilimi, pratiği olsa da; sıcak savaşa gidememenin bu yönlü bir paylaşımı yaşamamanın ezikliği ancak O'nu moralsiz kılabiliyordu. Yaşamda güçlü gözlemlerinden dolayı kişilik tahlillerini yapan ve çözüm gücü olan Heval Beritan fethedici kişiliğe sahipti. Şu anda Beritan yoldaşı ruhen yaşamamıza rağmen onu mısralaştırmamanın ezikliğini yaşıyoruz. **O bir destandı.** Kahramanlığı Kürdistan dağlarının doruğunda sergileyen devrim şehidimizi nasıl sayfalara sığdırabiliriz? Şahadetinden önce ve sonra soylu direnişi ve kahramanca tavırları en son düşman gücü ihanetçilerin hayranlığını ve saygısını kazanabilmiş, bu halka da yansıtılmış, başlı başına bir uyanışı getirmiştir.

Bütün bu güzelliklerin yanısıra doğaya bakış açısıda bambaşkaydı. Ateşe, doğaya, çiçeğe, kuşa, suya bakarken bütün güzellikleri bir arada yakalayabilen biriydi. Onu düşünürken akla gelen bir diğer şey ise suyun akışıyla birlikte şarkı söylemesiydi. Geleneksel Kürt kadınının zılgıtını kendi kişiliğinde somutlaştıran ve yaşamını zılgıtlarla sonlandıran Beritan Yoldaşı anlatmak kolay değil.

Devrimci selam ve saygılarla

Şehit Beritan (Gülnaz Karataş) Arkadaşın Günlüğünden Bazı Alıntılar

Cizre'de silahlı ayaklanma, tanklarla, zırhlılarla Cizre'yi çepeçevre sarmışlar. Cudi mahallesini top atışana tutmuşlar 3 ev imha edilmiş.

28.3.92/ Bugün ölümsüz komutanım, ulusal kahramanımız, susmayan namlumuz, düşmana dinmeyen öfkemizin şahadet yıldönümü. Senin direnişinin, kişiliğinin, zafer yürüyüşünün, PKK'liliğinin önünde devrimciliğimin her zerresiyle eğilir, seni selamlarım. Yolun, yolunuz; yolumuzdur.

10.4.1992/Saat 10.25 Uçaklar nihayet geldi. Savaşmak ve ölmek için çok güzel bir gün... Can birdir. Bu vatana, bu mazlum halka, insanlığa feda edilecekse bir hiçtir...

AN SERKEVTİN; AN NEMAN!

18.5.1992/ Dün yazmadım, fırsat olmadı. Şu an yazabilirim ancak, azim isteğim yok. Arkadaşlar ailemle görüşmüş, ailem biraz yıkılmış benim saflara gelişimle. Onlarla ilişkiye geçen arkadaşlara "Biz bir tane verdik, artık başka birşey beklemeyin" demişler. O hiç sorun değil, hemde hiç, partim ailemle ilişkiye geçmiş ya, mutlaka kazanır. Aileme güzel uzun boylu bir mektup yazmayı kafaya koydum. Güzel olur ve de fotoğraflı, mutlaka etkisi olmalıdır. Açıkça ailemin saflarda, ERNK çatısında yeralmamış olması, sosyal ajan olması bana acı veriyor. Dönüşeceklerine, yurtseverleşeceklerine mutlaka inanıyorum.

22 Mayıs 1992/ Gerçekten pratiğe gidip savaşmak istiyorum. Hatta bazen zaptedilmez oluyor, hırçınlaşıyor bendeki bu istek. Deli bir kısrağı dar mekanlara hapsetmek gibi... Yüreğim habire gifteliyor, sesini duyurmaksızın... burnundan soluyarak.

31 Mayıs 1992/ En güzeli an be an yazmak olacaktı. O an kalemim yoktu. Bugün SAVAŞTIM! Tekrar yazmak istiyorum bu kelimeyi. Hemde defalarca, bugün SAVAŞTIM ve attığım ilk mermilerden birini alıp doyasıya çektim barut kokusunu içime, baharda bile böyle güzel kokan bir çiçek görmedim henüz. Sabah keşif uçağı gelmişti. Öğlen 12.30'da yoğun uçak ve silah sesleri geldi. Arkadaşlar mevzilendiler. Ben de tepe komutanı arkadaşa söyleyip, yolunu bilmediğim halde patikayı takip ederek tepeye ulaştım. Tepeye ulaştığımda BCS başındaki iki arkadaş, orada BCS'nin parlamaması için bir yağmurluğun altında duruyordu. Arkadaşlara hemen sordum. "Doçka (uçaksavar) çalıştı mı?" Yanıt: "Evet" Bu demektir ki BCS'yi (bikisi) kullanabiliriz. Ve yanımdaki arkadaşımla uçağa karşı savaşıyoruz. Bizim bulunduğumuz alana bombalama ve tarama yapıyorlar. Uygun mesafede, uçaklara hep ateş ediyoruz. Bizim tepe haricinde bir BCS ve Doçka tepesi daha var. Onlar da çatışıyorlar. Sıcak ve güzel bir gün savaşmak için, 90'a yakın mermi sıktım. Yanımdaki arkadaş bayağı iyiydi. Korkup korkmadığını ona sorduğumda. Geçmişte "şere gunditi'de" (Köylü savaşında) bulunduğunu, o nedenle korkmadığını belirtti. Doğrusu cevap hoşuma gitti ve güldüm. Yoldaşımla beraber güzel bir süreç yaşadık ve hala içindeyiz. Yaklaşık 1.30'da başlayıp 3'e dek sürdü, saat 6 oldu. Henüz uçaklar tekrar gelmediler. Geleceklerini sanmam, yakında geri çekilme yapacağız. Gerçekten bugün zerre kadar korkmadım. Hem de hiç, atari oynuyordum sanki.

Yalnız işte
Al şafaklara batmış bu dağları
Birlikte seyre durmadan bir an için
bile olsa
Ölmek istemiyorum hepsi bu
Bir şeyler gönderebilseydim sana
Ama bir gerillanın kavgasından
Silahından başka neyi var ki
Bu kavganın onuruyla
kucaklarım seni
Eylem sonrasının coşkusuyla öperim
gülüşlerinden
Seni Selamlarken.

Beritan Hevi / Gülnaz Karataş
10 Temmuz 1992

Hedef haline geldi mi tetiğe bas

5 Haziran 1991/ Bir müjde vermek istiyorum. Uçaklarla savaştığımız gün 1 transiz uçağı düşürülmüş. Bir uçak da yara almış. Bunda payım olduğuna inanıyorum, çok mutluyum, gururluyum. Ve çığlık çığlığa haykırıyorum.

"YAŞASIN SAVAŞAN, SAVAŞTIKÇA GÜZELLEŞEN, GÜZELLEŞTİKÇE, SEVİLEN KADIN"

2.7.1992/ Yazın ilk ayı geçti. Dün yine savaşın içindeydim. Uçaklara karşı ve çok büyük bir süpriz olarak kamp üzerinden iki kez uçuş yaparak geçen iki helikopterin tekrar gelme ihtimaline karşı B-7'i de (roketatar silahı) aldık. Ama helikopterler bugün gelmedi. Gelseydi B-7 kullanacaktım.

Devamı 31. Sayfada

Gülüm benim, yoldaşım
O kadar uzun boylu yazmamı
bekleme benden

Zaten yazma kararım sancılıydı
Hem bilirsin;
Eskiden beri beceremem
yüreği mısralaştırmayı;

Deli bir kısrak gibi tepinse de
içimde bu özlem
Seninle dört mevsim yaşanmamışken,
Bir gül bitip kuruyuncaya dek
birlikteliksizken

Bir ucundan sen vurdun, bir ucundan ben
Attık dağlara kendimizi
Dağları yaşamaya koyulduk.
Yüreğe mesken ettik de dağları
Gel gör ki
Bu yüreğe dar geldi bu dağlar,
Nehirler boyu akıp gitti kavgamızın türküsü.

Dağları aştı
Bu kavgamız ölümsüz
Ayrılığa demir atmışsak da
ayrı denizlerde
hasretliklere ayrı denizlerin buluştuğu
okyanuslar var gülüm,

Ve ayrılıklar ölümlü,
Hasretler cehennemlik,
Geleli beri,
Bir kaç kez yaktı genzimi,
barutun kokusu.

Doymadım, doyulmuyor
Övün benimle, gururlan
Ne kadar da güzelleştim
bir bilsen
Savaştıkça ve güzelleştikçe savaşan
Pekişen,
Varabildin mi eylem sonrasının
yorgun gülüşünün tadına

Kusmadın mı daha mavzeri
Asırlarcadır beklenen
Özlenen yitik kinini
Karışmadı mı mavzerinin sesi
Dağa taşa sinmiş isyan-intikam
çığlıklarına.

Savaş gülüm,
Sıkı savaş
Savaştıkça varız biz
Savaştıkça güzelleşir, çoğalır,
Savaştıkça severiz.
Hem zerre kadar korkmuyorum ölümden,
ölmek ağrıma da gitmiyor.

Beritan

Berxwedan
Aylık Gazete
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 10 15 31
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN
(HABER MERKEZİ)
Tel:(49-0211) 78 83 851-2-3
Berxwedan
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Matbaa: Druckhaus Bonn
Dağıtım: Agri Verlag Köln

Avustralya 4.00 $ / Avusturya 25.00 s.
Belçika 70.00 bfr. / Danimarka 12.00 dkr.
Fransa 12.00 ff. / Hollanda 4.00 hfl.
İngiltere 1.20 £. / İsveç 12.00 skr.
İsviçre 3.00 sfr. / Norveç 12.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 18.- DM	6 ay 20.- DM
12 ay 36.- DM	12 ay 40.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

TC, uluslararası savaş kurallarını ihlal etmeye devam ediyor

Mardin (KURD-HA): 18. Nisan 1993 tarihinde Mardin'in Dargeçit ilçesine bağlı İzar, Gundıkêhaci, Pirava (Bağlıüzüm), Dırênca (Akyol) köylerini basan İsmail Mumin'in komutasındaki köy korucuları, köylüleri bir araya toplayıp "Ya köylerinizden göç edersiniz, ya da hepinizi köylerinizle birlikte yakarız" diye tehdit ettiği bildirildi.

Mardin'in Dargeçit ilçesine bağlı İzar, Gundıkêhaci, Pirava, (Bağlıüzüm), Dırênca (Akyol) köylerinin bu tehditler üzerine boşaltıldığı öğrenildi.

14.4.1993 tarihinde korucubaşı olan İsmail Mumin'in oğlu İhsan Mumin ARGK gerillaları tarafından kaçırılmıştı. Oğlu ARGK gerillaları tarafından kaçırıldığı gerekçesiyle Suçatı köyünü basan korucubaşı İsmail Mumin 6 köylüyü rehin almıştı. 16.4.1993 tarihinde korucubaşı İsmail Mumin tarafından serbest bırakılan 6 köylünün, korucubaşı İsmail Mumin tarafından kendilerine işkence edildikleri öğrenildi. Adını öğrenemediğimiz bir köylünün, korucular tarafından gördüğü işkence sonucu gözlerinin kör olduğu bildirildi. ■

Koruculuğu kabul etmeyen köy yıkıldı

Diyarbakır (KURD-HA): Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Gırê Heci Farıs (Tepecik) köyü TC güçleri tarafından yıkıldı, birçok köylü gözaltına alındı.

Bismil ilçesine bağlı Tepecik köyüne 20.4.1993 günü sabah saat 04.00 sularında TC güçleri tarafından baskın düzenlendiği, yapılan baskın sırasında 4 ev tamamen olmak üzere köydeki evlerin tahrip edildiği bildirildi. Bismil Jandarma Taburu'na bağlı askerlerin ve Tepe Jandarma Karakolu askerlerinin birlikte yaptıkları baskında 4 evin tamamen yıkıldığı, 10 tane hayvanın telef edildiği, köylülerin işkence gördüğü ve 13 köylünün gözaltına alındığı belirtildi. Köylülerden aldığımız bilgiye göre olay şöyle gelişti: 20 Mart günü sabah saat 04.00 sularında köye baskın düzenleyen Bismil Jandarma Taburu ve Tepe Jandarma Karakolu askerleri önce bütün köylüleri köy meydanında topladılar, köylüleri dayağa çekerek "Hepiniz teröristsiniz" diyerek hakaretlerde bulunup taciz ateşi açtılar. Daha sonra evleri arama yapmak bahanesiyle ellerine geçirdikleri balta ve kazmalarla evlerin duvarlarını ve evlerin içindeki bütün eşyaları parçaladılar. Ahırların içine girerek hayvanları dışarı çıkaran askerlerin, daha sonra hayvanların üzerine rastgele ateş etikleri ve 10 tane hayvanı telef ettikleri ve operasyon sırasında köylülerin saatlerce yüzükoyun yere yatırıldığı öğrenildi.

Olay hakkında muhabirimizin konuştuğu ve adının açıklanmasını istemeyen bir köylü şöyle konuştu: "Bizim köyden Van 100. Yıl Üniversitesi'nde okuyan M. Şirin Tekin 1987 yılında TC güçleri tarafından katledildi. O günden sonra da TC güçleri her 15 günde bir veya iki kez köye baskın düzenleyip hem korucu olmamız için bize baskı yapıyorlardı, hem de M. Şirin Tekin'in şehit düşmesini bahane ederek köyde gerilla barındırdığımızı gerekçe gösterip bizlere hakaret ediyorlar. Uzun zamandır sürekli köyü başımıza yıkacaklarını söylüyorlar". ■

TC, işkence ve baskılarla binlerce köylüyü göç ettiriyor

Koruculuğu kabul etmedikleri için TC güçleri tarafından köylerinden göç ettirilen yaklaşık 15 bin kişi Batman, Bismil ve çevre köylerine yerleştti.

Batman (KURD-HA): Batman'ın Kozluk ve Sason ilçelerine bağlı dağlık kesimde bulunan köyler, TC güçleri tarafından önce havadan ve karadan bombalandı, daha sonra köyleri boşaltıldı. Boşaltılan 14 köy ve mezrada yaşayanlar başta Batman ve Bismil olmak üzere, çevre köylere yerleştiler. Köylerinden göç ettirilen köylülerin durumu içler acısı! Muhabirlerimizin görüştüğü köylüler, TC guçlerinin kendilerine koruculuk dayattıkları, kabul etmeyince köylerinin boşaltıldığını söylediler.

6 Nisan'da TC güçleri Sason ve Kozluk'un dağlık kesiminde kapsamlı bir operasyon başlattılar. Operasyonda dağlar havadan bombalandıktan sonra, köyler de karadan roket ve havan atışlarıyla bombalanmaya başlandı. Bazı evlerin yakıldığı ve köylülerin köylerini boşaltmaları için baskı yapıldığı bildirildi. TC güçlerinin köylülere "Ya korucu olursunuz ya da köyleri boşaltırsınız" dedikleri , köylülerin ise koruculuğu kabul etmeyip köylerini boşalttıkları öğrenildi.

TC güçlerinin dayattığı koruculuğu kabul etmeyen Acar (Herende), Balbaşı (Herive), Güneşli (Herdaye), Ömerli (Tıreş), Heybeli (Tanze), Aydınlık (Permise Şexıka), Çağlı (Helis), Hamzalı (Şexhamza) köyleri ile Çay, Maleher, A. Maleheciya, Gırekoke, Maledemıra ve Malemele mezralarında yaklaşık 15 bin kişi köylerinden göçe zorlandı. Göç edenlerin Batman ve Bismil'e yerleştikleri öğrenildi. Göç edenlerle muhabirlerimizin yaptığı görüşmede köylülerin ortak noktası "Devlet bize koruculuk dayatıyor, biz kabul etmeyince bizi göçe zorluyor. Görüyorsunuz durumumuz perişan, buna rağmen bizler koruculuğu kabul etmeyiz" dediler.

Göç edenlerden bazılarıyla muhabirlerimizin yaptığı görüşmelerde köylülerin anlatımları, TC'nin Kürt halkının iyi niyetini suistimal ettiği tüm çıplaklığıyla ortaya çıkıyor.

Tanze (Heybeli) köyünden 64 yaşındaki Salih Kurt şunları söyledi: "Bizim köyümüz 200 hanelidir ve tamamen boşaltıldı. Önceleri TC güçleri dağlarımızı rastgele bombaladı ve karadan da harekat düzenliyordu. Operasyonlar sırasında 11 Nisan'da TC güçleri ile gerillalar arasında bir çatışma çıktı. Çatışmada 6 asker öldü, 4'ü de yaralandı. Ondan sonra harekatı yürüten yüzbaşı komutasındaki TC güçleri, başta bizim köy ve çevre köylere havan ve roket atarlarla ateş açtılar. Köyümüzün bir kısmını ateşe verdiler, köyü boşaltmamızı aksi taktirde hepimizi öldüreceklerini söylediler. Bize korucu olun diyorlar biz de korucu olmuyoruz, onlar da bu vahşeti uyguluyorlar. 64 yaşındaki Salih amca neden koruculuğu kabul etmediğini şöyle izah ediyor: "Ben 64 yaşındayım bugüne kadar namuslu, şerefli bir biçimde yaşadım, bundan sonra TC'nin vereceği silahı alıp kardeşime karşı kullanamam ve bu şerefsizliği yaşayamam, koruculuk tek kelimeyle şerefsizlik ve namussuzluktur" dedi. ■

ARGK AMED EYALET KONFERANSI YAPILDI

Diyarbakır (KURD-HA): Geçtiğimiz Mart ayının 3-17 günlerinde, ARGK Amed Eyalet 1. Konferansı'nın yapıldığı bildirildi.

3-17 Mart tarihleri arasında yapılan 1. Konferans Diyarbakır'ın kuzeyine düşen dağlık alanda, yoğun bir katılımla gerçekleştiği belirtilirken, 1. Konferans'ta önemli kararlar alındığı açıklandı. Konferansda, Amed Eyaleti'nin bütün yönleriyle ele alındığı, 1993 yılında atılacak adımların tartışıldığı; konferans sonuç bildirisinde ise şu görüşlere yer verilmektedir:

"1992 yılı bütün yönleriyle değerlendirildi. 1993 yılında atılacak adımlar tartışıldı. Cephe örgütlenmesinin daha da yoğunlaştırılması kararlaştırılırken, Bölük örgütlenmesinden Tabur örgütlenmesi karara bağlanmıştır. Konferansımız ilk olması itibariyle büyük önem taşımıştır. Değerlendirme ve kapsamlı tartışmalar sonucunda durumumuz bütün yönleriyle ortaya konulmuştur" denildi. Öte yandan Amed Eyaleti ARGK yayın organı "Denge Amed" Mart sayısı yayınlandı. Mart 1993 sayısında şu konular yer alıyor: Sunu, Başyazı, Ateşkes Taktiğini Doğru Kavrayalım, Haber-Yorum partimizin önderliğinde Ulusal Birliğe Doğru Gidiş, Eyalet 1. Konferansımız Bir Zafer Toplantısıdır, Newroz, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, Kültür-Sanat-Edebiyat, Şiir ve Serbest Köşe yer almaktadır.

Amed Eyaleti'nde TC ASKERLİĞİNE GİTME YASAKLANDI

Amed Eyaleti ARGK Askeri Konseyi tarafından yayınlanan bir bildiride bundan sonra Kürt gençlerinin TC ordusuna askerlik yapmaları yasaklanırken, gençlerin ARGK saflarında askerliklerini yapmaları çağrısı yapıldı.

Amed Eyalet Askeri Konseyi tarafından 8 Nisan'da yayınlanan bildiride Kürt gençlerinin bildirinin dağıtılması tarihinden itibaren TC ordusuna askerlik yapmaları yasaklandı. Ordunun üçte birinin Kürt gençlerinden oluştuğunu belirten bildiride, Kürt ulusunun varlığının imhasına yönelmiş bir orduda askerlik yapmanın kabuledilemeyeceği belirtilerek şu görüşlere yer verildi: "TC ordusunun üçte biri Kürt gençlerinden oluşmakta. Daha önce Kürt gençliğinin askere gitmeleri durumunda ülkesini terk etmesi gerekirdi. Ancak artık eyaletimizin geniş kırsal alanları hemen hemen tümden düşmanın denetimi dışındadır. Hiçbir gerekçe ile bu eyalete girilmemektedir.

Artık gençlerimiz kendi ordaları ARGK saflarında yer almalıdır. ARGK saflarında bağımsızlık, özgürlük, onur, namus ve din davasında yerini almaya kavuşmalıdır.

Kendisine Kürdüm, yurtseverim ve hatta insanım diyen hiçbir kişi ve aile bu karara uymamazlık etmemelidir."

Karara uymayanların para cezası ve çeşitli cezalara çarptırılacağı belirtildi. ■

Resmi imam azmettiriyor

Çınar (KURD-HA): Diyarbakır'ın Çınar ilçesi Gürco (Gözenek) köyünün kadrolu imamı Ubed Musullioğlu'nun Karacadağ bölgesinde son bir yılda öldürülen 13 köylünün öldürme kararından sorumlu olduğunu, Ubed adlı imam'ın "Hizbullah" adı altında örgütlendiği, jandarmanın elindeki telsizleri kullandığı, adamları ile birlikte yollarda pusu kurduğu, köylere baskın düzenledikleri, bütün hareketlerinden TC'nin haberdar olmasına rağmen her hangi bir müdahalede bulunulmadığı öğrenildi.

Yörede yaşayan halk, Melle Ubed'in aşiretler arası ilişkileri körükleyerek uzun yıllara dayanan Metinan ile Şehini aşiretleri arasındaki kan davalarını körükleyerek çatışmaya neden olabileceği belirtiyorlar.

Diyarbakır'ın Çınar ilçesi Gürco köyü imamı Ubed Musullioğlu, Karacadağ'ın doğu bölgesinde yer alan Çakırkaya, Çınara Mehelya, Kuruğun, Keldızık, Ortaviran ve Tılver köylerinde son bir yılda 13 köylünün öldürülmesinin azmettireni olduğu kesinleşti.

Alınan bilgilere göre, Ubed Musullioğlu, dört yıl önce Çınar'ın Hamrani köyünde resmi imam olarak görev yaparken, Gürco köyüne evini götürerek imamlığını burada sürdürür. Melle Ubed, Gürco köyüne yerleştikten hemen sonra "vaaz" lar adı altında, çocuklara İran'daki dini rejim propagandasını yaparak faaliyet göstermeye başlar. Sosyal ve ekonomik olarak geri konumda olan, ancak köy korucusu olmayan bu bölgeye Melle Ubed adında imamın yerleşerek dini faaliyetlerine başlaması dikkat çeker. Bölgede yaşayan ancak güvenlik gerekçesiyle adının açıklanmasını istemeyen bir vatandaş olayları şöyle anlattı; "Melle Ubed, ilk bölgeye geldiğinde, dini meseleleri bilen biri olarak onu tanıdık. Ancak dikkatimizi çeken bir şey vardı. Türkiye aleyhine propaganda yapıyordu. Bugüne kadar bu propagandasını sürdürdü. Bugüne kadar devletin her hangi bir müdahalesinin olmamasında dikkatimizi çekmişti. Melle Ubed, bir yıldır, yönlendirdiği adamlarıyla, yurtsever köylere yönelik silahlı cinayetlere başladı. Güvenlik güçleri ve devletin bölgedeki yetkilileri, Melle Ubed'in bütün cinayet emirlerini verdiğini bilmelerine rağmen şu ana kadar her hangi bir müdahalede bulunmadılar. Geçen yıl bu vakitlerde, bölgemizde bulunan PKK gerillaları Melle Ubed'le görüşme isteğinde bulundular. Melle Ubed görüşmeye giden gerillaları pusuya düşürdü ve Seyda isminde bir gerilla yaşamını yitirdi. Bu olaydan sonra Melle Ubed köylere yönelerek olaylar tırmandırdı. Melle Ubed sahte bir ideoloji ile insanlarımızı kandırmış durumda. Niye başka bir köyün imamına devlet telsiz vermiyor? Ayrıca silahlı adamları ile birlikte açık bir şekilde dolaşmaktadır. Ama bir müdahale ile karşılaşmıyor. Bütün faaliyetini "Hizbullah" adına yapıyor. Şayet gerçek Hizbullah olsaydı, Kürt kardeşlerinin kanını dökmezdi" dedi.

Çınar ilçesinde yaşayan bir vatandaş, merkez karakolunda görev yapan Yaşar ismindeki bir üsteğmenin, "Biz, Melle Ubed'e masum insanları vur demedik. Evet bir-iki PKK'liyi vurdu, biz buna destek verdik. Yalnız,'git kendi komşularını, masum insanları öldür' demedik" dediğini belirtti.

Bölgede yaşayan halkın dikkat çektiği bir husus da, daha önce aralarında kan davası yaşanan Metinan ve Şehini aşiretlerini birbirine düşürme çabalarının olduğudur. Bir vatandaş "Ubed'in son olarak vurduğu dört köylü Metini aşiretinden. Herkes bundan rahatsızlıklarını belirtti. Şehinilar eski kan davalarının intikamını aldığını düşünmeye başladı" diyerek olayı anlattı.

Bölge halkı, cinayetlerin sona ermesi için, Çınar Müftülüğü'ne bağlı, her ay düzenli olarak maaşını alan Melle Ubed hakkında soruşturmanın açılması gerektiğini belirttiler. Melle Ubed'i yakından tanıyan bir imam ise, şunları söyledi: "Kendini insanlara dindar ve yardımsever olarak kabul ettirebiliyor. Biz her zaman kendisine şüpheyle baktık. Çınar Kaymakamlığı her imamın, kadrosunun bulunduğu köyde görev yapmasını ısrar ederken, Mele Ubed Hamrani köyünde bulunan kadrosunun yerine, Gerco köyünde görev yapıyor" dedi.

Öte yanda, Melle Ubed'in kardeşi Nezir Aslan (Ubed, soyismini sonradan değiştirmiş)'ın Çınar Müftülüğü'nde memur olarak çalıştığı, Aslan'ın Çınar ilçe merkezi ile Melle Ubed'in bulunduğu bölge arasındaki bağlantıları kurduğu, Silvan ve Batman'dan gelen şahısların Nezir Aslan'ın nöbetini tuttukları belirtildi.

Son bir yıl içinde Melle Ubed'in kararlarıyla saldırıya uğrayan köyler ve öldürülen yurtsever köylülerin isimleri şöyledir:

Birametağa köyü: Habib (soyismi öğrenilemedi). **Kurğun köyü:** Hacı Ali ve **Şehmus. Çakırkaya köyü:** Selahattin Ekinci. **Çınar köyü.** Kazım Güler, Timur Sezici ve Salih Özmen. **Keldızk köyü:** İbrahim. **Ortaviran köyü:** Mehmet ve Süleyman Atlı. İki kardeş iş dönüşünde yolları kesilerek traktörleri durduruldu ve kurşuna dizildiler.

Melle Ubed'in adamları tarafından son işlenen cinayetler, iki hafta önce Çınar'ın Tılver köyünde gerçekleşti. Ekinlerini kontrole giden Fevat Kaya ve Abdurrahman Yarıç kurşun yağmuruna tutularak öldürüldüler. Olayı anında Çınar Merkez Komutanlığı'na telsizle bildiren Melle Ubed, "İki terörist öldürdük" anonsu yaparak askerleri bölgeye çağırdı. Daha sonra olay yerine gelen TC güçleri köylülerin cenazesiyle karşılaşınca Ubed'le tartıştıkları ve M. Salih ile Davut Tatlı adında Melle Ubed'in silahlı adamlarını gözaltına aldıkları bildirildi. ■

ATEŞKES İHLALLERİ SABIR TAŞIRIYOR

Batman / Kozluk / Düsseldorf (KURD-HA): Yaklaşık bir haftadan beri Sason, Batman ve Kozluk'ta TC güçlerinin başlattığı operasyon kan çatışmada 6 köy korucusu ile 3 askerin öldüğünü bildiren muhabirlerimiz, 2 gerillanın da şehit düştüğünü belirttiler. Telefonla bağlantı kurmız olduğu haberi geldi. Ancak isimleri konusunda henüz kesin bilgiler gelmedi."

Çatışmanın başlamasıyla birlikte bölgedeki çoğu yerleşim merkezinin telefonlarının TC güçlerince görüşmelere kapatıldığını bildiren muhabirlerimiz, TC güçlerinin ölen asker ve korucu cesetlerini zırhlı araçlarla taşındıklarını da belirttiler. ■

Sason'da bir süre önce başlayan operasyonlar belirli aralıklarla devam ediyor

Sason'da karadan operasyon

Batman (KURD-HA): Batman'a bağlı Sason ilçesinde 20 Nisan'da başlayan karadan operasyonun aralıksız sürdüğü bildirildi.

TC birliklerinin dağları rastgele bombaladıkları da gelen bilgiler arasında . Operasyona 600'ün üstünde asker ve 300 köy korucusunun katıldığı operasyonda 1 helikopterin ve 21 tankın kullanıldığı da bildirildi. Kozluk, Sason ve Kulp üçsında 5 Mayıs'ta öğlen saatlerinde, köy korucuları ile ARGK gerillaları arasında çıkan çatışmada 1 korucu öldü 3 korucuda yaraladı.

ARGK gerillaların Gürgenli köyü yakınlarından geçerken köy korucuları tarafından ateş açıldı. Gerillanın karşılık vermediği çatışma daha sonra, Geçitli köyü korucuları da olay yerine gelmesiyle, ARGK gerillaları karşılık vermeye baş-

hala devam etmektedir. Operasyonlar sonucu 6 köy kısmi olarak yakılıp yıkılırken, bu köylerde bulunan insanlar da göç ettirilmek istenilmekte. Hava ve kara operasyonlarının yoğunlaşması üzerine görüştüğümüz Amed Eyaleti Komutanı Şemdin SAKIK, Amed Eyaleti'nde de TC güçlerinin operasyonları devam ettirdiklerini, kendilerinin ise çok zorunlu olmadıkça çatışmaya girmediklerini belirterek, "Biz sabrımızı sürdürmeye devam edeceğiz" dedi.

Geçen hafta Batman ili Hasankeyf ilçesi kırsal kesiminde karadan operasyona geçen TC güçleri ile ARGK gerillalarının karşılaşması sonucu çatışma çıktı. Çıduğumuz Garzan Eyaleti'nde bir gerilla komutanı, "Özellikle son dönemlerde operasyonlarını yoğunlaştırdılar. Biz zorunlu kalmadıkça çatışmalara girmiyoruz, ancak TC güçlerinin bizim iyi niyetimizi suistimal ettikleri görülmektedir. Bugün çıkan çatışmada da bu görüldü. TC güçlerinin saldırdığı birliğimizde henüz kesin bilgiler edinmedik, ancak gelen ilk bilgilerde köy korucularının ihbarı sonucu birliğimizin geçici olarak konumlandığı yer saptanmış, TC güçleri zırhlı araçlar ve bir sürü köy korucusuyla birliğimize saldırmaya başlayınca, birliğimiz de kendini savunmak için çatışmaya girmek zorunda kalmıştır. Şehit düşen iki gerillageni arasında meydana gelen olaylarda, 2 askerin öldüğü, 1 korucunun ve 1 yüzbaşının ağır yaralı olduğu, ancak yüzbaşının ismi ve hangi birliğe bağlı olduğu öğrenilemedi. Gerillanın ise kayıp vermediği öğrenildi.

Ayrıca aldığımız bilgiye göre, gerilla birliklerinin telsiz konuşmalarında, "aramızda bir ateşkes var, biz bunu ihlal etmek istemiyoruz. Ama kendimizi de savunacağız" dedikleri öğrenildi.

Sason'da çatışma

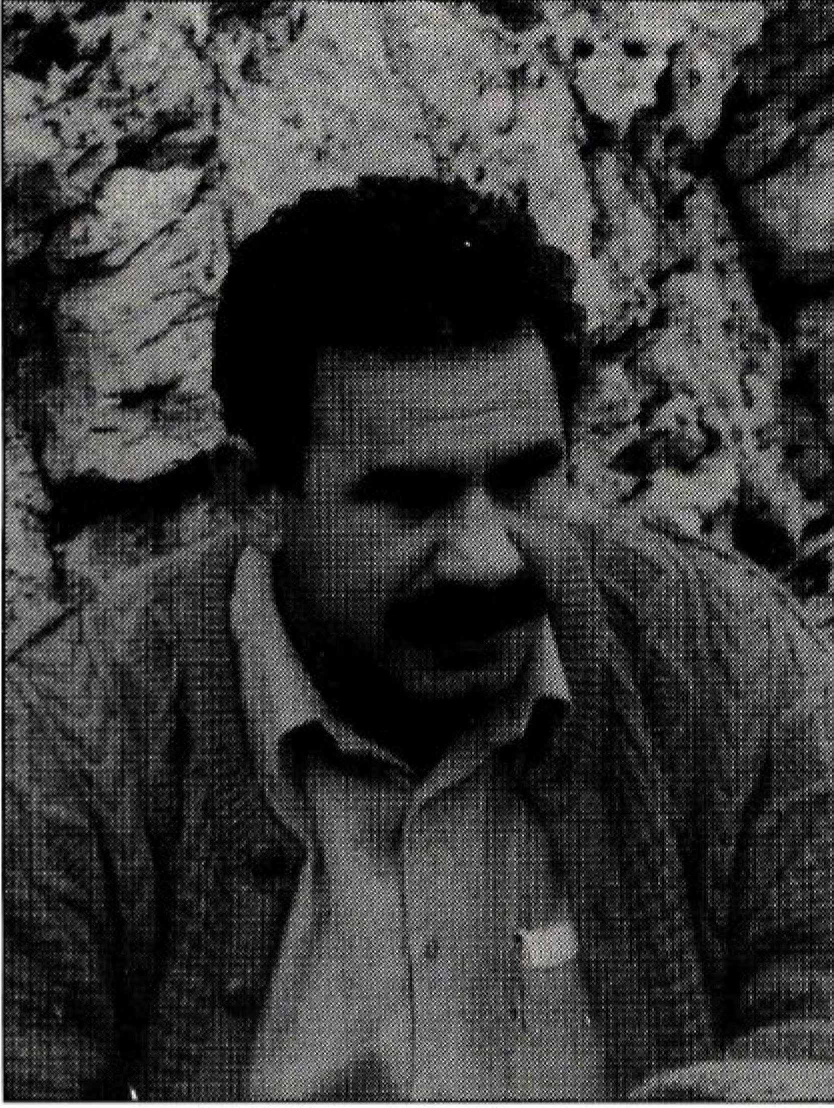
Batman (KURD-HA): Batman'ın Sason ilçesine bağlı Gürgenli köyü Holo mezraladı. Korucuların Sason taburundan ve yardım istediği, ancak askeri yardımın gelmediği öğrenildi.

Çatışma'nın saat gece 23'e kadar sürdüğü bildirilirken, çatışmada 1 korucu öldü 3 korucu da yaralanırken 1 korucu da kaçırıldı. Çatışmada Agit, Mücahit ve Cihat kod isimli 3 ARGK gerillası da şehit düştü.

Çatışma sonrasında olay yerine giden Sason Cumhuriyet Savcısı otopsiyi gerçekleştirdikten sonra 3 ARGK gerillanın cesetlerini belediye yerine Geçitli köyü korucularına verdiği korucuların ise Holo mezrasında bulunan bir mağaraya cesetleri attıkları bildirildi. ■

PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan:

Demirel de ulusal sorunun çözümünü esas almak zorundadır

Bir günde bu noktaya gelinmedi / Gerek ulusal kurtuluş savaşımımızın sağladığı gelişme, özellikle '92 yılında dayatılan imhaya karşı başarıyla çıkış yapması ve '93'e güçlü yönelme imkanlarını elde etmesi ve yine uluslararası alanda da mücadelemizi tasfiye etmesi için TC'ye verilen bir süre vardı / Bu süre içinde eğer bizi bitirebilselerdi meseleyi halledeceklerdi / Ancak görüldüğü gibi bizi imha edemedikleri gibi birçok önemli mevziyi de bize terk etmek zorunda kaldılar.

LÜBNAN / DÜSSELDORF (KURD-HA): PKK'nin 16 Nisan tarihinde koşullu olarak uzattığı ateşkes sonrasında beklenmedik bir şekilde yaşamını yitiren Cumhurbaşkanı Özal'ın ölümünün, Kürt sorununda nasıl bir etki yaptığı ve bundan sonraki süreçte TC'nin nasıl bir yaklaşım içinde olabileceği ve Demirel'in Cumhurbaşkanı seçilmesi ile sorunun çözümünde nasıl bir tutumu sergileyebileceğini PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'a sorduk. PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ın sorularımıza verdiği cevapları olduğu gibi yayınlıyoruz.

-Sayın Başkan, Özal'ın Kürt sorununun çözümüne yaklaşımı neydi, ölümünün nasıl bir etkisi oldu ve yine Kürt sorunundaki yaklaşımlarını seçilecek Cumhurbaşkanı sürdürebilecek mi?

A. ÖCALAN: Sorunuza vereceğimiz karşılık, Özal'ın ölümü, hiç şüphesiz son dönemlerde attığımız adımlarda durağanlığa yol açabilir. Özellikle bize gelen sinyallerde Özal ölmeden önce diyor ki "Bazı riskleri de göze alarak meselenin çözümüne ilişkin bazı adımları atacağım". Ve gerçekten girişimleri başlatacakmış. Sorun hayli olgunlaşmıştı çözüme doğru -ki radikal bir çözüm olmasa bile, bazı reformlar içerse bile, bunun önemli bir adım olduğunu daha önce vurgulamıştık. Hemen yine bu konuda da şunları vurgulamakta yarar var: Bir günde bu noktaya gelinmedi. Gerek ulusal kurtuluş savaşımımızın sağladığı gelişme, özellikle '92 yılında dayatılan imhaya karşı başarıyla çıkış yapması ve '93'e güçlü yönelme imkanlarını elde etmesi ve yine uluslararası alanda da mücadelemizi tasfiye etmesi için TC'ye verilen bir süre vardı. Bu süre içinde eğer bizi bitirebilselerdi meseleyi halledeceklerdi. Ancak görüldüğü gibi bizi imha edemedikleri gibi birçok önemli mevziyi de bize terk etmek zorunda kaldılar. Verilen süre de bitti. Siyasi çözümün hemen hemen belli başlı bütün ülkelerce dayatılması, artık bazı reformların gündeme gelmesini şart kılıyordu. Tam da bu noktada bizim ateşkesi başlatmamız, koşulları daha da elverişli kılıyordu. İşte bazı adımlar atılacaktı. Bu noktada, bizim de oldukça üzüntü duyduğumuz Özal'ın ölümü gündeme geldi. Biz bu vesileyle bir başsağlığı dileğimizi de belirtmiştik. Bizimle on yılı aşkın amansız bir mücadele verdiği halde, askeri tenkil yönteminin sonuç alamayacağını son dönemde Özal da iyi anlamıştı. Bunun yerine soruna siyasal çözümler getirmek gerektiği, hatta federasyona kadar açık olunması gerektiğini vurgulamıştı. Bu devlet bürokrasisi ve devlet yapısı içinde epey rahatsızlıklara da yol açmıştı. Özal'ın bu yaklaşımları, gelişmelerin hızlandırılması açısından olumlu bir adımdı. Sanıyorum özellikle Demirel başta olmak üzere, bazı çevreler buna tepkide bulundular. Ve dolayısıyla biraz daha da sağı temsil etme gibi bir durumu esas aldılar. Hiç şüphesiz gelinen nokta kişisel bir geliş değildir. Mücadelemizin ve uluslararası koşulların bir bütün olarak Türkiye devletini getirttiği bir noktadır. Özal, sadece bunu biraz daha atak -ki biraz politika yapma tarzının da bir sonucu olarak- ve hızlı bir biçimde bu işe kendini hazırlamıştı. Ki yaşamının son döneminin temel uğraşısı olarak da değerlendirmişti. Özal'ın ölümüyle bu yaklaşımların biraz zayıfladığını belirtmek mümkün. Fakat gelinen nokta bir bütün olarak uluslararası koşulların, mücadelemizin ve Türkiye'nin de artık giderek kaçınılmaz bulduğu bir noktadır.

Demirel'in seçilmesi acaba ne getirebilir, ne götürebilir biçimindeki sorunuza vereceğimiz karşılık, sorunun çözümünde belli bir durağanlığa yol açabilir. Demirel daha seçilmemiştir. Ardından yeni hükümetin teşkil edilmesi meselesi vardır. Bütün bunların da oldukça hareketli siyasi tartışmaları beraberinde getireceği ve ne kadar kısa sürede sonuç alınacağıda belli olmadığı için, bizim belirlediğimiz gündem de biraz değişmiş oldu aslında. Kürt meselesi bütün canlılığıyla gündeme yerleşmişti. Özal'ın ölümüyle bir nevi ikinci sıraya kaymış veya mevcut yeni durum şimdilik böyle bir sonuca yol açtı. Dolayısıyla durağanlık sadece Demirel'in ileri adım atıpatmaması, teşkil edilecek yeni hükümetin reformcu olup olmamasından da öteye, mevcut durum objektif özelliklere sahiptir. Bu birkaç ayı alabilir. Birkaç aylık süre sanıyorum bizim ateşkes sürecimize de uygun bir durumu kapsıyor. Aslında bu süreç karşı tarafın kendisini hazırlamasına da olanak tanıyor.

Bu anlamda hazırlık biraz daha derinlik kazanmış oluyor ve süresi de uzamış bulunuyor. Demirel seçilir ve yeni kabine de oluşursa tekrar ulusal sorun, yine genelde demokrasi sorunu -ki anayasa da bunun bir parçasıdır- gündeme gelecektir. Yeni seçim tartışmaları yine gündeme gelecektir ve ulusal sorun yine tartışmaların temel odağı olmaya devam edecektir. Demirel'in cumhurbaşkanlığı uzun süre meseleyi örtbas edemez. Koşullar acil çözüm istiyor. O hiç şüphesiz biraz sağa yatmaya, meseleyi örtbas etmeye veya askeri tenkil yöntemiyle geriletmeye çalışmak isteyebilir. Ama varılan düzey buna fırsat vermiyor. Iradesi dışında bütün gelişmeler çözümü dayatıyor. Dolayısıyla Özal'ın da geldiği noktaya Demirel'in de hızla gelmesi fazla şaşırtıcı olmayacaktır. Kürt kimliğinin tanındığını zaten vurgulamıştı. Bunun beraberinde reform paketinden bahsediyordu. Bunları da fazla geciktirmeden gündemleştirmesi gerekecektir. Ve kaldı ki bizim ateşkes sürecimiz de koşulludur. Gerekleri makul bir süre içerisinde yerine getirilmezse, sıcak savaşımın tekrar çok daha güçlü, ileri boyutlu gelişeceği açıktır. Buna dayanarak diyorum ki, Demirel de belli bir toparlanmadan sonra ulusal sorunun çözümüne yönelik başlatılmış olan süreci esas almak zorundadır.

Yeni hükümetin bu konudaki tavrı ne olabilir denilirse, yeni hükümetin de bu temel sorundan kaçınamayacağı, buna bazı reform önerileriyle cevap vermek zorunda olacağı beklenebilir. Kurulacak yeni hükümetin de biraz sağı teşkil eden bir hükümet de olsa -ki mevcut hükümetten fazla farklı olacağı düşünülmüyor, yine yeni hükümetin de ömrünün fazla uzun olmayacağı öngörülüyor- yaşama şansı ulusal soruna getireceği çözüme bağlıdır. Eğer hükümet kalıcı olmak istiyorsa, hatta toplumda biraz daha güç olmak istiyorsa, kesin reformlarla birlikte ulusal soruna ilişkin bazı adımları atma ihtiyacı duyacaktır. Biz bütün bu süreçleri dikkatle değerlendiriyoruz. Ateşkes süreci gerçekten siyasi çözüm için zemini elverişli kılıyor. Bu konuda iyi niyetimizi sürdürmeye devam edeceğiz. Ve fakat bu arada halen bazı yerlerde operasyonlar var. Özellikle Kozluk-Sason-Silvan hattında köy göçertmeleri yoğunlukta devam ediyor. Bu konuda da endişeliyiz. Birçok alanda kitlesel tutuklamalar yine devam ediyor. Bunlar bizi sıkıyor. Ve yine bazı çatışmalara giriliyor. Sabrımızı korumak istiyoruz. Umarız bazı koşullarımıza mevcut iktidar da özen gösterir. Eğer biraz özen gösterirlerse bu kitlesel tutuklamalara, göçertmelere başvurmazlarsa, bu temelde zorlamazlarsa bizi, biz süreci biraz daha böyle barışçıl götürebilir, siyasi çözüme şans vermeyi sürdürebiliriz. Mevcut durumda gerek cumhurbaşkanlığının seçimine ve gerekse hükümetin oluşumuna fazla taş koymak istemiyoruz. Ama dediğimiz gibi bizim de koşullarımız vardır. Ateşkesin koşullu olduğunu asla gözardı etmemelidirler. Umarız karşımızdakiler de bunu biraz anlarlar, anlayışlı olmayı ve soruna siyasi çözüm aramayı esas alırlar ve kesinlikle iyi niyetimizi kötüye kullanmazlar. Ve en önemlisi de kamuoyunun artan bu tartışmalarının ışığında, temel sorunu biraz daha öne çıkarırlar. Onun çözümüne gösterecekleri ilginin aslında yeni hükümetin oluşumunda da temel bir kriter olarak kamuoyu değerlendirir. Yani reformcu bir hükümet veya reformcu bir cumhurbaşkanın temel sorunların çözümünde katedecekleri mesafeyle ancak bu sıfatı hak edebileceğini düşünebilir ve bu konuda da kamuoyunun ağırlığını koyması gerektiği düşüncesindeyiz. Siyasal partilerin de bu konuda özellikle reformculuğa yatkınlıklarını kanıtlamaları gerekiyor. Bütün bunlar önemlidir. Şunu da belirteyim, yani tüm bu oluşumların temelinde bizim mücadelemiz vardır. Mücadelemiz aslında bu gelişmeleri bu noktaya getirmiştir. Bunu inkar etmekle, saptırmakla, çeşitli basit taktiklerle Türkiye için iyilik yapılmayacaktır. Sorunların daha da ağırlaşmasına yol açacaktır. Böylesine bir duruma girmelerini temenni etmiyoruz. Özellikle kamuoyunun da mevcut siyasal partilerin böylesine klasik, kısır döngülü yaklaşımlarını eleştirmesi ve ağırlaşan sorunlara acil çözüm istemesi ve bu konuda dayatmada bulunması beklenebilir. Çeşitli demokratik kuruluşların, demokrasiden çıkarları olan tüm kesimlerin bir de bu temelde değerlendirmeler geliştirmeleri ve tavırlarını netçe ortaya koymaya çağırıyoruz. Biz de bundan sonra elimizden gelenleri, özellikle demokratik açılımların daha da güçlenmesini, barış ortamında siyasal çözümlerin yine devreye sokulmasıyla bağlantılı olarak değerlendireceğiz. Böylesi tutumları destekleyeceğiz. Kısacası şimdiye kadar vurguladığımız politikalarda ciddi bir değişiklik olmayacaktır. Ama karşı tarafın da buna özen göstermesi ve dolaylı da olsa karşı tarafın bazı somut adımları atması gerekiyor.

-Sayın Başkan, Özal'ın ölümü nedeniyle Türkiye'ye giden bazı Avrupa devlet yetkilileri oluşturulmak istenen yeni hükümetin Kürt sorununa siyasal çözümler getirilmesi konusunda çeşitli temaslarda bulundular. Ve yine Avrupa Parlamentosu'nda iki gün önce bir karar önergesi kabul edildi, önergede ateşkesin desteklenmesi doğrultusunda görüşbirliğine varıldı. Avrupa'nın bu tavır değişikliği hakkındaki görüşlerinizi belirtirmisiniz?

A. ÖCALAN: Doğrudur, yani oluşacak başbakanın ve bakanlar kurulunun biraz reformcu olması uluslararası taleplerin de bir gereğidir. Ve gerçekten geciktirmeye hiç kimsenin tahammülü yok. Aslında Türkiye halkının da, yine Kürt halkının da tahammülü yoktur. Demirel'in klasik politikacılığı bu yönlü bazı endişelere yol açıyor. Ve bir de bu konuda gerçekten sürece oportünistçe yaklaşılırsa, iyi niyetli adımlar oldukça anlamsız bir biçimde geri çevrilirse, savaş bütün etkisini kat be kat aşan derinlikte ve çok çeşitli biçimlerde gelişerek devam edecektir. Bunun çok iyi bilinmesini istiyorum. Çünkü yanıltıcı bilgiler veriyorlar. Sanki kendilerine göre PKK tasfiye edilmiştir, artık savaşı geliştirecek güçleri kalmamıştır gibi bazı iddialar ileri sürülüyor. Bunun vahim bir yanılgı ve kamuoyunu yanıltma girişimi olduğunu belirttim ve bir kez daha belirtiyorum. Buna fırsat verilmemesi gerektiğini tekrar vurguluyorum. Avrupa Parlamentosu'nun da aldığı karar yetersiz de olsa olumludur. Özellikle son gelişmeleri iyi saptamıştır. Saptamakla birlikte çözüm yönteminde aslında doğruya fazla yaklaşım göstermemektedir. Ve almış olduğu kararları da pratikte uygulamaya aynı özeni göstermemektedir. Bizim bu konuda beklediğimiz, sınırlı da olsa almış oldukları bu kararı, ki bütün Avrupa hükümetlerini devreye sokarak hızlı bir uygulama gücü haline de getirebilirler. Kendi niyetlerini biraz da böyle siyasal çözümü dayatmada göstermeleri gerektiğini belirtiyoruz. Avrupa Parlamentosu gücünü bu konuda bol bol aldığı kararlarla değil de, biraz etkili

Demirel'in klasik politikacılığı bu yönlü bazı endişelere yol açıyor. Ve bir de bu konuda gerçekten sürece oportünistçe yaklaşılırsa, iyi niyetli adımlar oldukça anlamsız bir biçimde geri çevrilirse, savaş bütün etkisini kat be kat aşan derinlikte ve çok çeşitli biçimlerde gelişerek devam edecektir.

Devamı 31. sayfada

ATEŞKES

■ ■ ■ Türkiye'de ateşkese olumlu karşılık verecek ve Kürt sorununda siyasal çözüme "he" diyecek bir rejim, bir devlet, bir hükümet, bir parti ve bir lider de yoktur. Var olanlar mevcut durumun sürmesinde adeta birbiriyle yarışmaktadırlar. Olumlu davranmak isteyenler varsa bile güçsüzdürler ve öne çıkmaktan korkmaktadırlar. TC üstte olduğu kadar altta da tıkanmış ve kendinde bir politik değişikliğe gitme cesaretini bulmamaktadır □ □ □

Baştarafı 1. sayfada

Yapılan tek yanlı ve zaman açısından sınırlı ateşkes PKK'nin gücüne ve politikasına güvendiğini, siyasi, askeri ve örgütsel güç ve otorite açısından ateşkes sağlayacak kadar geliştiğini ve yetkinleştiğini, savaşın bu biçimiyle de gelişme sağlayabileceğini göstermektedir.

Savaş gerçeğine her zaman doğru yaklaşmak ve bilincinde hareket etmek gerekir. Devrim dönemlerinde ekonomik, sosyal ve siyasal mücadelede savaş önemli ve etkili bir araçtır. Ancak ekonomik, sosyal, siyasal yapısına hizmet ettiği ve bağlı kaldığı sürece bu önem ve etkinliğini korur. Günümüzün en etkin ve önemli savaşlarından bir tanesi de ulusal kurtuluş savaşlarıdır. Ulusal kurtuluş savaşlarının ekonomik, sosyal, siyasal, ulusal ve kültürel yapısı çok canlıdır, meşru ve haklıdır; bu yüzden ulusal kurtuluş mücadeleleri ya da savaşları, başında ne kadar zayıf olurlarsa olsunlar, eğer doğru bir önderliğe ve ideolojik-politik çizgiye sahiplerse süreç içinde giderek güçlenirler ve emperyalist-sömürgeci savaşlara karşı savunma, denge ve saldırı aşamalarını yaşayarak zafere ulaşırlar.

Savaş hiçbir zaman ezilen ve sömürülen sömürge ülke halklarının istemi ve amacı olmamıştır. Fakat emperyalist ve sömürgeci güçler onlar için başka bir yol bırakmadıkları için bu halklar bağımsızlıklarına ve özgürlüklerine ulaşmak için, biricik çare olarak ulusal kurtuluş savaşına başvurmuşlardır. Bunu yaparlarken hiçbir zaman sonuna kadar savaşta dayatmamışlardır. Bir yandan savaşı sürdürürken, öte yandan siyasal çözüm yollarını daima açık tutmuşlardır. Bağımsızlıklarına ve özgürlüklerine her zaman siyasal çözüm yöntemiyle ulaşmayı tercih etmişlerdir. Savaşa başvurduklarında bile savaşı daima siyasal çözüme ulaşmak ve siyasal çözümün yolunu açmak için bir araç olarak kullanmışlardır. Fakat bunda başarılı olamadıklarında savaşı sonuna kadar geliştirmekten ve şiddetlendirmekten de çekinmemişlerdir ve bu durumda zafere ancak savaşla ulaşmışlardır. Çünkü her şey her zaman halkların istediği ve amaçladığı gibi gelişme imkanı bulmamıştır. Çünkü yalnız başına halkların siyasal çözümden yana olması ne savaşı durdurur, ne de siyasal çözümle başarıya ulaşılmayı sağlar. Savaşın durması ve siyasal çözümle başarıya ulaşmak için en azından halklar kadar emperyalist ve sömürgeci güçlerin de buna hazır olması gerekmektedir. Sonuna kadar savaşta dayatırlarsa halkların da bu savaşa karşı direnmekten ve kendi ulusal kurtuluş savaşlarını geliştirip zafere götürmekten başka çareleri yoktur. Nitekim geçmişte ve günümüzde olan da budur.

Savaş, kendi içinde zafer ve yenilgi gibi kesin olgular dışında ateşkes, uzlaşma ve barış gibi olguları da içerir. Savaş gerçeğini bu olgulardan ayrı düşünmek mümkün değildir. Savaşın bu olgularından her birisini bir çözüm yöntemi olarak düşünmek gerekir. Çünkü savaşın her olgusu aynı zamanda bir savaş biçimidir. Savaşan taraflar eninde sonunda zafer ve yenilgi durumunda bile ateşkese, anlaşmaya ve barışa gitmek zorundadırlar. Savaşan taraflar sonuna kadar savaşsalar bile, savaşın diğer biçimlerine karşı kapalı olamazlar. Eninde sonunda kendilerini savaşın bu biçimlerine karşı da hazırlamak zorundadırlar. Taraflardan biri sonuna kadar bu gerçeği görmezden gelir ve reddederse açıktır ki savaşta giderek zorlanan, tıkanan, manevra ve inisiyatif kabiliyetini yitiren taraf durumuna düşecektir.

Bir ulusal kurtuluş hareketi ülkesini ve halkını sömürgeleştirerek egemenlik altında tutan emperyalist ve sömürgeci güçleri daha baştan düşman olarak kabul ettiği için savaş gerçeğine yaklaşımda daha esnek bir politika sürdürme avantajına sahiptir. Savaşa ülkesinin ve halkının bağımsızlığı ve özgürlüğü için baş vurmak zorunda kaldığından, meşru ve haklı olmanın verdiği büyük moral üstünlüğe sahiptir. Savaşın kimlik ve özgürlük savaşı olduğu ve bununla halkın ekonomik, sosyal, siyasal, ulusal, kültürel ve insani yaşamını kurtarmayı amaçladığı için her zaman siyasal gelişmesi ön plandadır ve o bu siyasal üstünlüğüne dayanarak düşmanın askeri üstünlüğünü dengelemeye çalışır. Kısaca bir ulusal kurtuluş hareketinin siyasal çözümden yana olması ve fırsat bulduğunda siyasal çözümü askeri çözüme tercih etmesi onun yapısal doğasından kaynaklanmaktadır. Fakat bu durum emperyalist ve sömürgeci güçler için aynı düzeyde geçerli değildir. Onlar ne bir halkı sömürgeleştirdiklerini ve üzerinde egemenlik kurduklarını kolay kolay kabullenirler, ne de o halkın kendi egemenliklerine karşı gelişen ulusal kurtuluş hareketini ve mücadelesini kabul ederler. Böyle bir hareketi ve mücadeleyi görmezden ve tanımazdan gelmek için birçok yönteme baş vururlar. Fakat bir yandan bir düşmanla karşı karşıya olmadıklarını göstermek için birçok yönteme baş vururken, bir yandan da bütün güçlerini kullanarak ve her çeşit yönteme başvurarak kendilerine karşı gelişmekte ve yükselmekte olan ulusal kurtuluş hareketini ve mücadeleyi bastırmaya ve imha etmeye çalışırlar. Bu durum ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketinin kendilerine karşı siyasal ve askeri denge sağlamasına kadar devam eder. Denge aşamasında emperyalist ve sömürgeci güçler o güne kadar karşısında savaştıkları, fakat bir türlü gerçeğini kabul etmeye yanaşmadıkları ulusal kurtuluş hareketini masa başında da bir güç olarak kabul etmek zorunda kalırlar. Elbette bu yeni durum hemen savaşın durması ve siyasal çözümün başarıya ulaşması demek değildir. Fakat en azından savaşan güçlerin karşılıklı olarak birbirlerini bir düşman olarak kabul ederek savaşa yaklaştıkları, savaş kurallarına uymak zorunda kaldıkları, savaştıkları gibi ateşkes, anlaşma ve barış gibi yöntemleri de gündeme getirdikleri ve bu bağlamda siyasal çözüm yöntemlerini de aradıkları bir dönemdir. Yalnız bu dönemde dikkate alınması gereken durum ya da döneme damgasını vuran ve dönemi belirli olarak etkileyen tarafın ulusal kurtuluş hareketi olduğudur. Burada denge aşamasına ulaşan, emperyalist ve sömürgeci güçlere geri adım attıran, onları kendisiyle dolaylı ya da dolaysız ilişki kurmaya ve kendini muhatap almaya zorlayan taraf ulusal kurtuluş hareketi olmaktadır. Evet, ateşkes ilanı ve karşılıklı demeç vermek, ilişki arayışı içine girmek ve hatta ilişkiye geçerek masaya oturmak ve siyasal çözüm yöntemini tartışmak, hemen savaşın sona erdiği ve çözümün sağlandığı anlamına gelmez, fakat en azından bu yola girildiği ve böyle bir çabanın verildiği söylenebilir. En azından ulusal kurtuluş hareketi için bu da bir gelişme ve başarıdır.

Gelinen aşamada ülkemizde böyle bir dönemin başlamak üzere olduğu, en azından PKK tarafından böyle bir dönemin başlatıldığı söylenebilir. Böyle bir dönemin PKK tarafından hem de tek yanlı olarak başlatılabilmesi, PKK'nin denge aşamasını yakalaması sonucudur. Gelinen aşamada PKK siyasi ve askeri gücüne güvenmese bu adımını atmazdı. Nitekim daha önce de benzer çağrılar yapmıştır, fakat böyle bir adımı tek yanlı olarak atmaya yanaşmamıştır. Fakat şimdi birçok nedenden ötürü bu adımı atmakta sakınca görmemektedir. Çünkü güç düzeyi bu adımın üstesinden gelecek kapasiteye ulaşmıştır. Bunu TC'nin durumuna bakarak da anlamak mümkündür. Daha önceleri PKK'nin bu türden çağrılarını hiç ciddiye almayan ve hatta reddetme gereğini bile duymayan TC, bu sefer PKK'nin siyasi atağı karşısında şaşkına uğradığı gibi, yarı yamalak sözlerle de olsa bu çağrıyı hemen ve doğrudan görmezden gelme ve reddetme cesaretini gösterememiştir. TC'de bu kadar bir gerileme, durgunluk ve şaşkınlık yaratmak da PKK için önemli bir gelişmedir.

PKK tek yanlı ve zaman açısından koşullu bir ateşkes ilan ederken iç ve dış koşulları iyi değerlendirmiştir. Ulusal kurtuluş mücadelemizin güçlü ve gelişkin dönemine girdiği, ulusal ve uluslararası alanda çeşitli güçlerin ateşkes çağrısında bulunduğu, yine iç ve dış kamuoyunda bu yönde giderek beklenti ve umutların arttığı ve Newroz öncesinde iç ve dış güçlerin ve kamuoyunun dikkatlerinin Kürdistan üzerine çevrildiği bir sırada ulusal önder Başkan APO'nun 20 Mart ile 15 Nisan arasında tek yanlı ateşkes ilan ettiğini açıklaması bütün dünyada büyük bir yankı yapmıştır. Bu tarihi açıklama ile başlayan yeni mücadele süreci çeşitli güçler tarafından farklı tepkiyle karşılanmış ve farklı yorumlara tabi tutulmuş, fakat hepsinin birleştikleri ya da çoğunluğunun birleştiği nokta, bu adımın desteklenmesi ve olumlu karşılanması gerektiği olmuştur. TC'de ise adeta şok etkisi yaratmış, yine kimi güçlerde ise beklemediklerinden olsa gerek şaşkınlık yaratmış ve fakat genelde PKK'nin bu adımı olumlu karşılanmıştır. PKK'nin aldığı kararı söz konusu tarihten itibaren hemen pratiğe geçirmesi ve TC'nin tüm provokatif çabalarına rağmen kararını en yetkin bir şekilde pratiğe geçirmesi yaşanan olumluluğu daha da pekiştirmiştir.

PKK'nin tek yanlı ateşkes kararı genelde olumlu karşılanıp tarihi bir fırsat olarak değerlendirilirken, başta TC olmak üzere bu adımı beklemeyen ya da bundan hoşlanmayan güçler PKK'nin bu girişiminin bir taktik olabileceğini söylediler, hatta daha da ileri giderek böyle bir adımın atılmasını PKK'nin zayıfladığına, gerilediğine ve başarısız kaldığına bile bağlamaktadırlar. PKK'nin attığı bu adım ve başlattığı süreç üzerine herkes istediği şekilde düşünmekte, yorum yapmakta ve karşı çıkmakta ya da desteklemekte özgürdür. Fakat bilinen bir gerçek vardır ki, bu söylediklerinin doğru olup olmadı-

ğının anlaşılması için her şeyden önce karşılığının verilerek denenmesi gerekmektedir. Böyle bir karşılığı da herşeyden önce TC'nin vermesi gerekiyor. Gerçekten güçlerine ve politikalarına güveniyorlarsa, savaştan değil siyasal çözümden yanalar ise PKK'nin attığı bu adıma olumlu bir karşılık vermeleri gerekmektedir. TC böyle bir adım atmaz ya da dostları ve müttefikleri tarafından böyle bir adımı atmaya zorlanmazsa, açıktır ki hem söyledikleri havada kalacak hem şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da daha da büyümüş, gelişmiş ve şiddetlenmiş olarak devam edecek savaştan sorumlu olacaklardır. PKK halkımıza, halklara ve kamuoyuna karşı duyduğu tarihsel ve güncel sorumluluğunun bilincinde davranarak görevini yerine getirmiş, 20 Nisan'da sona eren ateşkesi koşullu olarak bir kez daha uzatarak üzerine düşen sorumluluğu en yetkin şekilde tüm dünya kamuoyunun gözleri önüne sermiştir. Ve bu tarihi adımlarla Kürdistan halkı Türkiye, bölge ve dünya halklarına olan dostluğunu göstermiştir. Bundan gerisi, yani atılan bu adımın işlerlik kazanarak başarıya ulaşması işi, artık TC'nin ve müttefiklerinin alacağı tutuma bağlıdır. PKK şimdiye kadar ulaştığı en güçlü ve gelişkin döneminde savaşın yerini siyasal çözüm ve barışın alması için cesaretli adımlar atarak barışa büyük bir fırsat sunmuştur. Bu fırsatı elinin tersiyle itecek, görmezden gelecek, yersiz ve asılsız iddialarla boğuntuya çalışacak ve bilinçli olarak saptıracak ya da yanlış değerlendirmeye çalışacak olanların çok kısa zamanda büyük bir sorumsuzluk gösterdikleri, kendilerini ve başkalarını yanıltmaya çalıştıkları ortaya çıkacaktır. Böyle bir durumda PKK'nin savaşa yüklenişi daha anlamlı olacaktır.

PKK, düşmanın bilinçli saptırıcı iddialarının tersine önceki dönemlerinden çok daha güçlü bir dönemini yaşamakta ve TC'ye karşı her zeminde ve alanda dengede savaşacak bir güç konumuna gelmiştir. Kadrosu, savaşçısı, kitlesi, silahı, parası olmayan bir zeminde, yani sıfırdan başlayarak ve yalnız başına yola çıkarak düşmanla amansız bir savaş içinde denge aşamasına gelmesini ve gerillasıyla, serihildanıyla savaşan bir halk hareketine ve gücüne kavuşmasını bilen ve başaran PKK, hiç kuşkusuz zafere gitmesini de bilecek ve başaracaktır. Savunma aşamasında PKK'yi yenemeyen ve ulusal kurtuluş mücadelemize son veremeyen bir düşman, denge aşamasında bunu hiç yapamayacaktır. Savunmadan dengeye geçişi durduramayan bir düşman dengeden saldırıya geçişi de durduramayacaktır. Bugün onbinlerce gerillasıyla savaşan ve yenilmeyen PKK yarın yüzbinlerce gerillası ve milyonlarca kitlesiyle yaratacağı serihildanlarla savaşacak ve zaferi kazanacaktır. Kısaca düşmanın, psikolojik savaşının bir gereği olarak ve bu bağlamda kendi zayıflığını ve çürümüşlüğünü gizlemek amacıyla PKK için ileri sürdüğü, "gerilemiştir, dağılmaktadır, yürüme ve savaşma gücü kalmamıştır" vb. tarzındaki iddiaları tamamen asılsız olup, gerçeği bilerek saptırmaktan başka bir şey değildir. Sıradan bir insan bile bir kıyaslama yaparsa doruktan aşağıya doğru inişe geçen, yani gerilemekte ve zayıflamakta olanın TC, aşağıdan doruğa doğru çıkan ve tırmandıkça gelişen ve güçlenenin PKK olduğunu görecektir. Hele PKK'nin siyasal çözümden yana olan tavrını ve bu tavrı güçlendirmek amacıyla yaptığı ateşkes ilanını bir gerileme ve zayıflık belirtisi olarak yorumlamak ve yine PKK'nin savaştığı güçlerle eşit ve özgür temelde, bağımsızlığa ve özgürlüğe hizmet edecek, halkların ve devrimin çıkarına olacak şekilde barış çabalarını artniyetlice ve politik perspektiften uzak şekilde değerlendirmek bayağı bir körlük olmaktadır. Bu tür yaklaşım ve anlayışlar ne savaş gerçeğine ne de sosyalizm gerçeğine sığarlar. Ezen ve ezilen güçler arasındaki savaşlarda sürekli savaşta dayatmak ve barıştan yana olmamak, karşılıklı görüşme ve anlaşmalara karşı çıkmak birçok nedenden dolayı emperyalist ve sömürgecilere has bir mantıktır. Devrimci mantık için bunun tersi doğrudur. Karşılıklı görüşme, uzlaşma, barış sadece dostlar arasında olur yaklaşım ve anlayışı hiçbir zaman sosyalizme ait değildir. Sosyalizmde bunun tersi doğrudur. Kaldı ki PKK'nin siyasal çözümden yana oluşu ve bunda ısrar etmesi yeni bir şey değildir. Daha önce de, hatta ortaya çıkışından beri siyasal çözümden yana olmuş ve bunu her fırsatta dile getirmiştir. Fakat Kürt ve Kürdistan gerçeğini tanımayan, bu gerçeği tarihten ve yeryüzünden silmeye çalışan TC, PKK'nin bu uygar tutumunu ve bu yöndeki çağrılarını da her seferinde görmezden gelmiş ya da reddetmiştir. TC bugün de hala bu politikasını ısrarla sürdürmektedir, fakat iflas etmiş ve çözümsüzlüğü iyice ortaya çıkmış bir politikadır. TC'nin hala bu politikada ısrar etmesi kendisinin zayıflığı olmakta ve politikası gibi güçsel olarak da TC'nin iflas ettiğini ve çözümsüzleştiğini göstermektedir. TC hala mevcut güç ve politikayla, yani çıplak zorla sonuç alabileceğini sanmaktadır. Geçmişte Kürt halkına karşı soykırım uygulayarak ve çeşitli nedenlerden dolayı kimi sonuçlara ulaştığı için "bugün hala niye olmasın" diye düşünmektedir. Öyle anlaşılıyor ki geçmişle bugünü birbirine karıştıran TC, bugün karşısında PKK öncülüğünde ve komutasında gelişen ve geliştikçe güçlenen ve başaran bir ulusal kurtuluş mücadelesi olduğunu da görmek istememektedir. Aslında bu da TC'nin zayıflığı ve çözümsüzlüğü olmaktadır. TC'nin varını yoğunu harekete geçirerek, çok kirli ve özel yöntemlerle kendisine karşı savaştığı PKK'nin ve onun şahsında da Kürt ve Kürdistan gerçeğini tanıması veya tanımaması o kadar önemli değildir. O, mevcut tutumunda ısrar etmeye devam ederse artık giderek kendi müttefikleri arasında da eski desteği bulamayacaktır. Böyle bir gelişme şimdiden hızlanmıştır ve daha da hızlanabilir. Aslında TC mevcut politikasından ister vazgeçsin isterse de vazgeçmesin onun yaşadığı çift taraflı derin bir çıkmazdır. Tarafsız gözlerle bakacak olan herkes TC'nin mevcut politikasını sürdürmekten ziyade, bundan vazgeçmekte daha fazla zorlandığını görecektir. Tek yanlı ateşkesin sürdüğü şu sırada bu gerçek daha iyi ortaya çıkmıştır. TC şu anda kendisine büyük bir ızdırap veren bir ruh halini yaşamaktadır: "Acaba mevcut politikadan vazgeçsem mi daha iyi olur, yoksa sürdürsem mi" diye bir ikilemi yaşamaktadır, fakat her ikisini de tam olarak yapamamaktadır, çünkü buna cesaret edecek kararlılığı ve takatı kendinde bulamamaktadır. Onun bu bocalaması ve böyle bir bocalamayla karşı karşıya kalması da PKK için bir başarıdır.

PKK iç ve dış koşulları iyi değerlendirerek, kendi gücüne ve politikasına güvenerek zamanında ve yerinde yaptığı ateşkesle hiçbir kayba uğramamıştır, tersine daha da güçlü gelişmelere ulaşmıştır. Her şeyden önce PKK gerçeği ulusal ve uluslararası düzeyde hem çeşitli güçler nezdinde hem de kamuoyu nezdinde daha iyi görülmüş ve kavranmaya başlanmıştır. PKK'nin Kürdistan'da savaşan halkımızın gerçeği olduğu, Başkan APO'nun, ayrı düşünmenin mümkün olmadığı, PKK Önderliğiyle, savaşan güçleriyle ve halkıyla bir bütünlük oluşturduğu, bunu değişik gösterme ve parçalama yönündeki düşman çabalarının bir sonuç vermeyeceği bir kez daha ortaya çıkmış ve belgelenmiştir. Herkes çok iyi bilmeli ki Kürt ve Kürdistan gerçeği PKK öncülüğünde ve komutasında bir ulusal kurtuluş mücadelesine ve savaşa ulaşmış, ulusal ve uluslararası alanda kendinden söz ettiren etkin bir sorun haline gelmiştir ve dolayısıyla onun öncülüğü ve komutası olmaksızın ve o muhatap alınmaksızın çözülemeyecektir. Bu gerçeği kabul etmeyen ve bu gerçeği dıştalayan çabaların çözüme ilişkin olumlu hiçbir sonuç vermeyeceği şu anda bir kez daha kanıtlanmıştır. Ayrıca PKK'nin tüm Kürdistan halkı ve bütün Kürt örgütleri üzerinde önemli bir etkinliğe sahip olduğu şu anda sağlanan kısmi birlikle de ortaya çıkmıştır. Bugün Kürdistan'da hiçbir parti ya da örgüt PKK kadar bütün Kürdistan parçalarında yaşayan halkımız üzerinde etkili değildir. PKK bu etkinliği doğru çizgi ve mücadelesiyle kazanarak hak etmiştir. PKK'nin doğru ideolojik ve politik çizgisi, doğru örgütlenme ve mücadele anlayışı ve doğru birlik ve ittifak anlayışı onun güçlü öncülük ve komuta konumuyla, güçlü halk ve gerilla güçleriyle birleşince, onu tüm Kürdistan halkı ve bütün Kürt örgütleri için bir birlik ve dayanışmanın umudu ve kaynağı haline getirmiştir. PKK ilk kez bu önemli görevini ve rolünü de gerçekleştirme şansını yakalamış ve bu konumuyla da ulusal ve uluslararası ortama girmiş, ulusal ve uluslararası güçler düzeyinde işlem ve kabul görmeye başlamıştır. Aslında PKK daha ortaya çıktığı günden beri Türkiye demokratik güçleriyle olduğu kadar Kürdistan yurtsever ulusal güçleriyle de çeşitli düzeylerde birlik ve ittifaktan yana olmuş ve her fırsatta bunu yaratmaya çalışmıştır. Evet PKK bu güçlerin sınıf konumlarını tahlil etmiş ve sınıf çıkarlarını bile temsil edemeyen ideolojik ve politik eğilimlerini, örgütlenme ve mücadele, birlik ve ittifak anlayışlarını eleştirmiş, fakat hiçbir zaman bunlarla eşit ve özgür temelde dostluğa dayanan birlik ve ittifaka gitmeyi reddetmemiştir. Bugüne kadar bu uğurda gösterdiği duyarlılık ve harcadığı çabalar oldukça büyük ve anlamlıdır. Fakat sosyal-şovenizm ve ilkel reformist milliyetçiliğinin ağır basması, engellemesi sonucu çok istendiği halde böyle bir birlik ve ittifak şimdiye kadar sağlanamamıştı. Gelinen aşamada böyle bir birlik ve ittifakın en azından Kürdistan ulusal güçleri arasında sağlanmakta olduğu ve bu uğurda bazı olumlu adımların atıldığı görülmektedir. Olumlu ve gerekli olduğu için bu alkışlanacak bir gelişmedir. Bu adımın sağlam bir zemine oturması ve gelişerek sağlam bir mevziye kavuşması için aslında düşman dışında herkesin gerekli duyarlılığı ve özeni göstermesi gerekir. Bu adımın Kürdistan'la sınırlı bırakılmayıp Türkiye ve bölgeyi de kapsaması için aslında yine devrimci, yurtsever, ilerici ve dost herkesin çaba harcaması, görev ve sorumluluğunun bilincinde davranması gerekir. Hiç kuşkusuz bu adımın desteklenmesi kadar önemli olan başka bir husus da bu adımın doğru kavranılması ve pratikte gereklerinin yerine getirilmesidir. Yeni oluşumlar, yeni yankılar, yeni birlik ve ittifaklar, yeni güç ve mevzilenmeler demektir ve bu tür yeni gelişmelerle zenginleşen yeni dönemlerin ulusal düzeyde olduğu kadar uluslararası düzeyde de kitlelere ve güçlere taşırılıp, çeşitli etkinlik ve yöntemlerle kavratılarak sonuç alıcı kılınması zorunlu oluyor. Düşmanın her gün arttırarak yürüttüğü psikolojik savaşın etkisini kırmak ve devrimin lehine olan gelişmeleri daha da başarılı kılmak için de halkın ve kitlelerin yeni sürece aydınlatılarak hazırlanması gerekiyor. Evet, PKK sosyalizmin ve insanlığın genel çıkarlarına bağlı olduğu kadar halkımızın ve devrimimizin özel çıkarlarına da bağlıdır ve bunun bir gereği olarak da eğer bu çıkarlara hizmet edecek ve güçlenecek ise savaştığı güçlerle de olsa, barış arayışı içine girmekten çekinmeyecektir. Başından beri PKK'nin politikası budur ve şimdiye kadar bu tutumundan taviz vermemiştir ve gelecekte de sürdürecektir. PKK'nin şu anda Kürdistan ulusal güçleri arasında sağlamaya çalıştığı birlik ve dayanışma, amacına ulaşarak bir ulusal kongreyle sonuçlanır ve bu da ilan edilecek bir ulusal meclis ve savaş hükümetiyle desteklenirse, bunun zararı olsa olsa emperyalist ve sömürgeci güçlere olur. Kısaca ateşkesle birlikte ulaşılan gelişmeler çok yönlüdür, ulusal ve uluslararası boyutları vardır ve PKK ateşkesle de gelişmeler sağlayabileceğini göstermiştir.

PKK'nin ve bizzat öncülük ittiği, güç sunduğu ve yoğun çaba harcadığı Kürdistan halkı ve yurtsever Kürt örgütleri arasında başlayan yakınlaşma, uzlaşma ve ittifak süreci veya birlik ve dayanışma süreci çok önemli ve değerlidir. Bu nazik dönemin fazla ideolojik boğuntuya getirilmeden ve sınıfsal çıkarlara hapsedilmeden, politik olarak bilince çıkarılması ve idrak edilmesi gerekir. Ulusal çıkarlar ve mücadele için bu adımın kök salması, yeşermesi ve meyve vermesi gerekiyor. Geçmişi fazla kurcalamadan geleceğe bakmak, ideolojik ayrıntıya fazla girmeden politik davranmak ve örgütsel çıkarlardan ziyade halkın çıkarlarına vurgu yapmak gerekir. Halkımızın istemi, ulusal çıkarlar ve mücadelenin zorunluluğu, halkımız arasında olduğu kadar yurtsever Kürt örgütleri arasında da birlik ve dayanışmanın oluşmasını zorunlu kılmıştır. Geli nen aşamada yurtsever yönü olan her örgüt eğer hala yaşamak istiyor ve halkımız

* *

PKK, Kürt sorununu uluslararası bir sorun haline getirmekle kalmamış, bu sorunu nasıl çözme gücünde olduğunu ve bu sorunun çözülmesi önünde kimin engel durumunda olduğunu da göstermiştir. TC bugün masaya gelmekten kaçıyorsa yarın da savaştan kaçacaktır. O zaman böyle bir fırsatı arasa da bulamayacaktır.

* *

tarafından tümden reddedilmek istenmiyorsa, artık daha fazla ulusal kurtuluş mücadelesinin dışında ve karşısında olmayı göze alamaz. Kaldı ki PKK de bu güçlere halkın saflarına dönmeleri ve olumlu bir yapı kazanmaları için büyük bir fırsat ve olanak sunmuştur. Bu seferki çağrıya bu güçlerin olumlu karşılık vermeleri sevindiricidir. Bunun daha da gelişerek bütün yurtsever güçleri ve kişileri kapsayarak daha da güçlenmesi her şeyden önce halkımızın ve devrimimizin çıkarına olacaktır. Bu konuda başta PKK olmak üzere bütün yurtsever ulusal örgütlere, hatta kişilere önemli sorumluluklar ve görevler düşmektedir. Bu süreç her şeyden önce ayağa kalkan, dayanışan ve mücadele eden bir halk ve ulus olarak büyük bir olgunluk içinde politika yapma ve düşünmeyi, hareket etme ve davranmayı zorunlu kılmaktadır. Fakat bir gerçeğin vurgulanmasında ve herkesin doğru kavramasında da yarar vardır: Kürdistan'da yaşayan bütün yurtsever insanlar gibi bütün yurtsever sınıf ve tabakalar ve onların çıkarlarını temsil iddiasında olan bütün yurtsever örgüt ve kişiler de çok iyi bilmelidirler ki kendileri için de insanca yaşam, kimlik ve özgürlük PKK öncülüğünde ve komutasındaki ulusal kurtuluş mücadelemizin veya savaşımızın başarıya ulaşmasına bağlıdır. Bu gerçeğin görmezden gelinmemesi gerekiyor. Elbette herkesin bu gerçeğe sunacağı katkı ve bunun gereklerini yerine getirmesi kendi gücü oranında olacaktır. Ama bu gerçeğe pratikte karşı ve engel olmamak da bir katkıdır. Kendilerinin katkısı bundan sonra bir olacaksa, PKK'nin on olacağını zaten şimdiye kadar verilen savaş göstermiştir.

PKK'nin yaptığı ateşkes karşısında hazırlıksız yakalanan TC adeta şoke oldu. Kendini hep kirli savaşa ve imha politikasına adapte etmiş olan TC, karşısında ateşkes çağrısını bulunca ve bu çağrının ulusal ve uluslararası düzeyde yaptığı büyük etkiyi görünce nasıl davranacağını şaşırdı. Her şeyden önce Newroz'da planladığı katliam ve Newroz'la birlikte geniş "imha operasyonu" suya düştü. TC'yi esas olarak düşündüren bahara yönelik planlarının suya düşmesi değil, Kürt sorununda yeni bir durumla karşı karşıya gelmesiydi. Mevcut durumda TC yeni bir durum değerlendirmesi yapmakla karşı karşıya kalmıştır. PKK'nin attığı adım ve siyasi çözüm çağrısı tüm dünyada olumlu karşılanıp çeşitli güçlerden destek görünce, bu sefer dünyada tüm gözler TC'ye çevrilmiş, vereceği karşılığı merakla bekliyor ve olumlu olmasını diliyorlar. Bu durum değişikliği karşısında TC bu seferki çağrıyı hemen görmezden gelip reddetme yerine dikkatli davranmak ve oyalamacı bir taktik izlemek zorunda kalmıştır. Her şeyden önce kamuoyu nezdinde savaşı isteyen ve savaşta dayatan bir taraf olarak tamamen haksız konuma düşmekten ve böyle bir durumda kendi üzerinde kamuoyu baskısının ilerde giderek daha da artacağından korkmuştur. Bunun için TC açık bir tutum alma yerine bocalamayı yeğlemiştir. Bu durum TC basınına bile yansıyarak alay konusu edilmiştir. TC içine girdiği sıkışık durumu atlatmak için kimi zaman psikolojik savaşa yoğunluk vermekte, kimi zaman kuru tehditler savurmakta, kimi zaman yumuşak bir dili tercih etmekte ve kimi zaman da sessizliği yeğlemektedir

Fakat bunların hiçbirisi onun PKK'nin attığı adım ve yaptığı çağrı karşısında çaresiz kalışını ve zorlanışını gizlemeye yetmemektedir. Bu durum TC'nin Kürt sorununda olumlu hiçbir adım atmakta istekli olmadığını veya TC'ye kalsa ateşkesle birlikte baş - layan sürece de olumlu hiçbir karşılık vermeyeceğini göstermektedir. Zaten Kürt ve Kürdistan gerçeğini inkar ederek imha politikasını sürdürdükçe TC'nin Kürt sorununda olumlu bir adım atması beklenemez. TC eski politikasından bir adım geri atarak imha savaşından kısmi de olsa geri dönerse artık Kürt sorununun çözülmesi önünde engel olamayacağını bilmektedir. Elbette mevcut politikayla da uzun süre bunu engelleyemeyeceğini bilmektedir, fakat böylece en azından çözümü uzatabileceğini düşünmekte ve böylelikle kazanacağı süreç içinde PKK'den kurtulabileceğini sanmaktadır. Sanki şimdiye kadar yaşanan savaş süreci bunun imkansız olduğunu kanıtlamaya yetmiyormuş! Bu ruh hali TC'nin Kürt sorununda askeri çözümde dayattığı ve siyasal çözümü kabul etmediği, bırakalım bunları, sorunun kendisini bile kabule yanaşmadığını açıkça ortaya koymaktadır. TC'nin bu durumu, "Kürt sorununun çözülmesi önünde PKK engeldir" gibi suçlamalarının yersiz olduğu ve esas engelin ve bu kanlı savaştan esas sorumlu olanın TC olduğunu bir kez daha göstermektedir. Türkiye'de ateşkese olumlu karşılık verecek ve Kürt sorununda siyasal çözüme "he" diyecek bir rejim, bir devlet, bir hükümet, bir parti ve bir lider de yoktur. Var olanlar mevcut durumun sürmesinde adeta birbiriyle yarışmaktadırlar. Olumlu davranmak isteyenler varsa bile güçsüzdürler ve öne çıkmaktan korkmaktadırlar. TC üstte olduğu kadar altta da tıkanmış ve kendinde bir politik değişikliğe gitme cesaretini bulmamaktadır.

Fakat PKK'nin attığı bu adımın Türkiye'de orta ve alt tabakalarda, halk ve emekçi kesimler arasında olumlu karşılandığını, kendilerini olumlu etkilediğini biliyoruz. PKK de daha çok Türkiye halkını ve emekçilerini düşünerek iyi niyetini göstermiş, gelişerek seslerini yükseltmeleri için bir yol açmaya çalışmıştır. TC'nin böyle bir gelişmeden korktuğunu da biliyoruz. Fakat TC'nin bütün engellerine rağmen gelinen aşamada ve bu adımla da birlikte PKK ve ulusal kurtuluş mücadelemiz Türkiye'de daha iyi anlaşılmaya başlanmıştır. Bu durum ilerde TC'yi elbette zorlayacaktır, fakat bu aşamada TC'nin eğer başta ABD olmak üzere emperyalist müttefikleri tarafından zorlanmazsa olumlu bir adım atacağını beklememek gerekir. Şu anda TC'nin içine girdiği durum ona bu yönde belli bir zorlamanın yapıldığını göstermektedir. Bu zorlama ne kadar güçlüdür ve ne kadar başarılı olacaktır, ileriki günler gösterecektir. PKK atacağı adımı atmıştır, karşılığı gelmezse elbette yoluna eskisinden daha güçlü olarak devam edeceğini, daha bu adımı atarken başında söylemiştir. PKK, TC ve hatta müttefiklerine iyi düşünmeleri için tarihi bir fırsat vermiştir, yanlış değerlendirirlerse sonucuna da katlanacaklardır.

PKK önderliğinde giderek büyüyen ve güçlenen ulusal kurtuluş savaşımızın geçen her gün bölgeyi ve dünyayı daha fazla etkilemeye başlaması hiç kuşkusuz emperyalist güçleri Kürt sorununa daha fazla düşünmeye zorluyor. Her şeyden önce bölgedeki çıkarlarını daha fazla düşünmek zorunda bırakıyor. Bölgedeki emperyalist çıkarlar söz konusu olunca en başta da ABD çıkarları gelmektedir. Bu durum ABD'yi ister istemez Kürt sorununda daha duyarlı yapmaktadır. Çünkü hiçbir emperyalist güç, hele ABD gibi bölgede tek egemen durumda olan bir güç, TC'nin dayattığı kör şiddet ve politika yüzünden çıkarlarının tehlikeye girmesini göze alamaz. Şimdiye kadar TC PKK'nin üstesinden gelecek diye her türlü destek sundular ve sabırettiler, fakat gelinen aşamada bunun mümkün olmayacağı anlaşılınca bundan sonra artık onlar da eskisi gibi TC'yi desteklemeyi ve tüm umutlarını ona bağlamayı göze alamayacaklardır. Alırlarsa bölgedeki çıkarlarını daha da tehlikeye atmaktan başta bir şey yapmamış olacaklardır. Böyle bir gelişme her şeyden önce ABD'nin işine gelmeyecektir. Çünkü bölgede emperyalist bir güç olarak egemen durumda olan ABD'dir. Avrupa ve Almanya ise onu çok geriden takip etmektedirler. Bu durumda ve özellikle de Almanya'nın çıkarları Kürdistan sahasında savaşın sürmesini öngörür ki, bununla TC'yi yanına çekmeyi ve ABD'nin bölgedeki tek yanlı egemenliğini sarsmayı düşünmektedir. ABD'nin çıkarları ise böyle bir savaşın durması ve "tatlıya" bağlanmasını öngörmektedir. Fakat gelinen aşamada bu savaşın durması için asgari olarak TC'nin Kürt sorununda federasyon çözümünü kabul etmesi gerekiyor. İşte ABD'nin TC üzerindeki rolü de bu noktada ortaya çıkmaktadır. Eğer daha fazla bölgedeki çıkarlarının sarsılmasını ve egemenliğinin tehlikeye girmesini göze alamıyorsa, en azından TC'ye federasyon çözümünü kabul etmesi için baskı yapmaktan başka çaresi yoktur. Bu durum ABD kadar olmasa da diğer emperyalist güçler için de geçerlidir. TC'yi önemli oranda destekleri sonucu azıtan ve cesaretlendiren kendileridir. Kendilerinin ekonomik, siyasi, askeri ve eğitim yardımları olmadan TC'nin kirli ve kanlı bir savaşta bu kadar dayatması zor olacaktır. Bu şekilde davranarak belki PKK'yi yenebileceklerini sanmışlardı, fakat şimdi bunun mümkün olmadığı ortadır. Bu durumda kendileri de bir durum değişikliğiyle karşı karşıyadırlar. Ya eskisi gibi TC'yi destekleyerek savaşın daha da boyutlanmasına yol açacak ve böylece bölgedeki ve bu bağlamda dünyadaki çıkarlarının ve egemenliklerinin tehlikeye girmesini göze alacaklardır, ya da TC'ye olan desteklerini azaltıp, hatta tümden keserek onu federasyon çözümüne zorlayarak savaşı durdurmasını sağlayacaklardır. PKK her iki durumda da karşılık vermeye hazır olduğunu göstermiştir.

PKK Kürt sorununu siyasi ve insani yoldan adil bir çözüme götürmek istemektedir. Bunu başından beri kendisi için ilke edinmiştir. Fakat aynı zamanda şimdiye kadar olduğu gibi TC'nin ve emperyalist güçlerin inkar ve imha politikasına karşı sonuna kadar direnebileceğini, dayatmalarına boyun eğmeyeceğini, halkımızın kimlik ve özgürlük haklarından, mücadelesinden asla taviz vermeyeceğini, gerekirse halkla birlikte sonuna kadar savaşacağını da göstermiştir. PKK gerçeğinin herkesçe doğru tanımlanmasında ve kavranmasında yarar vardır. Basit suçlama ve ucuz yaklaşımlardan vazgeçilmelidir. Bu nedenle PKK'nin bir iyi niyet gösterisi ve siyasal çözüme yol açmak için yaptığı ateşkes ilanı, doğru kavranmalı ve bu haksız savaşı sürdüren taraf olmaktan kurtulmak istiyorlarsa olumlu bir karşılık vermeleri gerekmektedir. Bu adım PKK'nin gerilediğine, zayıfladığına ya da parçalanmakta ve dağılmakta olduğuna bağlamak kesinlikle içinde büyük bir yanılgıyı taşımaktadır. Böyle bir durum yoktur, bu türden iddialar çok gülünç ve basit olmaktadır. PKK geçmişle kıyaslanmayacak kadar güçlenmiş ve savaşla da olsa '93 yılını zafer yılı yapmaya hazırlıklıdır. En azından kendileri de PKK kadar gücüne ve politikalarına güveniyorlarsa PKK'nin attığı adıma olumlu bir karşılık vermeleri gerekmektedir. Aksi durumda devam edecek savaştan, dökülecek kandan ve yıkımdan kendileri sorumlu olacaklardır. TC'nin "silahları bırakın, teslim olun" türden çağrıları hem yeni değil hem de her şeyden önce kendisini çok gülünç ve basit duruma düşürmektedir. Belki TC bununla emperyalist güçleri hala PKK'yi askeri çözümle imha edebileceğine inandırmaya çalışabilir, fakat şimdiye kadar yaşanan savaşa bakıldığında bu iddiaya TC'nin kendisinin bile inandığını söylemek zordur. TC belli bir dönem daha emperyalist güçleri kandırsa ve yardımlarını alsa ne olacak? Açıktır ki ulusal kurtuluş savaşımız katlanacak, büyüyecek ve TC'yi daha tümden sarsacaktır. PKK, Kürt sorununu uluslararası bir sorun haline getirmekle kalmamış, bu sorunun nasıl çözme gücünde olduğunu ve bu sorunun çözülmesi önünde kimin engel durumunda olduğunu da göstermiştir. TC bugün masaya gelmekten kaçıyorsa yarın da savaştan kaçacaktır. O zaman böyle bir fırsatı arasa da bulamayacaktır. Ama PKK kararlıdır, olursa siyasi yoldan, olmazsa askeri yoldan TC'yi bir gün, bu sene olmazsa ileriki yıllarda mutlaka masaya oturtmasını başaracaktır. Ulusal kurtuluş savaşları karşısında başında bütün emperyalist ve sömürgeci güçler TC'nin bugün yaptığı gibi katır inadına başvurmuşlardır, fakat savaşın uzayan yılları içinde sonunda masaya oturmayı kabul etmek zorunda kalmışlardır. Şimdi masaya oturmamak ve siyasal çözüme yanaşmamakta diretmek, PKK'nin değil TC'nin zayıflığı olmaktadır. Yaşanacak mücadele süreci bunu kanıtlayacaktır. Ateşkesin ilanı ve siyasal çözüm çağrısı beklenenden de daha olumlu bir yankı ve etkiyi ulusal ve uluslararası düzeyde yaptı. PKK bundan sonra da ulusal kurtuluş mücadelesini zenginleştirmeye ve etkili kılmaya devam edecektir. Bu şekilde Türkiye, bölge ve dünyadaki meşru ve haklı konumunu daha da güçlendirmeye ve kamuoyunun desteğini almaya çalışacaktır. TC çok iyi bilmelidir ki tümden ayağa kalkan ve savaşan bir halk ve ordulaşan bir gerilla bundan sonra kendisini daha güçlü dövecektir.

* *

PKK'nin bir iyi niyet gösterisi ve siyasal çözüme yol açmak için yaptığı ateşkes ilanı, doğru kavranmalı ve bu haksız savaşı sürdüren taraf olmaktan kurtulmak istiyorlarsa olumlu bir karşılık vermeleri gerekmektedir

* *

Eritre halkı özgürlüğü seçti

Ali Doğan

Eritre ulusal kurtuluş mücadelesi, Afrika'nın en uzun süren direnme mücadelesi olarak bilinir. Önce Batılı kapitalist devletlerin destekledikleri ve daha sonra da layışları farklı idi. Reel sosyalistler; Eritre halkı bağımsızlığı gündeme getirmediği sürece, hiçbir politik hak talep etmediği sürece kardeş olarak kabul edilebilirdi. Kendilerine ideolojik olarak ılımlı olmayan bir kardeş, onların düşüncelerine göre düşmandan daha tehlikeli olabilirdi.

Uluslar, politik enerji ürederatif bir yapı içinde kalması için yoğun politik çalışmalar olmuştu. Eritre halkının ayrılma kararını önemli ölçüde etkileyen ama onu belirlemeyen, son on yıllık sosyalist hükümetlerin gerici politikası olmuştu. Farklı sosyalizm anlayışına sahip olan, ideolojik gruplar arasındaki çatışmaların geçtiğimiz otuz yılda, uluslar arasında da çatışmalara netik zorla aynı devlet yapısı içinde, ekonomik ve toplumsal gelişimini tamamlamadan birbiri içinde kaynaştırılmaya çalışılması, dünyadaki ilk sosyalist üretim tarzını yaratma denemesinin de başarısızlıkla sonuçlanmasına neden olmuştu. Bütün bu devletlerde, Doğu ve Güneydoğu Avrupa ülkelerinde, bitip tükenen, yok oluşa giden sosyalizm değil ulusların politik güçleri değil, her bir ulusun içinde bulunduğu maddi koşullardı. Sovyetler Birliği'nin çöküşü, Küba, Vietnam gibi ülkelerin uluslararası politikalarında ve temel ilkelerinde değişiklik yapmalarına neden olmuştu. Onların uluslararası politikada burjuva materyalizmini bugüne kadar keşfedememelerinin temel nedeni, Sovyetler Birliği ve Küba'nın yardımlarıyla ayakta kalan gerici, Etiyopya hükümeti 1990 yılında, iktidarı terk etmek zorunda kalmıştı. 1991 yılında Etiyopya'nın değişik milliyet ve halklarına göre örgütlenmiş gerilla mücadeleleri, kendi aralarında hareket birliğini sağlayarak siyasi iktidarı ele geçirdiler.

Eritre Ulusal Kurtuluş Örgütü, 1993 yılında ulusal referanduma gidilmesi şartıyla siyasi iktidara ortaklık yapmayı kabul etmişti. Geçen haftada yapılan referandumda Eritre halkının %98.9'nun bağımsızlık yönünde oy kullanması, hiç kimse için sürpriz olmadı. Toplam nüfusu 3,5 milyon olan Eritre halkı, son otuz yıllık direnme savaşında sadece feodallara, kapitalistlere karşı değil aynı zamanda, Sovyetler Birliği ve Küba gibi kendine sosyalist diyen ülkelere karşı da savaşmak zorunda kalmıştı. Yaklaşık 160 bin kişinin yaşamını yitirdiği yüzbinlerce insan yaralandı. Bir o kadar da yerinden yurdundan göç etmek zorunda bırakıldı.

Bütün dünyanın çok uluslu devletlerinde olduğu gibi, ezen ulusların sosyalistleri ezilen ulusların yoksul halkının kardeş olduğunu Eiytopya'da da savunmuşlardı. Ama Sovyetler Birliği, Küba ve eski Etiyopya hükümetinin kardeşlik anten toplumsal örgütlenmelerdir. Bu enerjinin, ulusu oluşturan şu veya bu toplumsal sınıfın politik çıkarları doğrultusunda harekete geçirilmesi günümüze kadar, sadece kapitalistler tarafından değil, kendine sosyalist diyen politik güçler tarafından da kullanılmıştı.

Dinler ve ideolojiler uluslar arasındaki savaşlara neden gösterildiği gibi, barış ve kardeşlik düşüncelerine araçlık edebilirdiler.

Geçtiğimiz iki yıl içinde, Eritre'nin Etiyopya içinde feden olarak gösterildiğini saklamak doğru değildir. Farklı sosyalistler arasındaki ideolojilerdeki düşünce ayrılığını, tek bir ulus içindeki farklı grupların nedenini açıklamak için sınırlı da olsa bahane olarak gösterenler, farklı ulusların sosyalistleri arasındaki ulusal sorun konusundaki düşünce farklılığını bilimin farklı yorumlaması olarak gösteremezler artık. En bariz örneğini Yugoslavya, Çin ve Sovyetler Birliğin de yaşadığımız birden fazla ulusun ideolojik ve poliçok uluslu devlet yapıları idi. Etiyopya'da bu zincirin az gelişmiş zayıf bir halkasıydı. Etiyopya'da sosyalistler reel sosyalistlere karşı gerilla mücadelesi ile iktidara geldiler. Etiyopya'daki gerilla mücadelesinin sekiz yıl önce doğuşunda belirleyici rol oynayan Eritre Kurtuluş Hareketi otuz yıllık gerilla mücadele döneminde sürekli olarak çok uluslu devlet yapısı içinde bir birliği savunmuştu. Farklı ulusların tek bir politik yapı altında birliğine karar verecek olan, farkliğine ekonomik ve ideolojik olarak bağımlı olmalarıydı. Eritre halkının ulusal sorunu sömürgeler sorunu ve uluslararası politikada, uzun yıllar önce bu devletlerden farklı olarak mataryalist politika izlemesinin nedeni de sosyalizmi çok iyi kavradıklarından değil, reel sosyalizme karşı gerçekçi olmak zorunda kaldıkları içindi.

Bütün ideolojilerde, ulusların kardeşliğine dair güzel tatlı sözler buluruz. Hitler bile Çekoslovakya'ya girdiğinde Slovakların bağımsızlığı, Yugoslavya'ya girdiğinde Hırvatların ve Bosnalı Müslümanların bağımsızlığı, Sovyetler Birliğine girdiğinde de Ukrayna'nın bağımsızlığını ilan etmiş, bu ulusların barışsever ve Alman ulusunun kardeşi olduklarını ilan etmişti. Japonlar da Malezya'yı ve Çin'i ilk işgal ettiklerinde, yerel hükümetlerin davetlisi olarak geldiklerini ve uluslar arasındaki kardeşliği pekiştirmek için savaştıklarını iddia etmişlerdi. Bu sömürgeci devletlerin diğer dünya uluslarına karşı izledikleri işgalci politikanın gerçek nedenini bütün dünya halkları acı deneyimlerle öğrendi. Oysa bazı sosyalist devletlerin ezilen uluslara ve ulusal kurtuluş mücadelelerine karşı izledikleri gerici politikaların kökeninde ekonomik çıkarları olmadığını herkes biliyor. Buna rağmen Etiyopya'da Eritre'ye karşı savaşan Sovyet ve Küba askerleri de, sosyalizm için savaştıklarına inanıyorlardı.

İnsanlığın yaşamında dinleri çocukluk korkusu olarak değerlendirmek doğru olursa, ideolojileri de gençlik tutkusu olarak değerlendirmek doğru olur. Doğanın ölçütü, bilimsel düşüncenin ve tarihsel yargılamanın da ölçütüdür. Nasılki her yeni doğan bir insan, topluma farklı bir zenginlik katıyorsa, hayata gözlerini açan her ulus da bütün insanlığın ortak kültürel zenginliğidir.

Eritre'nin bağımsızlığı, ulusların bugünkü kısa vadeli politik çıkarlara bağımlı kardeşliğini değil, bütün dünya uluslarının tek bir dünya ulusu biçiminde kaynaşmasını savunanlara ve ulusal mücadele içinde olan bütün halklara hayırlı olsun.

Bosna'ya dış müdahale mümkün mü?

Berxwedan Dünya Servisi

Bir yılı aşkın bir süredir, ABD ve Batılı kapitalist devletlerin Bosna-Hersek'e askeri müdahale yapması gerektiğine dair, düşünceler geçtiğimiz hafta Barış anlaşmasını Sırpların kabül etmemesiyle karar aşamasına geldi.

Bosna-Hersek Sırp, Boşnak ve Hırvatların savaş içinde bir arada yaşadığı bir bölgenin ismi. Gerçekte Bosna olarak bilinen bölgede hiçbir milliyetin çoğunluğu yok. Osmanlılar, Avusturya ve Almanların sırasıyla sömürge amaçlarına neden olan bu bölge, etnik olduğu kadar dinsel çelişkilere de sahip. Her bir milliyetin kendine has dinsel özelliği, tarafların uluslararası siyasal desteğinin temel aracı durumunda. Sırpların Rusya ve Yunanistan, Hırvatların Almanya ve bazı Batı Avrupa devletleri ve Boşnakların da Türkiye ve Ortadoğu'lu müslüman devletler tarafından desteklenmesinin nedenleri dinsel ortaklıklarına neden gösterilmeye çalışılıyor. Oysa bütün savaşların olduğu gibi, Bosna-Hersek'teki savaşın ve uluslararası ittifakların her bir milliyetin dinsel kökenine göre değil uluslararası ekonomik ve siyasal çıkarlara göre biçimleniyor.

Yugoslavya'nın dağılmasıyla birlikte, Boşnaklar ve Sırplar ayrı ayrı aynı topraklar üzerinde bağımsızlık ilan etmişlerdi. Boşnakların bağımsızlığı ilk kez Türkiye ve Bulgaristan tarafından tanınırken, süreç içinde Batılı kapitalist devletlerde geçici bir süre içinde olsa bu bağımsızlığı tanımıştı. Bosna-Hersek'teki Hırvatlar ise her iki farklı durum altında siyasal idareye ortaklığı kabul ederek, Hırvatistan'daki ilan edilen ana vatanlarının belli bir süre zaman kazanmasını sağlamışlardı.

Yugoslavya olarak varlığını sürdürmeye çalışan Sırbistan ve Montegro'nun Bosna-Hersek'teki Sırplarla olan etnik akrabalığı, başlangıçta iç savaşın temel dış kaynağı olurken, Yunanistan ve Rusya'nın Bosnalı Sırplarla olan gizli ittifakı BM'nin hazırladığı barış planının Sırplar tarafından reddedilmesine kadar devam etmişti.

Barış görüşmelerinde ılımlı taraf olarak bilinen Boşnaklar ve Hırvat'lar anlaşmayı imzalamakla, Sırpların uluslararası desteğini parçalayacaklarını biliyorlardı. Buna rağmen her iki milliyette, bu barış anlaşmasının Sırplar tarafından kabul edilmiş olsa bile uzun ömürlü olmayacağını ta baştan biliyorlardı. 15 Mayıs'da Bosna-Hersek'teki Sırpların referandumuna sunulacağı iddia edilen barış planının, olumlu sonuçlanması için her türlü uluslararası baskı harekete geçirildi. Önümüzdeki bir haftalık dönem içinde, Batılı güçlerin en fazla ağırlık vereceği konunun yine askeri müdahale olacağı biliniyor.

Sonucun başlangıçta belli olmadığı askeri müdahalelerin ne kadar süreceği ve hangi hedeflere ulaşacağı konusunda, hiçbir kapitalist devlet iddia ettikleri politik tavrı gerçekleştirecek kadar, aptal değiller. ABD'nin askeri müdahalesi, ancak Avrupalı kapitalist devletleri aktif savaşın içine çekmekle mümkün olabilir. Avrupalı kapitalist devletlerin bu konuda ne kadar temkinli olduğunu çok iyi bilen, Amerika'nın savaş tüccarları, kendi önderliklerindeki bir askeri müdahalenin amaçlarının çok daha ilerisine uzanacağını hesaplama gücüne sahipler. Bu şartlarda ABD'nin askeri müdahalesi, sadece Barış Planının kabul edilmesiyle birlikte gündeme gelecek olan, sınırlı bir barış gücü bulundurmak olabilir ancak. Gerek NATO ve gerekse de BM'ye bağlı kurulması planlanan 60 bin kişilik barış gücünün, doğacak bir gerilla mücadelesini durdurması bir yana, milliyetler arası çatışmaların farklı biçimlerde devam etmesine neden olacaktır.

Bosna-Hersek'teki milliyetler arası çatışmaların dış askeri müdahale ile durdurulması için, en az yarım milyon kişilik bir askeri güce ihtiyaç olduğu, buna rağmen böyle bir askeri müdahalenin de ne dış güçler arasındaki uluslar arası ittifakı oluşturmaya, ne de onu belli bir süre korumaya elverişli olmadığı da biliniyor.

Bosna-Hersek'te savaşan bölgenin yerel milliyetlerinden daha çok, bölgede söz sahibi olmak isteyen uluslar arası güçlerdir. Bu uluslar arası siyasal arasında kesin politik bir hesaplaşma olmadan, Bosna'daki etnik çatışmaların son bulması kısa vadede imkansızdır.

DOĞRU YAKLAŞIMLARI ESAS ALALIM!

Berxwedan Haber Merkezi:

İnsanlığın en çok düşürüldüğü yerlerde en büyük devrimlerin patlak verdiği doğrudur. Bu gün Kürdistan'da yaşamın bütün alanlarından şaşırtıcı devrimsel gelişmelerin ortaya çıkıyor olmasının anılan gerçekle yakın bağlantısı vardır. Hemen hiçbir şey önceden var olan bir değer temelinde gelişme sağlamıyor. Bir halkın ayağa kalkışına neden olabilecek ne varsa, hemen hepsi yerle bir edilmiştir. Bu nedenle Kürdistan'daki gelişmeleri, benzerlerinde görülmeyen temellere oturtmak bu konuda sağlıklı sonuçlara ulaşmanın vazgeçilmez bir gereğidir. Nitekim miras değerinde hiçbir şeyin bırakılmaması, beraberinde ya tümden yok oluşu getirir, ya da büyük bir doğuşu. Ülkemizde PKK tarihsel bir müdahalede bulunacak ve ikincisini gerçekleştirecekti.

Hiç şüphesiz ulusal kurtuluş hareketimiz, sınırları çizilmiş, hedefleri belirlenmiş, dar amaçlara hapsedilmiş bir gelişme önderliği değildir. Olağanüstü koşullarda öz gücüne dayanma temelinde bir ulusu yaratma mücadelesini çok yönlü engelleme çabalarına rağmen yürüten bir devrim hareketidir. Dolayısıyla başvurulan taktiklerden kullanılan mücadele araçlarından hiçbiri tek bir şey için değildir. Öyle ki, her şey bir şey için, bir şey her şey içindir. Yine hedefleri öncelikler sırasına göre gerçekleştirme politikası, bu gerçeğin özüne ters değildir, hatta bu bir ulusu yeniden yaratma mücadelesinin başarısı için şarttır.

Asıl konumuz olan kültür, bir ulusun var oluşunda en kapsamlı rolü oynayan ya da böylesi bir içeriğe sahip olan öğedir. Bir halkı, hatta bir insanı en net şekilde gösteren aynadır. Ülkemizde yürütülen ve yurt dışı alanlarına yakın etkisini hissettiren ulusal kurtuluş mücadelemizin en önemli kazanımlardan birisi de, halkımızda yeni bir kültürü şekillendiriyor olmasıdır. Nitekim kültürel alanda da bir devrim süreci yaşanıyor. Aslında bu görkemli bir Kürt birliğidir. Aynı yaşamı benimseyen, özgürlük düşüncelerini paylaşan, bağımsızlığı her türlü gelişmenin temeli olarak gören, aynı amaçlar uğruna mücadeleye seferber olan bir halkın uluslaşması, kendini savunabilecek düzeyde güç olmasıdır.

Bütün halkların tarihine bakıldığında, her halkın çok önem verdiği, kutsallık mertebesine yükselttiği değerleri vardır. Ve bunların ezici bir çoğunluğunun da altüst oluşlar döneminde ortaya çıkarıldığı yine bu halkların tarihinde çok açıktır. Ülkemizde kan ve ateş içinde yaratılan değerler bunu fazlasıyla doğruluyor. Şu da biliniyor ki, güven duyacağı, ilham alacağı değerleri olmayan bir halkın geleceği de yoktur. Bu nedenle ülkemizde son birkaç yıl içinde yüzyılları etkisi altına alabilecek güçte değerlerin yaratılmış olması çok önemlidir. Hem de bir zamanlar hiç hayal bile edilemeyen değerlerdir bunlar. Anılan değerler, doğru bir yaklaşım temelinde korunup geliştirilirse, bu Kürdistan devriminin zaferi ve ardından yaratılacak gelecek için de yeter ve artar bile.

Sorun, mücadelenin acımasız koşullarında yaratılan değerlerin ne kadar korunup geliştirildiği ve bunlara ne kadar bağlı kalındığı noktasındadır. Bir halk değerlerine bağlı olduğu oranda, bağımsızlığına ve özgürlüğüne sahip çıkabilir. Yine bağımsızlığına ve özgürlüğüne kutsallık derecesinde değer biçtiği oranda gelişmede sınırsızlığı yakalayabilir.

Ancak bütün bunlara rağmen, bir halkın davasını dayandırabilecaği değerleri yaratmak tek başına yeterli olmuyor. Nitekim kahramanlar olağanüstü fedakarlıkla değerleri kendileri için yaratmıyorlar. Böyle olsaydı, tarihe kahramanlık sıfatıyla geçemezlerdi. Onlar halktan insanlardır, halk için büyük değerler yarattıkları için halkın gözünde kahramanlaşırlar.

Her halkın kahramanları vardır. Halklar kahramanlarıyla övünürler. Ancak bunun mutlak anlamda yerine getirilmesi gereken görevleri vardır. Bu kahramanlıkları yaşamın sonsuzluğunda ölümsüzleştirmek, onların yarattığı değerleri kalıcılaştırmak asıl önemli olanıdır. Bu başarıldığı oranda yaşama bağlanabilir ve onurlu, mücadeleci, özgürlükçü kişilik özellikleri yakalanabilir.

İşte kültür kurumlarına ve bunlar içinde yer alan kadrolara, düşüneceklerinin de ötesinde önemli ve tarihi görevler düşmektedir. Kültürün herhangi bir dalında uzmanlaşmak çok önemlidir. Fakat bunu kişisel tatmin olayı olarak ele almak bir o kadar kötüdür. Biliyoruz ki, kültürün her dalı kaynağını halkın yaşamından, bu yaşamı ortaya çıkaran değerler bütününden alır. Bu bilinmeyen bir gerçek değildir. Zaten bundaki amaç bunu öğretmek değil, bunun nasıl çarçur edildiğini hatırlatmaktır. Bunun sonuçlarını değerlendirip irdelediğimizde kendilerini halkın sanatçıları olarak tanıtanların aslında halkın hırsızları, halkın değerlerini sanat adı altında kemiren kurtlar olarak karşımıza çıktıklarını görmekte zorlanmıyoruz. Bunun anlaşılır nedenleri çoktur.

Toplumun değişmesinde, ilerlemesinde kültür ve sanatın rolü, sanılanın çok ötesindedir. Bu alanın da öncü bir rolü vardır. Halktan alınanlar hiçbir şey katmadan olduğu gibi tekrar ona verilecekse, bu zahmete katlanmak niye? Ya da halktan alınanların değişik kılıflar altında halka satılması ne anlama gelir? Nitekim Türkiye gerçeğinde büyük bir bunalımı yaşayan, dolayısıyla dar kalıplar içerisine hapsedilen, adeta iyi bir ticaret sahasına dönüştürülen alanlardan biri de kültür-sanat alanıdır. Müzik, roman, folklör, şiir vb. Türkiye egemenleri elinde özel savaş araçlarına dönüştürülmüştür. Bunlar içerikleri itibariyle toplumu yenileyip ilerletmiyor, tam tersine uyuşturup geriletiyor. Tabii bu politika kendini ele veren bir temelde uygulamaya geçirilmiyor. Hatta bundaki amaçlarına ulaşmak için en iyi nasıl halkın duygularına hitap edilip sömürülebiliyorsa o yönteme başvuruluyor. Çoğu sanatçının Kürtçe müzik söylemesi gerçekten bunun gereğine inandıkları için değildir. Bunda devletin teşviki, maddi desteği çok fazladır. Her türlü imkan sunularak, gerçek halk sanatçılarına alternatif sanatçılar yaratılmaya çalışılıyor. Örneğin, Kürtçe çıkan kasetlerin büyük çoğunluğunda HUNERKOM'a ait kasetlerden çok sayıda türkü-beste de alınıyor. Tüm sanatçılar için geçerli olmasa da, çoğu sanatçının Türkiye özel savaş rejiminin elinde bir araç olduğunu düşünmek abartma olmaz.

Bilindiği gibi, kültür ve sanat, herhangi bir toplumun yönlendirilmesinde en etkili araçların başında gelir. Bir halkın veya ulusun birliğinde, dayanışmasında, kaynaşmasında küçümsenemez rolü vardır. Bizim gibi kurtuluş mücadelesi veren halklar için ise bu çok daha geçerlidir. Değerleri talan edilen, yaratılan yeni değerleri yok edilmek istenen halkların kültür kadrolarına daha çok ihtiyaçları vardır. Bir gerillanın içinde bulunduğu zorluklar, acımasız yaşam koşulları sanatta işlenebilmelidir. Türkü için, şiir için, roman için konu olmalıdır. Bu bir değere dönüştürülmeli ve halka mal edilerek kalıcılaştırılmalıdır. Sonuçları böyle

HUNERKOM

HALKIMIZA ÖZELEŞTİRİMİZDİR

17 Mart tarihinde ulusal önder Başkan APO'nun yaptığı tarihi basın toplantısıyla, yıllardan beri sürekli gündemde olan ulusal kurtuluş mücadelemiz, bir kez daha dünya siyasal arenasının en zirvesine yerleşerek Kürdistan tarihinde çok önemli bir siyasal başarıyı da garantilemiş oldu. 17 Mart ve 16 Nisan tarihleri arasında tüm dünya bugüne kadar görülmemiş bir Kürt tartışmasının içinde buldu kendini. Başkan APO'nun yaptığı tarihi basın toplantılarından bu yana geçen süreç göz önüne alınırsa ulusal kurtuluş mücadelemizin kaydettiği aşama, ileriye ani bir sıçrayış yaptığı gözler önündedir. Gerek dış, gerekse de iç düzey yönünden değerlendirildiğinde, hem nicel hem de nitel bir gelişim boyutundan söz etmek mümkündür. Dış gelişmeyi TC ve Ortadoğu'yu bir yandan, Avrupa, Amerika ve dünya kamuoyunu diğer yandan ele almak gerekiyor. İç gelişmeyi de, Kuzey Kürdistan'da bulunan siyasi yapılanmayı bir yandan, Kürdistan'ın diğer parçalarıyla ilişki diğer yandan ele alınmalıdır. Bütün bunların sentezleştiği asıl zemin olarak, odak noktası ve belirleyici rolü olan Kürdistan halkı ve onun önder gücü ile kopmaz bağlarla bütünleşmesinde ifadesini bulan yenilmez, yaptırıcı gücünü ayrıca vurgulamak gerekiyor. Mücadele çizgisi sürekli bir yükseliş ibresiyle ileriye doğru hızla ilerlemektedir. İşte böylesi önemli bir süreçte bizlerin rolü neydi. Bu rolümüzü ne kadar oynayabildik! Kurtuluş amaçlarımıza yetkince cevaplar verebildik mi? Ülkedeki sıcak savaşım ruhunu kitlemize taşırmada ne kadar başarılı bir pratiğin sahibi olabildik! Başarılı bir pratiğin sahibi olamadıysak bunun nedenlerini bilince çıkarabildik mi? Yapımızın ve kitlemizin eleştirilerinin haklılığına paha biçip doğru bir yaklaşımın sahibi olabildik mi? Tüm bu sorulara cevap vermek için kurum olarak kendi gerçekliğimizin iyi izah edilmesi gerektiği su götürmez bir gerçek olmaktadır. Eksik ve yetersizliklerimizin kaynağında halk gerçekliğimizin istenilen düzeyde bilince çıkarılamaması olduğu kadar, ulusal kurutuluşçu sanat ve sanatçı kavramının da yerli yerine oturtulamadığı gerçeği pratiksel olarak görülmektedir. Halkımızın bize atfettiği rolü yetkince oynayamamamız, belki çeşitli gerekçelerle bugüne kadar izah edilmeye çalışıldı. Ancak gerçeklik şu ki, hiçbir gerekçe bu yetersizlikleri izah etmeye yeterli olmamaktadır. Kürdistan kültürü ve sanatında bize atfedilen rolü bilince yetkince çıkarma yerine kendi bireysel sanatçı özelliklerine sıkı sıkıya sarılma, yetmez kişiliğe sevdalanma, tarih ve kültür bilincini yeterince araştırmama, yapılan eleştirileri gerektiği şekilde algılamaya çabalamama gibi çok sayıda neden sayılabilir.

Hunerkom sanat ve sanatçı zenginliğini kendine her ne kadar önemli bir hedef olarak almışsa da, Hunerkom sanatçıları bu kavramlara istenilen karşılığı vermede bireyci, monoton, kariyerist temelde yaklaşmış ve ulaşılması gereken hedeflerden kendilerini geri bırakmışlardır. İnsanlık tarihi ve zenginliğini bağrında taşıyan ülkemizin muazzam kültür ve tarih zenginliğini araştırma, işleme ve yorumlayarak halkımıza sunmada cılız adımların sahibi olmuş, var olanla yetinmeyi seçerek kolaycı bir mantığın pratikçisi olmuştur. Ulusal kurtuluş mücadelesinin her gün yarattığı halk gerçekliğimizi kitlelere taşırmada aracı bir işlevi yetkince göremediği gibi, bu değerleri mevcut konumlarının gerisinde işlemiştir.

Hunerkom kendi işlevini tam oynayamadığı gibi, Hunerkom sanatçıları kendilerini geliştirme, yeni bir sanatçı tipi yaratmada da önemli ve kalıcı bir pratiği sergilemede yetersiz kalmışlardır. Gelişmemenin sebeplerinin izahını yerinde olmayan teorik belirlemelerle izah etmeyi bir izah tarzı, bir gerekçe olarak görmüşler ve Hunerkom'un yönetilmesinde yöneticilik vasıflarını tam oynayamadıklarından dolayı kurumu sürekli gelişmelerin peşinde sürüklemişlerdir.

Şu açık bir gerçek ki biz kurum olarak kendi rolümüzü tam olarak oynamış olsaydık, bugün kurumumuz çok daha etkin ve yetkin bir şekilde halkımızın beklentilerine cevap verecekti. Ancak gerek işlev olarak, gerekse de sanatsal olarak dönemin ihtiyaçlarına cevap vermede büyük yetersizliklerin görüldüğü, her birimizin şahsında çıkan yetersizliklerin kurumu geri çektiği, kurumu kendi amaçlarına ulaşmadan ziyade tali işlerle uğraştırdığı ortada duran su götürmez gerçekler olmaktadır.

Biz Hunerkom olarak tüm bu eksik ve yetersizliklerimizi yaptığımız yoğun tartışmalarla bilince çıkararak, atfedilen rolümüzü oynamadığımızı görerek, halkımızın beklentilerine cevap vermediğimizi bilerek, içinde bulunduğumuz tarihi süreçte tüm bu eksik ve yetersizlikleri en hızlı şekilde gidererek çalışmalarımızı döneme denk düşecek tarzda bir tempoya ulaştırarak rolümüzü oynayacağımıza inanıyoruz. Kurumumuza kanlarıyla, canlarıyla değer katan şehitlerimize bağlılığın da bir gereği olarak, kurum olarak bizden bekleneni vermeyi, içinde bulunduğumuz bu tarihi süreçte bizlere düşen görev ve sorumlulukları yetkince yerine getireceğimizi, tüm halkımızın muazzam desteğine layık olacağımızı belirtirken, bugüne kadar sergilediğimiz pratiği mahkum ettiğimizi ve bu temelde halkımıza özeleştirimizi vermenin en doğru bir karar olduğunun bilincindeyiz.

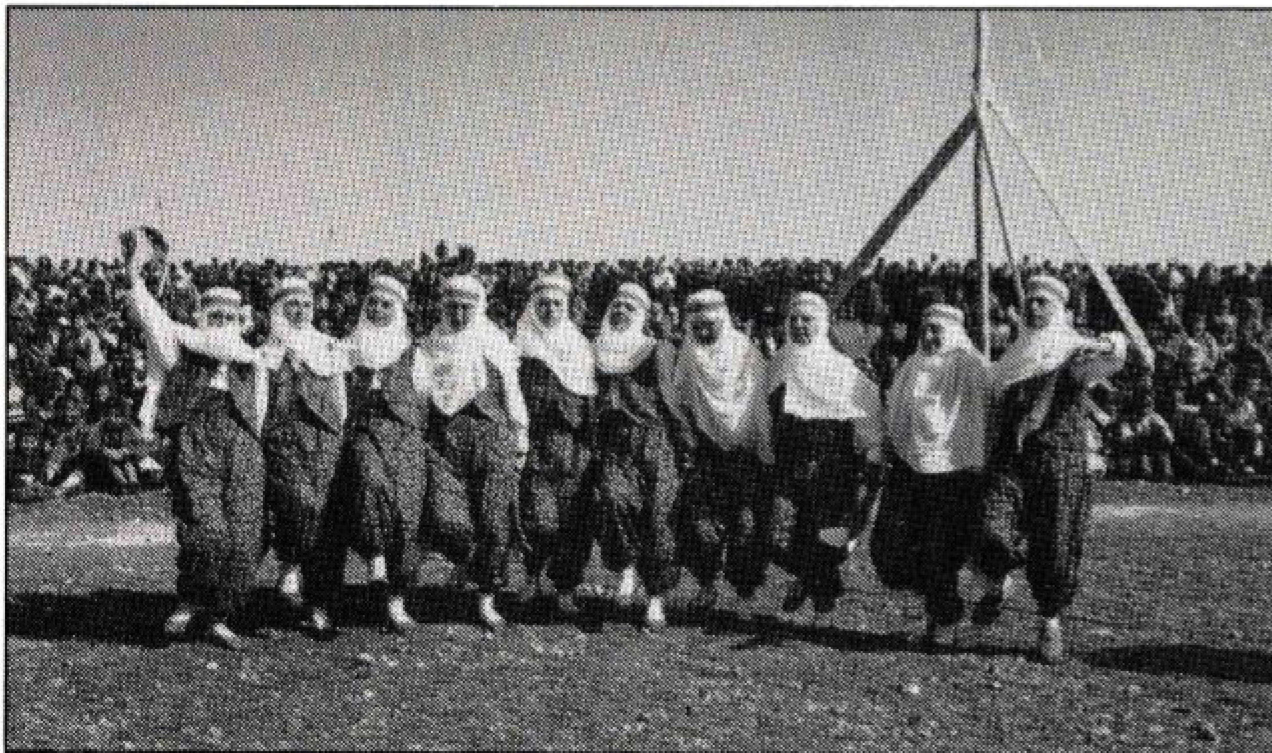
Bu temelde tüm şehitlerimize, değerlerimize ve halkımıza Berxwedan gazetesi aracılığıyla söz veriyoruz.

Bilindiği gibi, kültür ve sanat, herhangi bir toplumun yönlendirilmesinde en etkili araçların başında gelir. Bir halkın veya ulusun birliğinde, dayanışmasında, kaynaşmasında küçümsenemez rolü vardır. Bizim gibi kurtuluş mücadelesi veren halklar için ise bu çok daha geçerlidir.

değerlendirilirse bu, halkın desteğinin artmasına ve gerillanın ise daha güçlü bir moralle savaşmasına yol açacaktır. En büyük romanlar, en güzel müzikler, en akıcı şiirler büyük başkaldırılar döneminde ortaya çıkar. Ülkemizde bugün yaşanan gelişmeler, tam da böyle bir durumu ifade ediyor. Bu konudaki beklentiler, bu gerçekliğin bilincinde olanlardandır.

Kürdistan somutunda yakalanan süreç, kültür ve sanat alanına büyük atılımlar yaptırmanın eşsiz imkan ve fırsatlarını sunuyor. Bu imkan ve fırsatlar ne kadar adına layık değerlendirilebiliyor? Eleştirinin ölçüsü bu olmak zorundadır. Kültürü dar sınırlar içine hapsetmek, bu hapislikten hareketle eleştiriler geliştirmek, soruna gerekli olan değeri vermemek anlamına geliyor ki, bu da çokça tanık olduğumuz bir yaklaşımdır. HUNERKOM, Kürdistan halkının kurtuluş mücadelesini verdiği bir süreçte onun bir parçası olarak kültürel değerleri toparlayıp koruma ve böylece geliştirme gibi bir misyonu yüklendiği için, ondan bir örnek verelim: HUNERKOM'un başarı veya başarısızlık ölçüsünü, bir güzel türkü yapabilmek ya da yapamamak şeklinde ele elmek en dar bir yaklaşımdır. HUNERKOM tarafından hazırlanıp kitlelere sunulan bir müzik kasetini düşünelim. Kasette güzel türküler yer alıyorsa "HUNERKOM başarılıdır", beğenilen türküler bulunmuyorsa " HUNERKOM hiçbir şey yapamıyor" anlayışları, yerinde olmayan yaklaşımların sonuçlarıdır. Bu HUNERKOM açısından da böyledir, dinleyici kitlesi açısından da.

Halkımızın, yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesi sonucunda sadece siyasal alanda değil, kültürel alanda da bir yeniden doğuşu yaşadığını söylüyor ve bunun gerçekliğini kabul ediyoruz. Öyleyse yaklaşımımız bu temelde olmak zorundadır. Yeni bir yaşam sadece müzik parçalarına sığdırılamaz. Fakat bununla birlikte bir müzik parçası, bu yaşamın bir kesitini çok güzel bir şekilde dinleyicilerin duygularına ulaştırabilir. Yine bu yaşamın şekillendirdiği yeni kişilikler ve bu kişilikler arasında oturtulan çağdaş ilişkiler sistemi, bir güçlü roman için bulunmaz malzemedir. Her bir gerillanın yaşamı bir şiir gibidir. Bunlar mücadele koşullarında çekilen acımasız zorlukları katlanabilir kılan, hatta çekici hale getiren değerler olacaktır.

Önemli olan bunun ne kadar başarıldığıdır. Başarmak da, kültür ve sanatla yaratılmak istenen kişiliğin kültür kadrosu tarafından temsil edilmesine bağlıdır. Bir halkı, kültürden daha fazla tanıtacak bir araç yoktur. Bir halk, kültürüyle sevilebilir veya sevilmez. Bir sanatçının en önemli özelliği, onun olaylara ve olgulara çok ustaca, kendisinden beklenen incelikle yaklaşma titizliğidir. Dolayısıyla halkın psikolojisini iyi görebilen, ruhunun derinliklerine inme başarısını gösterebilen ve bundan hareketle duygularına çok etkili bir şekilde hitap edebilen bir profesyoneldir. Halkların devrim süreçlerinde çok farklı psikolojiler, karmaşık duygular, değişik eğilimler görülebilir. Bu durum büyük yanılgılara da büyük yaratıcılıklara da açıktır. Bu koşullardaki yanılgı tekdüzeliğe, kalıpçılığa, bıkınlığa götürürken, yaratıcılık ise halkı her seferinde coşturur, bütün duygularını ayaklandırır ve tekvücut haline getirir.

PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş hareketinin yakaladığı sürecin kültür sahasına da yüklendiği çok yönlü sanatsal görevler vardır. Büyük devrim günlerinde yaşanan sayısız olaylar vardır. Tarihe mal edilecek olaylar, geleceğin yaratılmasında öyle anlar olur ki büyük çözüm gücü olma rolünü oynarlar. Gelecek nesillerin yetiştirilmesi, önceki nesillerin büyük fedakarlıklarla kahramanca yarattıkları değerlere sahip çıkmasında kültürel çalışmaların doğrultusu oldukça belirleyicidir. Kısacası siyasette olduğu gibi kültürel alanda da büyük düşünmek ve büyük başarmak gerekir.

Bir ulusal kurumumuz olan HUNERKOM yukarıda izah ettiğimiz değerleri en iyi şekilde derleyip, yorumlayıp halkımıza odak noktasına koymalı ve mücadeleye en iyi hizmet eden bir tempoyu kendi yürüyüşünde esas almalıdır. Sanat ve sanatçı kavramlarını en iyi devrimci yorumla ele alarak, devrimci ve ulusal kurtuluşçu bir sanatçı tipini yaratma merkezi olma durumundadır. Çalışmaları geri çeken, üretimi monotonlaştıran, devrimci yaşam ve çalışma temposunda zorlanan, günü kurtarmayı hedefleyen, sanatçı özelliklerini ön plana çıkararak, kendine sevdalanma, didişmeci, geriye çekici tarz ve yaklaşımları mahkum ederek, devrimci sanatçı tipini tüm çalışmalarında hakim kılmalıdır. Mücadelenin bu alanımıza yüklediği görevleri en yetkin şekilde yerine getirmenin çabası ve coşkusunun sahibi olabilmelidir. Halkımızın ve yapımızın eleştirilerini sürekli gözönünde tutarak, kendini sürece göre hazırlamalı ve dönemin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde kendini dönüşüme uğratmalıdır.

HUNERKOM, içinde bulunduğumuz sürecin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde kendini dönüştürmeyi hedeflerken, gerek yapımız gerekse de kitlemiz bu ulusal kurumumuza yönelik yaklaşımını bir kez daha gözden geçirme durumundadır. Olumsuzlukların sembolü olarak, olumsuzluklara örnek gösterme, çekiştirme, zaman geçirme materyali olarak görme gibi yaklaşımlar mutlak suretle terk edilmelidir. Unutulmamalı ki, HUNERKOM da diğer ulusal kurumlarımız gibi, binlerce şehidimizin kanı ve canı pahasına oluşmuştur. Bu kurumumuza olan yaklaşım, diğer değerlerimize olan yaklaşımlarla eş anlamlıdır. Yine unutulmamalı ki, bu kurumumuz bünyesinde faaliyet yürütmüş ve savaşta şehit düşmüş Sefkan, Mizgin gibi nice arkadaşların olduğudur. Kişilerin olumsuzlukları kurumların olumsuzlukları değildir ve kişiler bizim muhatabımız olmamalıdır. Bu kurumumuzun bizlerin istediği tarzda bir pratiğin sahibi olmayışında hepimizin payı olduğu gerçeğini de her zaman akılda tutmak zorundayız. Belirttiğimiz hususların yanlış anlaşılmaması gerekir veya şu anlamlar çıkarılmamalıdır, biz hiç eleştirmeyecekmiyiz? Olumsuzlukları gördüğümüzde belirtmeyecekmiyiz? Hayır, izah ettiğimiz noktaların hiçbiri bu anlamlarda değildir. Kuşkusuz eleştireceğiz, hem de olumsuzluk, yetersizlik gördüğümüzde en şiddetli eleştirilerimizi yönelteceğiz. Bizim kastettiğimiz eleştiriler değildir. Eleştiri olayı insanı, kurumu sürekli güçlendiren, olumsuzlukları gideren en önemli bir devrimci silahtır. Eleştiri ayrıdır, bir kurumu çekiştirmek, olumsuzlukların örneği yapmak çok ayrı şeylerdir.

Kuşkusuz eleştireceğiz, hem de olumsuzluk, yetersizlik gördüğümüzde en şiddetli eleştirilerimizi yönelteceğiz. Bizim kastettiğimiz eleştiriler değildir. Eleştiri olayı insanı, kurumu sürekli güçlendiren, olumsuzlukları gideren en önemli bir devrimci silahtır.

Yeni süreçte çok kapsamlı görevlere hazırlanmış bu kurumumuzu her yönlü desteklerle güçlendirmek bizlerin önünde en önemli görevlerden biridir. Biz Berxwedan gazetesi olarak şimdiye kadar bu kurumumuza sunduğumuz destekleri bundan böyle de en yetkin şekilde sunacağız. İnanıyoruz ki bu kurumumuz da dönemin ihtiyaçlarına cevap verecek, halkımızın beklenti ve istemlerine karşılık verecek şekilde, kendini bir kez daha gözden geçirerek istenilen nitelikte döneme cevap verecektir.

* * *

Devletin alevi oyunu -II-

KÜRDİSTAN'DA ALEVİLİĞİN ROLÜ

Alevilik Bildirgesi

Bu bildirgede ilk göze çarpan devletir. Sünnilik için nasıl davranıyor ve hareket ediyorsa Alevilik için de aynı misyonu istemesidir. Devlete, alın Aleviliği işleyin çağrısıdır. Bir bakalım.

-Diyanet işlerinde bir "Alevi Dairesi" kurulsun (ki bu dairenin kurulduğu belirtiliyor),

-Diyanette (Sünni İslam gibi) Alevilik temsil edilsin.

-Din derslerinde (okullarda) Alevilik de okutulsun.

-TRT'de Alevilik de anlatılsın.

-Basın Alevilik kültürünü tanıtsın.

-"Dedelik kurumu çağdaş anlamda yeniden yapılandırılmalıdır","Olanak sağlansın", "Eğer diyanete para veriyorsa Alevi kesime de nüfusu oranında para aktarmalıdır."

Düzelterek yazalım. Alevi dedeler de diyanet işlerindekiler ve imamlar gibi devlet memuru yapılsın, maaş bağlansın, Alevi mezhebi de devlet tarafından desteklensin.

"Alevilik Bildirgesi"nden buraya aktardığımız sonuç şu: Sünni mezhebine yaklaşım gibi Alevi mezhebine de yaklaşın. Devletin güdümü altına alın, üvey evlat muamelesi yapmayın. Bu devlete sığınma çağrısıdır.

Yurtdışı işçileri için de; "Devlet bu işçiler için, din adamı yollarken Alevilik gerçeğini göz önünde tutmalıdır... Ve aydın Alevi dedelerden yararlanmalıdır."

Devlete, dedeler aracılığıyla çeşitli ülkelerde çalışan işçileri örgütleyin deniliyor.

Devletin "laiklik" adı altında dine biçtiği misyonu Diyanet İşleri Başkanı Sait Yazıcıoğlu çok net ifade ediyor: "Hangi mezhepten olursa olsun, toplumu din konusunda aydınlatmak, böylelikle dini ve milli birliğimizi sağlamak; kanunların Diyanet İşleri'ne verdiği görevdir."

Ayrıca 1963 yılında hazırlanan yasa tasarısında devletin "mezhepler müdürlüğü" kurması öngörülüyordu. Bu yasalaşmadı, uygulanmaya konmadı. Demek ki, o zamandan Aleviliğe el atmak, devlet himayesine alıp İslam çerçevesinde kullanmak projesi görülüyor. "Alevilik Bildirgesi"nde yer alan Diyanet İşleri'nde Aleviler de temsil edilsin ve "Alevi dairesi" kurulsun projesi yeni değil. Günümüzde bu projenin uygulanması için nedenler ve rejimin içine girdiği krizin boyutu da dikkate alınırsa, ayrıca Türkiye'deki devrimci gelişme dinamikleri ve bugün gündemi belirleyen Kürdistan ulsal kurtuluş mücadelesinin aldığı yol göz önüne getirilse, TC rahatlıkla devrimci gelişmelere karşı Aleviliği sahte ve sömürgeci, şoven burjuva yorumuyla, en genel boyutuyla İslami tarzda kullanmak istiyor.

TC'de sahte "laiklik" var ve devlet dini yönlendiriyor. Bunu egemenlik aracı sahasında halka yöneltiyor. Din işlerini devletin yürütmesi bunun kanıtıdır. Oysa laiklik tanımında devlet din işlerini yürütemez. Din devletten ayrılmak zorundadır. Hiçbir dinin, mezhebin kendisi de laik değildir, olamaz.

"Laik devletin, şeriat devleti kurma çabalarına karşı korunması için, bugün Alevi varlığı bir güvencedir. Devlet bu güvenceyi eritmeyi değil, kuvvetlendirmeyi düşünmelidir."

"...Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte Alevilere yönelik devlet baskısı sona ermişse de...

"Aleviler Atatürk devrimlerini hep desteklediler." (Cumhuriyet)

İkiyüzlüce bir politika sürdürdüler. Bir yandan TC'nin Aleviliği baştan beri potansiyel tehlike olarak görmesi, MİT raporlarında yer alan "Aleviler tehlikelidir" şeklindeki devletin yönelimi gizleniyor. Alevilere yönelik baskılar Osmanlı'da var, ondan kalma "sosyal, kültürel, psikolojik" baskılar bugün de sürüyor, deniliyor yalnızca.

TC'nin Osmanlıya karşı görünerek kemalizm ile Alevileri kazanma yolunu seçtiği açık.

Evet şeriat kaldırıldı, ama laiklik sahte tarzda kullanıldı. Ve TC dönemi boyunca Aleviler üzerinde baskılar da sürdürüldü. TC Alevilere vicdan özgürlüğü tanımadı. Tekke ve dergahlarını kapattı, Cem'i yasakladı. Kemalistler bugün "Aleviliği" laikliğin güvencesi" görüyor. Ne güzel! Böylece TC'nin yıllardır Alevilere yönelik baskıları da gizleniyor. TC'yi aklıyor, bütün suç Osmanlılar'da görülüyor, günah keçisi onlardır denilerek sözümona şeriata, irticaya karşı Alevileri "laik devlet"i, yani bugünkü TC'yi, dolayısıyla rejimi korumaya çağırıyorlar.

TC, Alevilerin, Aleviliğin kurtarıcısı olarak gösteriliyor. Oysa egemen din ideolojisini, yani Sünni İslamı, devlet eliyle örgütleyen TC değil midir? Alevilere vicdan özgürlüğü tanımayan ve bugün de bu tavrı sürdüren TC değil midir? 12 Eylül faşizminin Alevilere yönelik yalnızca çok kaba uygulamaların karşı çıkmak kimseyi kurtaramaz. Ve tarih bilinci çarpıtılarak bir yere varılamaz.

"Alevilik Bildirgesi"ni imzalayanlar, sorunu kime havale ediyorlar, bir de onu görelim. "Alevilerin sorunlarını duyurmada önderlik, aydınlara ve serbest meslek sahiplerine düşmektedir."

Durun bir düşünün! Sorunu TC'nin burjuva politikacılarına ve bu rejimin sahibi işadamlarına havale etmekle yıllardır belli çıkar ve politik nedenlerle Aleviliği yok sayan, Alevi ve Sünni kesimi karşı karşıya getiren, mezhep çelişkilerini devlet politikasıyla da körükleyen, besleyen ve Aleviler üzerindeki baskının mimanı olanlara "sözümona" Aleviliği kurtarmak için önderlik biçiyorlar. Kısacası devlete, önderliğe soyun, diyorlar. Ve kendiler gibi aydınları da bildirgede ifade ettikleri gibi soruna sahip çıkın diyorlar. Bu kafayla vicdan özgürlüğü, devlet ve din işlerinin ayrılmasını, dinin siyasette malzeme olarak kullanılmamasını savunmuyorsunuz. İyi düşünün! Türkiye ve Kürdistan halkı da bu bildirge üzerine (Alevilik Bildirgesi) iyi düşünmelidir. Bu "Alevilik Bildirgesi", demokrat ve laik düşünceyi bile ifade etmiyor. İlk göze çarpan kemalizmin savunulması ve TC'nin aklanmasıdır. Alevi kitleler kendilerinin devlete yedeklenmesine karşı çıkmalıdır.

Farslar Arap egemenliğine karşı koymak için Ali tarafları olarak İslama İrani özellik vermek isterler. Bu Şiilik biçiminde vücut bulur. Bu yönü ile Şiilik, Arap egemenliğine karşı koymak için ideolojik bir silah, Arap egemenliği tarafından ezilen diğer kavimlere de seslenerek direnişçi ve kendi toplum özelliklerini bu Şii yoruma göre korumayı, şekillendirmeyi esas alıyor. Ama Şiilik de Safevi devletinin örgütlenmesi ve güçlenmesiyle egemen devlet ideolojisi durumuna geliyor. Giderek feodalizmin gerici yapısı ve Şiiliğin de ezilen kesimler ve halkları baskı altına almada, ticari denetleme ve devletler arasındaki çıkar çatışmalarında kullanılmasıyla gericileşiyor. Şüphesiz Arap egemenliği altındaki Şii kesimler için aynı şey söylenemez. Bunlar muhalefettir ve eziliyorlar. İlerici özelliklere, egemen devletin baskılarına karşı çıkmayı hedef önlerine koyuyorlar.

"10. yy.'a doğru geldiğimizde, Ortaasya kapılarındaki İslamlık başlangıçtaki ilerici devrimci özünü önemli oranda yitirmiş, bunun yerine hanedanlar, sultanlar ve meliklerin elinde ganimet yoluyla değerlerin gasbına oldukça imkan veren katı bir tutuculuğa dönüşmeye başlamış, hızla feodalleşmek isteyenlerin, hızla güç ve ganimet toplamak isteyenlerin elinde artık bir ideoloji haline gelmiştir. Bu dönemde yayılmacıdır. İşte Türkler, Türk boyları İslamiyetin bu aşamasında onunla temas kurmuşlardır." (Din üzerine, A. Öcalan)

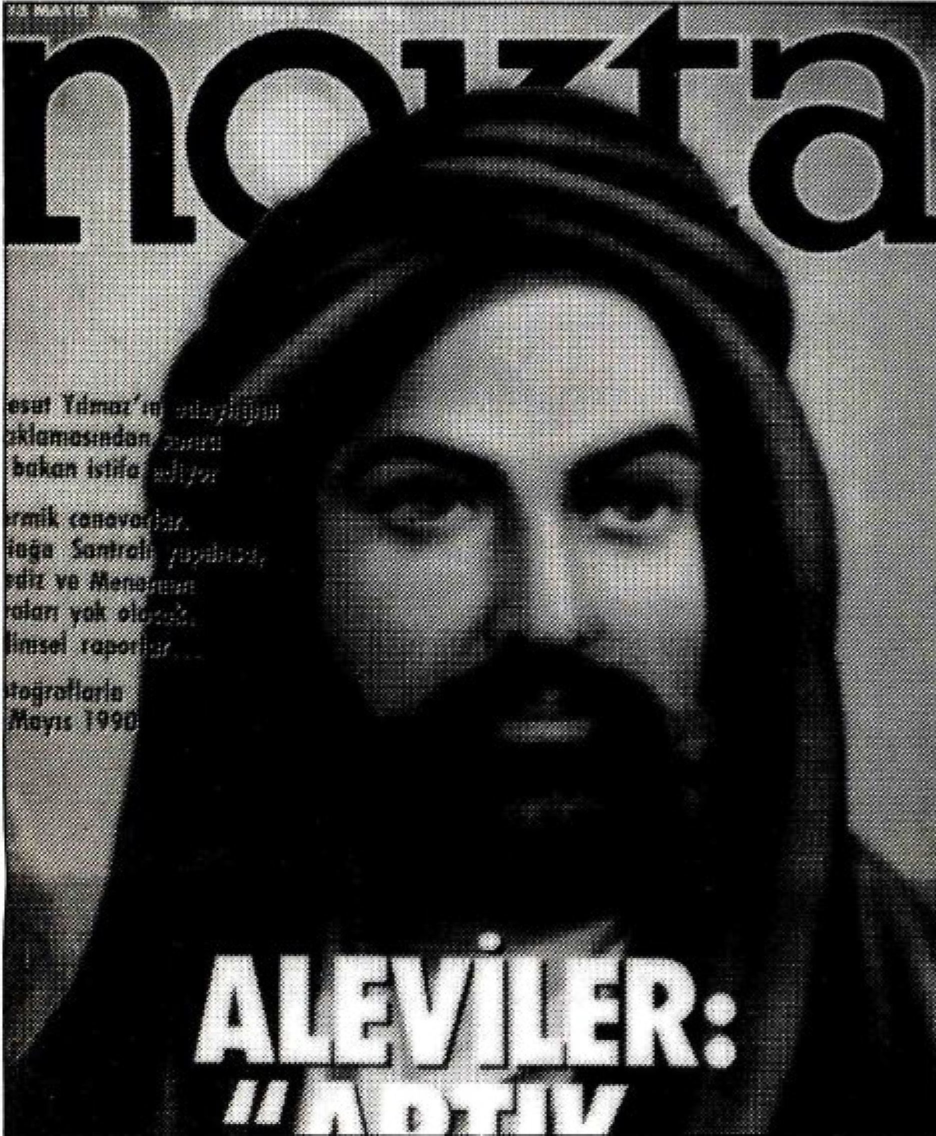
Türk boyları barbarlığın son aşamasını yaşıyorlar, savaşçıdırlar, ilerlemek istiyorlar. İran'da Şiilik vardır. Onu kabul ederlerse fazla güçlenecek halleri yoktur. O halde İslamın gittikçe gericileşen feodalleşmeye daha açık, talancı ve fetihçiliği, çapulculuğu kolaylaştıran, kolayca egemenleşip feodalleşmeye, palazlanmaya yol açan İslamın Sünni yorumunu tercih ediyorlar.

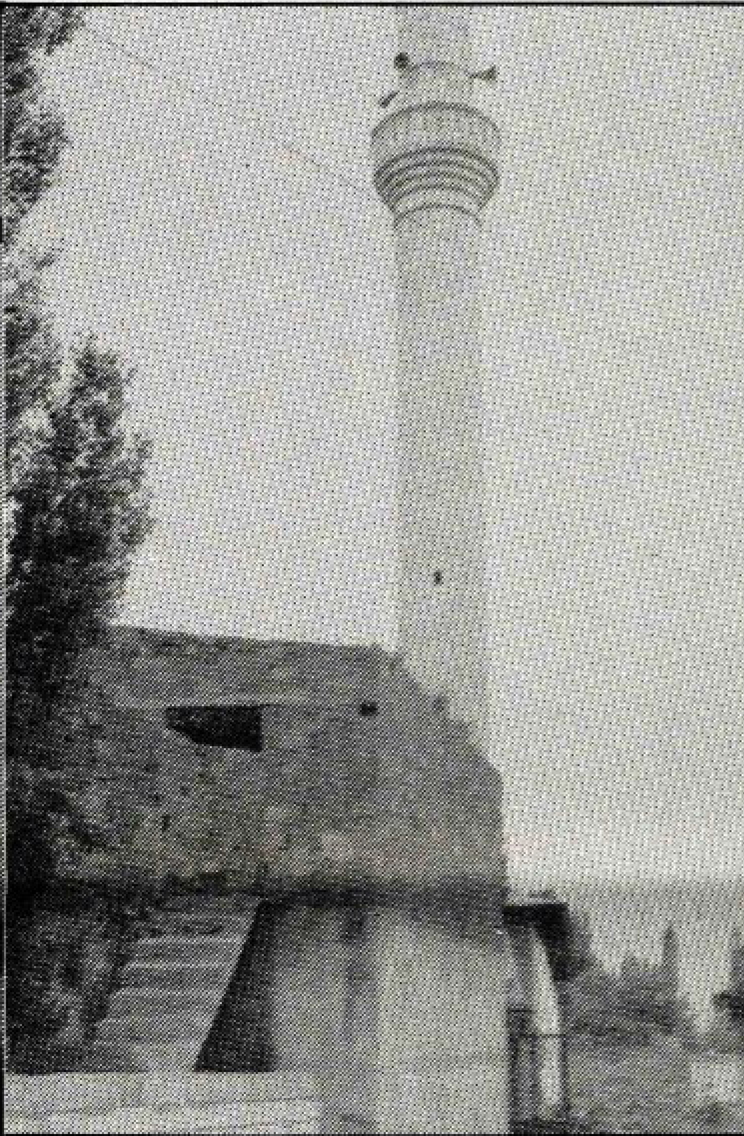
"Bunlar İslamın önderliğini ele geçirdiklerinde İslamın en sağcı, en ganimetçi, en gaddar özelliklerini esas alıyorlar. Bu ne demektir? İslamın gerçek devrimcileştirici, uygarlaştırıcı yönüne karşı, en sağcı, en gerici, katliamcı özelliklerini esas alıyorlar. Türk egemen sınıfının, Türk feodalitesinin oluşması bu anlamda geridir. İslam uygarlığının özüne bile karşıdır. Belirttiğimiz gibi, ganimet için, siyasal güç almak için feodal, melik, sultan olmak için İslamiyeti kabul ediyorlar. Ve burada bunu en geri, en sağ, en bastırmacı özellikleriyle gerçekleştiriyorlar. Burada ilericilik ve devrimcilik aranmaz..." (Din Üzerine, A. Öcalan).

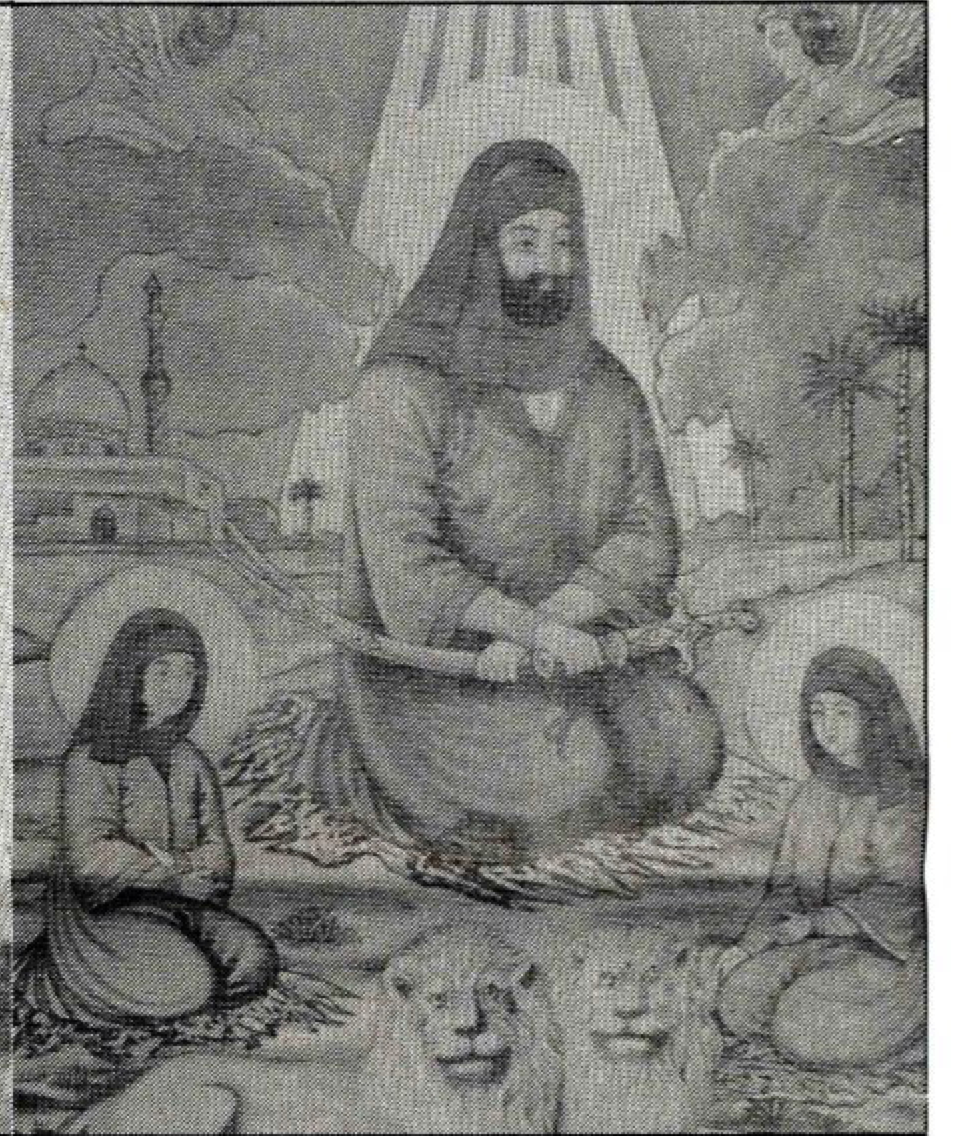
İşte Türkler İslamiyeti bu anlayışla kabul ediyorlar. Anadolu'ya akın eden Türkler, yozlaşmış ve halk üzerindeki baskısıyla nefreti üzerine çeken Bizans imparatorluğunun ordularını yener ve Anadolu'ya girerler. Anadolu Selçuklu devletini kurarlar. Sınıflaşma olayı da iyice netleşmeye başlıyor, savaşım hemen kendisini gösteriyor. Anadolu Selçuklu devletini kuran beyler palazlanıp feodalleşirken, göçebe ve göçer Türkler de giderek serfleşiyor. Anadolu Selçuklu devletinin hem Türkmenler, hem Kürtler, hem Hıristiyanlar üzerinde yoğun baskı uygulamasıyla süreç içinde baskıya karşı örgütlenme ve çatışma başlar.

Ezilen Türkmenler, Kürtler ve Hıristiyanlar, Baba İshak önderliğinde Selçuklu'ya karşı haklı bir çıkış yaparlar. Baba İshak isyanı (1239) ilkin Kürdistan'ın Adıyaman şehrinde başlar, giderek yayılır ve Amasya'ya dek sıçrar. Baba İshak, Baba İlyas (Amasya'da), bunlar Şiilikten etkilenmiş Ali yanlısı olan Alevilerdir. Alevilik burada mezhep olarak ilerici bir misyona sahip, çünkü Alevilik ideolojisi altında ezilen kesimlerin çıkarı dile getiriliyor. Ve Anadolu Selçuklu devletinin zulmüne karşı bir mücadele veriliyor. Anadolu Selçuklular'ının kabul ettiği İslamiyet yorumu ve ideolojisi ise gericidir.

Bu yıllarla birlikte giderek Alevilik Anadolu ve Kürdistan'ın bazı yerlerinde çeşitli

tarikatlar şeklinde örgütlenir. Hacı Bektaşi Velide söylendiğine göre A. Yusevi dergahında öğrenim görmüş ki bu dergahın inançları Sünnidir (Kimisi bunun doğru olmadığını söylüyor, "Sünni İslamla bağlantı kurmanın gerekçesidir" diyor. Ve sonra Anadolu'ya yerleşmiş, öncesi ne olursa olsun H. Bektaşi Veli Türkmenler'e dayanıyor. Dini kendi toplum özelliklerine göre yorumluyor. Alevi mezhebinin bir tarikatı olan Bektaşilik böylece ortaya çıkıyor. Yine kimisi Bektaşiliğin tarikat haline gelmesi 15. yy.'ın sonuna rastlar diyor. Kimisi de 15. yy.'da "Bektaşi tarikatının tepesindekilerin Osmanlı'ya ulaştığını ve tepede bir çeşit sapma var" der. Babailik, ahilik, Bektaşilik, Şeyh Bedrettin ve müritleri vb., farklı eğilimler; ama hepside Alevilikte birleşiyor. Alevilik de İslamlık kabul ediliyor, ama öte yandan Uzakdoğu dinlerinden Zerdüştlükten, Hıristiyanlıktan vb. etkilenme var. Tasavvuf öğretisi olarak bilinen "İnsan ile tanrının" bütünleşmesi ve tanrıya bağlanma da ağır olarak işlenir.

Bugün en çok Bektaşilikten söz ediliyor. Göze çarpan bir olgu daha var. Anadolu'da Bektaşiliğin Osmanlı devleti şekillenirken çelişkisi olsa da çatışma yaşanmıyor. Hatta bir uzlaşma var diyebiliriz. Giderek süreç içerisinde özellikle TC dönemindeki çarpıtmalarla Bektaşiliğin etkili gösterilmesi bir yana, Bektaşilik eşittir Alevilik deniliyor. Ama Osmanlı, Alevilere, Türkmenler'e kılıcını çekip katliamlar yapmaya başladığında çelişkiler derinleşir. Ezilen ve yoksul kesimler Osmanlı zulmünden kaçarlar, ulaşılmayan, merkezi otoritenin rahatça ulaşmayacağı dağlık alanlara çekilirler.

Burada Şeyh Bedrettin ayaklanmasından söz etmek gerekir. 14. yy.'da gelişen bu ayaklanma düşünce sistemi bakımından Bektaşilikten de ileridedir. Şeyh Bedrettin'in düşüncelerinde ilkel veya ütopik sosyalist öğeler bulmak mümkündür, çıkışı ve düşüncesini dini yorum çerçevesinde ifade etmiştir.

Sünni İslam, İslamiyetin gericileşmesi yorumu devlet egemenliğini de kullanarak, gerek imparatorluk bünyesine alınan diğer halklar için, gerekse Osmanlı'daki serf ve Alevi inanışlı Türkmenlere karşı yoğun baskı gündemleştirili.

Osmanlı devleti ve Alevilik

Türkmenler ile Türk boyları, boybeyleri arasında mücadele sürüyor. Halk rahatsız ve huzursuzdur. Moğol saldırısı, iç karışıklık, savaşlar vb. gerekçelerle Pr. Köprülü şöyle diyor. "..Sosyal düşüncenin yokluğuna göre devamlı karışıklıktan bıkıp ezilmiş olan halk, kendilerine bu dünyada nasip olmayan saadeti hiç olmazsa ahirette temin için tekkelere, Şeyhlere koşmaktan başka bir çare bulamıyorlardı.

"Yıkıntı içinde halk, tekkelere koşuyor ve beyler de tekke yapmayı yararlı görüyor. Köprülüzade devam ediyor; mahalli geçici hakimiyetler temenine uğraşan beyler de, halkın bu umumi temayulune uyarak, şeyhlerin maddi ve manevi nüfuzundan istifade için her tarafa tekkeler, zamiyeler yaptırıyorlar ve onlara zengin vakıflar ayırıyorlardı. Egemenler tasavvufu yayıyorlar, yayılmasında sakınca değil, yarar görüyorlar." (Y.Küçük-A.Ü. Tezler)

Bu kargaşalık ve boşlukta tutulan yol tanrıya bağlanma oluyor. Bektaşilik de böyle bir sürece rastlıyor. Bu açıdan Yeniçeri marşında H. Bektaşi'nin isminin geçmesi ve onu hünkar kabul etmeleri boşuna değildir. Hatta Osmanlı devletinin kurulması ve belli bir süre gelişmesinde tekke, tarikatlarının da desteği olmuştur. Osmanlı henüz güçlü değildir. Gelişme olanakları arıyor, tekke ve tarikatları bunun için destekliyor. Giderek güçlenip fetih ruhuna somutluk kazandırdıkça çelişkiler de su yüzüne çıkıyor. Ve en büyük çatışma 14. yy.'da Şeyh Bedrettin ve müritleriyle yaşanır. Ezilenlerin bu başkaldırısı katliamla bastırılır. Çünkü Osmanlı'nın kuruluşu İslamın artık gelişmiş ve olgunluk sürecini tamamladığı, tersine çürümeye ve iyice gericileşmeye başladığı bir sürece denk geliyor. 1453 yılında İstanbul'un fethi ve Bizans İmparatorluğu'nun yıkılmasıyla en büyük engel yok edilmiştir. Osmanlı gerici özellik kazanan bir İslamla ideolojik olarak donanıyor. Devlet işleyişini düzenliyor. Ve diğer halklar için işgalci, çapulcu ve baskıcı bir nitelik kazanan bir imparatorluk anlayışıyla hegemonyacı ve sömürgeci kesiliyor. Taşıdığı bir yeni şey yoktur. Batı'da ileriye yönelik gelişmeler olurken, Osmanlı padişahları ve egemen sınıfı feodalizme dayanarak fetihçi, talancı ve yok edici ruhu kullanıyorlar. Güçlenmelerinin tek yolu olarak bunu görüyorlar. Türk halkından da yabancılaşırlar.

Sünni İslam, İslamiyetin gericileşmesi yorumu devlet egemenliğini de kullanarak, gerek imparatorluk bünyesine alınan diğer halklar için, gerekse Osmanlı'daki serf ve Alevi inanışlı Türkmenlere karşı yoğun baskı gündemleştirilir. Doğu'da Safevi devleti güçleniyor. Şii mezhebine sahip Safevi devletinin Anadolu ve Kürdistan'daki Aleviler üzerinde etkisi vardır. Osmanlı baskısını kabul etmeyen Türkmenlerin de Şah İsmail'e ve Şiiliğe karşı bir ilgileri vardır. Devletlerarası bu çıkar çatışmasında Yavuz Sultan Selim 1514'ten sonra yaptığı Doğu seferi ve Çaldıran Savaş'ında Safeviler yener. Yavuz, Alevileri katliamdan geçirir, Anadolu Alevilerine "İyi bir ders vermek" için ve bir daha başkaldırmaması için, yine Şii, Alevi tehlikesini bertaraf etmek için askeri çözüm yöntemini kullanır. Osmanlı kuruluşunda, tekke ve tarikatlara ihtiyaç duyuyordu, desteğini almak istiyordu, ama güçlenip devlet egemenliğini pekiştirince keskin kılıcını çekiyor. Gerici İslama sarılarak Alevilere karşı kırımı gündeme getiriyor. Siyasi çıkar çatışmasında Osmanlı İmparatorluğu'nun çıkarı, yine Osmanlı İmparatorluğu'na boyun eğmek istemeyen Türkmen ve göçebelere, bu ezilen kesimlere de terör ve yıldırmayı öngörür. Ve Alevilerin düşman olduğunu, tehlike olduğunu açıkça ilan eder.

Çaldıran savaşında Yavuz Sünni Kürt beylerind desteğini alır. Şeyh İdris-i Bitlisi'nin Kürt beyleri üzerindeki etkisi ve bunun Kürdistan'daki ihaneti ve Osmanlı himayesi de iyi bir ihanet örneğidir. Kürt beylerinin yardımı olmadan Yavuz'un savaşı kazanması zorlaşacaktı ve belki de kazanmayacaktı.

Yavuz'un Mısır seferi ile Mısır'ı Osmanlı'ya katılmasıyla, Osmanlı devleti Sünni İslamın temsilcisi olur. Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları genişletilmiştir. Bünyesindeki diğer halkların muhalefetiyle karşılaşacağı gibi Alevi ve Şii inanışlı halkın da muhalefetiyle karşılaşır Osmanlı devletinde ideoloji devletin örgütlenmesi, işleyişi, hukuku vb. İslamiyet ve şeriata göre örgütleniyor. Politika ve çıkarlar, propaganda vb. şeyler bu İslamın gerici dini çerçevesi içinde yapılır.

Alevilik, dininin farklı bir yorumu olarak Osmanlı'ya muhalefeti dile getiriyor. Bunun dini boyutu mezhep çelişkisi ve kavgasıyla somutlanıyor. Osmanlı devlet egemenliğini elinde tutan padişah ve feodaller Sünni-İslami devleti dini olarak örgütlüyor. Ve sınıf çıkarlarını, saltanatını, fetih çapulculuğunu, sömürgeciliği halkları ezimeyi bunun üzerine oturtuyorlar. Alevilik ise ezilen kesimlerin din görüntüsü altındaki düşüncesini ifade ediyor. Ezilen kesimlerin bir kesimi sınıf çıkarlarını ifade etmeyi bunda buluyor. Böyle bir çerçeve belirlenmesi olduktan sonra Aleviliğin ve bu inançta ezilen kesimlerin Osmanlı'ya muhalefeti ve başkaldırısı ilericiliktir. O döneme ve tarihi koşullara göre devrimci bir çıkıştır. Ve bu yığınların başkaldırısına dönüştükçe böyledir.

Kısacası bu mezhep çelişkileri temelinde sınıf çelişkilerini ve çıkarlarını yansıtırlar. Burada önemli olan bunun ayrımını yapmaktır. Tarihi süreçteki şekillenişi ve olguları yerli yerine koymaktır. Hatta dinin bu boyutu yorumundan hareketle Anadolu'daki Türkleri söz konusu edersek; Aleviliği kendi gerçeklerine ve toplum özelliklerine göre şekillendirdiğini bunun da olumlu olduğunu söyleyebiliriz. Ulus olgusu, halk ve sınıf gerçekliklerini vurgulamada halk müziğinin ve folklorünün gelişmesinde, edebiyat, şiir alanında ileriyi yakalayabilmede görevini yerine getirebilmiştir.

Süreç içindeki gelişmeler, özellikle kapitalizmin gelişmesi Osmanlı İmparatorluğu'nun giderek gerilemesi ve çöküşünün yaşanmaya başlamasıyla birlikte İslama buna göre biçimlendirmeler de verilir. Bu çöküş sürecinde dinin gerici kılıcı iyice bilenir. Çeşitli biçimlerle sunulur. Yarı sömürgeleşme ve Tanzimatla birlikte "Batılılaşma" önüne koyulur. Ve İslamın vurgusu da buna eklenir. Osmanlıcılık adı altında İslamiyetin işlenişi, Avrupa halkını elde tutmaya yönelikti. Avrupa halkları ulusal uyanışla Osmanlılardan ayrılmaya başlayınca, bu kez Pan-İslamizm yoğun olarak işleniyor. Sonra meşrutiyete, Pan-Türkizme ağırlık verilir.

Ve İslamiyet harcı yine büyük oranda kullanılır. Kısacası Osmanlı'ların egemen İslamiyet anlayışına siyasal gelişmelere göre başka yorumlar da ekleniyor. Dinde reform yapılmıyor. Buna gereksinim de duyulmaz. Öte yandan din ile devlet çıkarı bütünleşmiş örtüşmüştür. Şekilleniş, biçimleniş de buna göredir. Veya Osmanlı'nın yarı sömürgeleşme gerçekliğine göredir.

Birinci Dünya Savaşı'nda Bektaşi alaylarının kurulduğu söyleniyor. 15. yy.'ın sonu ve daha sonra Osmanlıların Bektaşi tarikatına, onun kurumlarına kendileri de atama yapabiliyor. Tepeden Bektaşiliği denetleme, uzlaşma yolları önüne konulur. Bunda belli başarı kazandığı da söylenebilir. Bektaşi alaylarının kurulması tepedekilerin harekete geçirilmesi ve böylece Bektaşi ve Alevi kitlesinin savaşta kullanılması amaçlanmıştır. Şu da açık göze çarpıyor. Alevilik ve Bektaşilik de önemli bir çıkış yapamadıkları için Celali isyanları sürecinde ve daha öncesinde Alevi ezilen kitlelerin ayaklanmaları, direnişleri daha yoğun görülüyor. Osmanlı devleti denetim sağlamada zorlanıyor. Yalnız sonraki yy.'larda ayaklanma ve açık direnişlere fazlaca rastlanmaz. Alevilik muhalefettir, ama eskisi gibi açık çatışmalara fazlaca girmiyor. Boyun eğmeyenler daha çok dağlık alandaki ezilen kitlelerdir.

Şuna varabiliriz; tasavvufta öteki dünyaya bağlanma, örneğin Yunus Emre'de bilime karşı çıkış da var, aşka bağlanma vurgusu ağırdır. Çaresizlik ve güç getirememe, kadercilik düşünceye yansımadan edemiyor. Yüzyıllardır muhalefet olma ama can alıcı çıkış yapmama da ister istemez direnişin boyutunda bir kısır döngüye yol açmış ve giderek tepedekilerin devletle şu veya bu düzeydeki uzlaşma çabaları da muhalefeti zedelemeye yol açmıştır. Ayrıca Alevi kitlesinin çeşitli alanlarda dağılmış olması ve aralarında ciddi bir ilişki bağının olmaması da bunda etkendir. Dağlara uzandıkça, ezilen kesimlere ulaştıkça bunların Osmanlı ile uzlaşmadıklarını da görüyoruz. Tabii öte yandan Aleviler dağınıktır, ortak bir çıkış yapma ve ezilen kesimlerle birlikte ortak başkaldırma olanakları son yüzyıllara yaklaştığımızda önemli oranda azalıyor. Ancak Aleviler mezhep olarak varlıklarını koruyorlar. Her zaman da Osmanlı baskısıyla karşılaşırlar.

Osmanlı döneminde çatışmaların mezhep ve başka biçimlerde dini görüntü altında sürmesi kaçınılmazdı. O zamanki sınıf mücadelelerinin gerçeği budur. Evet, Osmanlı devleti ile ezilen Alevi kitlenin çatışması sınıf çatışmasıdır. Ama Alevilikte de feodalizmi yıkıp yerine başka bir toplum biçimini getirme düşüncesi yoktur. Düşünceleri ezilen kitlelere hitap ediyor. Örneğin Anadolu'da Alevilik temsilcileri devleti ele geçirseydi, bu devlet de zamanla feodal bir devlete dönüşecekti. Ancak biçim ve düzenlenişte farklılıklar olabilirdi. İran Şiiliği de başta bu biçimde tam olmasa da böyleydi, devlet olarak örgütlendikten sonra durum değişti. Mısır'da kurulan Fatimi devleti de Aleviliğe (veya Şiiliğe) dayanıyordu. Tabii bunlar halkı ezmeden, sömürmeden, baskı kurmadan da edemiyorlardı.

Osmanlı döneminde Alevilik; "laiklik", "demokratik", veya "sosyalistliktir" gibi tanımlamalar gerçekliğe uymuyor. Alevilik iktidar olsaydı; o tarihsel süreçte feodal bir devlete dönüşürdü. Diğer feodal devletlerle arasında ayrım noktaları olacaktı, şekilleniş farklılığı olacaktı. Ama o günkü tarihi süreçte başka seçenek de yoktu. Ama Osmanlı'da Alevilik hep muhalefet olarak kalıyor. Eziliyor, baskı görüyor ve ezilen kitlelerin çıkarını dışa vuruyor. Osmanlı'ya karşı bu temele dayanan çıkış ilericilik ve devrimciliktir. O tarihsel sürecin ilericiliği ve devrimciliği de budur. Başka türlü olması da düşünülemez. **(SÜRECEKTİR)**

KAPAK

ALEVİLİK / SESSİZLİK SONA ERİYOR

Aleviler inanç özgürlüğü istiyor

TRT'den Diyanet'te temsile, cem evlerinden ayrı dini törenlere kadar Alevi istekleri. Alevi olmayanların da imzaladıkları Alevilik Bildirgesi. Aleviler artık biz de varız diyorlar

İsmail Elçioğlu bir Alevi olarak, kendi mezhebinden olanların cenaze namazını kılmak istemeyen çok sayıda imam tanımıştı. Ama hiçbiri, geçen hafta Almanya'nın Duisburg kenti yakınlarındaki Vesel kasabasında karşılaştığı imam kadar çileden çıkarmamıştı onu. İmam, trafik kazasında ölen Alevi bir baba ile altı

karşılaştıkları bu manzaralar, kendilerinin de söylediği gibi, daha uzun süre devam edeceğe benziyor. Tıpkı Sünni egemenliğinden kaynaklanan öbür baskılar gibi... Ama bir süredir bunlara eşlik eden yeni bir süreç de gelişmeye başladı: Aleviler artık susmama kararı aldılar ve konuşmaya başladılar.

Alevi düşüncesinin belirgin bir

deki Alevi nüfusun yaklaşık 20 milyon olarak verilmesiydi.

Diyanet'te temsil hakkı. "Alevilik 20 milyonluk bir kitle oluşturduğuna göre, Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinin yüzde 20-30'luk bölümü onlardan alınan vergilerle karşılanıyor demektir. Biz, laik bir devletin bünyesinde Sünni egemenliğindeki böyle bir kuruluşun ver al-

APOCULUK

Nuray Bayındır

Apoculuk yeni bir ruh, yeni bir şekillenmiştir

Ulusal Önder Başkan Abdullah Öcalan'nın 20 yıla varan örgütlü çalışma ve 9 yıllık silahlı gerilla savaşının, güne damgasını vuran muazzam bir devrimci halk uyanışı üzerinde yükselttiği siyasi atılımlar iyi anlaşılmak durumundadır.

PKK Önderliği'nce gerçekleştirilen tek yanlı ateşkes ilanı, bu ilanın gerekçeleri ve Kürdistan devrimine olan siyasi kazanımlarının büyüklüğünü iyi kavramak gerekir. Önderliğin bu konuda yaptığı açıklamalar hiçbir kafa karışıklığına yol açmayacak niteliktedir.

Bugün sokaktaki sıradan Türk insanı bile TC'nin ikiyüzlü basın-yayın tekellerinin yıllardır sürdürdüğü, halkları birbirine düşürücü, ırkçı, şovenist propogandasının etkisinden kurtulmaktadır. Gerçek bölücü terörist güçlerin kim olduğu konusunda aydınlanmaktadır. TC ve güdümünde ki TV-basın, devrimci siyasetin büyüklüğü ve gücü karşısında şaşkına dönmüştür. Elleri kolları bağlanmıştır. Bundan sonra atacakları, Kürt gerçeğini inkar edici her türlü karşı - devrimci adım karşısında kendi halkını karşısında bulacaklardır.

PKK Önderliği'nin geliştirdiği devrimci siyasetin büyüklüğünü görmemek imkansızdır. PKK'nin Türk halkına ulaşması artık TC'nin medya tekelleriyle sağlanmaktadır. Yine dünyada Kürdistan devrimine ve ulusal mücadelenin yükselttiği Kürdistan halk gerçekliğine yönelik büyük bir sempati ve anlayış gelişmektedir. Sıradan bir Alman, Fransız, İngiliz, Amerikalı, dünyanın neresinde olursa olsun savaşa karşı sıradan bir dünya insanı Kürtler'i tanımaktadır. Bu gelişme nasıl sağlanmıştır? Neyin sayesindedir? Tabii ki yıllardır gün be gün geliştirilen, yetkinleştirilen zamana ve koşullara uygun, planlı ve hesaplı sürdürülen, devrimci atılımlar sayesindedir. Bunu görememek körlük, anlayamamak ruhsuzluk, devrimci gelişmelere karşı ilgisizlik değil midir?

Türkiye solcusu geçinen birkaç örümcek kafalı mültecinin, yakalanan bu tarihsel anın büyüklüğünü ve geliştirilen devrimci siyasetin içeriğini anlayamaması Türkiye ve Kürdistan gerçekliğinden kopuklukları görüldüğünde anlaşılır olmaktadır. Bunlar PKK karşıtlığında varlık olduklarına inanmaktadırlar. Bugünkü konumlarıyla da TC'nin bile gerisine düşmüşlerdir. TC basını ve televizyonu bile son gelişmeler karşısında daha üsluplu bir dil kullanmaya özen gösterirken, kemalist "solcu"ların politikasızlıklarını anlamak güç olmamaktadır. Bunlar kemalizmin sol görünümlü ideolojik çarpıklıkları ifadesi olmaktan kurtulamadıkları ölçüde komedi düzeyine varan zavallılıklarını aşamayacaklardır. Kemalizm özünde temelsiz ideolojik çarpıklıktır. Bu tür kişiliklerinde düştükleri konum budur. Neye karşıdırlar, neyi savunurlar belirsizdir. PKK'yi tanımadan, PKK'ye karşıdırlar. PKK'nin mücadele tarzını anlayacak, kavrayacak ne düzeyleri ne de niyetleri vardır.

Bugün bölge devrimcisi olmak, PKK'nin bölge halklarının devrimci uyanışını hızlandıran mücadele çizgisine açık olmakla, en azından onu anlayış düzeyinde kavramakla mümkündür. Bunu anlamak Apocu dünya görüşünü tanımakla sağlanabilecek bir gelişmedir.

PKK tarzı savaşım, devrimin olanaklarını ve gücünü karşı devrimin bağrından geliştirmektir. Düşmanın devrimci gelişmeye karşı uyguladığı bütün karşı-devrimci taktiklerinin, özel savaş yöntemlerinin boşa çıkarılması demektir. Apocu anlayış; otoriteye, iktidarın kendisine yönelmektir. İnsanlığın etnik -moral- ahlaksal gelişimi önündeki her türlü ekonomik, siyasi, kültürel, sosyal, dini, ırkçı emperyalist politikaların teşhir edilmesi sanatıdır. Apocu anlayış insanlığın güne taşıdığı devrimci değerlerin yeni bir üst düzeyde tekrarlanması, sürekli kılınmasıdır. Bunun tedbirlerinin geliştirilmesidir.

Bir Türkiye devrimcisi için Apoculuk PKK'lilik olarak yorumlanmamalıdır. Apocu'luk bölge çapında bir dünya görüşüdür. Bilimsel sosyalizmin bilimsel anlamda Kürdistan gerçekliğine uygulanışıdır.

APO yeni sosyalist insan kimliğini önce kendi şahsında yaratmıştır. APO; TC'nin ve hatta dünyanın tarihe gömdüğünü sandığı Kürt sorununu mezarından çıkarıp ona yeniden bir şekil vermiştir.

Bölge devrimi açısından başlangıçta çok küçük bir yapının; iradi müdahaleyle ne düzeye gelebileceğini göstermiştir. Sorunu sadece teorik boyutlarıyla koymanın yetmeyeceğini göstermiştir. Pratiğin gün be gün yaşanan gerçekliğiyle yeniden zenginleşerek dal budak salacağının devrimci iradesi olmuştur. Bu anlamıyla sosyalizm anlayışının yeniden yaratıcı bir biçimde yorumlanışıdır.

Günümüzde artık Apocu'luk kavramı salt PKK'cilik olarak anlaşılamaz. Ondan çok daha geniş etkileri, çok daha geniş yankıları olacaktır.

Olayı bu boyutlarıyla kavramadan Apoculuğu anlamak zordur. Herkesin de konuya bu düzeyde yaklaşım göstermesini beklemek erkendir. Ancak bu olamayacak demek değildir. Türkiye'de devrimden yana güçlerin artık dünyanın tanık olduğu çırılçıplak gerçekliği görmesi gerekiyor. Türkiyeli devrimciler kendi üzerlerindeki o büyüklük kompleksini atıp, bölgede kendi dışlarında da bir devrimci önderin çıkabileceğini kabul etmelidirler.

PKK olsa da olmasa da Apocu düşünce biçimi devam edecektir.

Kürdistan mücadelesi öyle bir düzeydedir ki Kürt halkı toptan imha edilmeden bu hareketin yenilgiye uğratılmasının olanağı yoktur. Abdullah Öcalan önderliği geldiği bu noktada dünyaya yenilmezliğini ilan etmiştir. PKK halklaşmış, halk PKK'lileşmiştir. Bu gerçeklik birbirine etle tırnak gibi içiçe geçmiştir.

Önümüzdeki devrimci görev böylesi örgüt ve düşünce sistematiğini Türkiye'nin somut gerçekliğine yaratıcı bir biçimde uygulamaktır. Bu gerçekleştiği oranda Türkiye halkının kurtuluşunun önünü de açmış olacağız. Çabalar buna yönelik olmalıdır. Küçük dar grupçuk olarak var olmakta direnmenin anlamı yoktur. İktidar için yola çıkmak gerekiyor. PKK böyle bir bakış açısıyla yola çıkmıştır. Türkiye kesiminde eksiklik budur. Lafta çok söylenmesine rağmen somut olarak bu hayata geçirilememiştir. Çünkü temelde kendisini her zaman düzene müzmin muhalefet görmüştür. Binlerce insanını zindanlara, darağaçlarına göndermesine rağmen Türkiye halkına, işçi sınıfına, emekçi kesimlere bu insanların niye öldüklerinin izahını yapamamışlardır, bu ölümlerin haklılıklarını halka anlatamamışlardır. PKK'de bu durum tersine işlemiştir. PKK'nin başarısının hep ulusal misyondan kaynaklandığını düşünenler yanıldılar. Halkın somut bir kimlik talebi yoktu, bunun bilincinde değildi. PKK önce bu bilinci ortaya çıkardı. Ondan sonra elbette ki ulusal motifleri işledi.

Ama Türk devrimcileri Türkiye halkının düzenden memnuniyetsizliğini iktidar alternatifi haline getiremediler. Çünkü bu kitleye ulaşamadılar. Bu boşluktan dini kesim yararlandı. Toplumu harekete geçirecek motifler vardı. Bunları solcular değil büyük oranda dinciler yakaladı. Türkiye'de 12 Eylül sonrası derinleşen yozlaşmaya karşı set olmaları gerekirken, o yozlaşmanın içine düştüler.

Toplumun güncel taleplerine, güncel gerçekliğine, halk gerçekliğine bakmak gerekir.

Türkiyeli devrimciler PKK'nin Kürdistan gerçekliğinde yakaladığı Kürt kimlik savaşımından ters etkilendiler. Türklüklerinden ya utandılar ya da tamamıyla şoven bir çizgi tuttular.

Türkiye halkının içine sürüklendiği çürümüşlüğün, kokuşmuşluğun, yozlaşmanın, kimliksizleşmenin içinden yepyeni bir kimlikle gerçek bir Türk kimliği kazanarak ortaya çıkma durumu vardır. Bu da tarih ve toplum gerçekliğinin yeniden devrimci tarzda yorumlanmasıyla sağlanabilecek bir gelişmedir. Bunun için kastlaşmış geleneksel sol anlayışların yıkılması gerekiyor. Gerçek anlamda düzene alternatif olan bir yapının ortaya çıkarılması gerekiyor. Bu yapı geçmişin devlet eliyle üretilen tüm pis mirasını reddeden bir yapı olmalıdır. Devrimci mücadelenin tüm kazanımlarına sahip çıkan bir yapı olmalıdır. Bu kazanımların yeni bir tarzda yeniden konumlandırılmasıyla yola çıkan sosyalizmin, gün geçtikçe daha da büyüyüp geliştiği, hayat bulduğu bir devrimci özgürlük alanı olmalıdır. Bu anlamıyla bütün eski kafalarla çatışarak gelişecektir. İdeolojik, teorik, politik anlamda kendine yol açacaktır. Tıpkı PKK'nin 78'lerde kendine yol açtığı gibi. Bu eski anlayışların Türkiye gerçekliğinde yapacakları hiçbir şeyleri yoktur.

Apoculuk'tan anladığımız budur. Yeni bir ruh, yeni bir şekillenmiştir.

* * *

PKK ve yeni insan

İrfan Dayıoğlu

Bugünün Kürt insanı PKK ve Başkan APO'nun iradesi sayesinde toplumsal bir başkaldırıyı zafere dönüştürmektedir.

Yeni insan, yaşadığı toplumsal gerçekliği tanıyan, yaşama sahip çıkan, içinde bulunduğu olumsuz koşulları dönüştürmeyi amaç edinerek örgütlenen insandır. Yeni insan aynı zamanda, geniş bir ideolojik, politik, teorik ve tarih bilinciyle donanmış kişidir. Geleceğin kurucusu, yaşam için içinde bulunduğu koşulları açıklama ve değiştirme uğraşı içinde olandır.

Geniş bir tarih bilinciyle donanmış olmak için, geçmiş tarihi bilmek ve incelemek gerekmektedir. Geçmişte yaratılan tüm değerlere sahip çıkmak, geçmiş olumsuzluklardan gerekli dersleri çıkarmak, geleceği kurma iddiası içinde bulunan insan için zorunlu görevlerdir.

Çağın yeni insanı, devrimci insan, toplum gerçekliğinin, gelişmelerin dışında olamaz. Onlarla birlikte var olur ve onları etkileme ve dönüştürme, değiştirme savaşı verir.

Yeni insan, özgür bir kişiliğin yaratılması mücadelesinin ancak bireysel özgürlüğün yitirilmesinin göze alındığı koşullarda olanaklı olduğunu kabul eder.

İnsan, elinden zorla alınmış kişisel ve toplumsal hakları için pratik davranış içine girendir. Koşulların esiri olan, içinde bulunduğu olumsuzlukları aşmak için mücadele etmeyen insan, herşeyden evvel kendi kişiliğine ihanet içindedir.

Bireysel özgürlük, içinde bulunulan toplumu değiştirme ile kazanılabilir. Toplumu değiştirmek için, toplumu tanımak gerekir.

Genel olarak yeni insan özelliklerini sıraladıktan sonra Kürdistan'da yeni insana gelirsek, günümüzde Kürdistan'da yeni insanın boy vermeye ve sürece damgasını vurmaya başladığını görürüz.

Başlangıç, PKK'nin doğuşudur, başlangıç Serok APO'nun Kürt kişiliğini çözümlemesi ve olması gereken kişilik yapılarını göz önüne sermesidir.

PKK öncesi Kürt insanı, bir bütünlük anlamında tüm Kürdistan'da elinden zorla alınmış hakları için davranış içinde olamamıştı, küçük çapta yaşanmış başkaldırılar ise doğru çözümlemelerin eksikliğinden dolayı tüm Kürt insanına mal olmamıştı. Başkan APO ilk defa kapsamlı bir Kürt kişiliği çözümlemesi ile, halkın talihini tersine çevirmiş ve düşürülmüş, yok edilmiş kişiliği, ayağa kalkan, başkaldıran, mücadele eden ve kazanan bir kişiliğe çevirmiştir. Her şeyden daha önemli olan bence Başkan APO'nun yarattığı bu kişilik değişimi olayıdır. Bu katkı Kürt halkını olduğu kadar, bölge halklarını ve giderek dünya insanlığını etkileyecek ve elinden alınan hakları için, unutturulan tarihini yeniden keşfetmek için rehber olacaktır. Serok APO'nun önemi herşeyden evvel, insan kişiliğine yaptığı bu hizmettedir.

PKK önderliğinin değer biçilemez muazzam çabaları, bugün sömürü düzenleri tarafından, yok edilen, yozlaştırılan, düşkünleştirilen insan kişiliğini değiştirmeye başlamış ve düşkün insan, bu çabalar sonucu, ayağa kalkan, başkaldıran ve insan olmayı hatırlayan yeni, devrimci insan olmuştur, bu yaratılan muazzam gelişme insan kişiliğinde devrim yaratmıştır. Bugünün Kürt devrimcisi, düşündüğü gibi davranmayı bu iradenin yol göstericiliğinde kazanmıştır. Düşünce ve davranış bütünlüğü, kazanmayı getirir. İnsanlık bugün Kürdistan dağlarında savaşan gerillanın elindedir. İnsanlık bugün Kürdistan'da serihildandadır.

Yine PKK önderliğinin çözümlemeleri, Kürt insanında, aydınında, halkında bir tarih bilinci yaratmış, içinde bulunduğu ortamı tanımasını sağlamış ve bunlar sayesinde, içinde bulunulan kölelik koşullarında yaşamanın insanlığı yitirmek anlamına geldiği bilincini vermiştir. Bu bilinçle donanmış Kürt insanı, makus talihini tersine çevirmek ve kendi hakkı olan özgür ve sömürüsüz koşullarda yaşamak için kişisel "özgür"lüğünü feda etmekten, bedenini feda etmekten çekinmemiştir.

Bugünün Kürt insanı PKK ve Başkan APO'nun iradesi sayesinde toplumsal bir başkaldırıyı zafere dönüştürmektedir.

Kürt insanı bugün, ulusal bir bilince ulaşmıştır, Kürt olduğunu söylemekten utananlar, bugün övünerek söyleyebilmektedirler, bu toplumun dönüştürülmesidir. Kürt insanı, kendi savunma örgütlerini kuruyor, ordu, cephe, parti, milis ve benzeri örgütlenmeleriyle devlet olmanın kurumlarını yaratıyor. Bu toplumsal bir devrimdir.

Bu anlamıyla olayları tanımladığımızda, Kürdistan tarih yazıcıları tarihi, PKK öncesi ve sonrası Kürt insan kişiliğini yazacaklardır.

Olaylara böyle yaklaşmadan, yüzeysel değerlendirmelerle, PKK hareketini, salt bir gerilla hareketi, salt bir ulusal hareket diye değerlendirmek, PKK ve önderliğinin yaratmış olduğu toplumsal altüst oluşu anlamamaktır.

PKK ve önderliği, salt Kürt ulusu için değil, ama aynı zamanda, bölge ve dünya halkları için bir yeni örgütlenmedir, yeni kişiliktir, yeni umuttur. Onun önemi yarattığı gelişmelerin, bölgeyi ve dünyayı etkilemesinde ve insanlığın genel çıkarı için yarattığı etkidedir.

PKK hareketi, sosyalizmin dünya çapında gerilediği bir dönemde, aynı söylemle yola çıkıp, sosyalizme yeni yorumlar katarak bir halk hareketi ve giderek bölge hareketi olabilmiştir. İncelenmesi ve ders çıkarılması bölge devrimcilerine yeni ufuklar açacaktır.

PKK ve Ulusal Önder APO genel insanlık değerleri kazandırmanın yanında, Kürt kadınının da özgürleşmesinde ve erkeğin yanında hayatın her alanında aktif eylemlilik içine girmesinde öncülük etmiştir. Kadının kurtuluş problemine pratik, politik çözümlemeler kazandırmıştır.

Bütün bu gelişmeler, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin geldiği boyutu ve ona öncülük eden PKK önderliğinin önemini ortaya çıkarmaktadır. Yeni insan konusunda çözümleme yapmak isteyen her devrimcinin PKK tarihinden çıkaracağı çok önemli dersleri olacaktır.

İnsanlığın onur bayrağı Kürdistan dağlarındadır, selam Kürdistan dağlarında onur bayrağımızı dalgalandıranlara, selam olsun onur bayrağını elimize veren Öndere. ■

BİZİM YOLDAŞIMIZ

Bir insanla tanıştım birgün
bir lokal köşesinde
Selamlaştık ilkin,
oturduk sonra karşılıklı
Ağzına doluşan gür bıyıklarının gerisinde
gülümseyerek konuşuyordu
tok ve ritimli
nasıl da çok bilgi fışkırıyordu
dudakları arasından,
nasıl da çok ışık saçılıyordu
kömür güzeli gözbebeklerinden
sonra ayrıldık birbirimizden
bir süreliğine
tekme vurup yumuşak döner koltuğuna
veda edivermişti burjuvazinin öğretmenliğine
halkıyla kucaklaşmaya gidiyordu
sarp kayalıklarda

nasıl da yoğun bir kararlılık vardı gidişinde,
nasıl da yoğun bir canlanış vardı bedeninde.
Bir yıl mı geçtiydi aradan,
yoksa daha mı fazla?
Yeniden kesişti yolumuz, bu kez bir mezarlıkta
"Biz, ölmekle tükenmeyiz!"
diye sesleniyordu halkına
Yusuf yoldaşın taze topraklı mezarı başında.

nasıl da heybetli duruşu vardı, o ufak bedeninin
nasıl da güçlü sesverişi vardı,
o sıkılmış dişlerinin

Derken sık sık görür olduk birbirimizi
ya köşesinde bir mağaranın; pek isli
ya yollarında Mazlum köylümün, taşlı dikenli
kimileyin de evlerinde; sömürge halkımın;
havası ezgili
halkının kaderini ad eylemişti kendine
halkı için ölmeyi şan bellemişti kendine.

Artık, halkına öğretmenlik ettiği günlerdeydi
ne dönerkoltuğu, ne uzun masası,
ne de vardı maaşı
ama yoktu artık boyun bükmüşlüğü,
baş eğmişliği
koltuğun kaya,
masanın dizleri
maaşınsa bilim almıştı yerini

vefakarlığı ilke edinmişti şahsına,
öğretmeyi görev bellemişti yaşamına

Geceleri okurdu hep,
mağaranın ağır loşluğunda
ertesinde aktarsın diye edindiklerini
halkına
"Siz," derdi "sömürülmektesiniz,
"varıncaya dek iliklerinize,
"Uyandırmaya geldik ölüm uykusundan sizi,
"biz se...."

Öyle şevkli bir anlatışı vardı ki yoldaşımızın,
öyle tatlı bir iğneleyişi vardı
ki gerçekleri anlatışının.

Halkı tanımazdı ne Marx'ı, ne Lenin'i
habersizdi üstelik varlığından da bilimin
ve halkı bilmezdi ne sömürüyü, ne sömürin
o zaman daha bir sabırla
anlatışı duyulurdu yoldaşın.

tükenmez bir sabrı vardı;
Dicle'nin kaynağı gibi
dinmez bir kararlılığı vardı;
Fırat'ın çağıldayışı gibi

Gün geldi, gene ayrıldık
bu kez uzun bir süreliğine
sürülerce düşman düşmüştü her yanda peşine
arıyorlardı onu koparmaya,
henüz gonca yaşında
ancak O, çoktan salmıştı
köklerini halkının bağrına

O, yılmadı hiç düşman takibinden
O, indirmedi silahını hiç, hünerli ellerinden

Bir gün karısı çıkageldi, çocuğuyla beraber
özlemiş, dedi
ufaklık,
babasını görmeyi ister

O da, dedim özlemiş bağımsızlığı,
erişmeyi ister.
ancak birlikte olur kavuşmanız; özlemlerinize.

"Ben" değil, "Biz"di tüm düşüncesi,
halkını üste tutardı ailesinden bu devrimci kişi

O, bir insandı, her insan gibi
ve yine insanlarca öldürüldü
diğer insanlar gibi
ama farkı vardı O'nun O'nu öldürenlerden
zira beyninde parıldıyordu,
kıvılcımları, bilimin.
O, çağımızın insanıydı; ışıkların çocuğu
O, düşmanıydı karanlığın; güneşin koruyucusu
Hala yaşıyor, işte kalemimin ucunda
ve dudaklarımın arasında,
kalbimin sıcaklığında

O, yaşıyor, tüm halkının bağrında
ve yaşayacak,
proletaryanın yumruklarında

O, mezonla madde olacaktır,
evrenin sonsuzluğunda
O, çekiçle orak olacaktır, kızıl bayraklarda

Çoktan O'nu öldürenlerse,
utanç içinde gömüldüler solucanlı toprağa
çürüyecekler, köhne düzenleri gibi orda.
Yine de anılacaklar;
ancak nefretle.

onlar, insan gelmiş, evrimleşmeden
terketmiş olacaklar yaşamı
tükürecektir tarih yüzlerine,
yitirdikleri için insanlıklarını

22.1.1987

* * * *

ÇOCUĞUM

Sil, sümüğüne karışan gözyaşlarını
üzerine konmasın atık

KARA YARA yapan koca sinekler
bilir misin nerden geldiğini onların?
ta Avrupa'lardan!
hem de ilaç niyetine getirdiler sana
ve sende denediler etkisini
anlıyor musun?
çünkü sen, sahipsizdin
çünkü sen partisizdin
ve karşılarında duracak bir ORDU'n yoktu
çocuğum.

Onun için Hiroşimalar gibi açar yüreğinde
kara kara yaralar

Musa dayım BRİNA REŞ der bunlara,
düşmansa ŞARK ÇIBANI!
ya çocuğum!
onu bile yükledi düşman sana,
sanki kaderinmiş gibi
senin toprağındanmış gibi
babanın öz malıymış gibi
sana özge bir çıban yapıp sıyrılmak
istediler günahlarından.

Çünkü sen, dilsizdin
çünkü sen, kulaksızdın
ve dilin, kulağın olacak
bir BİRLİKTELİĞİN yoktu çocuğum

Hiroşima'da her yıl sakat bebeler doğar ya,
bizde de kapkara güller açar
her güz geldiğinde
ve büyür inadına emperyalizmin.
büyür güller ve bebeler
onurla taşıyarak yüzlerinde,
BRİNA REŞ'lerini

Artık, dinecek acıların azar azar, çocuğum
halkın ORDU olup dikildi düşmana karşı
sil, sümüğüne karışan gözyaşlarını
gülümse ki KIZIL GÜLLER açılsın
KARA YARAN'da bir ordu KIZIL GÜL
sahibisin artık vatanında
sil çocuğum,
sümüğüne karışmasın gözyaşların
-ARGK'ye-

29.6.1987
Diyarbakır Zindanı

* * * *

TARİH TÜRKÜSÜ

Bir kan gölü doğuyor
göller deniz
deniz derya
deryalar okyanus Kürdistan
Kürdistan, Kürdistan, Kürdistan...
bilekler kelepçede oynuyor
ipler boyunlarda gerili
bebeler -iri gözlü- büyüyor
destan destan
tarih tarih

kalemler kağıt öpüyor
öpüyor Kürdistan öpüyor
yiğit alınlardan güllerle
Kızıl bir gülücük kervanı bu
yürüyor dillerden yüreklere
genç-yaşlı elele tutuşur
mevzilerde dilan dilan
düğünler, halaylar kurulur
dizilir bedenler peşpeşe

tutam tutam saçlardan
rengarenk göz bebeklere
kovanlar dolusu kan
akar oynaya oynaya
sulanır yürekle dudaklarda
açılır ağızlar haykırışla
bir türkü yankılar dağlarda
bir kan seli akar ovalara
her yan kan
kanlar deniz
denizler okyanus Kürdistan...
Kürdistan, Kürdistan doğuşunla
selam sana Doğu'nun Orta'sında
bir ışık, bir şimşek, bir güneş
olup saçılacaksın dünyaya
barış, özgürlük ve dostluk uğrunda
savaş mayandır

adımların güçlü
seninle proletarya yarandır
kanıyor, kanıyor, kanıyor...offf
derinden, derinden, derinden

Bir kan gölü doğuyor
göller deniz
deniz derya
deryalar okyanus Kürdistan
Kürdistan, Kürdistan doğuyor
her onbeş Ağustos'ta yeniden.

5 Kasım 1988

Başkan APO ile Halep Süryani Metropoliti'nin görüşmesi:

Bir halkın düşürü

onun yücelişi de o

Başkan APO: İlk defa biraz tarihten gelen bir kişilik olarak ve yine çok eski bir tarihin halkından gelen, değer verdiğim bir kurumun temsilcisini karşılamaktan mutluluk duyuyorum. Denilebilir yeni bir sayfa açılıyor. Ben, PKK'nin çıkışını her zaman, peygamberlerin çıkışına benzer bir çıkış olarak değerlendirdim. Biz, o geleneğin devam ettiricisiyiz. Evet ben, kendilerini de İsa'yı da her zaman hatırladıkça sevgiyle, saygıyla değer verdiğime eminim.

Siz daha dün hatırlattınız; "Sizin yaşamınız biraz İsa'ya benziyor" dediniz. Olabilir! Ben sık sık arkadaşları, İsa'nın havarilerine benzetiyorum, onlar gibi olmaları gerektiğini söylüyorum. Bizim genelde eski arkadaşların yaşları 40 civarındadır. Evbark yoktur. Şahıslar için herhangi bir şeye sahip olma yoktur. İnsanlık için yaşadıklarına inanırlar. PKK'yi bir milliyetçi örgüt gibi, hatta bir komünist örgüt gibi değerlendirmek, büyük bir hatadır. Gerçekten insanlığa çok bağlı, milliyetçiliğe düşmemiş, yine bir dinin, mezhebin fanatizmine düşmemiş, çok hoş görülü bir harekettir. Yani milliyet, cinsiyet, mezhep ayrımını yapmaz. Ben bu çizgide mücadele etmede, tam 20 yılımı doldurdum. Ankara'dan başladım, şimdi buradayım. Gerçekten bir havari yaşantısı diyebilirim. Kendilerini bu temelde karşılıyorum, selamlıyorum. Kendi gerçeklerinden haberdar olmalarını isterim ve epey güç alacağımıza, güç vereceğimize inanıyorum. Türk barbarizmi, Ortadoğu halklarını, hiçbir dinde yeri olmayacak bir biçimde kasıp-kavurdu. Kültürleriyle, zenginlikleriyle Asuri-Süryani halkı da, tarihte çok büyük bir halkı, çok büyük bir kültürü temsil eder, ama en son kalıntıları bu günlerde bitirilmek isteniliyor. O kalan eserler var, kiliseler var. Onların sönüşü, beni hayli üzüntülü bir hale sokardı. Daha sizlerle ilişkim olmadan, görüşmeden önceydi; "bu büyük kültür böyle sönüp gitmemeliydi" diye düşünürdüm. Çağrı yaptım, "Gelin kendi kültürünüze sahip çıkın" dedim. Ayrıyeten bu Avrupa'ya gidişi de, bir oyun olarak değerlendirdim. Çünkü bu gidiş tümüyle eriyip-bitme anlamına gelir. Yani bu son Avrupa'ya gidiş dalgası. Bu açıdan da üzüntü duydum. Dolayısıyla kendi topraklarına gelseler çok iyi olur. En azından mevcut topraklar, Kürtlerin olduğu kadar Süryani-Asuri halkının ve yine Ermeni halkınındır da. Kendi köylerine, kültürlerine çok umutsuz da olsa –çok umutsuz gibi de gelse– yeniden yönelme cesaretini göstermelidirler. Bu temelde sizlerle görüşmede, –sayın Metropolit'in bu düzeyde olduğunu söylediniz, bunu duyunca– memnun oldum. Tabii sizleri de dinlemek isterim ve bu oturumdan sonra, daha anlamlı ilişkiler gelişir.

M. YOHANNA: Sayın Başkan çok gençsiniz!

Başkan APO: Yok 45 yaşındayım. Beni mücadele gençleştiriyor. Şunu diyebilirim; benim durumum değişik ve herkes merak ediyor : Nasıl genç kalabildiniz? Bu coşkuyu, bu aşkı nasıl yaşıyorsunuz?

Benim tarihe çok derin ilgim var. Özellikle Kürt halkı da çok eski bir halk. Sönüp, gitmemesine büyük tutkum olduğu için, kendimi genç tutmak zorunda kaldım.

M.YOHANNA: Aynı yaştayız.

Başkan APO: Evet, güzel.

M. YOHANNA: Ben, sadece yaşça gençliği kastetmedim. Düşünce de yeni ve herşey yepyenidir. Önderliğiniz çok yücedir. Ve böyle biliniyor. Ben ve diğer arkadaşlarım, yandaşlarım sayın Abdullah ÖCALAN önderliğini biliyor ve sürekli anıyoruz. Bu yüce önderliği yaşatmaları önemlidir, anlamlıdır.

Benim de tarih bilincim var. Biraz da PKK'yi tanıdım ve bu büyük gücü yaşatan önderliği, Parti Önderliği'ni görünce, hayal kırıklığına uğramadığımı belirtebilirim. Makedonyalı büyük İskender, Babil'e varınca daha 30 yaşındaydı. Hz. Musa, kendi Yahudi halkını Sina topraklarına vardırdığında 30 yaşındaydı. Hz. İsa, 33 yaşında öldürülmüştü. Çarmıha gerdirilmişti. Napolyon 40'ından önce imparator olmuştu. Tarihte böyle birkaç önderlik var. Benim demek istediğim, tarih yetiştirebilir.

Önderliğiniz sadece bunlara benzer değil, benim için daha farklıdır, yücedir, anlamlıdır. Ben buraya gelmekten Parti Önderliği'yle görüşmekten büyük mutluluk duyuyorum. Bu benim için onurdur. İki-üç seneden beridir düşünüyordum, düşünüyorduk; "Parti Önderliği'yle nasıl görüşebiliriz, Süryani-Kürt ilişkilerini bir daha nasıl pekiştirebiliriz" diye.

Başta ben bir din adamı olarak Allah'a olan inancımla birlikte, halkıma da bağlıyım. Bir çok şeyi Allah'a bağlamakla birlikte pratik şarttır. Ben bu yüce önderliğin biraz da Allah'a bağlı olduğuna inanıyorum. Sizin halkınıza zarar veren her şey, halkımıza da zarar verir. Düşman, bu iki halk arasındaki çelişkileri derinleştirerek, birbirinden koparmaya çalışıyor. Yalnız bu ilişkileri tekrar geliştirerek, bu iki halk arasında iyi bir bağ kurulabilir. Ve bu görüşmelerle, düşmanın oyunlarını bozabiliriz.

Tur Abdin'de Mardin bölgesinde geçenlerde 5 Süryani'nin vurulması, bizim için büyük bir olaydı. Biz bunun üzerine çok düşündük; "Kimler bunu yapabilir acaba? Avrupa'daki halkımız, bu olaya karşı ayaklandı ve Suriye sahasında da bazı hareketlilikler yaşandı. Bazı güçler kötü niyet besleyerek, bu olayı gerçekleştirdi. Parti Önderliği'nin denetiminde bizim Patrik ziyaret edildi. Buna çok sevindik. Birkaç arkadaş, Parti Önderliği'nin selamını iletmekle birlikte, Süryani halkının taziyesinde bulunmaları çok anlamlıdır. Sayın Patrik hazretleri şunu söylediler: "Bu, tarihte yepyeni bir sayfadır. Tarihte yeni bir sayfa açılıyor. Bizim için her şey yeniden başlıyor." Sayın Patrik Süryani halkına da şunu ilettiler; "Kürtler eski Kürtler değil artık, herşey yeniden başlıyor." Eğer ilerde Parti Önderliği'nin zamanı olursa, Patrik hazretleriyle görüşmesini talep ediyorum. Bu isteğimizdir. Patrik hazretlerinden daha güzel şeyler duyabilir, ilişkiler daha da derinleşebilir. Ben kendim yalnız Halep Metropolitiyim. Ben kilisenin dış ilişkiler sorumlusuyum. Senede en az 7-8 defa Avrupa, Amerika ve Avustralya'ya gidiyorum. Bundan iki ay önce Avusturya (Viyana) kiliseleri beni çağırmıştı. Onların davetlisi olarak gitmiştim. Avrupa, özellikle bu son dönemlerde Süryaniler ve Hıristiyanlar hakkında bazı şeyler duymak istiyor. Biz şu ana kadar genel konuşuyoruz. Özellikle şunu soruyorlar: "Kürt halkının sizlere karşı tutumu nedir, size baskı oluyor mu olmuyor mu?"

"Benim bu tarihe karşı çıkışım çok önemlidir ve ilk defa ben karşı çıkmayı başardım. Bir Türk yazar vardır, sayın Yalçın KÜÇÜK diyordu; 'İlk defa bu devleti böyle sen sarstın ve bu sarsma, tamamen halkların tarihi kültür zenginliğini yeniden bulma temelinde bir sarsmadır."

Avrupa'daki bazı kiliseler, Kürtler için bu son dönemlerde para topladılar. Ben şu ana kadar , Kürt halkının aleyhinde kötü bir terim kullanmış değilim. Her şeyden önce bizi tarihte, birbirine bağlayan eski gelenekler var. Bizim yaşadığımız bölge Mezopotamyadır. (Betnebreym-Beynennahroyn) Ve eski Suriye toprakları, sonra Filistin, Ürdün, Lübnan dahil, tarih boyunca sürekli Kürtlerle iç içe yaşadık. Bitlis ve Siirt'te çok Süryani vardı. Bunlar Hz. Muhammed'den önceydi. Kürtler İslamiyeti kabul ettikten sonra, bölgedeki hakimiyetleri Suryaniler'e karşı arttı. Ve yine Urfa, Nusaybin, Sincar, Diyarbakır ve bir çok değişik alanlarda Süryani ve Kürtlerin tarihte bazı yakınlık ve yardımlaşmaları vardır. İslamiyetten önce hiçbir dönemde, Kürtlerin Süryaniler'e zarar verdiğini tarih göstermiyor ve bir çok Kürdün Süryanice'yi, Süryanilerin de büyük bir bölümünün Kürtçe'yi konuştuğunu biliyoruz ve halen Kamışlı'da Süryanice konuşan Kürtler vardır. Beşiri ve Garzan'daki bütün Süryaniler halen Kürtçe konuşmaktadırlar. Tur-Abdin'de sadece Kürtçe konuşan bir çok Süryani köyü vardır. Benim geldiğim köy Erde köyü, Kefra, Tojda, Haxe, Kerboran bunlar halen Kürtçe konuşmaktadırlar. Kürtlerin yazı dili olmadığı için, kültürleri fazla derin yaşamadı. Yalnız bizim Kürtlerden alıp, Süryanice harflerle yazdığımız tarihi çok şey vardır. Birçok yerde halen Kürtçe İncil okunmaktadır. Özellikle Kürtçeyi konuşan Süryaniler için, İncilin Kürtçe tercümesi dahi vardır.

Yalnız 1914'ten sonra herşey birden değişti. Kendi kimliğine de düşman olan Kürtler, çok Süryani vurdular. Bu da Süryanilerin göçüne sebep oldu. 6000 yıl, üzerinde yaşadığımız toprakları, özellikle bu tarihten sonra bıraktık. Suriye'de halen çok sayıda Süryani vardır. Hımıstaki Süryaniler, buranın yerlisidir. Halep'teki bütün Süryaniler Mezopotamya'dan gelmedir. 1914'te yaşanan olaylar, Urfa, Mardin, Nusaybin ve diğer bölgelerdeki Süryani halkını derinden etkilemiştir. Bizim aramızda, bunun gerçek nedenini bilen yoktu. Niye Kürtler bizi vurdu? Sonra öğrendik ki, bizim gerçek düşmanlarımız Kürtler değil, başka güçlerdi ve bu güçlere alet olan Kürtler bizleri vurmuştu. Parti Önderliği de bunun gerçek sebebini iyi biliyor. Düşman, Kürt ve Süryanileri birbirine düşman etmek ve tarihteki dostani ilişkilerini bozmak için bu senaryoyu hazırlamıştı ve Kürtleri de gerçek katil gibi göstermişler. Yaşanan bu olaylar da gösteriyor ki, Kürtlerin de gerçek amaçlarına ulaşmamaları için sürekli böyle kullanılmışlar.

Kürtlerin içinde de dürüst yazarlar çıkmamıştır ki, gerçekleri yazsınlar. Biz bu gerçekleri şimdi daha iyi görüyoruz, biliyoruz. Tarihi arşivleri açtığımızda, şunu görüyoruz; Kürt ve Süryanilerin düşmanı birdir. Şimdi her şey

kökten değişmiştir. Birlikte çalışmamız, birbirimize yardımcı olmamız anlamlıdır. Bunu istiyoruz. Şimdi Tur Abdin'deki kilise ve manastırlar yalnız bizim değil, aynı zamanda sizlerindir de. Tarih ve kültürümüz, bizim olduğu kadar sizlerindir de. Bunları muhafaza etmezseniz, kendinize kötülük etmiş olursunuz. Zira bunlar, Kürdistan'ın (Mezopotamya'nın) güzellikleri ve zenginlikleridir.

Ben kısaca, sayın kardeşim Abdullah ÖCALAN'a şunu söylemek istiyorum; "Bunlar yaşadığı müddetçe Kürdistan güzelleşecektir, güzel kalacaktır. Belki benim için şu deniliyor, soruluyor, 'bu metropolit ne istiyor' Benim istemim, bu söylenenlerin yazıya dökülmesi ve herkes bunu bilmeli, Kürt ve Süryaniler düşman değil, kardeştir. Ben tarihin yeniden yazılmasından yanayım. Hatta göç etmek isteyen Süryaniler olsa bile, birlikte bunları durdurmalıyız. Dış güçler, göçü körüklüyor. Biz asırlardır birlikte yaşıyoruz ve tekrar yaşayacağız. Birbirimizi de tanıyor ve kabul ediyoruz.

Başkan APO: Benim oluşum tarzım, çok gelişmiş bir kültür temelinde olmadı. Özellikle derin bir tarihi bilinçle başlamamakla birlikte, şimdi daha iyi görüyorum ki yaptığım iş, halkların çıkarına uy-

bir halktır. Oldukça iç içedirler. Halen Asuri köyleri Hakkari'de var, Siirt'te, Mardin'de, Diyarbakır'da var. Kürtler güneyde Süryani'lerle, kuzeyde Ermenilerle yaşadılar. Tabii tarihi daha yakından incelemek ilgimi çekiyor. Madem bu güne kadar gelmişlerse, mutlaka iyi ilişkiler sayesinde gelmişlerdir. Fakat o bahsedilen 1914 olumsuzluğu, kesin bu kemalistlerin o İttihat-ı Terakki, Abdulhamit'in Hamidiye Alayları politikasından ve bu günkü de, köy koruculuğu politikasından kaynaklanıyor. O çok lanetli birisi. Bu son yüzyıldaki Ermeni-Kürt ve Süryani (Asuri) halklarının başına gelen büyük felaketlerin sahibidir. Hem de en güçlü temsilcisinden birisidir. Kürtlerden kurduğu Hamidiye Alaylarıyla hem Ermenileri, hem Süryanileri ve hem de Kürtleri katlettiler, kırdılar. Gerçekten çok kötü bir politika, kasıp-kavurdu İttihat-ı Terakki M. Kemal ondan daha beter bu silahı kullandı. En son o Hakkari'deki Patrik Şemun'un önderlik ettiği ayaklanma vardır. O'nu da

> ***"Benim için bir insanın şahsında, bütün insanlığı görmek, çözmek, bir kişinin kurtuluşunda da insanın kurtuluşunu görmek esastır"***

ların tarihi kültür zenginliğini yeniden bulma temelinde bir sarsmadır. Bu karşı çıkışın bir din adına değil, bir mezhep adına değildir, bir milliyet adına da değildir. Tüm insanlığın bu büyük zulme karşı tepkisini ifade ediyor." Ben insanlar için en iyisini, en doğrusunu, en güzelini isteme biçimindeki bir formüle sıkı sıkıya bağlıyım. İlkelerim bunlar, hangi dinler bu ilkeye bağlıysa, benim büyük saygım vardır. Yine hangi ideoloji, hangi kültür bu kavramlara değer verirse, kendimi ondan sayarım, ona yabancı hissetmem.

Demek istiyorum, biraz dinsel yabancılık, şüphesiz halkları birbirinden uzaklaştırmıştır. Bunu günümüzde de tabii kullananlar var. Ayrı dinlerden olmak, halkları düşman olmaya götürmez, götürmemelidir. Daha şimdiden Mardin'deki Süryani halkının büyük bir bölümünün Kürtçe konuştuğu veya en değerli dostlukları olduğunu çok iyi biliyoruz. Bizim bile çok değerli bazı dostlarımızın burdan çıktığını da iyi biliyoruz. Sanırım Mixayel buralıydı.

kir. Ben halkların, çok az bir bölümü geride bırakılmış olsalar da, küçük görülmemesi gerektiğini, Kürt halkının durumundan iyi anlıyorum. Aslında en geri ve unutulan uluslardan birisiydi. Bir anlamda bizimle tekrar tarih sahnesine çıkmaları söz konusu oluyor. Ben çıktığımda bir kişi, "ben Kürdüm" demiyordu. Tek başıma yıllarca mücadele ettim; bir Kürt olarak değil, bir insan olarak, biraz namuslu bir insan olarak. Kürt olmak, ölümden başka hiçbir şey getirmiyordu ama, biraz şeref ve insan haysiyeti, böyle bir inkarı, böyle büyük bir geri bırakılmayı kabul etmiyordu. Bütün bunlar, sanırım kendilerinin de paylaştığı değerlerdir.

Zaman zaman yaptıklarımı, peygamberlerin yaptıklarıyla karşılaştırıyorum. Ve başlangıç dönemlerindeki gibidir, diyorum. Müslümanlığın ilk doğuş günlerindeki Müslümanlıktır, daha sonrakini ben fazla ciddiye almıyorum. Sizleri görünce İsa'yı düşünmeye başlıyorum, "ne kadar arkadaşım olabilirdi" diye ve eminim ki çok yakın benzerlikler vardır. Sizlerden daha fazla yakınım desem, belki yadırgarsınız.

M. YOHANNA: Evet buna inanıyorum. Şöyle bir şey de başlatabiliriz; Hıristiyanlık ve Müslümanlık temelinde bir

da iftar için ben yanıma çağırıyorum. Din temelinde de ilişkileri geliştirebiliriz, dinler birbirine zıt değildir.

Biz sadece arkadaş değil, kardeşiz. Çünkü aynı toprağın çocuklarıyız, aynı toprakların üzerinde büyüdük. Bu kardeşlik ifadesidir. Din sonradan gelen bir şeydir. Ondan önce insan vardır, halklar vardır. Bu daha önemlidir. Benim istediğim iki şey vardır; birinci isteğim, Parti Önderliği'nin bölgede büyük bir etkisi vardır. (özellikle Kürtlerin üzerinde)! Yazılı ve sözlü bir biçimde Süryanilerin kardeş bir halk olduğunu Kürtlere göstermelidirler ve bunlara sahip çıkmalıyız. Bugün Cizre'de büyük olaylar oluyor. Her gün bir vurulan oluyor, son olarak bu Hasoların vurduğu bir Süryani vardır. Halk bunun nedenini pek bilmiyor. Ben çok iyi biliyorum. PKK bu tür olaylara karşıdır ve bunu geniş bir biçimde izah etmelerinde yarar vardır. Bütün gerçekleri artık halklar bilmelidir. İkincisi, bütün bölgede barış ve kardeşlik için çalışmalıyız. Biz özelikle yurt dışında da PKK'nin güzelliğini izah edebiliriz. Ve bunlar her ne kadar savaşıyorlarsa da, barıştan yana olan insanlardır. Bir halk toprağını, kültürünü, zenginliklerini savunuyor ve bunlar için savaşıyorsa bu insan-

üşlüğü insanlık için ne kadar kötü ise
dar bütün insanlığı temsil eder

gun bir iştir. Ben yaşamımda kendimi çok özgür yetiştirdim. Haksız temellerde her türlü dinsel baskıya, mezhepsel baskıya, ulusal baskıya, cinsel baskıya karşı çok kararlı tutum, tavır geliştirdim. Daha görüşmeden ve yine daha pek halkların gerçeğini görmeden önce de, hiçbir gün bağnaz bir düşünceyle ilgim olmadı. Benim yetiştiğim köyün komşusu, Ermeni köyüdür. Bu Ermeni köyünü Türkler, toptan katlettiler, sürdüler ve kiliseyi de cami yaptılar. Bu camiyi iyi biliyorum. Ben beş yıl yürüyerek okul okudum, Cibin köyüdür. Sanırım hala burada Ermeniler vardır. Bu köyden o kiliseyi gördüğümde –hem de camiye çevrildi– yadırgıyordum. Böyle güzel bir şey niye bu duruma getirildi? Sanki köklü bir ağaca, cılız bir aşı yapılmış gibiydi. Bu benim çocukluk anımdır. Aslında babam, Ermeni dostuydu, iyi bir müslümandı, namazına da çok bağlıydı. Fakat iyi bir Ermeni dostu da kaldı.

Şimdi Asuri tarihi, her ne kadar o büyük vahşi-köleci imparatorluktan bahsetse de, halk olarak gerçekten Mezopotamya'da köklü bir halktı. 4 bin yıla yakındır, Kürt halkıyla iç içedirler. Belki de Kürtlerle ortak yetişen ulusal

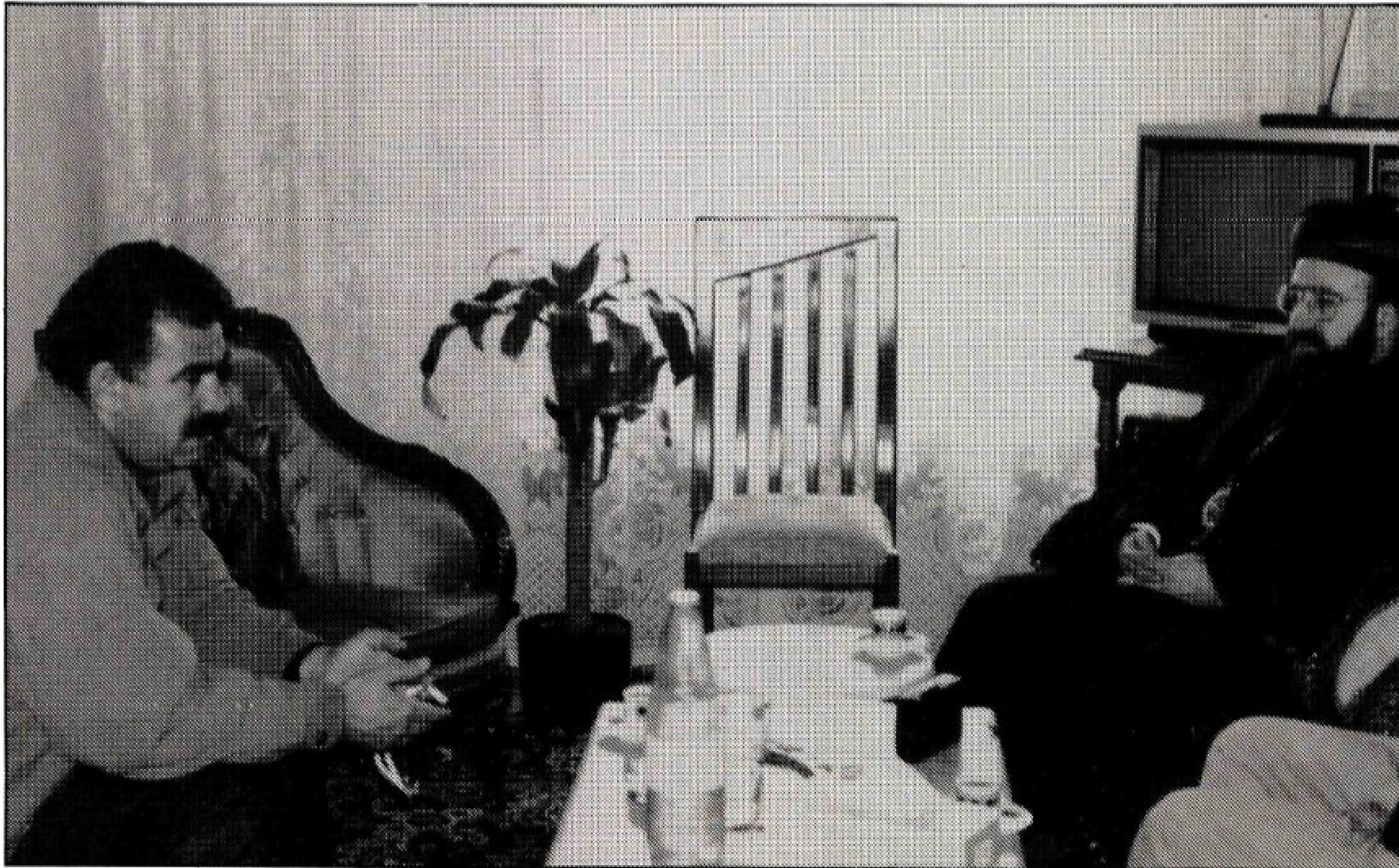
vahşice ezdi. Yine Kürtleri kötü kullandı. Bu tarihte Ermenileri zaten bitirdi. Ondan sonra, Kürtleri birbirine düşürdüler, katlettiler. Benim bu tarihe karşı çıkışım çok

İdil'de şehit düşen Yakup da, Kızıltepe'de şehit düşenler de değerli dostlardı. Bunlar bizim için değerli insanlardır. Halen Süryani köylerinin oldukça dost geçindiğini, arka-

örgütlenme türüne gidilebilir. Yani din temelinde de diyalog geliştirebiliriz. Demek istediğim dinlerimiz ayrı da olsa, bu ayrılığı ifade etmez. Kaldı ki dinler ayrılığı değil,

lıktır ve adaletin kendisidir. Bu böyle anlaşılmalıdır.

PKK'nin Avrupa'da bazı sözcülerinin olduğunu biliyoruz. Yalnız Avrupa'da bizim davayı savunmamız biraz da-

önemlidir ve ilk defa ben karşı çıkmayı başardım. Bir Türk yazar vardır. Sayın Yalçın KÜÇÜK diyordu; "İlk defa bu devleti böyle sen sarstın ve bu sarsma, tamamen halk-

daşlar söylüyorlar. Mücadelemizin başından beri, özel bir düşmanlık içinde olmadıklarını söyleyebilirim. Tabii bunu daha bilinçli-planlı bir dostluğa dönüştürmek gere-

birliği hedefler. Bizim hayati ilişkilerimiz vardır, birlikte bayramlaşa da biliriz, bayramlarımız bir de olabilir. Bu ramazan orucunda iftar için ben çağrılmışım. Bazılarını

ha farklıdır. Belki bazı güçler, PKK'nin zıttına da konuşmamızı isterler. Bunu yazılı ve sözlü de isteyenler vardır. Biz asla bunu yapamayız! Eğer Parti Önderliği bu be-

lirttiğim iki nokta doğrultusunda, daha etkin bir biçimde, ileriye dönük adım atarsa, biz her şeye hazırız. Burada, Avrupa'da ve her alanda gerçekleri anlatmaya varız. Bizim halkımızın arasında Parti Önderliği'ne büyük bir saygı ve sevgi vardır. Bu saygı ve sevgi eyleme dönüşmelidir, halklara daha çok güven vermelidir. Ve bu güven, Parti Önderliği'nin kendisidir. En üst kurum Parti Önderliği'dir. Yalnız PKK ile değil, bütün Kürt halkıyla bu dostluğun geliştirilmesinden yanayız. Hatta bölgedeki bütün Asuri (Süryani) halkı da bu ilişkilerin geliştirilmesinden yanadır.

Başkan APO: Zaten benim de amacım söylenenlerdir. Şu cok açığa çıktı ki, bitmiş Kürt, aynı zamanda demin saydığım Süryani ve Ermeni demektir. Yükselen Kürt geçekten Ermeniler için, Süryaniler için ve diğer halklar için de bir yükselişi ifade edecektir. Ben zaman zaman şu değerlendirmeyi yaparım: Bir halk ne kadar düşürülmüşse, onun yücelişi bütün insanlığı temsil eder. Kesin bu hareketi böyle değerlendirmek gerekir. Kürtleri çok olumsuz bir konumda tutan, sadece Kürtlerin aleyhinde değil, bütün bölge halklarının aleyhinde bir durumu yaratmak isteyenlerdir. Özellikle Türk barbarlığıdır bu! Ben şunu söyleyebilirim; kendin yapabildiğince, halkların tarihe yeniden girişi için büyük bir temel atmaktır. Bunu yaptım yani, gerçekten de bu adım iyi anlaşılmalı. Bu adım olmadan ne Ermeni, ne Süryani kalırdı. Ben bu anlamda biraz pratikçiyim. Tarihe saygım var, bu tarihi düşüncelere saygım var ama, pratik çok çok daha yakıcıdır. Çünkü pratik olmadan tarih kaybolup gidecektir. Kendilerinin de temsil ettiği tarih işte eriyip, gidiyor. Gerçekten Süryani kilisesi, büyük bir tarihi bilinç demektir. Şimdi neredeyse unutulup, gidiyor. O büyük tarihi arşivi halklara mal etmeliyiz. Evet doğrudur, bizim eylemimiz buna yol açıyor. Ben bir anlamda bizim hareketi, halkların çiçeklenme hareketi olarak da değerlendiriyorum. Büyük Türk zulmü, kasıp-kavuran zulmü aşındığı oranda, halklar kendi kökenleri üzerinde yeniden yeşerebilirler. Bu çok önemli bir eylemdir. Bunu anlatmaya çalışıyorum.

Gerçekten 20 yıldır nefes nefese çabayla buraya gelindi. Ben gerçekten peygamberlerin yaşamına saygı duyarım. Biraz da senin yaşamını az çok anlıyorum. Ona benzer bir yaşam, yani bu zorunlulukta kendimi hissettim, öyle olmak zorunda kaldım. O yaşamlar, büyük zulme karşı yaşamlardır. İsa'nın karşı çıktığı zulüm, büyük Roma zulmüdür. Ve tek başına, çok az bir güçle karşı çıkıyor. Ben bu ruhu anlıyorum, nasıl bir zorlukla karşı karşıya olduğunu. Burada mühim olan insan, bir millete, bir sınıfa fazla dayanmıyor. Kimsesi yoktu aslında. Benim durumum ona çok benzer. Büyük bir zulüm düzeni var. Annem-babam

Demek istediğim kendilerinin temsil ettiği geleneğe yabancı olmadığım gibi, özü üzerinde bir dava yürütüyorum. Elimden geleni yapıyorum. Kendilerinin şahsında Asuri (Süryani) halkına, bu temelde oldukça içten selam, saygı ve sevgilerimin iyi bilinmesini isterim. Yaptıklarımın iyi anlaşılmasını isterim. Eğer gerçekten kendi tarihlerine biraz bağlıysalar, ilgi duyuyorlarsa önemli görüyorum. Eğer günümüzde neredeyse tam tasfiyenin eşiğine gelmişlerse bile, yine de vazgeçmemelerini istiyorum. Özellikle Avrupa'nın sunduğu maddi yaşama aldanıp, o zengin tarihe ihanet etmemelerini önemli görüyorum. Böyle bir ülkeye, en az benim kadar ilgi duymalarını isterdim. Bu topraklarda, mevcut insani ilişkilerde, yeni bir canlanma dönemine girdiğimizi tekrar belirtirim.

Tarih yeniliyor. Benim çıkışıma hiç kimse inanmadı, başarı şansımı göremediler. Ama şimdi insanlar ölümüne bağlıdır. Ancak din bağlılığının bu kadar olacağını herkes söyler. Bu normal siyasi ve milli bir bağlılık değildir. Bu bütün halklar için böyledir, birbirimize böyle bağlı olmalıyız. Yine söylenen şeyde, siz de varsınız. Sizin gibi gençler olursa, bu pratik sorunlar konusunda, hızla tavır alabilirler, dostluk köprülerini kurabilirler, güçlendirebilirler. Ben de elimden gelen yardımı yaparım. Yine Avrupa'da hızla ortak bir savunmaya geçilmesi gerektiğini söyleyebilirim. Benim için söz konusu hizmetse, bundan oldukça zevk alırım. Zaten benim bütün yapmak istediğim halkların böyle canlanmas, ilişkilerinin geliştirilmesidir, bir güç haline, bir kişilik haline gelmesidir. Bizzat bununla uğraşıyorum ve vazgeçilmez bir görev olarak değerlendiriyorum.

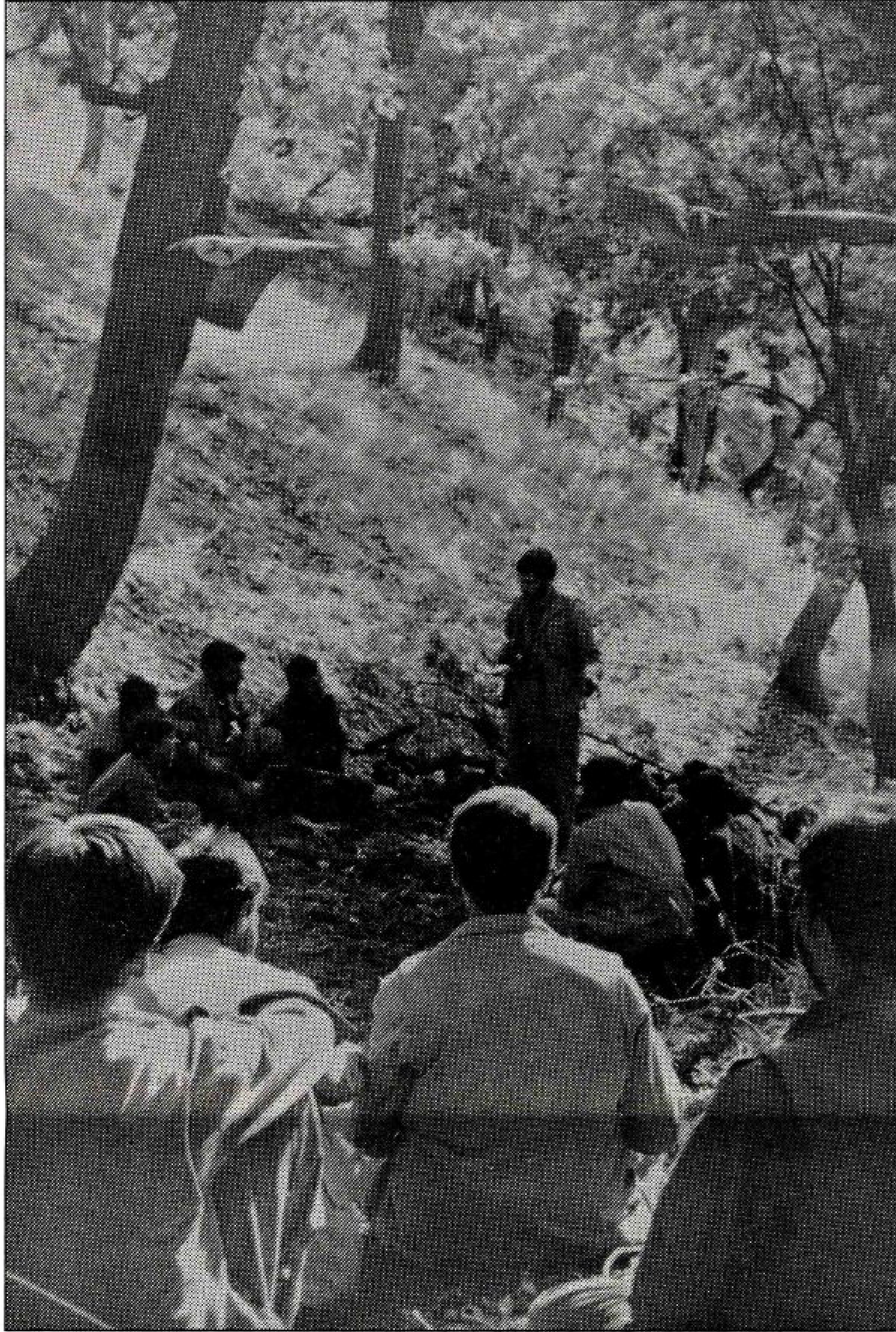
M. YOHANNA: Tarih sürekli böyle kişilikler yetiştirmez. Kürtler, asırlardır beklediler, böyle bir önderliği görmek için.

Başkan APO: Beklemekten de öteye çok zordur. Ama gerçekten bıkmıyorum.

M. YOHANNA: Bu yalnız basit bir insanlık olayı değildir. Bazı önderler dar-soyut kalmışlar; sadece bir ülkeyi bir milliyeti hedeflemişlerdir. Önderlik Allahı, peygamberleri görebilen bir önderliktir. Bu göklere varan bir yüceliktir. İstediğini kesinlikle başaracaksın, bunu görebiliyorum.

Parti Önderliği'nin bazı yazılarını okudum. Belki yazı olarak bazıları böyle yazabilir. Ama benim P. Önderliği'nin yazılarından çıkardığım sonuç; burda -yani bu yazılarda- yaşam ve inanç had safhadadır. Bir insan yaşamak için, büyük bir ruha sahip olmalıdır. Bu çok önemli bir olaydır. Başkan'ın kendisi öldürmelere veya ölüme karşıdır. O öldürme değil, insanları yaşatmaya çalışan insandır. Ve yaptığı tamamiyle insani bir hizmettir.

Başkan APO: Benim için bir yeşilliği ezmek bile acı verir. Yine bir böcek ezildiğinde, kendim için büyük mesele yaparım. Fakat şu anda eğer, şiddete yöneldiysem, gerçekten kasıp-kavurdukları gerçeklerin hatırınadır. Bundan başka çare yok.

M. YOHANNA: Benim gördüğüm ilkelere çok bağlısınız. Bir halkı yaşatmak için bazı kişiler ölebilir. Bu çok doğal bir şeydir. Ve yapılması gereken de budur. Bir halkı veya halkları yaşatmak için, şiddet denilen yola zorunlu olarak itildiniz. Sunduğunuz hizmet sadece 10 veya 20 yıllık bir hizmet değil, gelecek nesillere ve gelecek asırlara da bir hizmettir.

Başkan APO: Ben kendim, milli bir sınırla yürüyemem. benim için bir insanın şahsında bütün insanlığı görmek, çözmek; bir kişinin kurtuluşunda da insanın kurtuluşunu görmek esastır. Yani bütün insanlığı bir kişide, bir kişide de bütün insanlığı çözerim. Benim niyetim budur.

NU: Başkanım evrensel bir olayı, tamamiyle insani bir hareket olarak değerlendiriyor. Yani bunu ifade etmeye çalışıyor. Sınır tanımaz bir kişilik.

Başkan APO: Kesin öyleyim. Başka türlü zaten yapamam. Tüm meselem mükemmel insanı yaratmaktır. Bu konuda çok kararlıyım. Bilmem, belki benim ruhi durumumu veya düşünce durumumu fazla bilmezsiniz fakat, kesin buyum.

M. YOHANNA: Kendime göre biraz anlamışım, anlamaya çalışıyorum, biraz da okudum. Parti Önderliği'nin yazılarını şimdi biraz daha iyi anlıyorum. Bütün bunlarla birlikte sayın Başkan, Süryani-Ermeni-Kürt; yani bu halkların tarihi ilişkileriyle ilgili bazı yazıları yazsanız çok iyi olur. Çünkü bu konuda bazı yetersizlikler vardır. Bu konuya biraz ağırlık verseniz, büyük bir hizmet olur. Yazılan şeyler kalıcı olur. Sürekli büyük tarihçilerimiz, öğretmenlerimiz bunu söylerlerdi; tarih yazılmalıdır.

Başkan APO: Bu değerlendirmeler sanırım başlangıçtır. Benim diğer bir yanım, yazmaktan çok yapmaktır. Çok büyük sahipçiyim, değer verişimim var. Çok güzel şeyler söyleyip de yapmamak, bana bir suç gibi gelir. Şu anda beni daha çok meşgul eden, bazı doğruları söylemek veya pratik başlangıcı nasıl geliştirebilirizdir. Ben bu konularda çok basit de olsa, bazı işlerin gelişeceğine dair coşkuluyum. Yani büyük ilişkiler, büyük gelişmeler yok diye ben karamsarlığa kapılmam. Çünkü her zaman basit başladım. Ben bu ilişkiyi, basit bir diplomatik veya bir hoş-beş ilişkisi gibi görmek istemem. Bu saygısızlık olur. Asuri- Süryani halkı çok ızdırap çekmiş bir halktır. Mutlaka bir çare bulmak gerekir. Ben kendi adıma üzülüyorum, sıkılmıyorum da, sizler zor durumdasınız, bunu hal etmek lazım. Belki maddi yönde fazla zorluklar olmayabilir ama topraktan, tarihten uzak olmak, çok zor bir durumdur. Mutlaka bir çare gerekir. Korkarım benden ziyade siz umutsuz olabilirsiniz. Ben kendimi umutlu görüyorum, ilişkilerin gelişebileceğine de inanıyorum ama, aynı umudu ne kadar paylaşabiliriz? Yalnız kişilik düzeyinde değil. Yanıma bazı Ermeni ve Süryani çocukları gelirdi. Ben onların şahsında zorluğu, umutsuzluğu biraz görüyordum. Canlandırmak da istiyordum. Halen de isterim, bu toprakların üzerinde, onların da gençleri fışkırmalı. En iyi yapabileceğim yardım, dediğim gibi tarihe balta gibi giren bu eli kesmek. Kendi cephenizde güçlü bir çıkış yaptırmanız önemlidir. Benden ne istenirse -gerçekten burdasınız- yeterki talep edin. Pratikte yapabileceğim ne varsa yerine getiririm. Bu konuda şartım-şurtum yok, hizmettir. İstediğim; nasıl iyi hizmet etmem gerekiyorsa, onun gereklerini talep etmek yeterlidir.

NU: Başkanım, bence bu konuda, sonuna kadar bütün hizmetler veriliyor.

Başkan APO: Kullanabilecek misiniz? Sorun bul Yol açılmıştır, yürüyebilecek misiniz?

NU: Başkanım zaten bütün mesele buradadır.

Başkan APO: Benim durumum şeye benziyor. Ben Kürt halkına yıllarca çağrı yaptım. Hiç uyanamadılar, tektim yani. Şimdi o durum tekrar aklıma geliyor. Asuri (Süryani) halkına çağrımı yapıyorum, katılmalı ve çok umutsuz olmamaları gerekir. Kesinlikle çıkışımızı, kendi öz çıkışınız gibi değerlendirmelisiniz. O, geçmişte Kürtlerin kötü kullanılması, benim sorumluluğumda değildir. Ben de onlara karşıyım, hem de en az sizin kadar. Onu mücadeleyle ortadan kaldırmaya çalışıyorum. Ermeniler için de öyledir. Aslında Ermeni katliamından Kürtler sorumlu değildir. Sorumlu olanlar bellidir ve en çok biz, şimdi onlara karşı savaşıyoruz. Onları vuranlar, şimdi en çok benim düşmanlarımdır. Sabittir yani, köy korucuduğunu şimdi onlar yürütüyor. Hizbullahçılık diye birşey çıkarmışlar, onlar yürütüyor.

Çok isterim tekrar gelişmenizi, bu ilişkilerde hamle yapmanızı. Bunu da yaparsak; tekrar söyleyeyim, çok yüce ihtiyacım olduğundan dolayı söylemiyorum; bu topraklarda kolay kolay kopmaması gereken bir kültür, bir halk olduğundan ötürü bunları söylüyorum.

M. YOHANNA: Bir soru sora bilir miyim? Bizim durumumuz, yani Süryaniler'in veya Kürdistan'ın 5-10 yıl sonraki durumu ne olabilir? Ne gibi büyük değişiklikler yaşanabilir?

Başkan APO: Bu biraz kendinizi yeniden örgütlemenize bağlıdır. Bu oldukça hem düşüncede hem de pratikte yaratıcılık ister. Geçen gün gazetede okudum. Beytüşebap'ta boşaltılan üç Süryani köyü vardı. İstanbul'dan tekrar geri dönüş için, arkadaşlar onlara, ağırlama töreni yapmışlar. Güzel bir hareket. Benim hiç talimatım yoktu. Kendi kendilerine onları oraya uğurlamaları, durumun iyi bir düzeyde olduğunu gösteriyor. Yani Kürdistan'ın toprakları biraz harabe haline gelmiş herkes kaçıyor. Genel dönüşü ruhta olsun, cismen olsun sağlamak gerekir. Hele bu 12 Eylül rejimi, gerçekten büyük bir ölümdü ve neredeyse bitirecekti. Diyebilirim ki, bu zulme karşı en büyük direnmeyi biz koyduk. Ben sadece Türk barbarizmine karşı değil, bütün dünyaya karşı direndim. Bütün dünya güçleri, onların arkasındaydı. Amerika'sı da, Rusya'sı da. Bu açıdan şimdi dönüş için imkanlar iyidir, iyi olabilir. Eğer siz kendinizi iyi örgütlerseniz; dönüşü, ilgilenmeyi, kaynaşmayı iç içe yürütürseniz, iyi şeyler ortaya çıkabilir. Mesela siz kendi çıkışınızı örgütsel ve hatta bireysel çıkışınızı, halksal bir çıkışa dönüştürürseniz, nereye geleceğimizin çok açık ispatı olabilir. Ama en kötüsü ilgisiz durmaktır, bir şey yapmamaktır.

M. YOHANNA: Parti Önderliği tarihi iyi bildiği için, başka konuları açmak istiyorum. Biz İslamiyet'ten önce de vardık, sonra da varız. Araplardan önce de yaşadık ve sonra da yaşıyoruz. Tarihten günümüze kadar bu topraklardayız. Yalnız tarih 1900'lerden sonra, büyük bir hızla değişti. 1900'den sonra Harput, Diyarbakır, Mardin'den Amerika'ya göç eden tüm halkımızı kaybettik. Bunlar tümden erimiştir. 20 seferden fazla hemen hemen bütün dünyayı gezmişim. Neredeyse bizim bu halk, hepsi gitmiş erimiş. 1960'lardan sonra tekrar göçü körüklemek için sinsice planlar yapıldı. Bizim ülkeyi terk etme gibi bir niyetimiz yoktu. Kimler çıkardı bizi? Tabii ki, bunun bazı nedenleri vardır, belli sebepleri vardır. İsveç'te Avrupa'da ve diğer ülkelerde olan insanlarımız, ülke hasretiyle yanıyorlar. Bunu ifade etmeye çalışıyorum. Parti Önderliği'nden istediğim tek şey; bizim paraya ihtiyacımız yok, okul ve benzeri ufak kültürel şeylere de ihtiyacımız yok, bizim her şeyimiz var. Ancak, şu ana kadar ülkemizde kalmak için güvencemiz yoktu, ve tarihte ilk kez böyle bir güvence PKK ile doğuyor. Parti Önderliği bunu sağlayabilir. Bölgedeki etkisi bellidir. Kürtlere ve Süryanilere yapacağı çağrı; "Kardeşiz ve bu kardeşlik yaşamalıdır ve bizim önderliğimizin altında -bunun dışında- hiçbir görüş yaşamamalıdır" biçiminde olmalıdır. Bazı Kürtler Süryanileri ezebilir.

Başkan APO: Bunlar beni her gün paramparça etmeye çalışıyorlar. *Bazıları değil!*

M. YOHANNA: Bunlar pratikte yaşasa, biz daha çok güven alırız. İkincisi Avrupa ve diğer parçalara göç eden Süryaniler, onların ülkeye tekrar dönüşü için nasıl hazır hale getirebiliriz, ne yapabiliriz? 15 gün önce Abdul Xadam'ı gördüm. Bu konuda konuştu. Buranın önderi (Hafız Esat) her şeyi biliyor. Bizim Patrik hazretleriyle 2,5 saatlik görüşmeleri oldu. Esat ve çevresi, tekrar Süryanilerin geri dönmemesinden yanadırlar. Yani Süryanilerin Suriye topraklarından gitmesi, Suriye devleti için de bir kayıptır. En büyük ziraatçılar, aydınların büyük bir bölümü, işadamlarının büyük bir kısmı gittiler. Bunların gitmesi, bölgenin zayıflamasına yol açıyor. Bizim için mimarlar gerekir, yani ülkenin inşası için, kalkınmada rol oynayan insanlar gerekir.

Avrupa'daki zenginlerimiz ya da insanlarımızı, ülkeye tekrar, getirirsek, ülkeyi yeniden cennete çevirebilirler. Bu her iki halkın çıkarınadır. Bu ülke kalkınmasında hizmet eden durumları, birlikte nasıl yapabiliriz?

Başkan APO: Belirttiğiniz hususları derinden yaşıyorum ve burayı cennete çevirmek için insanlara çağrı yapmak veya bizzat burayı cennete çevirmek için yeteneklerimizi kullanmak, çabalarımızı seferber etmek gerekir. Güven sorun değil, kendi sorumluluğum söz konusu olunca, sonuna kadar güvenilebilir, bizim hareket, eğer, başkalaşıma uğratılmazsa, bensiz de güvenilebilir.

Benim için bu kadar hain, Kürt de diyemeyeceğimiz ve gerçekten her şeyi ile haram

Kesinlikle çıkışımızı, kendi öz çıkışınız gibi değerlendirmelisiniz. O, geçmişte Kürtlerin kötü kullanılması, benim sorumluluğumda değildir. Ben de onlara karşıyım, hem de en az sizin kadar.

olanların bu topraklarda kalmaları yerine, oldukça yetenekli insanların gelmeleri bin kat daha tercih edilir. Doğrudur, biraz üzerinde durmak gerekiyor, inanç işidir. Aslında dolarla, maddiyatla olacak bir iş değildir. Mesela kişi olarak bana bütün dünyayı tapulasan kabul etmem, edemem! Benim için bazı kutsal yerler vardır. Asuri-Süryanilerin bazı meşhur yerleri vardır. Örneğin Mardin'deki Deyrul-Zafaran. Benim için onun avlusunda yatmak, kalkmak, biraz gezmek, Avrupa'dan daha değerlidir. Onu imar etmek, harabe haline gelmemesi için çalışmak, benim için en büyük eylemdir. Bunun için biraz eylem gerekiyor, inanç gerekiyor, kişiliğini biraz buna adamak gerekiyor.Yani sizi küçümsemek için söylemiyorum. En değme Süryaniler'den birisi gelsin, eğer benim kadar bu tarihi değerlere hizmet edebiliyorsa, bravo derim. Ben kendim hazırım ve korunması gece gündüz benim düşüncemdedir.

Zaman zaman sorarım, "kaç genç kaldı oralarda," "Gittikçe azalıyorlar" denilince hüzünleniyorum. Halbuki coşkuyla, şenlikle küçük bir cennet parçası haline gelsin isterdim. Demek istediğim bu inanç ister kişilik ister kişi olarak, mesela Kürtler çok yardım ediyor, maddi olarak pek sorun olmaz, fakat hiç ilgi duymuyorum. Ruhumu bu tür küçük şeylerle yabancılaştırmak istemiyorum. Hatta aile konusu bile öyledir. Bugünün insan ilişkilerinden, aile ilişkilerinden çekiniyorum. Aileye karşı değilim ancak çekiniyorum. Bunlar bana kirli geliyor, kendimi biraz temiz tutmaya çalışıyorum, özen gösteriyorum. Tekrar bunlara çağrı yapıyoruz; biraz inanç sahibi olsunlar, kutsal değerlerine uzak düşmesinler. Tüm Kürt halkına da söyleyeceğim; bu değerlere saygılı olmalarıdır. Zayıf insanlara el kaldırmamalarıdır. Mazlum insanlara, yine onun tarihi değerlerine el uzatmak, benim sorumluluğum altında mümkün değildir. Eğer beni biraz anlayan varsa –zaten mümkün değil– ihanet etsin bu değerleri, anlamamışsa da, ben onlarla savaşırım. Yaşadığım müddetçe savaşım şiddetlidir. Ve ben kendimi çok açığa vurdum, vurabilmişim. Anlamak isteyen, bize saygılı olmak isteyen de sürek li böyle kalmalıdır. Dediğim gibi elden gelen biraz yapılmıştır. Anlamanızı isterim ve mümkünse bundan sonra biraz daha iyi düşünün, tartışın, bazı hamleler yapın!

M. YOHANNA: Anlaşılıyor, bunlara sahip çıkacağız, sayılı olmaya da çalışacağız. Yalnız diyorum ki, özel bir soru da olabilir, bölgede 10 yıl sonra ne olabilir? Ben bazı şeylerin olacağını görebiliyorum ve 10 yıl sonra gelişecek olayların insanlık için, barış için değerli olaylar olarak görüyorum. Parti Önderliği hakimdir, yani kadirdir. Olası gelişmelere hükmedecek güce sahiptir. Kendini insan olarak tanıdığından günümüze kadar, insanlığa hizmet etmesi, büyük bir olaydır. İsa şöyle diyor; "Ben insanlığa hizmet etmek için geldim, bana hizmet edilsin diye değil" Benim gözümde İsa çok yücedir. Bu İsa'nın yüceliği, aynı zamanda, "Ben bir hizmetçiyim" demesi büyük bir anlam, ifade eder. Ölümünden 4 gün önce, kendi şakirdilerinin (öğrencilerinin) ayaklarını yıkamıştır. Bunu sadece sözde değil, eylemde göstermiştir. Alçakgönüllülüğün büyük bir ifadesidir. Alçakgönüllü olmayan yücelmez. Hz. Fitrus, İsa'yı anlayanlardan biriydi. bunu görünce, yani İsa'nın şakirdilerin (öğrencilerin) ayaklarını yıkadığını görünce şaşırmıştır. İsa, Fitrus'a şunu demişti: "Gel senin de ayaklarını yıkayayım!" Fitrus şaşırdı. Yine İsa devamla şunu söylemişti; "Ayaklarını yıkamazsam, benim öğrencim olamazsın!" Fitrus sonra kabul etti! "Yalnız ayaklarımı değil, hatta başımı da yıkayabilirsin." Daha sonra İsa şunu da söyledi; "Temiz olan temizdir, benim ayaklarınızı yıkamamın sebebi, alçakgönüllülüğü sizlere öğretmek ve insanlığa hizmet etmeniz içindir. Ve siz de benim gibi olmalısınız, büyük olmak istiyorsanız, insanlara hizmet edeceksiniz!" İki bin yıldır bu gelenek, hala kilisede devam ediyor ve halen kendimiz de şemasların ayaklarını yıkıyoruz. Onlara halkın hizmetçileri olduklarını göstermek için.

Benim Parti Önderliği'ne ricam, istemim şudur: Halkımızın tekrar ülkesine geri dönmesi için, var olan imkanlarını kullanmasıdır. Bir müddet sonra bunları pratikte göreceğiz. Ki inanıyorum, bu halkımız geri dönünce birlikte bunun güzelliğini göreceğiz. Eğer hizmeti kendisine %20 ise, %80'i Kürt halkı ve Kürdistan için hizmet olacaktır. Ülkenin kalkınmasında ve inşasında büyük rol oynayacaktır. Avrupa'da erimemesi için şimdiden tedbir geliştirmek ve ülkesinde tekrar yaşaması için, var olan imkanları seferber etmemiz gerekiyor. Şimdiden insanlarımızın, kendi ülkelerine dönmelerini ve bu soruna sıcak bakmalarını temenni ediyoruz. İnanıyorum bu halkın erimemesi için Parti Önderliği'nin de büyük çalışmaları vardır. Bu konuda benim inancım sonsuzdur. Parti Önderliği'nin bu kadar inançlı konuşması beni coşturuyor.

Tekrar bunlara çağrı yapıyoruz; biraz inanç sahibi olsunlar, kutsal değerlerine uzak düşmesinler. Tüm Kürt halkına da söyleyeceğim; bu değerlere saygılı olmalarıdır.

Başkan APO: Bu konu çok hoş bir şey! İlke derecesinde bağlıyım.

M. YOHANNA: İnanç oldu mu, her şey başarılır. Araplar Mezopotamya'ya geldiklerinde, silahları yoktu. İslamiyet'ten önce Araplar'ın varlığı belli değil, İslamiyet'ten sonra Bizans ve Persler'e karşı büyük bir savaş yürüttüler. İki gücü de, inanç sahibi oldukları sonra yendiler. Onların en büyük silahı inançlarıydı. Bizans ve Persler'i inançla yendiler. Benim de öyle bir inancım vardır. Parti Önderliği'yle el ele verirsek, çok kısa bir süre içerisinde Süryanilerin büyük bir bölümünü ülkeye tekrar taşırabiliriz. Halkımızın büyük bir bölümü ruhen dönmeye hazır. İleriki dönemde fiili olarak da dönüşü sağlayabiliriz. Parti Önderliği bu konuda büyük bir rol sahibidir. Benim Parti Önderliği'ne güvenim daha da artmıştır.

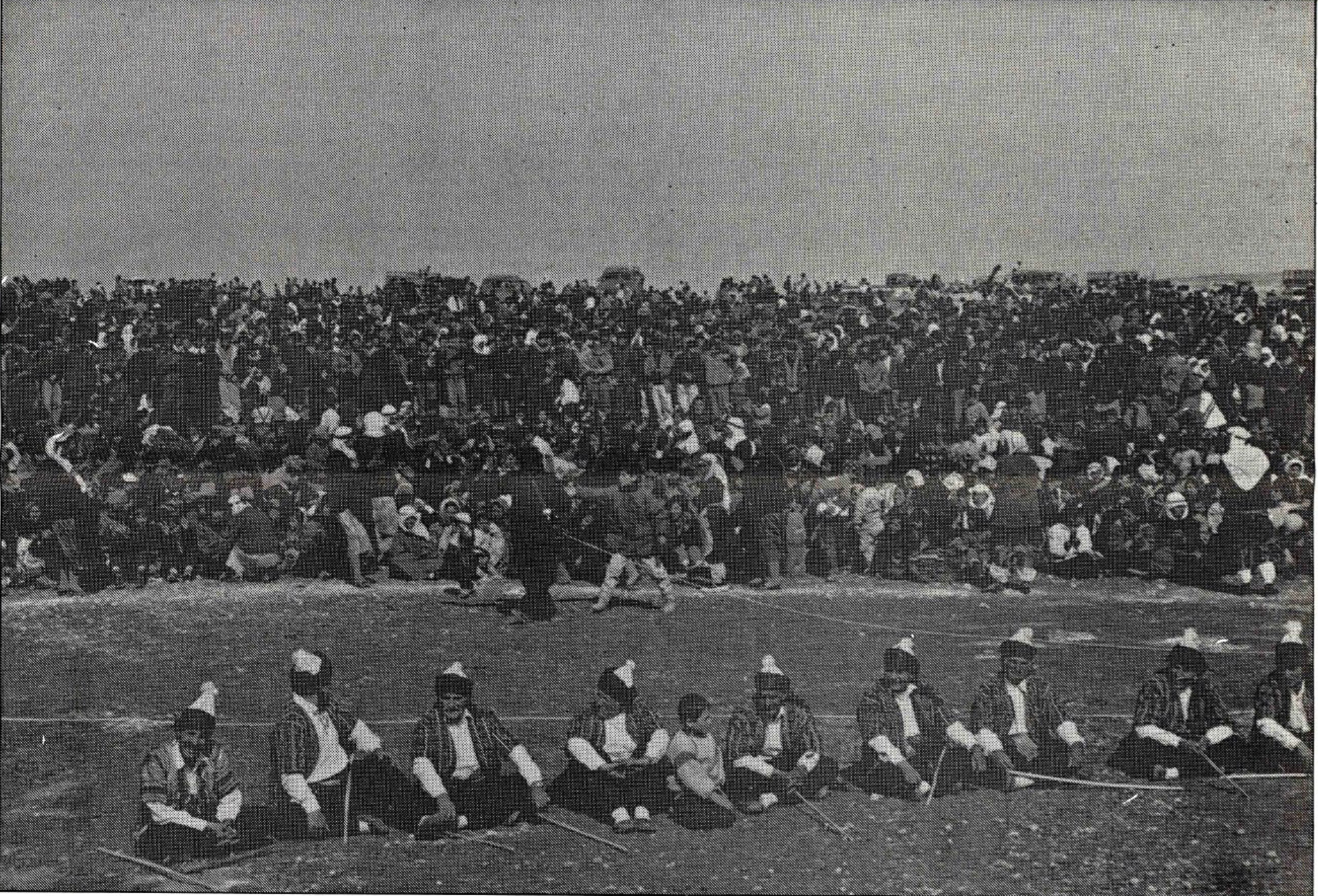
İnanıyorum ki, belirtilenler doğrultusunda bazı pratik adımlar da atılır ve özellikle de Cizre'de bu iki halkın daha barışçıl yaşamasını diliyorum. Daha önce Parti Önderliği'ni kulaktan duyma biliyordum. Şimdi gözlerimle gördüm, şimdi daha iyi anlıyorum.

Başkan APO: Ben daha çok küçükken, bir gün ağacın dibinde oturuyordum. Benim babam, benim için şunu söylemişti, şimdi tekrarlıyorum; "O –diyordu– fethedicidir. Nereye giderse fetheder." Halen hatırlıyorum. Beni sevenler de, sevmeyenler de böyle bir şey söylerler; "O, olmazları olur yapan adamdır."

İnanırım, yani geri dönebilirler ama temelinde inanç olmalı, çünkü bu iş inançla olur. Asrımızın garip hastalığı, maddi değerlere olan düşkünlüktür. Ve neredeyse bu insanlığın sonunu getirecektir. Bu anlamda maneviyata dayalı kendi yaşamlarına çok üstün değer biçiyorum. İnsanlığın da bu temelde ayakta durduğuna eminim. Dizginsiz maddiyat, böyle maddiyatın peşine bütünen takılmış insanlık, büyük tehlikededir.

Bugün "doğa tahrip oluyor" diyorlar. "Çevre yaşanmaz hale geliyor, bu yüzdendir" vb. deniliyor. Bu düşünce sahipleri Atomu da insanlığın başında patlatmaktan sorumludur. Bugün bir İsa'yı düşünürsek, bunların O'nun düşüncesinde yer alması mümkün müdür? Bu kötülüklerin insanın başına gelmesi mümkün müydü?

Gerçekten ben, kendi eylemimi, en az bir İsa yaşamı kadar değerli görüyorum, O'nun bir parçası gibi görüyorum. Bizim arkadaşlar da, şimdi her dağda kurdukları o

ufak yer altı sığınaklarında sanki o dönemin manastırları gibi, adeta o eğitimi görürler. O inançla yaşarlar. Düşman gördüğünde şunu söyler; "Bunların çantalarında bir aylık küflenmiş ekmek var." Şehit düştüklerinde görüyorlar. Tabii "Bunlar nasıl yaşıyorlar" diye şaşırıyorlar. Bu özü çok önemli görüyorum. Bunun dışında da ilke tanımam. Kendim, sonuna kadar bağlı kalacağıma eminim. Mesele bunu insanlarımıza taşırmak, zayıf insanlara bunu benimsetmek. Kürt halkına bunu iyi benimsettim diyebilirim. Eskiden bir tavuk bile vermezlerdi, şimdi her şeylerini, dünyanın en önde gelen bir halkı olarak sunuyorlar bu ilkeye.

Benim çağrım bir halk için değil, bütün insanlık içindir. Sizler de aracı olabilirsiniz, onları da katalım bu yüce işe, bu yeniden toprakların büyük imarına!

Benim çağrım bir halk için

değil, bütün insanlık içindir. Sizler de aracı olabilirsiniz, onları da katalım bu yüce işe, bu yeniden toprakların büyük-imarına!

Eskiden beri ben her zaman söylerim; "Cennet denilen olay burada ortaya çıktı. Cenneti tekrar kurmaya ve burada aramaya çağırıyorum! Gelin bu cennet vatanımıza! Çok sayıda inanç adamı, çok sayıda emek sahipleri vardır. Onları bir de bu temelde düşünmeye ve bir şeyler yapmaya çağırıyorum!" Hatta benden daha fazla, kendilerinin bir şeyler yapmaları gerektiğine inanıyorum. Benim koşullarım çok zor, düşman üzerimde çok duruyor. Belki her şeye fırsatım elvermeyebilir. Bu açıdan hayırlı işlere koşsunlar. Beni biraz tanıyorlarsa güvence sorunu yoktur. O yüzyıllık korkuları bitsin. Var olan düşmanları da mücadele ile yenmeye çalışıyoruz, kendime güveniyorum. 10 yıl sonra, her zaman söz de veririm, yaşarsam başarırım.

Ben başlarken bir meteliğim yoktu, borçluydum. Bir sopam, bir çivim, bir çakım bile yoktu. Bütün aileler çocuklarını benden saklarlardı. Şimdi çok büyük bir güç etrafımda yoğunlaşıyor, büyük bir güce doğru yürüyorum. Eğer bir talihsizlik olmazsa, 2000'li yıllarda yepyeni bir sayfa açılacaktır. Her şey yepyeni olacaktır.

Sanırım sizin tarihte, M.Ö. 2000 yıllarında görkemli bir başlangıç vardı, değil mi? Sanırım Narimsin, Sargun dönemleriydi. Ortadoğu'da her zaman bir görkemliliğe inanırım. Bu topraklarda sürekli görkemlilikler olmuştur. Araştırın, "insanlığın beşiği" diyoruz. Dinlerin çıkışı burada olmuştur. "Tekrar insanlığın beşiği haline getirmek mümkün müdür?" diye düşünüyorum. Nasıl ki, insanlık doğarken, burayı beşik gibi değerlendirdiyse, şimdi de her tarafta çürüyor. Kurtuluşu tekrar buradadır, buna inanıyoruz, bu kadar değer veriyoruz. Ve tekrar o günler gibi kendimi heyecanlı görüyorum.

Amerika şöyle, Avrupa böyle! Hiç ilgimi çekmez. Burada yeni insanı yetiştirmek, en yüce bir iştir. Bunlar kitaplardan iyi biliyorlar, insanlık tarihinin burada nasıl adım adım geliştiğini! Biz tekrar o temellere bir dönüş hareketiyiz. Ben her şeyi yapmaya hazırım. Siz daha buradasınız. Gücüm neye elveriyorsa, onu benden isteyin. Bu iş gerçekten büyük inançla olur. Parayla, silahla olsaydı, onları da sizlere verirdim.

M. YOHANNA: Bu söylenenler, yazılı olarak Avrupa'daki ve diğer alanlardaki insanlarımıza ulaştırılabilir.

Başkan APO: Biz gerekirse yayınlarız. Ben bundan daha ayrıntılı bazı açıklamalar yaparım. Zaten Ermeniler üzerine, hatta Rumlar üzerine de düşünüyorum. Halen, Ermeni, Süryani halkları üzerine düşünüyorum. Bana göre bunlar, günümüzü yeniden değerlendirmeli ve "barbar kasırgaya karşı, şimdi ne yapılabilir" sorusuna cevap aramalıdırlar. Varsa eksikliklerimiz, birlikte tartışıp gidermeliyiz, kesin inanmalıyız ve birbirimizi olduğumuz yerlerde güçlendirmeliyiz. Bu iş ricayla, karşılıklı bilmem ben şu kadar alırım, şu kadar veririm demekle yürümez. Son söz bir fedakarlıkla, inançla ben üzerime düşeni –zaten siz gelmeseydiniz de– yaparım, yapacaktım. Bu topraklar kurtulduğunda gelselerdi, onları büyük bir törenle, şölenle karşılardım. Ve kendimi mutlu sayardım, "çok eski bir halkın temsilcileri, bu topraklara yeniden geliyorlar" diye. Yine kendim buna bağlı kalacağım, yapmazsanız da ben yaşadıkça, başardıkça bunu göstermeye çalışacağım.

M. YOHANNA: Biz de yapmaya hazırız ve yapacağız da. Şimdi güvenimiz daha fazladır ve çalışmalarımıza güç katacaktır. Kardeşim Apo'yu görmekten dolayı çok sevinçliyim. Hatta bütün yazılarınızı takip etmeyi düşünüyorum. Sadece duydukların yeterli değildir. Bazıları parti Önderliğini değişik biçimlerde kafalarında canlandırabilirler. Bana göre Parti Önderliği apayrı bir olaydır, büyük bir güvendir. Bir gün fırsatı olursa Metropolitliğ'e davet ediyoruz. Bu Parti Önderliği'nin istediği bir zaman olabilir. Patrik hazretleriyle de görüşmek isterse, şimdiden organize edebiliriz ve çok yararlı olacaktır.

Patrik hazretleri Süryanilerin genel lideridir. Bütün dünyadaki Süryaniler ona saygı duyarlar ve bağlıdırlar. Parti Önderliği'nin bu görüşlerine çok sevinir ve güven duyar. Parti Önderliği'yle Patrik görüşmesi, her iki halk için de büyük bir hizmet, birlik ve kardeşlik için büyük bir adım olacaktır. 1980'lerde Cezire mıntıkasını Patrik ziyaret etmişti. O dönemdeki Kürt olayı çok farklıydı. Şu an gittiğimiz her yerde Kürtlerin değiştiğini, yeni bir kişilik kazandığını; hatta Patrik hazretleri kardeşlikten söz ettiğinde bazı güçler şaşırmıştı. Biz kardeşliği asırlardır besliyorduk. Patrikle olan görüşme, bizim bu söylediklerimizi daha da pekiştirir, güçlendirir. Bu görüşmeye, Parti Önderliği ne zaman isterse biz hazırız.

Başkan APO: Memnuniyetle yakında gerçekleştireceğiz. Ben her zaman burada bulunuyorum. Siz yerimi bilirsiniz, bir randevu kararlaştırırsanız, gerçekleştirmeye çalışırız.

Kitaplar meselesinde, şu konuda dikkat edilmesini iştiyorum. Ben kitapları, günümüzün okullarında öğrendiklerimi göz önüne getirerek yazıyorum. Kitaplardan daha farklı, biraz şekilde kalabilir. Öz önemlidir. Çağımızın yarattıklarını, onun sınırını, her şeyi bu kitaplarda vermek mümkün olmuyor. Zaten o kadar önemli görmüyorum; benim için bir tek ilke çok önemlidir. Böyle anlamak daha önemli. Biraz da durumu onun için anlatmaya çalıştım. Kitaplar biraz faydalı olabilir. Bizi biraz izah eder ama her şey de yoktur. Burdaki varlığımı daha iyi anlayabilirsiniz.

M. YOHANNA: Evet doğrudur. Parti Önderliği'ni böyle daha iyi anlayabiliyorum.

Başkan APO: O önemli, şu anda hala TC, benim için, "Biz bu adamı tanıyamadık, milliyetçi midir, komünist midir, Müslüman mıdır, Hıristiyan mıdır? Belli değil" diyor. Bu aslında, benim kendimi tanıtmama değil de, dışardakilerin dünyasını gösteriyor. Benim insanlarla paylaşamayacağım hiçbir şey yoktur. Bu konuda şunu rahatlıkla söyleyebilirim; Hz. İsa'nın hizmetinin kesinlikle hakim olduğu bir hizmet anlayışıdır. Böyle bilinmesini istiyorum. Benim adıma söylenenler, yazılanlar birçok şeyi saptırabilir, yine kelimelerle ben birçok şeyi dile getirmeyebilirim. Yaşamın kendisi, hizmetin kendisi çok çok önemlidir.

Bundan sonraki görüşmeyi Sayın Patrik ile yaparsak daha da anlamlı olur. Bu bir yerde, bütün Süryani halkına da çare anlamına gelir. Aslında bazı heyetleri de fırsat bulduğumuzda görüşmelere davet ederiz. Hatta imkanım olursa halkla da söyleşi yapabilirim. Sanırım bundan sonra iyi adımlar olur, taşırabilsek, halkın arasında geniş bir güvene yol açacaktır. Pratikle de birlikte epey iş yapmaya hizmet edecektir. Başarmaya çalışacağız. Bundan sonra konuşmalarımda daha çok vurgu yaparım: "Asuri-Süryani halkının olduğu her yerde ilişki kurun ve derin bir dostluk, kardeşlik geliştirin" diye. Birçok çalışmayı ortak geliştirelim.

Tekrar belirteyim ki, bu benim için çok değerli bir görüşmedir. Onun üzerinde birkaç gündür düşündüm. Dikkat ederseniz, sizlerle de burada bunu tartıştık. Daha doğrusu ben sizi tartışmaya teşvik ettim. Sadece bir görüşmeyle değil, yıllarca önceden de hazırladım; ve bundan sonrasını daha iyi nasıl yürüyebiliriz? Kendimi bunun hizmetine sunarım. Ben her zaman söylerim; kendimi Ortadoğu'da halkların kurtuluş savaşçısı, büyük hizmetçisi olarak görürüm.

Bu görüşmeyi, diplomatik bir görüşme değil, kardeş olanların çok uzun yıllar sonra bir kavuşması olarak değerlendiriyorum. Ve yine dediğim gibi, bu sıradan bir görüşme değil, çok eskiden kardeş olanların, çok uzun yıllardan sonra kavuşması, birbirini bulması ve görüşmesidir. Uzun yıllar küçük bir Lübnan dağında kaldım. Ve ilk manastırlarımız orada oluştu diyebilirim. Mahsum Korkmaz Akademisi de bir manastır sayılırdı. O kayalıklarda küçük yerler açmıştık.

Bütün halklara saygı ve selamlarımı sunuyorum.

10 Mart 1993

Ermeni Katliamı, 24 Nisan 1915

A. Dikili

Türkiye'de alışılmışın dışında olmayan inkar ve yalan, Ermenilerin katledilmesinin somut kanıtlarına rağmen devam ediyor. Yalana ve inkara dayalı TC devleti politikası, yalan ve inkarı kendi kurumlarına kavuşturarak resmileştirdi. Bu devam ediyor. Bu resmi devlet politikası, toplumu kıskacında tutabildiği gibi, yer yer toplumun en "ileri" kesimlerini de bu çizgide ikna ediyor ve kendine ortaklar yaratıyor. Örnek: Ermeni sorunu, Kürt sorunu, azınlıklar sorunu vb.

Türk dünyasında yalan ve inkar, herşeyi burnu havada köylü kabalığı ve kabadayılığı çerçevesinde çözmeye yeltenmek, sorunlara üsten bir bakışla yanaşım, politik mantıklılığın, danışarak sorunları çözmenin önünde bir engel olarak durmaya devam ediyor. PKK'nin son ateşkes çağrısına yönelik söylenip yazılanlara bakılırsa, örnekler daha da net bir şekilde anlaşılır.

Türk bilim adamları ve tarihçileri Ermeni sorununda yanlız suskun değil, aynı zamanda karşı bir güçtürler. Araştırmalarını Türk resmi tarih tezini doğrulama çabası içerisinde yerine getirirler. Ermeni halkına yapılan insanlık dışı zorbalık ve katliam sanki Ermeniler tarafından onlara yapılmış gibi "Ermeni mezalimi" olarak göstermeye çalışırlar vb.

Şu da unutulmamalıdır ki, PKK'nin son çabaları dışında , Kürdistan'daki diğer güçler de Ermeni sorununda duyarlılık göstermemişler, daha çok kendi sorunlarıyla uğraşmak durumunda kalmışlardır. Bu konuda çok az çabalar dışında ciddi bir tartışma bile yoktur. "Kürdistan kurtulursa Ermeni sorunu çözülür" veya "Kürdistan kurtulursa Asuri vb. sorunlar çözülür" mantığıyla hareket etmişlerdir. Ermeni sorununa Türk sol haraketinin Kürdistan'a bakış açısıyla yaklaşmışlardır. Bu değişmektedir.

Burada kısaca bir tarih vererek, Ermeni halkının katledilişinin 78. yılında bu katliamı yapan ve inkar eden Türk egemen güçlerini lanetleyelim. Aynı zamanda Türk egemen güçleri tarafından kullanılarak Ermeni halkını katleden "Kürt" kuklalarını da (Hamidiye Alayları vb.) lanetleyelim. Bütün yöre halkının kardeşliğini, beraber ve birlik olması gerektiğini; özellikle de ezilen halklar ve azınlıkların birbirine karşı büyük sorumlulukla yükümlü olduğunu tekrar tekrar belirtip bilince çıkarmakta yarar var.

Kısa Tarihçe:

24-26 Nisan 1915 : İstanbul'da 600 Ermeni aydın ve politikacısı yakalanıp sonradan katlediliyor.

14-27 Mayıs 1915: Türk kabinesi "şüphelileri sürgün yasası" çıkarıyor.

Mart ve Ekim 1915: Sivil Ermeni halkının bütün Osmanlı İmparatorluğunda sürgünü va katli planlanıyor.

1915-1917 yıllarında 1 ile 1,5 milyon Ermeni katlediliyor.

Kasım 1917: Transkafkasya Komiserliği Tiflis'te kuruluyor.

1917'nin sonu ile Mayıs 1918: Türkler'in karşı saldırısı; Batı Ermenistan'ın yeniden işgali. Doğu Ermenistan'ın işgali (eski Rus Ermenistan'ı).

22-26 Mayıs 1918: Ermeniler Sardarabad'taki savaşta Erivan'a 30 km. kala Türkler'in ilerlemesini durduruyorlar.

28 Mayıs 1918: Erivan'ın eski valisi, bağımsız Ermenistan Cumhuriyeti ilan ediyor.

14-16 Eylül 1918: Türk ve Alman işgal kuvvetlerinin Bakü'ye hareketi öncesinde 30 bin Ermeni Azerbeycan çetelerince öldürülüyor.

30 Ekim 1918: Mondros Ateşkes Antlaşması.

Kış 1918-1919: Ermenistan Cumhuriyeti'nde 200 bin Ermeni açlık ve soğuktan donuyor.

Aralık 1918: Kemalistler "Doğu bölgesi Halkları Koruma Birliği'ni" kuruyorlar.

18 Ocak-28 Ağustos 1919: Paris barış konferansı Ermeniler için bir sonuç vermiyor.

Şubat/Haziran 1920: Türk nasyonalistleri Kiliklerde 20 bin sivil Ermeni halkını katlediyor.

10 Ağustos 1920: Sevres Antlaşması; Ermenistan Cumhuriyeti'ne 90 bin km kare toprak sözü garanti ediliyor.

23 Eylül 1920: Kemalistler Ermeni Cumhuriyeti'ne askeri saldırı düzenliyor.

17-18 Kasım 1920: Türk-Ermeni ateşkes antlaşması.

2-3 Aralık 1920: Ermeni Cumhuriyeti Türkler'in sürekli saldırı ve işgaline karşı Sovyet Rusya ile anlaşıp ortak bir askeri devrim komitesi oluşturuyor. Ermenistan Sovyetleşiyor.

16 Mart 1921: Salomon Taleryan Berlin'de Talat Paşa'yı vuruyor ve Berlin Mahkemesince suçsuz bulunup serbest bırakılıyor.

16 Mart 1921: Rus-Türk anlaşması, Moskova, Sovyetler Ermeniler'in bulunmadığı bir toplantıda, Batı Ermenistan'dan vazgeçtiğini açıklıyor.

26 Mayıs 1921-Ocak 1922: 30 bin Ermeni ve Yunan Sivas'tan Bitlis'e sürülüyor. Bu sürgün 20 bin ölüye maloluyor.

8 Eylül 1922: Türk ordusu Yunan Liman şehri Smyrna(İzmir)'i işgal ediyor. 100 bin Yunan ve Ermeni öldürülüyor. 150 bin sürgün ediliyor.

11 Ekim 1922: Mudanya Ateşkes Antlaşması (Türk müttefikler)

24 Temmuz 1923: Lozan "Barış" Antlaşması; Müttefikler Ermenistan ile ilgili bütün haklardan vazgeçiyorlar. Ermeniler artık sadece "Hıristiyan azınlık" olarak tanınacak.

Yaz 1929-1930: 30 bin Batı Ermenistan'lı Halep'e sürülüyor.

Meçhul değil belli cinayetler!

Bir kontranın itirafları

● Ben kontrgerilla eğitimini 1990'ın Temmuz ayında gördüm. Mazıdağı lisesinde 45 günlük eğitim sürecinden geçtim. Temmuz ayında okul tatil olduğu için sadece bana eğitim veriyorlardı. Gördüğüm eğitim, kontrgerillanın halka hangi taktiklerle saldıracağını, hangi taktikle öldüreceğini, hedef olan kişinin kontranın elinden kaçmaması için hangi çember oluşturulacağını, ajanlık yaparken her düşünceye girmeyi ve gerekirse kadınlığın kullandırılması gerektiği üzerine eğitim gördüm

Mardin Cezaevi'nden 11 Nisan günü Urfa Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen **Mülkiye Doğan** isimli kontrgerilla elemanı, 12 Nisan günü siyasi tutsaklar tarafından cezalandırıldı. Mülkiye Doğan'ın ajan olduğu ve birçok kontrgerilla eylemine katıldığı için cezalandırıldığı öğrenildi.

Öte yandan Mülkiye Doğan'ın cezalandırılmadan önce Urfa Cezaevi'nde bulunan kadın tutukluları zehirleme girişiminde bulunduğu bildirildi.

11 Nisan 1993 günü Urfa Kapalı Cezaevi'nde ajan olduğu ve kontrgerilla eylemlerine katıldığı için siyasi tutuklular tarafından cezalandırılan Mülkiye Doğan'ın öldürülmeden önceki süreçte yazdığı yazıyı olduğu gibi yayınlıyoruz. Bu yazı ajanlık politikasının TC tarafından nasıl insanlara uygulandığınında en somut örneğidir.

"Ben bu yazımı size, bulunduğum Mardin Cezaevi'nden yolluyorum. Bu konuların aydınlatılması gereğini duyuyorum. Ben 21 yaşında, Mazıdağı'nın Ziznê (Engin) köyünden Arif Doğan'ın kızı Mülkiye Doğan adında bir bayanım. Şu anda annem ve kardeşlerim Diyarbakır'da, babam ise Mazıdağı'nda ikamet edip marangozluk yapıyor. 9 Ocak 1993 günü Mardin'in Mazıdağı ilçesinde yakalanıp sonradan Mardin Cezaevi'ne getirildim. Yakalanma diyorum ama aslında bu bir yakalanma değil, bir senaryodan ibarettir. Bu yazımda Kürt halkına karşı yapılan kontra eylemlerinin içyüzünü açıklayacağım. Çünkü içinde yaşadım. Ajanlık ve kontralık yaptım, insanlık dışı birçok olayda yer aldım. Belki bu yazıyı size yazdığım için meslektaşım olan kontranın hedefi olacağım. Benim yedi senelik bir kontra pratiğim var. Bu yedi senelik, vahşi, insanlık dışı maceranın nereden nasıl başladığını ve şimdi hangi boyuta ulaştığını anlatacağım. Bu o kadar vahşiyane ve iğrençliklerle dolu yaşantımı kelimelerle ifade etmekte zorluk çekiyorum. Çünkü bu iğrençliklerin karşılığı olan kelimeleri bile bulamıyorum. Bu devleti yöneten yeraltı güçlerinin kirli yüzlerini açığa çıkarıp özellikle Kürt halkına yönelik yapılan faili meçhul cinayetlerin nasıl ve kimler tarafından gerçekleştirildiğini kamuoyuna duyurmak istiyorum. Şu anda dahi yedi yıldır birlikte kontra faaliyeti yürüttüğüm kişiler ve kesimlerin var olan baskı ve tehditleri altında olduğum halde yaşadığım çirkinliklerden utanıyor ve iğreniyorum. Türkiye'de kontra diye devlet dışı bir örgüt yoktur, böyle bir faaliyet mevcut değil diyen kişiler, kesimler ve özellikle devlet yetkilileri bu gerçekler karşısında utanmalıdırlar.

Benim olayım 1986 yılında başladı. Bu tarihte Mazıdağı'daki Halk Eğitim Merkezi'nde biçki-dikiş kurslarına gidiyordum. Tarih, Ocak'ın ikisiydi. O gün tekrar kursa gidiyordum. Ders çıkışında eve gitmek için dışarı çıkarken koridorda bir genç bana çelme taktı ve yere düştüm. Yere düşerken son derece canım acımıştı. O genç beni hemen yerden kaldırıp özür diledi ve adının **Murat Tekin** olduğunu bana söyledi. Ve böylece o gün gitti. Ertesi gün tekrar yoluma çıktı, arkadaşlık teklif etti. Bana, "Dün size mahsustan çelme taktım, salt sizinle tanışabilmek için. Çünkü 15 günden beri seni görmüşüm. Sana karşı oldukça büyük bir şey var kalbimde, ama bir türlü ne olduğunu çözemedim. Çözebildiğim tek şey seni çok beğenmişim, hoşuma gidiyorsun" deyip Benden karşılık bekledi. Yani benim onu sevmemi ve beğenmemi istedi. Benden aramızda büyük bir sevdanın doğmasını istiyordu. Tanışalı henüz bir gün olmuştu. Ama diyebilecek sözleri hemen bana aktarmıştı. Büyük şaşkınlık içindeydim. Ne diyeceğimi, ne yapacağımı bilemiyordum, donup kalmıştım. Çünkü ilk kez böyle bir teklif alıyordum. Bu dönemde o genç 19-20 yaşlarında, ben ise 13-14 yaşlarındaydım. Bir genç kız olarak ergenlik çağına daha yeni yeni girmekteydim.

İşte benim maceram böyle bir çelmeyle başladı. Bir hafta böylece buluşuyor, hep o konuşuyordu. Başka şeylerden bahsetmez, sadece sevgisinden konuşuyordu. İkinci hafta da ise kendi hakkımda konuştum. Onun sözlerine karşılık ben de karşılık vermeye başladım. O zamanlar hayatın nasıl olduğunu, zamanın nasıl geçtiğini, dünyanın nasıl döndüğünü unutmuştum. Sürekli vakit bulup Mazıdağı'nın dışına gittik. Kışın koşullarına aldırış etmeden, bu tarla benim o tarla senin deyip koşturup duruyordum. Sürekli bu kaçamakları yapıyordum. Böylece ilişkimiz bu denli devam ediyordu.

İki ay geçmişti. Murat bir gün geldi çok ağladı. İlkin çok şaşırdım ve sordum niye ağlıyorsun. O da bana, "Seni çok seviyorum, bir an önce sana kavuşmak istiyorum. Ama annem babam yok ki seni isteyeyim. Ben bir yuva çocuğuyum ve yuva çocuklarının kendi başlarına iş yapma hakkı yok, bu yaşta istediğim bir yaşamım olamaz. Mülkiye ne olursun, etraftakiler ne derlerse desinler ölünceye kadar birbirimizi sevip, birbirimizi bekleyeceğiz, bana söz ver" dedi. Ben de söz verdim.

Artık zaman epeyce olmuş-tu. Nisan ayına girmiştik. Tavırlarım oldukça değişmiş, aileme karşı oldukça dik kafalılığım tutmuştu. Ailem bu tavırlarımdan dolayı beni kurstan aldı. Oldukça üzerime geliyordu. Ama ben Murat'tan başka bir şey düşünemiyordum. Ailemin baskıları umurumda değildi. Onlara hiç aldırış etmiyordum. Onlar da birisini sevdiğimi sezmiştiler, ama kim olduğunu bilmiyorlardı. Ben kurstan alındıktan sonra da Murat'la olan beraberliğim devam ediyordu. Bir ara buluştuğumuzda bana kaçma teklifi yaptı. "Benimle kaç" diyordu. Ben de beni ailemden istemesini ondan istedim. Ama o kabul etmedi. Artık kaçmaya karar verdim. Ve Nisan ayında evden kaçtım. Kararlaştırdığımız yere geldim. Biraz bekledikten sonra o da geldi. Beraber bir eve gittik. Bir gün orda kaldık. Ama ikinci gün Murat'ın "komutan" dediği bir şahıs gelip beni alıp karakola götürdü ve beni aileme teslim ettiler. Ailem durmadan bana baskı yapıyordu ve beni Diyarbakır'a anneannemin yanına gönderdi. Dayım o sıralarda Diyarbakır'da değildi. Geldiğinde ninem durumumu anlattı. Dayım da beni bir köşeye çekerek, "Bak bana Mülkiye kimi seviyorsan seni vereceğim, sana yardım edeceğim beni onunla tanıştır. Ne iş yapıyor? Nerelidir? Niye sen bu kadar sıkıntıya girerken, ailen seni bu kadar zorlarken niye o kendini kenara çekiyor" dedi. Ben de dayıma Murat'ın her konumunu anlattım. Dayım bana oldukça kızdı. "Nasıl bir devlet köpeğine aşık olabilirsin? Demek öyle bir alçaktır ki, seni işkence dolu hayata boğup, kendisi kenara çekilmiş. Eğer sen o alçağın adını bir daha ağzına alırsan, seni kendi ellerimle öldürürüm" deyip bu konuyu böyle kapattı. Artık ben de o zamanlar Murat'ı görmüyordum.

Ben Diyarbakır'dayken babam Adana'ya gitmiş, ailemize ev tutmuştu. Beni de alıp ailemle birlikte Adana'ya götürdü. Böylece Adana'ya yerleştik. Bu karışıklıklar üç ay devam etti. Aradan bir ay geçtikten sonra, Adana'nın Ceyhan ilçesinde kalıyorduk-Murat nereden adresimi tespit etmişse etmiş gelmişti. Ben o zamanlar dışarı pek çıkmıyordum. Sonra işe gitmeye başladım. Tarlalarda çalışıyordum. Böylece kontra elemanı olan Murat peşimi bırakmıyor, zaaflarımdan dolayı beni kullanıyordu. İki günde bir muhakkak görüşüyorduk. Benimle sürekli cinsel ilişki kurup düşürüyordu. Ama her nedense bir türlü kızamıyordum. Ondan nefret etmek, uzaklaşmak istesem de hep tersi oluyor, daha fazla bağlanıyordum. Sevgimi zamanla azaltmak istedim. Yapamadım. Aksine daha fazla bağlanıyordum. Her zaman kendi kendime sorular soruyordum. "Niye Murat beni zor durumda bırakıp kenara çekiliyor, niye, niye?" Bu soruları hep kendi kendime soruyordum. Ama yine de ona karşı oldukça sevecen davranıyordum. Bir ara buluştuğumuzda bir konuya değindi. O zamanlar onun bu konuşmasına hiç bir anlam veremiyordum. Ama kendisi bu konuşmayı yaptığında hep gözleri dolu dolu olurdu. Tabii rol olduğunu sonradan anladım. O dönemde hep bana yaptığı konuşma şöyle idi: "Bak Mülkiye, sen o kadar safsın ki dünyada neler olduğundan haberin yok, Türkiye'de toplum içinde bir takım insanlar var, hem bir şeyler için kan döküyorlar, bir yandan da etrafa sevgi dağıtıyorlar, o toplum Güneydoğu'da ayağa kalkmış, o insanlar ki hep Kürdistan denen bir vatan için mücadele ediyorlar, kinin, nefretin, pisliklerin, iğrençliklerin olmadığı bir düşünce için savaşım veriyorlar. Hiç böyle bir mücadele duydun mu, Türk müsün, Kürt müsün, diye kendi kendine sordun mu? Ben bu mücadeleye çok girmek isterdim, ama yapamam, çünkü şartlarım uygun değil" diyordu. Onun konuşması bazen beni düşündürüyordu. Ama özellikle bu konuşmayı yaparken bana karşı çok duygusallaşıyordu. Tekrar konuşmalarına şu kelimeleri de ekliyordu, "Gün gelir, özgür olacak vatanda kuşlar daha özgürce uçacak, soğuk akan pınarlarımın suyu bir daha tatlı olup, daha coşkulu akacak, dağlarımın ardında sarı güneş daha parlak, yakıcı sıcaklığıyla daha bir o kadar güzel doğacaktır. Sevdalılar korkmayıp, aşkını daha iyi bir şekilde açıklayıp kimsenin etkisi altında kalmadan kavuşacaklar. Çeşme başlarına gidip avuçlarıyla sevdiklerine kana kana su verecekler ve sevdalılar elele tutuşup bağlarda, bahçelerde dolaşacaklar. İşte ben böyle bir vatanın özlemini taşıyorum, böyle bir rüyalar ülkesini düşünüyorum" derdi. Aradan bir yıl geçmişti. Ailem artık üzerime gelmiyor, onu unuttuğumu zannediyorlardı. Oysa Murat'la ilişkim devam ediyordu. 1987'nin Eylül ayında Murat'la kesin evlenmeye karar verdik. Her ne olursa olsun kimse beni ondan ayıramazdı. Herhalde Eylül ayının 15'i idi. Murat, gece gelip beni evimin kapısından aldı. Beraber mutluluğu yakaladığımı zannettiğim bir yolda yürümeye başladım. İlk gece bir otele gittik. Gerçi daha evvel kendisi yer ayırtmıştı. Gittiğimizde neler yaptığını dahi bilmiyordum. Herhalde sevdanın, düşüncenin getirdiği duygulara kendimi bir hayli vermişim ki kendi iademin dışına çıkmıştım.

Sadece sabah uyandığımda daha yeni yeni kendime geliyordum. "Niye ben bu tür duruma girdim" diye düşünerek orturup ağlamaya başladım. O kadar çok ağlamışım ki benim hıçkırıklarımla Murat da uykudan uyanıp", Niye ağlıyorsun? Ağlama" dedi. Bir hayli bana kızdı. Özellikle bana o gün söylediği sözler şunlardı, "Mülkiye sen ne kadar saf, temiz, dürüst bir insansın, seni çok kez zor durumda bırakıp kenara çekildim. Seni yalnız bıraktım, ama senin bana gösterdiğin tavır o kadar sevecendir ki, beni ne kadar sevdiğini ispatladın. Küçücük yüreğine sığdırdığın büyük sevgini saf, temiz aşkını bana adamışsın. Ben bu sevgiye, senin bu aşkına daima layık olmaya çalışacağım" diyordu. Böylece iki gün otelde kaldım. Yani beraber kalıyorduk. Bir yandan çok mutluydum, bir yandan da çok üzülüyordum. Ama her nedense daima içimde bir burukluk vardı. Sanki ondan ayrılacağım gibi bir his, bir korku vardı içimde. Murat'a söylediğimde o da sadece sevginin getirdiği korkudur derdi. Aslına bakılırsa bir kontraya kanacak kadar saftım. Üçüncü gün beraber Ceyhan'dan Mazıdağı'na geldik. Onun evine geldiğimiz zaman saat gece 10 civarındaydı. Çünkü sabah yola çıkmıştık. Gece yarısına kadar ancak Mazıdağı'na yetişebildik. O gece de beraber kaldıktan sonra sabah saat 11.00 civarında henüz yatıyordum ki kapı çalındı. Murat, benim kapıyı açmama izin vermedi. Kendisi kapıyı açmaya gitti. İki-üç dakika sonra üstegmen, içeri girdi. Biraz konuştuktan sonra beni tekrar eve geri gön-

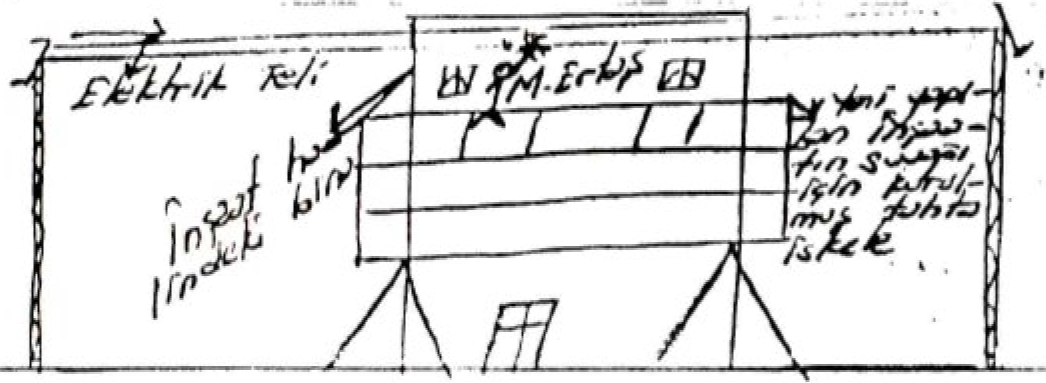
Benim olayım 1986 yılında başladı. Bu tarihte Mazıdağı'ndaki Halk Eğitim Merkezi'nde biçki-dikiş kurslarına gidiyordum. Tarih, Ocak'ın ikisiydi. O gün tekrar kursa gidiyordum. Ders çıkışında eve gitmek için dışarı çıkarken koridorda bir genç bana çelme taktı ve yere düştüm.

dereceğini söyledi. Ben de hiçbir zaman eve gitmeyeceğimi, Murat'ı sevdiğim için kaçtığımı söyledim. Oysa adamın bana söylediği tek şey "Haydi giyin kızım, seni doğru karakola götürüyorum, ordan da seni halanın kocasına teslim edeceğim" dedi. Beni karakola götürerek halamlara teslim ettiler. Babama haber vermişlerdi. Babam geldiği gibi beni çok dövdü ve artık beni

Böylece benim haberim üzerine Teğmen Murat, Mehmet Ertaş'ın inşaatta telin yanında çalıştığı bir esnada elektrik hattına trafodan şarteli kaldırarak o hatta cereyan veriyor. Mehmet hatta dokunmasıyla ölüyor. Olayın bir cinayet olduğunu kimse bilmiyor.

eve almayacağını da halama söyledi. Halama, "Benim kızı kendi oğlunla evlendireceksin" dedi, halam da kabul etti. Halamın 19 yaşında bir oğlu vardı, adı **Mehmet Ertaş'tı.** Beni ona vermek için söz kestiler ve babam eve geri döndü.

Artık halamın, amcamın, babaannemin baskısı altına girmiştim. Ne yapacağımı bilmiyordum. Sürekli bana "işte sen artık Mehmet'le evleneceksin, adımını dışarı atmayacaksın" diyorlardı. Büyük bir

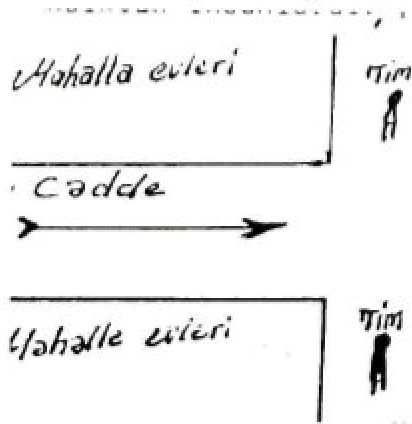
çıkmaza girmiştim. Ben de iki paket hap içip intihar etmeye kalkıştım. Ama maalesef orda da başarısız kaldım. Bu sefer de intihara kalkıştığım için baskı yapıyorlardı. Halamın yanında bir ay kadar kaldım. Bu arada Murat'ı görüyordum, ama konuşmuyordum. Annem, babamı ikna ettiğinden babam gelip beni tekrar Ceyhan'a, eve götürdü. Tabii bu arada halamın oğluyla söz kesildiği için beni ona vereceklerini biliyordum ve ondan kurtulmak istiyordum. Bu durumu bir notla Murat'a bildirdim. Murat da "Merak etme ben gereğini yaparım" diyerek sonradan bir kaza süsü vererek Mehmet Ertaş'ı öldürdü. Diğer bir yandan halamın oğlu yurtseverdi. Böylelikle kontra eylemlerine ilk adımı, Murat'a yardım ederek atmış oluyordum. Mehmet Ertaş'ın ölümüyle ilgili açıklamayı yazımın ileriki sayfalarında belirteceğim. Ceyhan'a gittikten sonra Murat'ı artık görmüyordum. Dört ay böyle geçtikten sonra evimizi bu sefer Diyarbakır'a taşıdık. İki ay geçtikten sonra Murat'la tekrar görüştük ve konuştuk. Artık ondan ayrılacağımı, bu ilişkinin böyle yürümeyeceğini söyledim. Ona o gün söylediklerim, "Murat senin canın istediği zaman beni kullanıp, istediğin zaman hamurlaştırıp biçim veriyorsun. Bir müddet geçtikten sonra sanki o oyuncaktan sıkılıp, tekme vurup bir kenara atıyorsun. Neden, ben sana ne yaptım? Seni sevdim, hem de çok sevdim. Kendimi toplum içinde sırf senin aşkın için rezil ettim. Ama karşılığında hiçbir şey görmedim. Seni biraz zorladığımda bana sadece seni seviyorum. Ama şartlarım uygun olmadığı için sana bir türlü kavuşamıyorum, diyorsun. Bu sefer de sakın bu kelimeyi bana söyleme Murat, çünkü bu kelimeleri çok duydum. Artık daha fazla yalanlarını duymak istemiyorum" dedim. Ben bu sözleri söylerken kendisi sadece dinledi. Başka bir şey demedi. Ve tekrar evime geri döndüm. 10 gün kadar görüşmedim. Bir ara bir çocuğa mektup verip bana gönderdi. Çocuk mektubu getirip gizlice bana verdi. Mektupta sadece bunları yazmıştı;"Mülkiye, inan seni çok seviyorum. Hiçbir şekilde seni kandırıp, aldatmadım. Sadece sana kavuşmamda pürüzler var. O yüzden seni zor durumda bırakıyorum. Beni anlamaya çalış. Eğer gerçekten beni terkedersen seni öldürürüm, kendim de yaşayamam. Yıllar önce sana bir söz vermiştim, hala o sözümdeyim, hiçbir şekilde sözümü unutmadım" deyip altına da bir şiir yazıp mektubu kapatmıştı.

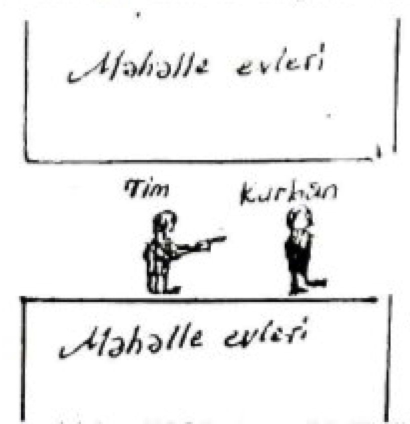
Aslında ben de unutamıyordum. Çünkü onu kırdıkça, onu üzdükçe ben ondan daha çok üzülüyordum. Öyle değilse bile onun tavırlarından sanki kırıldığını, üzüldüğünü sanıyordum. Kısaca aptalca kanıyordum ve onunla ilişkim tekrar başladı. Haftada iki sefer de olsa onunla buluşuyordum. Böylece Diyarbakır'da 1,5 yıl kaldık. Ama henüz Murat beni istemeye yanaşmıyordu. Bana söylediği tek şey; "Bekle, sabret, yakında kavuşacağız." Babam evi tekrar Mazıdağı'na götürmeye karar verdi. Mazıdağı'nda babam marangozluk atölyesi açmıştı. Mazıdağı'na geldikten bir ay sonra anne tarafından akrabam olan Mehmet Tanboğa ve onun arkadaşlarından olan Mehmet Takır, Nimet Sevim, Fevzi Yetkin cezaevinde oldukları için onlarla mektuplaşmaya başladım. Onların mektuplarıyla kendimi düştüğüm kuyunun dibinden çıkarmaya çalışıyordumsa da başaramıyordum. Çünkü bu ara Murat'la görüşmem sürüyordu. Artık daha büyüdüğümü, hayattan daha iyi anlayan bir insan olduğumu söyleyerek beni cezaevindeki akrabama ve onun arkadaşlarına karşı ajan olarak kullanıyordu. Gerek gece, gerek gündüz olsun Murat'la sıkça buluşuyordum. 1990 döneminde Murat'ın bana dediği tek şey, "Biraz daha zaman geçsin beraber İsviçre veya Fransa'ya kaçarız. Orada kendini daha da güçlendirir, mücadeleci bir kadın olursun. Gece mücadele yaparsan gündüz yanımda kal yeter. Eğer gece-gündüz kendini bu mücadeleye adamak istiyorsan, haftada bir gün olsun bana zaman ayırırsan razıyım. Yeter ki beraber olalım". Murat'ın mücadele dediği Kürt halkının bağımsızlığı için yapılan mücadeleydi. Artık bunun yalan olduğunu biliyordum. Çünkü onu tanımıştım ve ona uymuştum. 13 Ağustos 1991'de Murat'la görüştüğümüzde bana PKK ile ilgili bildiriler getirip bunları dağıtmamı istedi. 14 Ağustos 1991 günü saat 8-9 civarlarında yaklaşık 35-40 adet 15 Ağustos bildirilerini dağıttım. Böylece daha çok Murat'a bağlanıyor, her istediğini yapıyordum. Bu arada ailemle serbestlik bakımından ilişkimi koparmış, artık hayatımı kendim düzenliyordum.

1992 Şubat ayında cezaevinde yatan Fevzi Yetkin adlı tutukludan "Direniş Ateşi Newroz" diye başlayan bir mektup gelmişti.Zaten Fevzi ile daha önce mektuplaşıyordum. Bunu aynen ileterek (Murat'a) neler yapmamız gerektiğini sordum. O da bana Newroz kutlaması için halkı biraraya getirerek bir provokasyon olayı gerçekleştirmek gerektiğini söyledi. Bunun için çalışmaya başladım. Fakat halkı Newroz günü biraraya getirmeyi başaramadık. Yazımın şimdiye kadar olan bölümünde duygusal olarak bir gence bağlanıp, ardından ajanlaşarak nasıl kontralaştırıldığımı anlattım. Aşkla başlayan tatlı maceram kontrgerillayla sonuçlandı.

Bu 7 yıllık yaşantımın içerisinde başımdan geçen belli başlı olayları, yaptığım ajan faaliyetlerini ve katıldığım kontra eylemlerini parça parça anlatmaya çalışacağım.

Ben kontrgerilla eğitimini

Mahalle evleri

Tim

Mahalle evleri

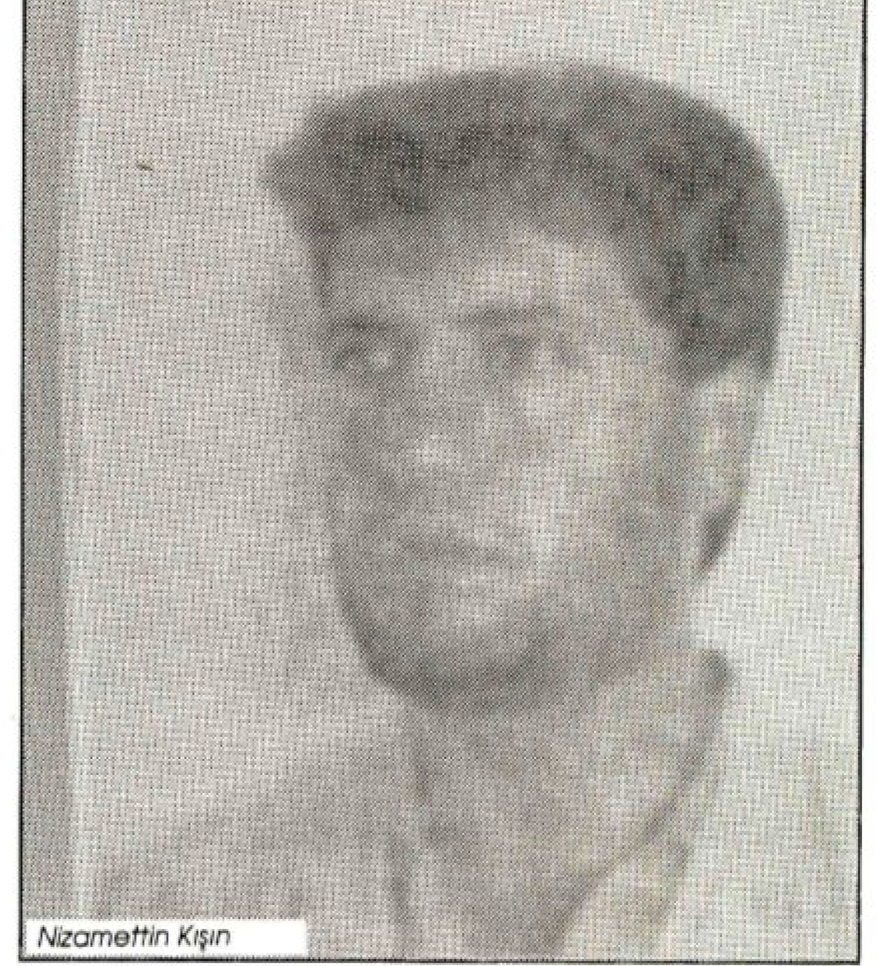
Tim

Nizamettin KIŞIN'ın öldürülmesi:

1990'nın Temmuz ayında gördüm. Mazıdağı lisesinde 45 günlük eğitim sürecinden geçtim. Temmuz ayında okul tatil olduğu için sadece bana eğitim veriyorlardı. Gördüğüm eğitim, kontrgerillanın halka hangi taktiklerle saldıracağını, hangi taktikle öldüreceğini, hedef olan kişinin kontranın elinden kaçmaması için hangi çember oluşturulacağını, ajanlık yaparken her düşünceye girmeyi ve gerekirse kadınlığın kullandırılması gerektiği üzerine eğitim gördüm. Bana yalnız olarak, yani başkalarının yanında eğitim vermemelerindeki amaç kimsenin beni tanımaması içindi. Onun için eğitimi tek gördüm. Eğitimi bana Murat Tekin (işkencedeki adı Teğmen Kayl) ve bir arkadaşı veriyordu. 7.65 çapında bir silah bana verilmişti ve onun üzerinde çalıştım. Özellikle 7.65 çapındaki silahlarla halka saldırıyorlar. Gördüğüm eğitimden bazı örnekleri vermek istiyorum. Mesela bir şahıs hedef ise, o şahsı öldürmek için hedef noktasına nasıl getiriliyor? sorusuna cevap olarak o şahsa telefon yoluyla mutlaka ulaşılıp arkadaşı adına konuşuluyor. Örneğin o şahsa "seninle bu gece kahvede buluşalım" ya da başka bir yer söylenerek "sana anlatacağım çok önemli bir konu var" gibi konuşmalarla kurban hedef noktasına çekilir. Eğer mevsim yaz ise buluşma vakti akşam 9.30 veriliyor, eğer mevsim kış ise buluşma saati 5.30 olarak verilir. Bu olaylarda ajanlık rolü büyüktür. Ajan bilgi toplar, kontrgerilla imha eder. Bir kurbana suikast eylemi yapılacaksa öncelikle kurban çembere alınır. En az beş kontrgerilla gider. Kurşunu özellikle kafa kısmına sıkarlar ki, o şahıs yaralı kalmasın, hiçbir şekilde bilgi vermesin diye. Ajanlık yaparken özellikle karşısındaki şahıs erkekse onu avucunun içine almak için gerekirse bütün vücudunu kullanacaksın. Hatta gerekirse o adamı konuşturmak için varsa sende, sarhoş edici ilaçlar kullanırsın. Bildiğim noktalar bunlardır. Bir de halka, çivili sopa ile saldırının nasıl yapıldığını öğrendim. Özellikle ilk darbe ağız kısmına vurulur. İkinci darbe kafanın arkasına vurularak böylelikle kurbanın yaşama şansı kalmaz. Bunların üzerinde eğitim gördüm. Aşağıda bir kurbana yapılan suikast eyleminin örnek bir çizelgesi mevcuttur. Kurbanlar yurtsever ve halktan insanlardır.

Nizamettin Kışın'ın öldürülmesi:

Bu şahıs Mazıdağı'nda oturan halktan bir insandır. 1992'nin Ocak ayında bir akşamı Murat'la saat 6.00 civarında buluştum. Buluştuğumuzda Murat'ın elinde büyük bir poşet vardı. Bu poşetin içinde özel yapılmış beş çivili sopa vardı. "Bunlar nedir" diye sorduğumda bana birşey demedi. Daha doğrusu demek istemedi. Gece saat 10.00'a kadar onunla beraber çok sessiz olan lise okulunun avlusunda oturduk. Sonra bana saat 12.00'ye kadar yanında kalmam gerektiğini söyledi. Nizamettin Kışın öldürülecekti. Saat gece 11.10 civarında Nizamettin işyerini kapatmış eve gidiyordu. Lise okulunun yanına geldiği zaman (orda oldukça büyük tarlalar vardı, evinin yolu da oradan geçiyordu), çevreden dört kişi daha çıkıp Murat'ın yanına geldi. Hepsi suratlarını kefiyelerle kapatıp Murat'taki sopaları alarak Nizamettin'e yaklaşarak saldırdılar. Bu olayda ben

Nizamettin Kışın

de bulundum. Nizamettin Kışın bu olayda son derece ağır yaralandı. Sonra Murat beni evimin yanına bırakarak kendisi gitti. Gördüğüm şeyler oldukça çirkindi. Sabah kalktığımda Nizamettin Kışın'ın hastaneye kaldırılıncaya kadar öldüğünü duydum. Zaten yediği darbelerle yaşayamayacağını biliyordum. Ve Mazıdağı'nda kontrgerilla ilk eylemini böylece gerçekleştirmiş oldu. Nizamettin'e saldırıldığı zaman ilk darbe onun ağzına vuruldu, daha sonra çivili sopayı başına vurarak tekmelerle vurmaya başladılar. Bu taktikle Nizamettin Kışın ortadan kaldırılmış oldu. Murat'la beraber olan diğer kişiler Mazıdağlı değillerdi. Hepsi de Mardin siyasi şubede işkencecidirler.

Sait Erten'in öldürülmesi

Bu şahıs Mazıdağı'nda oturan yurtsever, halktan bir insandı. 1992'nin Ekim ayının sonlarında Murat'la birlikte Mazıdağı'nda Evin Konfeksiyon'a gittik. Sait Erten Evin Konfeksiyon'unun sahibi idi. Bu aralar Murat'la birlikte geziyorduk. Elbise alma bahanesiyle Evin konfeksiyonuna gittik. Ben Murat için elbise seçerken, Murat da durmadan Sait'i konuşturup duruyordu. Gözlerini adamın gözlerinden hiç ayırmıyordu. Yaklaşık bir saat geçtikten sonra mağazadan çıktık. Kendisine bir takım elbise almıştı ama elbiseyi alırken mağazanın sahibi Sait'e "Sizde daha güzel takımlar yokmu" diye sordu. Sait de "İstanbul'a haber göndermişim, daha güzel elbise bir haftaya kadar gelecek. Bir hafta sonra ben Diyarbakır'a gidip elbiseleri istasyondan alacağım. İsterseniz bir hafta sonra gelip alırsınız" dedi. Ve yaklaşık bir hafta geçmişti ki Evin Konfeksiyon'un sahibi Sait Erten, sipariş ettiği elbiseleri Diyarbakır tren istasyonundan alırken silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Bunda Murat'ın rolü var, kendisi yapmıştır.

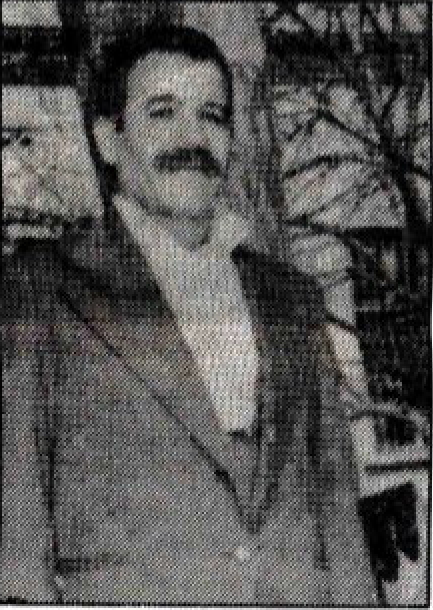
Baki Kışın'ın öldürülmesi

Bu şahıs Mazıdağlı olup Diyarbakır'da ikamet etmekteydi. Mazıdağı'na akrabalarının yanına gelip gitmekteydi. Daha önce Mazıdağı'nda sopalarla öldürülen Nizamettin Kişin'in abisidir. Halk içinde sevilip sayılan yurtsever bir insandı. Ben Elazığ Cezaevi'nden çıktıktan sonra Baki Kışın'la ilişkiye geçtim. Amacım onun yurtseverliğini ortaya çıkarmaktı. Ve bunu başararak Murat'a ilettim. Murat sürekli onun konumu üzerinde duruyordu. Baki'yle konuşup ayrıldıktan sonra Murat yanıma geliyor, bilgi istiyordu. Baki, Diyarbakır'a evine gidiyordu. Gerçi sık sık Mazıdağı'na babasının evine geliyordu, ama evi Diyarbakır'da idi. Baki, Mazıdağı'ndan Diyarbakır'a gittikten iki-üç gün sonra işe giderken sabah saat 6-7 sıralarında iki kontranın saldırısına uğrayarak öldürüldü. Bu olay Sait Erten'in öldürülmesinden hemen bir hafta sonra Kasım'ın ilk günlerinde gerçekleşti. Saldıran kontralardan biri Murat'tır.

Mehmet Ertaş'ın öldürülmesi

Bu insan Mazıdağlı olup aynı zamanda halamın oğludur. Mazıdağı'nda ikamet etmekteydi. Yurtsever, halktan bir insandı. 1987 tarihinde Teğmen'le (Murat) ikinci kaçışımda. MİT beni Mazıdağı'nda bulunan halama teslim etmişti. O zaman halam, babam ve dedem bu konuyu kapatmak için beni halamın oğlu Mehmet'le evlendirmek üzere söz kesmişlerdi. Ben de buna sert tepki gösteriyordum. Halamın oğluyla evlenmek istemiyordum. Mehmet Ertaş'ın hakkında

Murat Tekin'e bir pusula yazdım. Halamın evi cadde üzerinde olduğundan (tabii ben de o dönemde halamın evinde kalıyordum) Murat sürekli gelip evin önünden geçiyordu. Murat oradan geçtiği bir vakitte bu pusulayı onun ayağının önüne attım. Pusulaya şunları yazdım "Ailem beni zorla yurtsever olan halamın oğlu Mehmet'e veriyor. Mademki beni bu adamın koynuna girme eşiğine getirdin, yine sen beni kurtaracaksın. Ne yaparsan-yap beni ilgilendirmez bu işi hallet". O dönemlerde halamlardayken, annem bu şekilde beni evlendirmek istemiyordu. O yüzden beni tekrar eve almak istiyordu. Ama babam ise beni vermek istiyordu. Annem de bunun üzerine babama dedi ki "Mülkiye'yi eve getir, zamanı gelince verirsin". Bu vesileyle eve tekrar geri döndüm. Dört ay sonra Mehmet Ertaş'ın ölüm haberini duydum. O zamanlar evimiz Ceyhan'daydı. Babaannem ve dedemler bizdeydi. Ölüm haberini alınca ninemle birlikte Mazıdağı'na döndük. Orda Murat'la görüştüm. Mehmet Ertaş'ı kendisinin öldürdüğünü söyledi. Ve nasıl öldürdüğünü kısaca şöyle anlattı: O tarihte Mehmet inşaatta işçi olarak

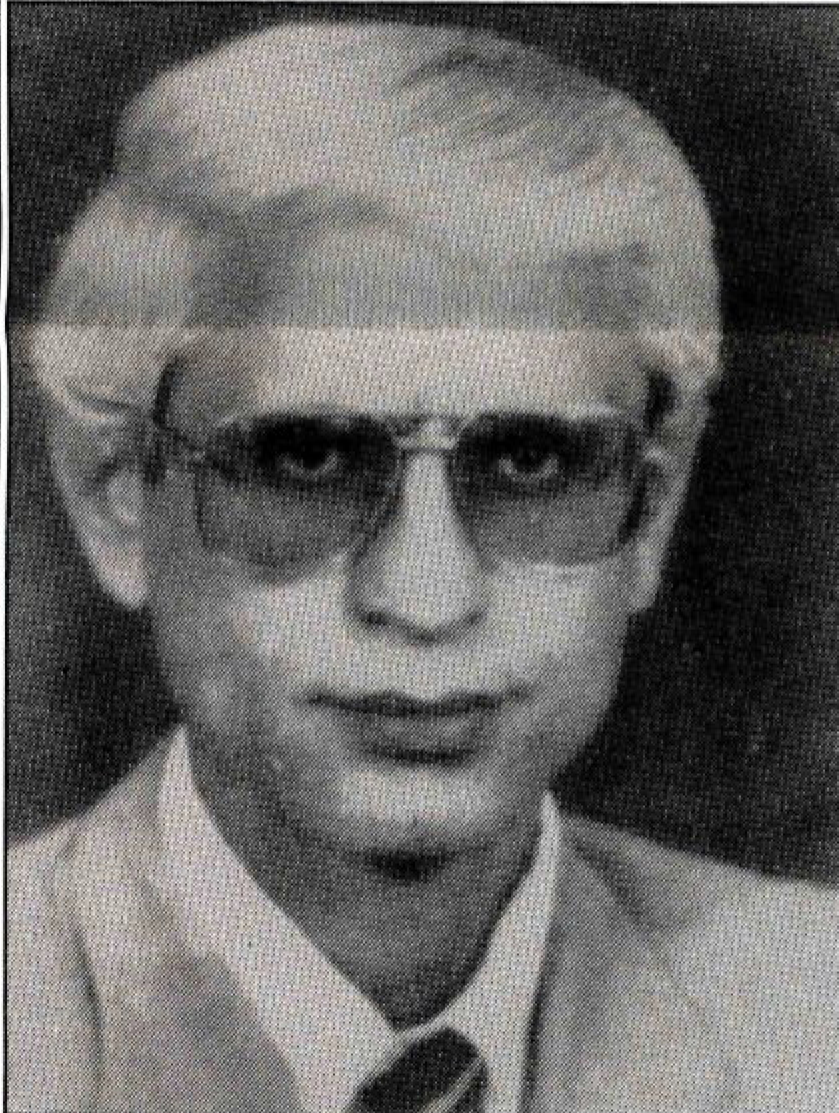
Necim YARICI

Hüseyin DENİZ

çalışıyordu. Bu inşaatta işçiler çalıştığı için yanlarından geçen elektrik hattına devletin (TEK) izniyle elektrik veriliyordu. Çünkü hat inşaatı sıyırıp geçiyordu. Böylece benim haberim üzerine Teğmen Murat, Mehmet Ertaş'ın inşaatta telin yanında çalıştığı bir esnada elektrik hattına trafodan şarteli kaldırarak o hatta cereyan veriyor. Mehmet hatta dokunmasıyla ölüyor. Olayın bir cinayet olduğunu kimse bilmiyor. Herkes kaza olarak biliyor. Bu cinayet kesinlikle bir kontra eylemiydi. Murat bir taşla iki kuş vurmuştu. Hatta Mehmet Ertaş'ın tele dokunduğu anda mahallenin elektrik sigortaları atmış ve oldukça büyük bir patlama sesi duyulmuştu. Nasıl öldürüldüğünü aşağıdaki çizelgede göstermeye çalışacağım.

Gazeteci Halit Kapçan'ın öldürülmesi

Bu şahıs Mazıdağı'nda gazetecilik yapan dürüst bir insandı. Ben Elazığ Cezaevi'nden çıktıktan sonra Mazıdağı'na geldim. Gazeteci Halit'i daha evel tanımıyordum. İlk olarak kendisi bana telefon açarak benimle röportaj yapmak istediğini söyledi. Hatta komşumuzun telefonundan beni arayarak röportaj yapma isteğini bana iletmişti. Komşumu tanıyordu. Mazıdağı'nda ilk yakalanan, ilk işkenceye giren (tabii bunların senaryo olduğundan kimsenin haberi yoktu) bayan olduğum için halkın sevgisi bana karşı oldukça artmıştı. Halit'de bunun üzerine benimle röportaj yaparak gözaltındaki iğrençlikleri açığa çıkarmak istiyordu. Halk benim gözaltında ağır işkence gördüğümü zannediyordu. Röportaj yapmayı ben de kabul ettim. Daha sonra konuyu Teğmen Murat'a ilettim. Teğmen'in engel oluşuyla bu röportajı yapamadım. Halit Kapçan kontrgerilla tarafından Mazıdağı'nda silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Olayda ajanlığı ben yaptım. Olayı şöyle açıklayabilirim. Gündüz Halit'e telefon açtık. Halit'e röportaj için buluşacağımız noktayı verdik. Ve Halit belirtilen noktaya akşam saatlerin-

de geldikten sonra Murat ve arkadaşları tarafından vuruldu. Olay sonrası Murat'tan öğrendiğime göre, yine bu olayın yapıldığı aynı akşam bir kadın ve oğlu aynı bölgede kontra tarafından öldürülüyor. Bu üç ölüm olayı aynı saatte, birbirine yakın yerlerde aynı kontralarca gerçekleştiriliyor. Öldürülen kadının durumunu şu şekilde belirtebilirim. Kadın Reyhan Atsoy (Adsay olabilir, bn.) ve oğlu İsmet'in öldürülme sebebi; kadının bir oğlu zannedersem gerilladır, kırsaldadır. Bu kadının milislik yaptığı her nasıl olmuşsa devletin defterine geçmişti. Bu konuda ayrıntılı olarak herhangi bir bilgim yok. Bu konumundan dolayı kadının vurulması gerekiyordu. Ve vuruldu. Kadının oğlunun öldürülmesini ise şöyle açıklayabilirim Kadın vurulurken oğlu İsmet de onun yanında olduğu için saldıran şahısları tanıyor. Kontra bunun üzerine geride tanık bırakmamak için, işlenen tüm cinayetlerin kendileri tarafından yapıldığının ortaya çıkmaması için oğlunu da öldürüyorlar.

Vedat ve Azat Azizoğlu'nun öldürülmesi

Vedat Mazıdağı'nda kalan yurtsever, halktan bir insandı. Bir gün Murat bana Vedat Azizoğlu'nu öldüreceklerini söylemişti. Ben bu son zamanlarda cezaevindeyken, Vedat ve kardeşi Azat'ın öldürüldüklerini duydum. Saldırında asıl hedef Vedat'tı. Fakat beraberinde babası Şevket ile kardeşleri Azat ve Sedat'ın da bulunmasından dolayı yine diğer kontra eylemlerinde olduğu gibi geride tanık kalmasın diye dördünü de taramışlar. Bu kontra saldırısında Vedat ve kardeşi Azat Azizoğlu öldürülürken babası Şevket ve kardeşi Sedat ise ağır yaralanıyorlar. Bu olay da yine aynı tim elemanları tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kurşunu özellikle kafa kısmına sıkarlar ki, o şahıs yaralı kalmasın, hiçbir şekilde bilgi vermesin diye. Ajanlık yaparken özellikle karşısındaki şahıs erkekse onu avucunun içine almak için gerekirse bütün vücudunu kullanacaksın.

Cezaevlerine Gönderilişim

Kontra pratiğim süreci içerisinde cezaevlerine gönderilişim 1992 yılında başladı. Cezaevlerine girmeden evvel kontrgerilla tarafından gerekli senaryo çiziliyor. Bu senaryo üzerine yakalanıyor ve cezaevlerine gönderiliyordum. İlk tutuklanıp cezaevine gönderilişim 10 Nisan 1992'de Mazıdağı'nda olmuştur. Vurulan bir gerillanın cenaze törenine katılmam gerekçesiyle gözaltına alındım. O esnada halktan kişiler yakalanmıştı. Ben de senaryo gereği yakalanıp cezaevine gönderildim. Sorguda kaldığım esnada Murat Tekin (İşkenceci Teğmen Kayl sorgu kodu) ile sürekli cinsel ilişkide bulundum. Daha evvel de bu tür ilişkimiz vardı, ama doğum kontrol hapları kullanıyordum. Sorguda ve cezaevinde hap kullanmadığım için hamile kaldım. Sorgudan çıktıktan sonra Elazığ Cezaevi'ne gönderildim. Oraya Murat sık sık gelip gidiyordu. Bana avukat tutmuş, elbise alıyor, para gönderiyordu. Zaten bize sahte evlilik cüzdanı yapılmıştı. Evlilik cüzdanında onun ismi Murat Tekin, benim ki ise Leyla Tekin. Karı-koca gösteriliyorduk. Bazen değişik kimliklerle dolaşıyorduk. Hatta değişik sahte evlilik kimlikleri de kullanıyordu. Elazığ Cezaevi'nde karnımdaki çocuğum iki aylıkken hap kulanarak düşürdüm. O cezaevinde tutukluların durumu, idarenin durumu, ve benzeri bilgileri MİT'e aktarıyordum. Tüm gördüklerimi, duyduklarımı, öğrendiklerimi bildiriyordum. Yaklaşık dört ay sonra tahliye oldum. Zaten cezaevlerine gönderilişimin nedenlerinden biri cezaevi hakkında bilgi toplamak, diğeri ise kitle nezdinde iyi bir yurtsever imajı verip halka karşı kendimi kamufle edip kabul ettirmekti.

Cezaevine ikinci girişim

Bu girişim de yine bir senaryo taktiğiyle olmuştu. Bu sefer de Mardin Cezaevi'ne girip sürekli bilgileri toplayıp MİT'e ulaştırma görevini üstlenmiştim. Yakalanışıma gerekçe olarak Mazıdağı Kaymakamlığı makam şoförüne suikast yapma olayıydı. Aslında bu olayın aslı da değişiktir. Bu olayı yaklaşık bir ay önce belki daha da fazla Murat'la (Teğmen) görüştümüzde bana dedi ki; "Mülkiye, Mithat diye bir şahsı tanıyor musun? Öyle bir şahsın ismini duydun mu? Gerek partizan olarak gerekse bir yurtsever olarak öyle birini duydun mu, bana anlat?". Ben de böyle bir şahsı tanımadığımı söyledim. Mithat şoförün adıdır. O anda o da konuyu kapattı. Bu ikinci yakalanışımın 19. gününde bana yaptığı iki-üç kelimelik bir konuşmada, daha evvelden benden sorduğu Mithat'ın kaymakamın şoförü olduğu ve onun da işini bitirdiğini söyledi ve bana "Bu kadar insanın işkenceye girmesi bir senaryo, bir taktiktir" dedi. Murat sonra konuşmasına şunu da ekledi. "Kaymakamın şoförünü dört arkadaşımla birlikte öldürdük". Bu durumun ortaya çıkmaması için senaryo gereği birkaç kişinin tutuklanıp dosyanın kapatılması gerekiyordu. Ve o şekilde yapıldı. Halktan duyduğuma göre kaymakam şoförünün yurtsever, kaymakamın ise kontra ile ilişki içerisinde olduğudur. Bu sorgu esnasında da ifadeler tamamen senaryo olarak hazırlandı. Savcıya çıkmadan evvel Murat'la anlaşarak savcılıkta ifadeyi inkar edeceğimi, Murat'ın da bunu kabul edeceğini ve beraberimde savcıya çıkacağını belirtti. Mahkemeye, savcıya gittiğimde önceden kararlaştırdığımız gibi Murat da savcının yanındaydı. Savcı benim sorguda hazırlanan ifademi okudu ve benim kabul edip etmediğimi sordu. Ben de savcıya, "itiraz ediyorum" dediğimde Murat da kalkıp beni destekleyerek sorgu ifadesinin bir senaryo olduğunu söyledi. Burdaki amaç görevli olarak gideceğim cezaevinde kısa bir süre kalıp görevimi yerine getirdikten sonra, cezaevinden çıkmanın (tahliyenin) gerekçelerini oluşturmaktı. Murat savcının yanında benim suçsuz olduğumu söyledi. Savcılık tarafından tutuklandım. Cezaevine görevli olarak girdim. Ben, sözde sorguda bulunduğum 20 gün içerisinde daha evvelden olduğu gibi yine aynı şekilde Teğmen'le sürekli cinsel ilişkide bulundum. Fakat bu sorguda yine hap kullanmadığım için ikinci kez hamile kaldım. Şu anda Mardin Cezaevi'nde bulunuyorum. Bazı hapları kullanarak çocuğu düşürmeye çalışıyorum. Kontranın tüm bu yaptıkları şimdi bana daha çok iğrenç geliyor. Ve kendimden utanıyorum. Cezaevine geldiğimde Murat'la haberleşmemi görüşüme gelen bir bayan ve bir erkekle sağlıyorum. Bu cezaevindeki görevim: Cezaevinde bulunan tutuklular ve gördüklerim, duyduklarım hakkında MİT'e istihbarat vermek, cezaevi temsilcisini duygusal yönden etkileyip onun hakkında, cezaevinin konumuyla ilgili bilgi almak, temsilcinin zaaflarını, ailesinin durumunu tespit etmek, böylelikle MİT'e aktarmak görevini almıştım. Şu anda bile bu yazıyı size yazarken bu görevim devam etmektedir. Yani anlatmak istediğim halen bile MİT tarafından görev yürüttüğüm zannedilmektedir.

Bana 1992'nin Eylül ayında MİT tarafından aylık maaş verilmeye başlandı. Daha evvelden bana para veriliyordu. Fakat maaş değil, bir harçlık biçimindeydi. Eylül ayında başlayan maaşımı Murat getiriyor, harçlığımı aldıktan sonra geri kalan para Murat'ta kalıyor. O da Diyarbakır'da bankaya faizli olarak yatırdığını söylüyor. Aylık maaşım yedi (7) milyondu ve sürekli Murat alıyordu.

1993'ün Ocak ayından itibaren maaşım 10 milyona çıkarılmıştı. Hepsi de ondadır. Aslında bu kontra işini ben para için yapmadım, aşkla başlamıştı. Murat'la beraberliğim sonucu pisliğe gırtlağıma kadar batmış ve kendimi kurtaramamıştım.

Aylık maaşımın dışında özel işlerde prim veriliyordu. Mardin Cezaevi'ne görevli olarak geldiğimde de üstlendiğim görevi başarmam halinde bu sefer prim olarak 500 milyon para, istenilen yerde daire ve bir araba vaad edilmişti. Tabii başarmam şartıyla.

Ama cezaevine geldikten sonra burada bulunan tutuklu insanların sıcak ilgilerinden, candan yaklaşımlarından, insanlara verdikleri değerden ve dürüstlüklerinden dolayı insanlığın ne demek olduğunu anladım. Çünkü böyle bir görevle buraya geldiğimi bildikleri halde olumsuz bir tepkiyle karşılamadıkları gibi beni bu pislikten kurtarmak için insanlık elini uzattılar. Gerçek insanlığın ne olduğunu cezaevlerinde bulunan insanlarda gördüm. Böyle candan insanlara karşı yaşadığım o kirli, iğrenç yaşantımdan utanç duydum. Kendi kendimi lanetledim.

MİT'in bana verdiği sahte isim ve kimlik şöyledir:

Leyla TEKİN, Diyarbakır Alipaşa Mahallesi; Medeni hali evli; 1973 doğumlu; Mesleği polis memuru. (Polis memuru sadece bir oyundur asıl kontrgerilla olarak eğitildim). Aralık 1992'de yine Murat'la buluştuğumuzda nasıl olduysa bana bir şeyler anlattı. Öldürülecek insanların isimlerini bir bir anlattı. Bu kişilerin öldürülmek için sırada bekledikleri, ileriki dönemde öldürüleceklerini belirtti. Öldürülecek kişilerin isimleri şöyledir; Veysi Yaklak, Celal Yula, Musa Yula, Cemil Onuk.

Veysi Yaklak: Mazıdağı postahanesinde memurdur. Dürüst ve halk tarafından sevilen bir insandır.

Celal Yula: Mazıdağı belediyesinde çalışmaktadır. Halk içinde sevilen, yurtsever, fedakarlığıyla tanınan bir insandır.

Musa Yula: Mazıdağı Cezaevi'nde infaz koruma memurudur. Halk tarafından sevilen, demokrat, ileri görüşlü bir insandır.

Cemil Onuk: Mazıdağı'nda kırtasiye dükkanını çalıştıran, aydın bir gençtir. Abisi Cahit Onuk cezaevindedir.

Yukarıda adı geçen şahıslar hakkında Teğmen Murat'tan öğrendiklerim bunların birer kontra hedefi olduğudur.

Bu yaşadığım yedi (7) yıllık iğrençliklerle dolu yaşantımdan bazı kesitler yazmaya çalıştım. İlk önceleri tatlı aşk nağmeleriyle başlayan ve beni pisliğe batırdıkça batıran, insanlıktan çıkaran, kendi öz halkıma karşı öldürücü bir silah olarak kullanan o Murat denen kontranın elinde nasıl bir oyuncak olarak kullanıldığımı ve pis işlerine bulaştığımı sonradan anladım. Artık iş işten geçmişti. Gırtlağıma kadar pisliğin içine, iğrençliklerle dolu bir yaşantıya hızla sürükleniyordum. Şu anda kendimden utanıyor, iğreniyorum. Fakat geç de olsa bazı gerçekleri anlatmaya çalıştığım için az da olsa kendimi rahat hissediyorum. Belki halkım beni affeder, ama ben kendimi affedemem. Bundan sonraki yaşantımda yapabilirsem insanlığa faydalı olmaya çalışacağım.

20.02.1992

Mülkiye Doğan
Baba adı: Arif
Doğum yılı: 1973

Yürütülen savaşta

PKK BİR TARAFTIR

■ ■ ■ Uluslararası Eğitimi Kalkındırma Örgütü Merkez Yönetim Kurulu Üyesi ve Medeni Haklar Savası Ralp D.H. Ferting ve insan haklarıyla ilgili Yasa Projesi Genel Yönetmeni Patricia Krommer C.S.J'nin hazırlayıp BM'ye bağlı İnsan Hakları Komisyonu'nun bir alt komitesi olan "Azınlık Toplumların Korunması ve Ayrımcılığın Önlenmesi" komisyonuna sunulan raporda "Eldeki bulgular ışığında Türkiye toprakları içerisinde Türk Silahlı Kuvvetleri'yle bir sorumlu merkezden yürütülen (Kürt Silahlı Kuvvetleri) muhalif silahlı kuvvetler arasında silahlı bir çatışma sürmektedir. Muhalif silahlı kuvvetlerinin elinde askeri barındırabileceği ve oradan askeri operasyonlar düzenleyebileceği ve ikinci protokolün hükümlerini yerine getirebileceği, kontrol altında bir kısım toprağa hakimdir. Bundan dolayı Cenevre Konvansiyonu'nun ve protokolleri bu çatışmalar için geçerlidir"

PKK ile TC arasında süren savaşın Cenevre sözleşmesi çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği konusunun gündeme gelmesiyle bu sorunu anlaşma metni temelinde araştırdık. 12 Ağustos 1949'da Cenevre'de imzalanan anlaşmada, savaşan tarafların statüsü şu şekilde belirlenmiştir. BAP: I. Umumi hükümler madde 4/2'de teşkilatı mukavemet hareketlerine iştirak edenler de dahil olmak üzere, ihtilafa dahil bir tarafa mensup olup, -kendi ülkeleri işgal altında olsa dahi- o ülkenin dışında veya içinde faaliyette bulunan diğer milis mensuplarıyla, gönüllü birlik mensupları, mezkur (adı geçen) teşkilatlı mukavemet de (direnişçiler) dahil olmak üzere, bu milislerin veya gönüllü birliklerin aşağıdaki şartlara haiz bulunmaları lazımdır.

a) **Başlarında madunlarından (üstlerinden) mesul bir şahıs bulunması,**

b) **Sabit ve uzaktan seçilebilir bir alametleri bulunması,**

c) **Açıkça silah taşımaları,**

d) **Hareketlerinde, harp kanunları ve adetlerine riayet etmeleri.**

Belçika Yeşiller Partisi Politik Sekreteri Johan Malcorp "FKÖ Filistin halkı için ne ise, PKK-Kürdistan için odur" diyor. "PKK şu anda Kürdistan'ın sadece Türkiye'deki parçasını değil, diğer parçaları da temsil eden tek örgüt konumundadır. Günümüzde muhatap alacağımız tek örgüttür" diyor. Ralph D.H Ferting "TC hükümeti, Avrupa Meclisi'ne sunduğu açıklamasında, Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonu'nun 15. maddesine uygun olarak ülke bütünlüğünün tehdit edilmekte olduğunu, bu nedenle o yörede insan haklarını askıya aldığını bildirmiştir. Avrupa, Türkiye'nin bu iddiasına yanıt vermemişti" derken Kürt toplum temsilcilerinin yaptıkları şikayette bu sorunun, bir ulusal kurtuluş mücadelesi olduğunu bu nedenle silahlı savaşlarda geçerli uygulama ve maddelere göre ele alınması gerektiğini söylemektedirler. Biz de bu durumu yerinde incelemek için Türkiye'ye gittik. Bulgularımız şöyledir: Güneydoğu, Ortadoğu için önemi büyük bol suya sahiptir. Bunun yanında petrol, demir cevheri, krom madeni ve çeşitli yeraltı zenginliklerine sahiptir. Stratejik konumu nedeniyle de petrol çıkarları olan ve dünya siyasetine egemen olmak isteyen devletlerin kontrolden kaçırmak istemedikleri bir konuma sahiptir. Kürt toprakları, Ortadoğu'daki jeopolitik kavgada söz sahibi olmak isteyen güçlerin vazgeçemeyeceği bir değerdir" belirlemesinde bulunuyor.

Cenevre protokolleri

1974-77 yılları arasında 4 kez toplanan diplomatik konferans sonucu, silahlı mücadeleler sırasında zarar görenleri korumak amacıyla uygulamaya sokulabilecek yeni önlemler ve olanaklar getirilmiştir. Uluslararası insan hakları yasasının yeniden gözden geçirilip genişletildiği bu konferansta yasa yeni baştan imzalanmıştır. Konferansa katılan ülkeler anlaşmayı 10.06.1977 tarihinde imzalamışlardır. Kabul edilen iki yeni protokol, Ağustos 1949 tarihli temel Cenevre Konvansiyonu'na yasa niteliğinde ek olarak işlenmiştir. Birinci protokol; uluslararası silahlı çatışmalarda zarar görenleri korumakla ilgilidir. İkinci protokol; Cenevre Konvansiyonu ile protokol 1'i tamamlamaktadır. Madde 1'de Cenevre Konvansiyonu'nun ve birinci protokolünün tüm silahlı çatışmaları kapsadığına dair açıklık getirmektedir. Buna, protokolü imza eden tarafın topraklarında kendi silahlı kuvvetleriyle muhalif güçlerin silahlı kuvvetleri arasında veya başka bir sorumlu merkezden yöneltilmekte ve kuvvetlerini, barındırabileceği toprakları ve oradan operasyonlar düzenleme olanağına sahip ve de bu protokolün hükümlerini yerine getiren bir güçle çatışma durumlarını protokol kapsamına almaktadır. Şimdi sözü Ralph D.H. Ferting ve Patricia Krommer'e bırakıyoruz. "Tüm bu soruları cevaplayabilmek için:

a) Böyle bir araştırmada en önemli konu Türkiye silahlı kuvvetleriyle muhalif güçlerin silahlı kuvvetleri veya başka örgütlü silahlı gruplar arasında silahlı çatışmanın var olup olmadığına dair karar vermektir.

b) Eğer böyle bir durumun varlığı belirlenmiş olursa, ikinci önemli konu muhalif güçlerin silahlı kuvvetleri veya öteki örgütlü silahlı grupların varlıkları üzerinde bir değerlendirme gerekmektedir.

a) Bu silahlı kuvvetler veya gruplar sorumlu bir merkezden mi yönetilmektedir.

b) Türkiye toprakları içerisinde silahlı kuvvetlerini barındırabileceği ve oradan askeri operasyonlara girebileceği, kendi kontrolünde bir bölge var mıdır?

c) İkinci protokolün gereklerini (şartlarını) yerine getirebilecek bir örgütlemeye sahipmidirler?

d) Bugün eğer uluslararası çatışmalarda mağdur olanların korunmasını öngören şartlar mevcutsa (oluşmuşsa) savaşan ve mağdur olanların Cenevre Konvansiyonu ve protokollerinde belirtilmiş olan haklar ihlal edilmiş midir Türkiye'de? Bu soruları yanıtlayabilmek için Türkiye'ye gittik ve çeşitli kişi, kuruluş ve milletvekilleriyle görüştük.

PKK bir taraf mıdır?

Bu sorunun yanıtı da yine bay Ralp D.H. Ferting ve Patricia Kromer veriyorlar; "Türk silahlı kuvvetleriyle muhalif güçlerin silahlı kuvvetleri arasında silahlı çatışma durumu var mıdır? 12 Eylül 1980 tarihinde Türkiye'nin tüm illerinde sıkıyönetim ilan edildi. 1983 seçimlerinden sonra Mayıs 1984'te Güneydoğu Anadolu illeri hariç tüm illerde sıkıyönetim kaldırıldı. 1987 yılına kadar Güneydoğu'da sıkıyönetim yürürlükte tutulmuştur. Temmuz 1987'de 8 ili içeren bir bölge valisi atandı. Şırnak ve Batman'ın il olmasıyla bu iller 10 oldu. Türk hükümeti tarihsel olarak Kürt ırkının varlığını inkar etmektedir. Doğan çocuklara Kürt isimleri verilemez. Özel vali istediği zaman silahlı kuvvetleri bölgeye çağırmaktadır ve tüm savaş aletleri onun emrindedir. Bölgede görev yapan askeri personele normal ödemelerin iki mislisi ödenmektedir. Yeni mezun olmuş bir doktor 1 yıl devlete mecburi hizmet yapmak zorundadır. Bu da Türk hükümeti'nin bölgede savaşa benzer bir hali kabullendiğinin kanıtıdır. ANAP

El Salvador'da Barış Antlaşması

Mexico D.F. 16.01.1992: Hükümet ve gerilla arasında 95 sayfalık bir antlaşma imzalandı. Buna göre, gerilla El Salvador'da legal çalışacaktır.

1 Şubat'tan beri El Salvador'da silahlar sustu. Varılan antlaşmanın hayata geçirilmesi halinde, 12 yıldan beri süren savaş sona erecektir. Böylece, her iki tarafın da silahlarını bırakmadığı ve 9 ay sürecek dinamik bir geçiş, ya da "silahlı barış" dönemi olarak nitelendirilebilecek bir safhaya girilmiş oldu. FMLN'nin Kasım ayının sonuna kadar güçlerini dağıtması ve silahlarını teslim etmesi, diğer taraftan devlet ordusunun temizlenmesi ve küçültülmesi ve yine eski FMLN muhariblerinin de katılacağı yeni bir "Sivil Ulusal Polis" gücünün oluşturulması gerekiyor.

Elimizde bulunan orijinal antlaşma metninin toplam 9 paragrafından önemli noktalar alınıp kısaltılarak değerlendirilecek ve gelecek süreçte antlaşma koşullarının hayata geçirilmesi olanakları üzerinde durulacaktır.

BM Genel Sekreteri Perez de Cuellar görevini bırakmadan önce ultra sağcı El Salvador hükümetinin "New York Antlaşması"na imza koymasını sağladı. Fakat bundan hemen 3 gün sonra antlaşma karşıtları eylemlerini gerçekleştirdiler: Antlaşma sonucu dağıtılması karara bağlanan ulusal muhafız kıtası, papaz Jose Ignacio Meza'yı göz altına aldı. Yine 6 Ocak tarihinde papaz Meza'nın da aralarında bulunduğu toplam 11 papaz ölümle tehdit edildi. "Ulusun Kurtuluşu İçin Gizli Ordu" adlı ölüm mangaları şöyle bir açıklamada bulunmuşlardı: "Anavatanımızı komünizmin ellerine bırakmayı kabul etmiyoruz. Kiliselerin ulusal senatör üyelerini ölüme mahkum ediyoruz. Bunların hepsi KP'ye ait ve FMLN'nin savaşına lojistik ve ekonomik yardım sundular." Antlaşmanın imzalandığı tarihten bir hafta sonra, üniversite görevlisi Nuria Esmeralda de Grande "ortadan kayboldu". Kendisi, tehdit edilen 11 papazdan birinin kızkardeşiydi. Evet, anlaşma imzalanmıştı. Fakat bu, örneklerle de verildiği gibi, FMLN ve diğer yasal örgütlere karşı saldırıların duracağı anlamına gelmiyordu. El Salvador'da eskiden olduğu gibi, bugün de büyük toprak sahipleri ve ordunun bazı kesimleri siyasi bir çözümden yana değiller ve tekrardan huzursuzluk yaratabi-

milletvekili Nurettin Yılmaz bölgede bir gerilla savaşı olduğunu kabul ediyordu. Yine SHP milletvekili Orhan Veli Yıldırım 25 bin nüfuslu bir ilde 7 bin polis mevcuttur belirlemesinde bulundu. Ragıp Duran (FrancePress Ajansı'nın (AFP) İstanbul muhabiri): "Nereye gitsem sürekli 2 veya 3 polis tarafından takip ediliyorum. PKK, gazetecilere zarar vermeme uygulaması içinde olduğunu bize anlattı. Her ne kadar 100'e yakın Kürt ayaklanması olmuşsa da şu anda yürürlükte olan silahlı çatışma küçük bir grup olarak kurulan ve yasa dışı ilan edilen PKK 15.08.1984 tarihinden bugüne, Doğu Anadolu'nun hemen hemen her köşesine kadar genişleyip büyümüştür. PKK Güneydoğu'da 20 ilde, binlerce köy ve kasaba halkını örgütlemiştir. Örgütlenen bu halk, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Ordusu (ARGK) gerillalarını desteklemektedir. ARGK, Türk ordusuna karşı topçu atışlarıyla, gerilla manevralarıyla köylerde, dağ yollarında ve hükümet kontrolündeki mevzilerde savaşmaktadır. Kürt gerillaları dağlarda, Bekaa Vadisi'ndeki kamplarda eğitilmekte, haberleşme ve ikmal yapmaktadır. PKK ayrıca Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) aracılığıyla sıradan halkın desteğini kazanmayı başarmıştır" diyor. Belçikalı parlamenter bayan Nelly Maes "PKK askeri yolla politik çözümü zorluyor, bu doğru. Aynı şey El Salvador'da da görülüyor. Tabii bir hareket ne kadar haklı olursa olsun güçlü olmadı mı bir şey yapamıyor. PKK işte bunu yapıyor, askeri zoru arkasına alarak politik yolu açıyor." Viyana Hukuk Fakültesi'nde bir doçent ise "Bağımsızlık hareketleri, bir başka devletin ilhakı altında bulunup da bu güce karşı direniş sürdüren ve yabancı gücün egemenliğine son vermek isteyen örgütler protokolün ;

a) 2. maddesine göre tanımlanır, ve PKK de bu tanıma giriyor.

b) Gerilla hareketinin belirli bir hiyerarşizminin olması ve tanınacak derecede askeri kıyafetler taşıması, fakat El Salvador örneğinde sivil elbiseler içerisinde savaşmalarına rağmen bu statü kabul edildi" diyor. PKK ise yaptığı açıklamalarda sürekli Türk devletini savaş kurallarına davet etmektedir. "Savaşta esir alınan askerleri yine PKK bu protokol çerçevesinde davranmakta ve serbest bırakmaktadır. Savaş esirlerinin değiş-tokuşunun uluslararası kurumlarca yapılmasını isteyen PKK, Kızılhaç'a baş vurduğu taktirde bu başvuru kabul edilecektir" diyor, bir başka diplomat.

Yine bay Ralp ve Patricia'yı dinleyelim: "Türk hükümeti basın üzerinde baskı yaparak Kürt savaşını yansıtmamasını istiyor. Gazete muhabirleri tehdit edilmektedir. Türk generali Tuğgenaral İsmail Selen Kürt sorununun askeri yöntemlerle çözümlenmeyeceğini söyleyerek istifa etti. Türk askeri kuvvetlerince çok sayıda köy boşaltılmıştır. İHD raporlarında Türk askerlerinin tek bir köyde 28 kişiyi öldürdüğü, 31 Ocak '90'da bir kampta 5 bin kişiyi zehirlediğini belgeliyorlar. Hown Jaban (kızılhaçla gönüllü çalışmakta olan Amerikalı) "PKK sempatizanları tutuklanıyor ve öldürülüyor." Aynı zamanda Göçmen kamplarında hastanelere giren Türk askerleri Kürtlere kötü muamele yaptığını belirtiyor. 24 Kasım 1989'da Yüksekova'ya bağlı Sote köyünde 30 Kürt köylüsü öldürüldü. PKK gerillalarının elbiselerini giyen Türk askerlerinin bunu gerçekleştirdiğini yöredekiler bize anlattılar.

Bay Ralp ve Patricia Krommer PKK'nin taraf olma statüsünü şöyle açıklıyorlar: "1- Türk silahlı kuvvetleri ile çatışmada olan (savaşan) muhalif silahlı kuvvetlerin kimliği? 2- PKK'nin silahlı kuvvetleri sorumlu ve yetkili bir merkezden yöneltiliyor mu? Bir kumanda merkezi var mı? PKK'ye bağlı askeri kanat ARGK, Abdullah ÖCALAN tarafından kumanda edilmektedir. Abdullah ÖCALAN hem askeri kanadın kumandanlığını, hem de Kürt ayaklanmasının önderliğini yapmaktadır. Bekaa'da askerlerini eğitmektedir. İlk savaş 1984'te başlatıldı. Yani ARGK'nin bir kumanda sistemi ve merkezi vardır. ARGK Genel Kumandanlığına bağlı bölge ve coğrafi olarak 5 bölümü vardır. Mardin, Siirt, Batman, Muradiye ve Garzan komutanlıkları. Merkezi kumandanlığın çizdiği genel siyaset içerisinde her komutanlık kendi yerel şartlarına göre örgütlenmektedir. Her bölük bir kumandan tarafından yöneltilmekte ve 600 ile 2000 silahlı savaşçıdan oluşmaktadır. Her bölük kendi arasında da 20 ve daha küçük ünitelere bölünmüştür. Bu çok disiplinli askerlerin rütbeleri vardır. Askeri üniforma ve askeri nişanlar takmaktadırlar. Kendilerini mücadeleye o kadar adamışlar ki asırlar boyu süren örf ve ananelerini kırarak ordu saflarına kadınları da almışlar. Üniformalı askerlerin resimleri 2000'e Doğru dergisi de yayınlanınca Türk hükümetince toplatıldı. Türkiye'de elde ettiğimiz bu dergiyi raporlarımıza ekledik tabii. 3- PKK Türkiye toprakları içerisinde askeri kuvvetlerini barındırabileceği ve oradan askeri operasyonlara geçebilecek bir alanı/bölgeyi kontrol altında tutuyor mu? Hemen hemen her kesin kabullendiğine göre (konuştuğumuz iki milletvekili dahil) Güneydoğu gündüz Türk olmakta, gece Kürt olmakta. Türk silahlı güçleri askerlerle çevrili köy ve kasabalardan misafirlerin gece ayrılmalarını yasaklamıştır. Güvenliklerini garanti edemeyeceklerini onlara söylemektedirler. Aslına bakılırsa karanlık çöktümü kendileri de mevzilerden dışarı çıkmamaktalar. ARGK üyelerinin bir kısmı Güneydoğu'daki dağlarda askeri kamplarda yaşamaktadırlar. Bu kampları ziyaret eden Ragıp Duranla konuştuk. 2000'e Doğru dergisi devletçe toplatıldı. ARGK gerillalarının üniformalı fotoğraflarını ve bu kampların fotoğraflarını yayınlamıştı. Türk askerlerinin giremediği Botan ve Cudi dağlarındaki kampların varlığını bayan H. bize iki şahit huzurunda anlattı. Ve bu da protokole uymaktadır. 4- Protokolü yürürlüğe geçirebileceği bir kontrole sahip midir PKK? ARGK'ye destek veren birçok birimler vardır. Yayın, haberleşme, propaganda ve halkla ilişkiler, sivil bir birim, lojistik destekçiler vardır. Elbise, yiyecek, barınma sağlanmaktadır, köy komiteleri vardır. PKK'nin Kürt kültürünü temel alan, kemalist aleyhtarı politik ve fiziksel eğitimi yaptıran eğitimcileri vardır. Kürtleri sömürgeleştiren kemalizme karşı bu eğitimle Kürt kimliğinin güçlenmesine çalışıyor. ARGK'nin basın açıklamalarını basın birimi yürütmektedir ve eylemlerle ilgili basın açıklamalarını da bu birim yapmaktadır." Viyana Hukuk fakültesindeki doçent "Esirlerin değiştirilmesini diğer tarafın da kabul etmesi gerekir. Aksi halde Kızılhaç esirleri alıp başka ülkeye devredebilir. Örneğin Afganistan mücahitleri, esir almış oldukları insanları Kızılhaç vasıtasıyla, Sovyetler ve Afganistan kabul etmeyince İsviçre'ye veriyor. Bu PKK için de geçerlidir" diyor. Bayan Nelly Maes "Kürt halkı tarih boyunca trajedi yaşamıştır. Bugün insanlığını ve kimliğini kazanmak için mücadele etmektedir. Bizim de bu konuda kendilerine desteklerimiz olacaktır" diyor. Johan Malcorps "Kürt halkının kimliği tanınmalıdır. En iyi çözüm tabii ki bağımsızlıktır." diyor.

Bay Patricia ve Ralp "PKK halk desteğini sağlamıştır. Tüm baskılara rağmen Kürt kurtuluş hareketinin geniş tabanı olduğuna dair kanıtlar elde ettik. Özellikle PKK'nin örgütlediği eylemlerde ne kadar geniş olduğunu gördük. Bu halk desteğinin yoğunluğu ve örgütsel disiplini nedeniyle PKK'nin ikinci protokolü kusursuz yerine getirebilecek bir kapasiteye sahip olduğu inancındayız. PKK'nin emir-kumanda zinciri sistemi içinde örgütlediği silahlı kuvvetleri olan ARGK ve halk cephesi ERNK vardır. Militanlarıyla beraber köylü ve entelleriyle yürüyüşler, açlık grevleri ve protestolar örgütlemektedir. Bazı köy ve kasabalarda Türk devletinin baskılarına rağmen dükkan sahipleri kepenklerini kapatıyorlar. Asırların oluşturduğu tabakalar; toprak ağaları-köylü farklılığı da etkilenmiştir ve birçok toprak ağası kurtuluş mücadelesine katılmaktadır. PKK bu eski olumsuzluktan kopmayı teşvik etmektedir. PKK'nin mücadelesine katılan örneğin bir aile 15 üyesini kaybetmiştir. Türk hükümetinin baskılarına rağmen Cizre'de 21 Mart 1991 tarihinde 20.000 kişi yürüdü, 20.000 kişi de Lice sokaklarında yürürken, 10.000 kişi de Kerboran'da yürüdü. İdil ve Nusaybin'de yürüyen binlerce kişi APO'nun resimlerini ve posterlerini taşımışlardır. BBC Dünya Haberler Servisi'nin verdiği bir habere göre APO'nun resimlerini taşıyan 15.000 kişi yürüyüş yapmış. Yeni Ülke gazetesinin Ankara yönetmeni Ali Manaz, yeni yıl nedeniyle Nusaybin'de yürüyüş yapan Kürtlerin 10-11 yaşlarındaki ilkokul çocuklarının resimlerini yayınladı. "Türk özel güvenlik güçleri çocukları döverek komalık etmiştir" dedi. Manaz, bize verdiği bilgide bazı kamyon şoförleri askeri veya Türk mallarını taşırken Türk bayrağı asmayı reddetmişlerdir. Bu karakteriyle PKK tabanı geniş bir halk hareketidir. Konuştuğunur hemen hemen herkes PKK'nin geniş halk yığınlarınca desteklendiği ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi onlara her yönüyle ulaştığı görüşünde birleşmektedirler. Aslında PKK'nin kadın, öğrenci, entellektüel, köylü ve işçi örgütleri vardır. Diyarbakır'da konuştuğumuz bir avukat; üniformalı, rütbe ve armalarıyla yakalanan ARGK gerillalarının (askerlerinin) davalarını aldığını söyledi. Bu askerler savaşan askerler olarak değil, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nde terörist olarak yargılanmışlar. Ve davalarını üstlendiği için iki kez tutuklanmıştır. Çatışmalarda yakalanan PKK askerlerinin davasını üstlenen başka bir avukat Hasan Hüseyin Reyhanlı, yakalananların birer asker olduğunu ve bu nedenle Cenevre protokolüne uygun olarak yargılanmaları gerektiğini savunmuştur. Mahkeme savunmayı reddederek Türk parlamentosunun savaş ilan etmediği gerekçesiyle Cenevre Konvansiyonu'nun uygulanmayacağına dair karar verdi. Yeni Ülke gazetesi sahibi Avukat Serhat Bucak, Malatya Devlet Güvenlik Mahkemesi'nce yargılanan üniformasız bir askerin idama mahkum edildiğini söyledi. Savunmanın bu asker bir savaş esiridir, mahkemenin yargılama yetkisi yoktur iddiasına rağmen bu istek mahkemece reddedildi. Bucak, tüm davalarında Cenevre Konvansiyonu'nu ortaya koymasına rağmen mahkemeler buna yanaşmamaktadır.

PKK, "esir askerlerin ailelerine kavuşmaları için uluslararası kurumların devreye girmesi gerektiğini, aksi taktirde askerlerin devlete teslim edilmeyeceğini, nedeninin de daha önce esir alınan askerler bırakıldı ama devlet bunları öldürdü" diyor ve "Türk devletinin uluslararası normlara göre savaşı yürütmesi gerektiği"ni sık sık vurgulamaktadır.

lecek güç ve olanaklara sahipler.

San Jose, Mexico D.F. ve New York Antlaşması

16.01.1992 tarihinde Mexico D.F.'de imzalanan antlaşmadan önce, ultra sağcı El Salvador hükümeti ile kurtuluş hareketi "Farabundo Marti" arasında barış antlaşmasının bir ön taslağı ve parçası olan 3 doküman (madde) üzerinde anlaşmaya varılmıştı.

26 Haziran 1990 yılında imzalanan "San Jose Antlaşması" ile insan haklarına saygı gösterilmesi, kişisel özgürlüklerin garanti altına alınması ve korunması karara bağlanmıştı. Bu noktaların hayata geçirilmesi ve BM tarafından gözetlenmesi konusundaki şartlar, bağımsız insan hakları derneklerinin ateşli protestoları sonucu taraflar arasında tespit edilmişti.

27.04.1991 tarihinde varılan "Mexico Antlaşması" anayasa değişikliklerini, adalet ve seçim hakkı konularında reformlara gidilmesini, yine 6 ay içerisinde, 1980 yılından beri ülkede yapılan insan hakları ihlallerini rapor haline getirecek ve BM genel sekreteri tarafından atanacak 3 kişiden oluşacak bir "Gerçekler Komisyonu"nun oluşturulmasını içeriyordu.

25.09.1991 tarihinde varılan "New York Antlaşması" ile her iki taraf temsilcileri ileride oluşturulacak yeni ordu ve polis gücü konularındaki temel ilkeleri tespit ettiler. Daha ince detaylar ise sonradan "yoğun görüşmelerde" açıklığa kavuşturulacaktı. Diğer taraftan, 10 kişiden oluşacak bir "Barışı Koruma Ulusal Komisyonu" (COPAZ)'ın kurulması kararlaştırıldı. Bu komisyon 2 FMLN, 2 hükümet (bunlardan biri asker) ve parlementoda grubu bulunan altı (iki sol, bir Hıristiyan Demokrat ve üç sağ) partiden birer temsilcinin katılımından oluşacaktı.

Mexico Barış Antlaşması (16.01.1992)

Barış Antlaşması'nın önsözünde (Acuerdo de Paz) "silahlı çatışmaları en kısa sürede politik yollarla sona erdirmek, ülkedeki demokratikleşme sürecini başlatmak, insan haklarına saygıyı garanti altına almak ve Salvador toplumunu tekrar birleştirmek" ulaşılması gereken amaç olarak ortaya konuluyor.

Antlaşma metni toplam 95 sayfadan oluşuyor. Tam olarak 9 paragraftan, 6 ek bölümden ve bir sonuç bildirgesinden meydana geliyor. Bu metin, FMLN Genel Komutanlığı'nın tüm 5 üyesi, FMLN Politik-Diplomatik Komisyonu'nun 5 üyesi, 4 sivil, 2 hükümet taraftarı askeri temsilci ve BM Genel Sekreteri Butros-Ghali tarafından imzalandı. Bu şartların hayata geçirilmesi için de her bölüm için ayrı ayrı süreleri kapsayan 10 sayfalık bir takvim (plan) oluşturuldu. (9. bölüm. S. 85-94)

*** SÜRECEK

TC'NİN AKIL HOCASI

Berxwedan Haber Merkezi

1- Basınının ahlak ölçüleri: Çağdaş toplumsal yaşamda kitle iletişim araçlarının ve bu arada basının vazgeçilmez bir yeri ve önemi vardır. Toplumların ekonomik düzeyi ve buna bağlı olarak sosyal-kültürel düzeyleri yükseldikçe, basının

siyasal alandaki etkisi de giderek artmaktadır. Bu yerini, güncel olayları ve gelişmeleri yorumlayıp değerlendirerek okuyucu kitlelerine sunabilme özelliğinden ötürü edinmiştir. Düşünceleri oluşturma ve açıklamada önemli bir araç olan basının, kamuoyu oluşturma ve yönlendirme gücü ve özelliği genelde onun "dördüncü kuvvet" olarak değerlendirilmesi ve kabul edilmesi görüşü yaygınlaşmıştır. (Bilindiği gibi, ilk üç kuvvet olarak Yasama-Meclis, Yürütme-Hükümet ve Yargı-Mahkemeler kabul edilmektedir). Dördüncü kuvvet olarak basının, siyasal iktidarı sürekli denetleme, böylelikle iktidarın kötüye kullanılmasını önleme gibi bir işlevi de vardır, yani bir "baskı grubudur" basın. Burjuva demokratik ülkelerde, devletin kişi üzerindeki baskılarının sınırlandırılması ve özgürlüklerin korunmasındaki önemli etkisinden ötürü, basına özgürlüklerin bekçisi gözüyle bakılmaktadır. Genelde sanıldığının aksine, basının görevi salt haber verme ile sınırlı değil, denetleme ve kamuoyu oluşturma gibi görevleri de vardır. Zaten basından dördüncü kuvvet olarak söz edilmesinin asıl nedeni buradan kaynaklanmaktadır.

Böylesine ciddi ve küçümsenmeyecek bir işleve sahip olan basının, sıkı sıkıya bağlı olduğu ve asla vazgeçemeyeceği belli ilkeleri vardır. "Basın Ahlak Yasası"nda belirlenen en temel ilke doğruluk, doğru haber verme ilkesidir. Elbette ki kimi çevrelerin bilinçli olarak çarpıtmaya çalıştığı gibi basını "tarafsız" veya "sınıflar üstü" görmek veya

B

göstermek büyük bir saçmalık olacaktır. Bu anlamda burjuva basınından, ideoloji ve düşüncesini savunurken doğru söylemesini beklemek gülünç olacaktır. Ayrıca burjuva basının kendi içerisinde farklılıklar da arz etmektedir. Örneğin bir İngiliz ya da Fransız basını ile Türk basını karşılaştırıldığında, burjuva basının sözü edilen farklılıklarını daha somut biçimde görmek mümkündür.

Türk basını, tarihin en çirkef basınıdır

Dünyanın en ahlaksız boyalı kağıtları Türkiye'de basılmaktadır. Basılan bu boyalı kağıtların üzerlerinde ise her türlü ahlaksız resimler, dünyanın en büyük yalanları ve tarihin çöp sepetine mutlaka atılması gereken bir ideolojinin nameleri akmaktadır. Dünya basını içinde en onursuz yere sahip olan Türk basını, bu onursuzluğuyla övünmenin dışında hiçbir vasıfa sahip değildir.

Biraz gerilere giderek bu ahlaksızlık üretme merkezlerinin tarihlerini irdeleyerek konumuzu açalım. Hürriyet 14 Temmuz 1987 tarihli sayısında "Hürriyet objektifi katliam timlerini inlerinde yakaladı, işte caniler" diye manşet atarak sayfa boyu iki fotoğraf yayınlamıştı. Fotoğrafların kendi objektiflerinden ve yeni çekilmiş olduklarını iddia ediyordu. Oysa fotoğrafların altlarına adları yazılan gerillalardan bazıları çok önceleri şehit olmuşlardı. Nitekim 15 Temmuz 1987 tarihli Milliyet, "bir gazetede dün 'İşte caniler' başlığı ile yayınlanan habere ait fotoğrafın en az iki yıl öncesine ait olduğu ortaya çıktı" diyerek işin boyutunu biraz daha açığa çıkarıyordu.

Gerçek ise şuydu: Bu resimler yeni olmadığı gibi, Hürriyet tarafından da çekilmiş

A

değildi. Bundan öncede birçok kez yapıldığı gibi bu fotoğraflarda MİT tarafından Hürriyet'e verilmişti. Fakat söz konusu gazete basın ahlakı adına ilk kez pot kırmıyordu ancak fotoğrafları kendisinin çektiğinde ısrar etmesi büyük bir gaf olmuştu. Fotoğrafların MİT kaynaklı olduğunu ısrarla gizleyen gazete, sonraki günlerde süren tartışmalarda Hürriyet'in genel yayın yönetmeni Çetin Emeç'de söz konusu fotoğrafların Hürriyet tarafından çekilmediğini MİT tarafından verildiğini itiraf etmek zorunda kalmıştı. MİT'in eski resimleri vererek kendilerini güç durumda bırakmasını Çetin Emeç, bu işin sadece Hürriyet'le sınırlı olmadığını, tüm basının istihbarat servislerinin güdümünde olduğunu da itiraf etti.

Aynı konuda 23 Temmuz tarihli Milliyet'te Örsan Öymen ölümünden önceki yazısında şunları yazıyordu: "... Demokrasi geçmiş döneminin başlıca çıban başı sayılan Kürt sorunu, şu günlerde basınımızı birbirine düşürdü". İşte PKK'nin fotoğrafları, Hürriyet, Sabah, Milliyet gibi üç büyük gazetenin tartışma konusu. Bu arada gazete okuyucularının aptal yerine konuluşuna ilişkin canlı bir örnekle karşılaştık. Türkiye'nin en yüksek tirajlı haber gazetesi Hürriyet "baba" diye bellediğimiz devlet tarafından nasıl tangoya düşürüldüğünü açıkladı. Babıali'nin en deneyimli gazetecilerinden Hürriyet yönetmeni Çetin Emeç, bu açıklamasıyla bir gerçeği de gün ışığına çıkardı. Neydi bu gerçek? Basın PKK terörü gibi duyarlı konularda, devletin istihbarat örgütünün bu tür hizmetleri yeni bir şey mi?" Örsan Öymen böyle yazıyordu. Elbette ki bu durum yeni değildi. Daha sonraki süreçlerde bu komedi ve ahlaksızlık bir ilke olarak pekişerek sürecekti. 6

S

Ağustos 1989 tarihli Hürriyet'te yer alan eline kırma tüfek tutuşturulmuş ve başına hasırdan şapka konmuş bir kölüyü "PKK Bingöl sorumlusu" diye ilan eden ve hayali röportajlar yayınlayan gazete basın ahlakını ayaklar altına almayı başarmıştı. Hürriyet'in foyasını meydana çıkarmakla övünen Milliyet ise 1985 yılının 1 Ekim tarihli nüshasında "Milliyet objektifi kana doymaz diye nitelenen PKK liderinin ensesinde" başlığı altında Hürriyet'e önderlik ettiğini unutmuştu. MİT'in güdümünde olduğu bu denli açığa çıkmış olan Türk basını, demokrasi, basın özgürlüğü, insan hakları gibi sözcükleri sakız gibi ağzından eksik etmemesi neyi değiştirir, kimi inandırır? En gerici en talancı, kapitalist-emperyalist ülkelerde bile, basının bu denli düşkünleştiğine bir örnek daha verilebilinir mi?

Gerçekten de bu ve benzeri sorulara olumlu yanıt verebilmek olanaksızdır. Çünkü basın ahlak kurallarına ve kamuoyuna saygısızlıkta ABD emperyalizminden, İsrail, Güney Afrika ırkçı yönetimlerine kadar ölçüsüzlüğün bu derecesine tanık olmak, gerçek dışı bilgilerin bu kadar kaba ve ölçüsüzce sunulduğunu görmek mümkün değildir. Denilebilir ki, bu bir savaştır ve savaşta taraf tutulması ve tuttuğu tarafın lehine haberler yayınlanması, kendi başarılarını abartarak, düşman başarılarını küçümsemesi, yok sayması olağan karşılanmalıdır. Fakat hemen belirtilmelidir ki tarafların birbirlerini maddi, manevi, psikolojik, moral vb. her alanda zayıflatmak, imha etmek için uğraştıkları savaşın bile kuralları vardır. Yani savaş dahi kurallar çerçevesinde yürütülmektedir. Ne var ki Türk devleti halkımızın mücadelesine karşı kuralsız ve ölçüsüz bir savaşı dayatmaktadır. Devletin bu

I

kural tanımazlığı Türk basını için de geçerlidir.

Kürdistan'daki savaş haberleri üzerinde zaten katı bir sansür var ve dürüst gazeteciler üzerinde alabildiğine devlet terörü vardır. Devlet her türlü çatışma haberini ve sonuçlarını tamamen ters bir şekilde yayınlamaktadır. Dünyanın hiçbir yerinde görülmeyen yalanlarla da besleyerek kamuoyuna sunmaktadır. Bu haberlerin nerelerden süzülüp geldiği ve dolayısıyla nasıl çarpıtıldığı, ne denli büyük yalanlarla operasyon haberleri üretildiğini ise 20 Temmuz 1987 tarihli Cumhuriyet gazetesinde Celal Başlangıç, "Güneydoğu'da haber nasıl alınır" başlığı altında şu satırlarla vurguluyordu: "Sıkıyönetim Komutanlığı'nın basınla ilgili bir birimi olmadığı için en doğru haberi bile doğrulatmak olanaksızdı. Sona eren sıkıyönetimin en üst rütbedeki subaylarından bir olayın doğrulanması konusunda alacağınız en kibar yanıt 'Bize bir şey intikal etmedi' oluyordu. En küçük bir açıklama bile emir-komuta zinciri ile askeri bir disiplin içinde Hakkari'den, Siirt'ten, Diyarbakır'a, oradan da Genelkurmay'a uzanıyordu. Elinize kalemi kağıdı alıp Güneydoğu'nun dağlık bölgelerine havadan indirme birliklerini helikopterlerle sevkettikten sonra mavi bereli jandarmaları düzlüklerden tepelere doğru tırmandırın. Sonra da teröristleri operasyonu sürdüren güvenlik güçlerine adım adım izlettirip en sıcak bölgede kıstırın, aralarında heyecanlı bir çatışma olsun. Bazı teröristler vurulmalarına karşın kaçsın, yataklık yaptıkları belirlenenler de gözaltına alınsın. Eğer işin ucunu biraz daha kaçırırsanız, anfibi birliklerini İskenderun körfezinden karaya çıkartıp, Gaziantep üzerinden Mardin ya da Hakkari'deki olaylara gönderirsiniz. Teröristlerin bu haberi 'Hayır biz kıstırılmadık, vurulan falan da olmadı' diye tekzip etme şansı yoktur. Bölgede

N

dün sona eren Sıkıyönetim komutanları da "hayır öyle bir şey olmadı" demezler. Bu nedenden dolayı da imalat en rağbet gören haber biçimi oldu bu güne değin bölgede. Nerede, kimin, ne zaman çektiği belli olmayan fotoğraflar 'sızdırılan' haberler, bölgede eylemlerin başladığı günden bu yana hep manşetlerde yer aldı" diyen Başlangıç, işte o çokça okunan "Mehmetçik enselerinde", "kıstırdık, dağ taş didik didik kaçamazlar", "Çember daralıyor", "500 PKK'li öldürüldü", "Peşmergeler silip süpürdü, ordumuz kara harekatı başlattı, bu kez işleri bitik" vb. vb. iri puntolu manşetlerle verilen operasyon haberlerinin nasıl uydurulduğu ve birer masaldan ibaret olduğu da böylece itiraf ediliyordu.

Evet, her savaşta, uluslararası savaşlarda da basın-yayın organları haberleri kendi durumlarına göre değiştirir, abartır yada küçümserler. Dikkat edilirse hiçbir savaşta tarafların verdiği rakamlar kolay kolay birbirini tutmaz. Genellikle düşman kayıpları abartılır, buna karşılık dost güçlerin kayıpları küçük gösterilir. Yine düşmanı psikolojik ve moral alanında zayıflatmak bozguna uğratmak için olmadık yöntemler de kullanıldığı görülür. Fakat Türk basınının yaptığı gibi hayali zaferler üretmek, hiç astı astarı olmayan yalan haberler uydurmak, bu denli ölçüsüzlüklere düşmek pek rastlanılır bir olay değildir. Burjuva basını da olsa, savaş durumlarında da olsa genelde taraf tutmada belli bir ölçü esas alınmaktadır. Kaldı ki günümüzde basın bu ölçüleri de zorlamakta, daha objektif bir tutum takınmayı benimsemektedir. Savaşlar da bile ender de rastlansa basın, kendi devletinin açıklamalarına ters düşebilecek açıklamalar yapabilmekte, böylelikle daha gerçekçi olabilmektedir. Bu konuda İngiltere-Arjantin arasında 1982 Falkland savaşında BBC'nin bu tutumu örnek gösterilmekte ve övülmektedir. Hatırlanacağı gibi BBC, İngiltere hükümetinin açıklamalarına uymayan yayın-

lar yapmış ve bu o günlerde oldukça tartışılmış, dünyada geniş yankılar uyandırmıştı.

Elbette ki Türk basınından, gözleri şovenizm hırsından kararmış ırkçı bir basından böyle bir tutum beklemek gerçekçi olmaz. Ancak kendilerine demokratlık ve solculuk ünvanlarını yakıştıran Türk basın çevreleri, devam eden savaş konusunda takındıkları tavırlarını İngiliz emperyalizminin sesi BBC'nin yukarıda sözü edilen tavrıyla ya da ABD emperyalist basınının Vietnam savaşı sırasındaki tutumuyla karşılaştırsınlar. Böylelikle kendi gerçek konumlarını belki biraz daha iyi görebilirler.

Türkiye'de Abdülhamit yönetimlerini bile geride bırakan 12 Eylül faşizminin, basını alabildiğine düşürdüğü ve düşkünleştirdiği bir ortamda, sansürün "kaldırılışı" nedeniyle basın bayramı kutlamanın ne anlamı olabilir? Başlı başına bir inceleme konusu olan ve mutlaka bilimsel yöntemlerle ele alınarak yeniden araştırılması, yazılması gereken Türk basın tarihinde ilericilik devrimcilik adına yaşanmış utanç verici yığınla olay vardır.

Bugün basının durumu gittikçe daha kötüleşmektedir. Azgın ve şoven bir ruhla dünyada eşi benzeri olmayan bir ilkesizlik ve kuralsızlık örneği sergileyerek rejimin elinde halklarımıza karşı kullanılan amansız bir kılıç olmaktadır. ERNK Avrupa Örgütü'nün aldığı boykot kararını binlerce defa haklı çıkaracak kanıtlar ve belgeler vardır. Özelikle son katliamlarda yaptığı ortaklık yetmiyorcasına, bir de Alman devletinin kendilerini katliamlarda ortak etmek isteyen Türkiye hükümetine karşı sözde de olsa gösterdiği tepkiye karşı basının Almanya'da faşist ve ırkçı derneklerin desteğiyle halkı şovenist yürüyüşlere davet etmesiyle, dünyada eşi benzerine rastlanmayan bir çirkeflik sergilenmiştir. Güncerce ilk sayfalarında en şovenist ve en faşist çağrılar. yaparak halkı galeyana getirmek isteyen basından, basın olarak bahsetmekte, basına en büyük hakaret olmaktadır. Yüzlerce Kürt insanı tank ve toplarla katledilirken, katliamları örtbas etmek için seferberlik ilan eden Türk basını tarihsel suçlarını katmerleştirerek, faşiz-

Kürdistan'daki savaş haberleri üzerinde zaten katı bir sansür var ve dürüst gazeteciler üzerinde alabildiğine devlet terörü vardır. Devlet her türlü çatışma haberini ve sonuçlarını tamamen ters bir şekilde yayınlamakta olduğu gibi, dünyanın hiçbir yerinde görülmeyen yalanlarla da besleyerek kamuoyuna sunmaktadır.

min borazanı olduğunu ispatlamıştır. ERNK Avrupa Örgütü, "Şoven Türk basınını protesto edelim!" başlığıyla yayınladığı bildiride protestonun nedenlerini şöyle açıklamaktaydı, "Faşist Türk devletinin Kürdistan halkı üzerinde yoğunlaştırdığı sömürgeci baskı, işkence, öldürme ve kıyımları yıllardır şovenist bir kalemle ele alan Türk basını, tüm iyiniyetli yaklaşımlarımıza rağmen bu tutumunu gün be gün artırarak bundan vazgeçmemektedir. Türk basını uluslararası basın kurallarını ve ahlakını çiğneyerek özel savaşın güdümüne girmiş, basının bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkesiyle hiçbir alakası kalmamıştır. Türk basını tamamen MİT'in ve özel savaşın emrinde ve onların hizmetinde olup, halkımızın katledilmesinde her zaman faşist devletten yana tavır almıştır" denilmektedir.

Türk basını ırkçılığın ve şovenizmin bayraktarlığını yapıyor

Türk basını hiçbir ölçüye sığmayan bu tutumunu '90'lı yıllarda daha da çirkefleştirerek sürdürdüğüne tanık oluyoruz. TC'nin pratikte yenemediği ve sık sık darbe yediği ARGK gerillalarını, basın hayali, "500 militan öldürüldü" manşetleriyle imha etmektedir. Halkımızın görkemli serhildanlarını, "Cizre'de 700 kişi yürüdü" diye vermesiyle devletine moral vermeye çalışıyor. Bununla da kalmayan şoven basın "Müthiş itiraf" başlığıyla verdiği haberlerle hayali itirafnamelerle kişileri konuşturarak rambo tipi olaylar yaratarak vermesi de bu işin alası olmaktadır. Dünyanın en ırkçı ve şoven basını olan Türk basını kendi logolarında dahi bunu en çarpıcı biçimde ortaya sermektedirler. Hürriyet, "Türkiye Türklerindir" ibaresini kullanarak, yarısının Kürt halkına ait olduğu toprakları gözardı ederken, Türkiye'nin Türklere ait olmadığının farkında oldukları gerçeğinin bilincinde olduklarını da göstermiyor mu? Almanlar ve Fransızlar kalkıp Almanya Almanlarındır deseler ve Fransızlar da Fransa Fransızlarındır deseler oldukça eleştiriye uğramazlar mıydı? Bir insana 40 defa "delisin" dendiğinde deli olurmuş deniliyor, TC yıllardır "Kürdistan Türkiye'dir" söylemini kendine esas alışı da herhalde bundan olmalıdır. Tercüman'ında "Nerde bir Türk varsa Tercüman oradadır" ibaresi de Hürriyet'in "Türkiye Türklerindir" ibaresi kadar açık bir yalandan öteye geçemiyor. Her iki gazetenin logo sloganları da Fırat'ın ötesine geçemiyor. Fıratın ötesinde Türk olmadığı gibi oradaki toprakların da Türklere ait olmadığı gerçeği de ortadayken bu barbarca sloganlar niye? TC'nin tarihi karakteri gerçekleri görmeme tarihidir.

Kürt halkının Kürdistan'nına da her adım başı "Ne Mutlu Türküm diyene" tabelalarını asması da Misak-ı Milli sınırları içinde tarif edilen Türkiye'nin Türklere ait olmadığının da bir ifadesi olmuyor mu? Böylesi utanılası bir konumda olan Türk basınına basın denilebilir mi? Yukarda kendi kalemşörlerinin yorumlarından alıntılar verdiğimiz Türk basını için söylenecek bir şey kalıyor mu?

Şehit Musa Amca, "Türkiye'de kamuoyu basındır, onun da namusu, vicdanı hassiyeti yoktur" diyor.

Basın özgürlüğü nedir

Kavram düşünce özgürlüğünden soyutlanamaz. Düşünce eğer kişinin yaşamasının zorunlu bir sonucu, zorunlu bir ürünü ise, bireyde gömülü düşüncenin yasak edilebilmesi düşünülemez. Kaldı ki düşünce özgürlüğünden kastedilen bu olmamalı.

Düşünceyi özgürce söyleme, yayma ve bunun için özgürce bilgi edinme ile araştırma özgürlüğü olsa gerek. Demek ki sorun düşüncenin özgürce açıklanması sorunudur. Bunu sağlayan da basın araçlarıdır. Bir toplum eğer demokratik işleyişe sahipse, siyasal erk yani devlet basın özgürlüğünü ne denli güvenceye almışsa, bu konuda güvenceyi yasalarla mutlaklaştırmışsa, o toplumda demokratik işleyiş o denli oturmuş demektir.

Basın özgürlüğü izahı gerektirmeyecek kadar açık bazı temel düzenlemelerde ifadesini bulur. "Özgür haber dolaşımı, doğru bilgilenme, basında tekelleşmenin önlenmesi, yatırım hakkı ve güvencesi, çalışanların iş güvencesinin sağlanması, gazetenin haber kaynağına ulaşması haber kaynağını saklama hakkının sağlanması, doğru haberleri öğrenmenin yönetsel sisteminin geliştirilmesi, siyasi iktidarın basın üzerindeki yönetsel yetki ve denetiminin giderilmesi, yargı güvencesinin sağlanması, özel basın suçu, özel yargılama sisteminin bulunmaması, en önemlisi olarak da basın özgürlüğünde ırk, din, dil, etnik farklılık gibi ayrımların güdülmemesi" bu temel kavramların akla gelebilecek başlıcalarıdır.

Basın özgürlüğü hemen hemen tüm uluslararası yasaların konusu olmuş ve yine çoğu uluslararası yasa tarafından güvenceye alınmıştır. Bunlardan en temel olanı 10 Aralık 1948 tarihinde Paris'te kabul edilen "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi"dir. Bildirgenin 18 ve 19. maddeleri basın özgürlüğüne ayrılmıştır. Madde 18: "Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğü hakkı vardır. Bu hak din ve inancını değiştirme özgürlüğünü ve din ya da inancını tek başına ya da topluca ve açık ya da özel olarak öğretme, uygulama, ibadet ve gözetim yoluyla açıklama özgürlüğünü içerir." Madde 19: "Herkesin görüş ve anlatım özgürlüğü vardır. Bu hak tartışmasız görüş edinme ve herhangi bir yoldan ve hangi bir ülkede olursa olsun bilgi ve düşüncelerini arama, alma ve yayma özgürlüğünü içerir." Türkiye Cumhuriyeti, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ni 6 Nisan 1949 tarihinde kabul etmiştir. (Karar No:9119, Resmi Gazete: 7217). 4 Kasım 1950 tarihinde kabul edilen, 3 Eylül 1953 tarihinde yürürlüğe giren "Avrupa Sözleşmesi veya İnsan Haklarını ve Temel Özgürlüklerini Koruma Sözleşmesi" (TC'nin kabul tarihi 10 Mart 1954, R.G. 19.3.1954, no.8662), Helsinki'de 1 Ağustos 1953'te imzalanan ve Türkiye'nin de imzacıları arasında bulunduğu "Helsinki Konferansı Sonuç Belgesi" (Madde. VII), 23 Mart 1976 yılında New York'ta imzalanmış olan "Kişi Hakları ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi" (18 ve 19. maddeler), Avrupa Konseyi'nin 1981 tarihli "Demokrasiye Karşı Bir Tehdit Olarak Hoşgörüsüzlüğe İlişkin", 1982 tarihli, "Anlatım ve Bilgi Özgürlüğü"ne ilişkin kararlar vd. birçok karar düşünce ve basın özgürlüğünü uluslararası düzeyde güvenceye almakta ve bu güvenceyi kayıtlarla sağlamlaştırmaktadır. En son BM bu konudaki yetkiyi UNESCO'ya vermiş, UNESCO 28 Kasım 1978 tarihinde benimsediği bir kararla basın özgürlüğüne uluslararası anlam ve nitelik kazandırmıştır. Türkiye Cumhuriyeti bu kararların tüme yakınını imzalamıştır. Hatta bazı kararlar ırkçılığı, işkenceyi yasaklamalarına ve azınlıkların haklarını güvenceye almalarına, her halkın yazgısını özgürce belirleme hakkı bulunduğunu vurgulamalarına rağmen TC imzalamıştır.

Burjuva demokratik ülkelerde, devletin kişi üzerindeki baskılarının sınırlandırılması ve özgürlüklerin korunmasındaki önemli etkisinden ötürü, basına özgürlüklerin bekçisi gözüyle bakılmaktadır. Genelde sanıldığının aksine, basının görevi salt haber verme ile sınırlı değil, denetleme ve kamuoyu oluşturma gibi görevleri de vardır.

GEL SEN DE KATIL!

A. Kadir KONUK

Kürtler görkemli bir yürüyüşe hazırlanıyorlar.

Avrupa'da Kürtlerin önemli gösterilerinden birini daha oluşturacak bu yürüyüş.

Daha önceleri Almanya'da yapılan festival ve Belçika'nın başkenti Brüksel'de gerçekleştirilen büyük yürüyüş Kürt sorununa Avrupalıların daha sıcak yaklaşmasını sağlarken yine Brüksel'de yapılan açlık grevi Avrupa ülkelerinin parlamenterlerinin desteğini sağlayarak Kürdistan sorununun daha detaylı ele alınmasına neden olmuştur.

29 Mayıs'ta BONN'da yapılacak kitlesel yürüyüş ise daha başka anlamlar içeriyor.

Her şeyden önce bu yürüyüş daha önceleri "düşman" ya da karşıt konumda bulunan hemen tüm Kürt örgütlerinin bir araya gelmesini, uzun mücadele tarihlerinde yapamadıkları bir şeyi yapıp, birlikte Kürdista'ın sloganlarını haykırmalarını ve en azından birbirleriyle kardeşçe yürüyebileceklerini kanıtlayacak.

Bu yürüyüşe hazırlanırken bile her şeyin görkemli olacağı görülüyor. Her şey en ince noktasına kadar planlanıyor ve görevler veriliyor. Bu da artık "olsun da böyle olsun" anlayışlarının aşıldığını gösteriyor.

Örgütler bir arada yürüyecek.

Düne kadar selamlaşmayanlar aynı havayı soluyacak ve birbirlerine gülümseyecekler.

Yürüyüş onları daha fazla kaynaştıracak ve belki yürüyüşün sonunda ayrı gruplardan insanlar birlikte oturup birlikte kahve içecek, söyleşecekler.

"Kürtler asla birleşmez" diyenlerin gözlerine sokulacak mertekle. Bundan rahatsız olanlar yine karalama, küfür kampanyaları sürdürecek, düşmanlıkların devamı için ellerinden geleni yapacaklar. Ama bunun artık hiçbir önemi yoktur.

Bir halkın tüm öğelerinin dostluğunun geliştirilmesi, bu dostluğun mücadeleye aktarılması, bu mücadelede birlikte kazanımlar elde edilmesi üzerinde tartışılamayacak kadar önemlidir.

Ateşkes sürecinin başlamasının ardından geliştirilen dostluk ve birlikte mücadele çalışmaları çok küçük bazı çevrelerin dışında Türk-Kürt bütün çevrelerde sevinçle karşılandı. Böyle olması doğaldı. Kendine yabancılaştırılmış, kendine düşman edilmiş bir ulusun bunu aşmadan özgürlük savaşımını başarıyla sonuçlandırması elbette beklenemezdi. Ama o ulus bugün kendisine oynanan bütün oyunları tersine çevirip, onları kendi çıkarları doğrultusunda kullanmayı başaracak duruma geldi. Rahatsız olanların rahatsızlıkları da bu bölünmüşlüğün yavaş yavaş ortadan kaldırılmasından kaynaklanıyor.

Ateşkes sürecinin başlatılmasının hemen ardından bildiri dağıtan gruplardan birisi "PKK gerillaları gelip partimize katılsın" diyerek dünyaya hala hangi gözlükler arkasından baktıklarını gösterdiler. Elbette bu sadece gülünüp geçilecek bir olay değil. Bu aynı zamanda kendi güdüklüğünün içinde hiç büyümemiş olmanın getirdiği şişinmeyi de içeriyor.

Yürüyüş için de birileri mutlaka bir şeyler söyleyecek.

Biz ise bugüne kadar Kürt sorunu ile ilgili olarak sadece söylev verenlere artık biraz da Kürtlerle birlikte görünmeyi öneriyoruz.

Gelin, siz de katılın bu görkemli eyleme.

Siz de mücadele türkülerinizle dolun meydanlara.

Kürt ve Türk örgütleri birlikte halay çeksin.

Türk sol örgütleri de yürüsün Kürtlerle birlikte.

Türk-Kürt dayanışmasının ve kardeşliğinin somut örneklerinden biri sergilenmeli tüm Avrupalıların gözlerinin önünde. Bir bayram kutlamasına çevrilmeli bu yürüyüş.

Mademki ezilen ulusun mücadelesinin desteklendiği ve bunun marksist bir ilke olduğu söyleniyor. O zaman kendisine solcu, demokrat marksist ve sosyalist diyen herkes bu yürüyüşte yer almalı ve orada slogan yarışına girmek yerine Kürt ulusunun özgürlük, bağımsızlık, mücadele şiarları hep bir ağızdan kardeşçe haykırılmalıdır.

Böyle yapmak kimseye eksikliklerini sonradan eleştirme hakkını yitirtmez.

Böyle yapmak hiçbir örgütün var oluş nedenlerinin inkarını gerektirmez.

Orada bulunmak Türk ve Kürt örgütlerini birbirlerine yakınlaştırır, dostluğu pekiştirir, ortak mücadelede daha ileri boyutlara ulaşmasına neden olur.

Devrim isteyenlere düşen görev de bu değil midir?

O halde uzun söze gerek yok. 29 Mayısta Türk, Kürt herkes meydanlara.

– • –

Bu söyleşi Mahsum KORKMAZ Akademisi 14. Yıl Zafer Eğitim Devresi'nde eğitim gören, bir dönemin "Acil" davasından iki kez idama mahkum olan ve cezası kesinleştikten sonra hapishane yaşamına firar ederek son veren Ali İhsan ile yapılmıştır. Ali İhsan halen "Toplumsal Kurtuluş" içinde, Türk solunun tarihi konusunda ciddi eleştirileri olan ve Türkiye sosyalist devriminin gelişimi için çabalayan bir sosyalisttir. Söyleşi yazarlarımız A. Dikili ve Selim Ferat tarafından 18.09.1992 tarihinde Bekaa'da yapılmıştır.

* * * * * * * * * * * *

PKK önderliği, kendi halkını değiştirmenin yöntemini iyi yakalamıştır

■ ■ ■ PKK hareketinin bana söylediği en önemli şeylerden birisi şudur: Tarihin önüne çıkardığı momentleri yakalayamayan bir devrimci önderlik, onu yakalayamıyorsa hiçbir şey ifade etmez. Önemli olan tarihi momenti yakalayabilmektir ■ ■ ■

– Kampa ne zaman geldiniz? Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

– Ali İhsan: Önce kendimden başlayayım: 22 yıldan beri aktif devrimci mücadelenin içindeyim. Her dönem askeri-faşist cuntalardan payını alan bir devrimciyim. Yaklaşık 22 yıllık mücadelenin 13 yılı cezaevlerinde geçti. Cezaevinden özgürlüğe firarla kavuştum. Daha sonra Avrupa'ya çıktım. 3 yıl kadar Avrupa'da kaldım. Şu anda Akademi sahasında, önderlik alanında bulunuyorum. Bu alanda bulunuşum çok az bir süreyi kapsıyor. Ancak az süreyi kapsaması benim açımdan bir gözlem için yeterli olabildi. Yaklaşık bir aya yakın bir zamandır burada bulunuyorum.

– PKK'ye baktığımızda, kitlelere dayanarak devrimi geliştirdi. Kürdistan'da hiçbir şey yoktu. Ancak Türkiye'ye baktığımızda, pekçok yanlışı olmasına, çarpık olmasına rağmen, tarihi bir birikim var. Türkiye devrimci hareketi kendi içinde bir karizmatik önderlik yaratarak, kendi halkının gidişatına müdahale edebilme şansına sahip midir?

– Ali İhsan: Türkiye tarihine baktığımızda, bugüne kadar güçlü önderliklerin çıkmadığını görüyoruz. Bu ister burjuvalar, ister emekçiler açısından olsun böyledir. Özellikle proleter sınıfın güçlü bir önderliğinin çıkmadığı görülüyor. Kuşkusuz bunun tarihten gelen ulus, halk, millet kimliği dediğimiz boyutla yakın ilişkisi olduğunu düşünüyorum.

Ciddi olarak genç Türkiye Cumhuriyeti'nin oluşmasına, burjuva cumhuriyetinin oluşmasına baktığımızda, ilk akla gelebilecek önderlik M. Kemal önderliğidir. Ancak bunun da yapay ve şişirme olduğunu bugün daha iyi görüyoruz. Sınıf açısından baktığımızda, 1920'lerden bu yana verilen sınıf mücadelesinin çapının ne olduğu bir tartışma konusudur. Bu ideoloji, program açısından tartışılabilir, ancak Türk resmi tarihi gibi sınıf mücadelesi tarihi de bir yanılsama içindedir. Bu yanıyla, doğru bir tarih bilincinin olmaması bir önderliğin oluşmasını engelliyor. Karizma olgusuna gelince, liderlikte elbette karizma önemlidir. Ancak ben karizma ile ilgili kabarık önemsemeyi biraz da Amerikan sosyolojisinin bir yansıması olarak görüyorum. Sınıf mücadelesinin bize öğrettiği bir şey vardır: Sınıf mücadelesi, biraz da kendi önderliğini kendisi yaratır.

Kürt ulusal kurtuluş önderliğine geldiğimizde, demin dediğim gibi, bana göre Parti Önderliği'nin, yani PKK Önderliği'nin, hem tarihin momentlerini yakalayıp, tarihe denk düşen taktiksel çıkışlarıyla halkın nabzını tutmada, hem de bin yıldır, Beşikçi'nin deyimiyle "köle bile olamamış" bir halkı harekete geçiren öncülüğünü göz önüne getirdiğimizde, gerçekten ciddi şekilde üzerinde durmak gerekiyor. Bunu kısa süreli Akademi yaşamımda görmek mümkün oldu. Gerçekten insanı sarsan, özellikle Kürdistan'ı, Kürdistan halkını çok iyi tanıyan bir önderlikle karşı karşıyayız. Belki de bu kadar bir süre içinde Kürdistan'ı ayağa kaldırması ve köle bile olmayan bir halkı sonsuz bir siyasallaşma doğrultusunda yönetip ayağa kaldırabilmesi bununla ilintilidir sanıyorum.

– Özellikle maden işçilerinin mücadelesinde Türkiye'de bir şeye tanık olduk: Türkiye sınıf mücadelesi tarihinde çoğunlukla olduğu gibi, bu mücadele de sendikal-ekonomik çerçevede tıkanıp kaldı. Radikal sol ile işçi sınıfı arasında mütemadiyen bir sınır vardır. Bu sınır da aşılamamıştır. Radikal sol, işçi sınıfına yabancı bir radikalliği kimlik edindi. Silahlı direniş bile bunu aşamadı. Burada, bu tarihi yanılgıların bir daha tekerrür etmemesi için öğrendikleriniz nelerdir? Yapacağınız önermeler var mı?

– Ali İhsan: Soru çok boyutlu. Biraz kapsamlı ele almaya çalışacağım. Gerçekten baktığımızda, işçi sınıfının mücadelesinde de, ekonomik mücadeleyi aşıp siyasallaşma doğrultusunda, yani "kendi için sınıf" temelinde bir siyasallaşmayı yakalayamamıştır. Bunun nedenleri vardır. Türkiye devrimcileri açısından sorunu ele alırsak, önce teoriden gelen yanılgılar var. Yani Marks veya Lenin okunup özümsenirken, önyargılı meseleye yaklaşım, **Vulgar** tarzda bir yaklaşım var. Burada demek istediğimiz şu: Türkiye solculuğunda şöyle bir anlayış var; işçi sınıfı devrimcidir. Bana göre, işçi sınıfı var olan objektif durumuyla, devrimci bir yönelimin kaynağı, kanalı olmasına rağmen, kendi varlığı göz önüne getirildiğinde, işçi sınıfının devrimciliğinden söz edilemez. Topyekün işçi sınıfı devrimci olmaz. Siyasallaşan işçi sınıfı devrimcidir. Sosyalist bilinci olan işçi sınıfı devrimcidir, yoksa Türk solculuğu dediğim gibi bugüne kadar işçi sınıfının topyekün devrimciliğini işlemiştir. O zaman devrimci bilince ne gerek var. Sol, sanki popülizm-ulviyerizm denilen olgunun içerisinde kalmıştır. Bunun için de işçi sınıfını siyasallaştırma anlamındaki ciddi çıkışlar olmamıştır. İşçi sınıfı, sınıf olarak kendisini devrimcileştiremeyen bir sınıftır. Lenin'in parti öğretisi doğruysa bu böyledir, ben de öyle kabul ediyorum. Doğrudur, sınıfa bilinç dışarıdan götürülür.

Öyleyse Türk solculuğunun açmazlarından biri, sınıfı tümden devrimci olarak kabul etmesidir. Bu bir yanılgıdır. Tüm çıkışlarına rağmen madencilerin grevleri ekonomik taleplidir. Bunun ifadesi şudur: İşçi sınıfının ne kadar devrimci olduğu konusunu temel alarak baktığımızda, bir çıkış yapılıyor, taleplerine, yönelmelerine bakıyoruz, hiçbir sınıf istemi olmuyor. Ayrıca biz şunu yazdık. Fırtınalar koparıldı. İşçi sınıfı ideolojiyle kuşatılmıştır.

– Özellikle '80'li yıllardan sonra, tesadüfi olmayan, ancak gücüyle dünyayı şaşkına çeviren bir olaya tanık oluyoruz Ortadoğu da: Mazlum, kendisine yabancılaştırılan, beyni kilitlenen bir halkın, kişiliği mahvedilen bir halkın, dünyada herkesin yönünü değiştiren güçlü bir halk hareketini geliştirmesi bir sevinç yarattığı kadar, o oranda da şaşkınlığa neden olmuştur. Burada kaldığınız sürede, bu güçlü atılımı sağlayan PKK Önderliği'nin size öğrettikleri nelerdir?

– Ali İhsan: Kuşkusuz buraya gelişimle, siyasal çizgisi anlamında anlaştığım bu yapıyı bir de pratik işleyişiyle görme şansına sahip oldum. Benim için en çok öğretici olan yanı da bu oldu. Hareketi çok iyi tanıdığımı söyleyebilirim. İdeolojik ve politik düzeyde PKK Önderliği çizgisini tanıyorum. Ancak, eğer teorik-pratik bütünlüğünün söylendiği gibi bir anlamı varsa, gerçekten burayı tanıyınca, hareketi bu yanıyla çok az tanıdığımı söyleyebilirim. Dünyayı en çok ilgilendiren bu hareketin elbette çıkış nedenleri vardır. Bana göre bu hareket Kürdistan'ın başka bir parçasında çıksaydı, dünyayı bu kadar ilgilendirmezdi. Bu bir saptamadır. Kuzey Kürdistan, gerek coğrafik, gerekse ekonomik düzeyde Kürdistan'ın en büyük parçası olmasıyla önemli bir konuma sahiptir. Bunun siyasal boyutla da ilgisi vardır. PKK hareketinin bana söylediği en önemli şeylerden birisi şudur: Tarihin önüne çıkardığı momentleri yakalayamayan bir devrimci önderlik, onu yakalayamıyorsa hiçbir şey ifade etmez. Önemli olan tarihi momenti yakalayabilmektir.

Kuşkusuz bu aynı zamanda politik sanat işidir. Bu yanıyla ele aldığımızda, grup aşamasından 4. Kongre'ye kadar gelen süreci PKK açısından ele aldığımda, partileşmenin ön çalışmaları olarak görüyorum. 4. Kongre ile birlikte kurumlaşmıştır, hatta devlet olmanın embriyonunu yaratmıştır. Aynı zamanda, başka bir saptamamı, buradaki izlenimlerime dayanarak söylemek istiyorum: PKK Önderliği, gerçekten de kendi içinde en çok ihanete uğrayan bir önderliktir. Türk solunun yapamadığı birçok şey var, bunlardan birisi, kendi içinde hesaplaşmamasıdır. İdeolojik, politik alanda hesaplaşmaktan bahsediyorum. Türkiye'de bugün yine kalpazanlar türemiştir, meydanı boş bulunca çıkmışlar. PKK buna fırsat vermemiştir.

Ben Avrupa'ya çıktığımda bir ülkede, dört günlük bir hücre cezam oldu. Orada Afrika'nın adı bile bilinmeyen ülkesinden gelen birisiyle karşılaştım. Bana İngilizce nereden geldiğimi sordu. Türkiye deyince, "Kürt müsün" diye sordu. Bu çok ilginç bir karşılaşma oldu. Adını haritada tespit edemediğim Afrika ülkesinden biri, Kürdistan ve Kürt halkını biliyordu. Bu mücadelenin sayesinde olmuştur. Dünyanın neresinde olursa olsun Kürt sorunu tartışılmadan politika yapılacağına inanmıyorum. Bunun bize ne anlatması gerekiyor?

– Burada bulunduğunuz süre içinde savaşçıları, devrimci mücadeleye gitmeye hazırlananları daha yakından tanıdınız. PKK Önderliği sık sık yeni bir insanın doğduğunu söylüyor. Devrimci eylem, devrimci insan esasıyla ilgilidir. İnsanın değişimi ise, çok estetik ve derin bir olaydır, devrimin estetiğidir. Gördüklerinize dayanarak bu konuda neler söyleyebilirsiniz?

– Ali İhsan: Parti Önderliği'nin çözümlemelerine bakıldığında görülecektir. Burada da tanık oldum, sürekli insan kişiliği ele alınıyor. Bence insan kişiliği üzerinde durmak gerekirse, kişiliği insan hücresinin bir öznesi saymak mümkün. Belki kelimelerle tanımlamak mümkün değildir, kişilikler birbirinden farklıdırlar. Burada hepsini bütünleştiren insan direnişçiliği, kişiliği üzerinde duruluyor. Bunu gözlemledim. Peki başarılabiliyor mu? Ne derece başardığını ortaya koymak açısından bir örnek vermek istiyorum. Burada bulunan birçok savaşçı kırsal kökenlidir. Bunların eğitim düzeylerini, bin yıllardan gelme özellikleri taşıyan kişiliklerini düşündüğümüzde, gerçekten kısa bir sürede, insanlaşmanın, kolektifleşmenin, yurt sevgisinin bilince çıkarılıp, seve seve halaylarla savaşa gitmeleri bunun en önemli göstergesidir. Burada insanların kişiliği değiştiriliyor. Birçok arkadaş bana "kısa süredir buradayım, korkunç derecede değiştim" dedi. Suç işleyenler arındırılıp kazandırılmaya çalışılıyor. Burada gerçekten birçok insanın değiştirildiğine tanık oluyoruz. Bunda Parti Önderliği'nin bizzat kişisel çabasının insanların değişiminde çok önemli etki yaptığını görüyoruz. İnsanlar burada hakkını istemeyi, en basit ilişkilerde bile eleştirici olabilmeyi öğreniyorlar. Ben şuna tanık oldum: Bir arkadaşım şunu söyledi: "İki aydır buradayım, 5 gündür Başkan'layız, 5 gündür Başkan'ın derslerine girmem bende korkunç değişimler yarattı. Kendimi her şeye hazır hissederek gidiyorum." Bu da gerçekten Parti Önderliği'nin, kendi halkının kişiliğini tanımanın, değiştirmenin yöntemlerini çok iyi yakaladığını ve bunu sonsuz derecede başarılı kıldığını gösteriyor. Yoksa, bin yıllık, her türden çarpık ilişkiler içerisinde asimileye uğramış bir insanın yurt bilinciyle gidip, kendini kurşuna siper etmesi kolay başarılacak bir olay değildir. Bunu kırk yıllık devrimciler yapamıyorlar.

– Şu anda Türkiye'de kitlelere mal olan devrimci bir önderliğin olmadığını göz önünde bulundurursak, Türk devrimcilerine ve halkına yapacağınız çağrılar var mı?

– Ali İhsan: Aslında Türkiye devrimcilerine çok çağrı yapıyoruz, fakat yanıt alamıyoruz. Kuşkusuz Türkiye devrimcileri de bir şeyler yap-

DEVAMI 31. SAYFADA

Latin Amerika halklarının direniş ve yenilgi süreci üzerine

Berxwedan Araştırma Servisi

Bu kısa araştırmanın amacı, sözü edilen ülkelerde geçmiş tecrübelerin, yenilgilerin ve kimi başarısızlıkların nedenlerini, değişen dünya koşulları ışığında kısaca incelemek ve bazı yönlerine değinmek olacaktır.

Vurgularımız kıta ülkelerinde ortaya çıkan siyasal gelişmelerin önemi ve güncelliği ile ilgilidir.

Bu çalışmamızda Güney Amerika ile Orta Amerika ülkelerini birlikte ele alacağız. Tümü Latin kökenlidirler. Tarihsel ve güncel anlamda da birçok benzer yanlara, ortak özelliklere sahip ülkeler durumundadırlar.

19. yüzyılın ilk yarısında İspanyol sömürgeciliğine karşı mücadelelerinden başarıyla çıkan bölge halkları; bu yılların yağma ve talanı sonucu yerle bir olan madenleri üzerinde yeni bir yaşam kavgasına girmiş oldular. Ancak yeni kurulan cumhuriyetler zayıf temeller üzerinde şekillendiğinden, uzun yıllar Caudillos (askeri önderler) yönetimleri, iktidarları ele geçirmişlerdi. Diğer yandan ülkedeki zenginlik kaynaklarının işletme hakkının yabancı şirketlere devredilmesiyle emperyalizme bağımlılığı yeniden pekiştiriyordu.

Sömürgeciler arkalarından iyi bir tablo bırakmamışlardı. Yerli halkların tüm doğal ve insansal kaynaklarını büyük ölçüde tüketerek bir enkaz oluşturmuşlardı.

Panama Kanalı'nın 1914'te açılışı, bölge ülkeleri ile ABD'yi biraz daha birbirine yakınlaştırdı. Bu o kadar da aralarındaki ticaret ilişkilerinin gelişmesine neden oluyordu. Böylece kıta ülkelerinin her yönüyle ABD emperyalizminin denetimine girme koşulları biraz daha olgunlaşıyordu.

Latin Amerika halkları; ABD'nin hiç dinmeyen her türlü müdahalelerine ve onun kuklası durumundaki liberal-muhafazakar ve faşist diktatör yönetimlerine karşı verdiği amansız mücadeleleriyle tanınır. Küba'da gerilla savaşının zaferle sonuçlanması, diğer Latin Amerika ülkeleri üzerinde yankılar uyandırarak siyasal ve ulusal mücadeleye ivme kazandırdı. Gerilla mücadelesi bazı ülkelerde hız kaybederken, bazı yerlerde de giderek artan bir ilgiyle karşılanıyor, destekleniyordu.

1960-70'li yıllarda, bütün dünyada çarpıcı eylemleriyle ilgi uyandıran Latin Amerika'daki ülkelerde son gelişmeler incelenmeye değer niteliktedir. Yaygın gerilla hareketlerinin geçmiş durumları ve bugünkü son şekillenmeleri; bazı pratik ve teorik dersler çıkaracak toplumsal bir sorun özelliğini taşımaktadır.

Kıta ve bölge halklarının zengin deneyimleri ücra bölgelerde bulunan kimi halklara nasıl ki, öğretici birçok şey sunuyorsa, güçlü çıkışlarıyla bir gelecek vaadeden görünümündeki bazı hareketlerin ard arda hezimete uğrayarak, tarih sahnesinden çekilmeye doğru yol almaları, başka açıdan bir kez daha ezilen halklara öğretici olmaktadır.

Bölge ülkelerindeki gerilla ve sınıf hareketlerinin aldığı darbeler ve sürecin gerektirdiği devrimci görevlerin yerine getirilmemesi doğru değerlendirmelere tabi tutulmalıdır. Mücadeleyi yürüten örgütlerin kendilerini yenileyememeleri,, üretmemeleri ve yaşadıkları bazı tıkanıklıklar nasıl izah edilmeli? Uluslararası elverişsiz koşullar bu durumun oluşmasında ne denli etkileyici oldu? Dışsal etkenlerin yanında, daha değişik içsel nedenler mi var? Sürece damgasını vuran temel etkenler nedir? Ve son yıllarda her iki güç arasında -devlet ve gerillalar- varılan anlaşmayı nasıl değerlendireceğiz? Bunun gibi birçok sorunun yanıtı ve gelişmelerin karakterleri hakkında bazı ipuçları yakalamaya çalışacağız.

Tabii tüm bu soruların doğru ve doyurucu yanıtlarını bulmak da o kadar kolay olmayacaktır. Hele böylesi bir kısa incelemenin sağlayacağı bir sonuç hiç olamaz. Sadece bazı verilere dayanarak, soyutlamalara ve yorumlara varmak mümkün olabilir.

Alınan yenilginin ve başarısızlıkların sistematik olarak doğru değerlendirilmesi, yine bu halkların bağrından çıkan devrimcilerin asli görevleri arasında bulunmaktadır.

Diğer bir nokta; Kürdistan'da yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesi, günümüz boyutuyla birçok sorunla karşı karşıyadır. Özgürlük mücadelesinin gerileltip etkisiz hale getirilmesi için, sömürgeci TC olanca gücüyle bu planlamalar üzerinde yoğunlaşmaktadır.

"Yeni dünya düzeni"nin oluşturulmaya çalışıldığı dünyamız koşullarında, Latin Amerika kıtası, coğrafi olarak epey uzakta da olsa, burada yaşanan deneyler Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini de muhakkak o denli yakından ilgilendirmektedir. Tüm şiddetiyle devam eden savaşın ateşleri içinde PKK'nin ateşkes ve masaya oturmak için yaptığı çağrılar, öne sürülen koşular ve TC'nin diyaloğa yanaşmama tavrı, bunun daha iyi anlaşılmasına hizmet eder.

Latin Amerika ülkelerinin toplumsal yapısı

Zengin yeraltı madenlerinin bulunduğu Latin Amerika ülkelerinin talanı, işgali ve paylaşılması yüzyıllar öncesine dayanır. Bu topraklar üzerinde hegemonya savaşımı, sömürgeci ve emperyalist devletler arasında süregelmiştir. Avrupalı sömürgeci devletler kendi yuvalarına çekildiklerinde, Latin ve Orta Amerika'yı kendi "arka bahçesi" gibi gören ABD, bu ülkelerle her alanda ilişkiler geliştirerek birinci derecede egemen güç durumuna gelir. Birinci Paylaşım Savaşı'ndan sonra, bölgeyle ABD daha fazla ilgilenmeye başlar.

ABD, özellikle İkinci Paylaşım Savaşı sonrası, değişik ilişki ve yardımlar adı altında bu ülkeleri kendine daha da bağımlı hale getirerek, ortaya çıkan sorunlarda ve savaşlarda bir taraf, güç haline gelir. Yarı-sömürge konumunda olan tüm bu ülkeler yeni-sömürge haline getirilerek bu yeni statü altında ABD emperyalizmi ile pekişerek bir uydu niteliğine bürünürler.

Kıta ülkeleri içerisinde Brezilya, Arjantin ve Şili gibi ülkeler ekonomik olarak biraz daha gelişkin düzeydedirler. İşçi sınıfı buralarda daha örgütlü ve sınıf hareketi görünümündedir. Kendi iç dinamiği ile gelişmeyen kapitalizm, çarpık sınıflaşmaya neden olmaktadır. Daha çok maden ve sanayi sektörleri etrafında yoğunlaşan işçi sınıfı, farklı ülkelerde değişik düzeylerde örgütlenmesini yaratabilmiştir. Kırsal kesimlerden kentlere akan göç, hızla gecekondulaşmaya dönüşerek, şehirlerin çehresinin değişmesine neden olmuştur. Gerçekleşen göç, kırsal alanda gelişkin olan devrimci mücadelenin kentlere taşırılmasına da neden olmaktadır. Özellikle Peru ve Nikaragua gibi ülkelerde bu belirgin olarak görülmektedir.

Kıta ülkelerinde, halkların devrimci mücadele ve başkaldırı hareketini yürüten salt köylüler ve işçiler değildir. Her türlü baskıya maruz kalan değişik sınıf ve tabakaların ortak savaşımı biçiminde gelişmektedir. Bir avuç işbirlikçi kesim dışında, diğer sınıf ve tabakalar, topyekün olarak rejim karşıtı güç haline dönüşür.

Bu bölgede Latin Amerika geleneği ve kültürü egemendir. Dolayısıyla tüm sınıfsal, ulusal ve toplumsal mücadele hareketlerinde bu özelliğin derin etkilerine rastlamak olası. Yaygınca görülen populis düşünce akımının kökeni taa eskilere dayanmaktadır. Günümüz halklarının mücadelelerinde "Populizm" hala etkisini önemli oranda korumaktadır.

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Hıristiyanlık, Latin Amerika ülkelerinde de yüzyıllardan beri egemen güçlerin sistemlerini korumaya hizmet eden bir işleve sahiptir. Anılan özellikten ötürü kitlesel direnişler önünde sürekli frenleyici rol oynamıştır.

Yukarıda belirtilen özelliklerine karşın, kiliseler bugün yürütülen siyasal ve toplumsal mücadelelerde önemli bir görev üstlenmiş durumdadır. Rejim yanlısı ve karşıtı olarak bir saflaşma yaşanmaktadır. Kimi ülkelerde de ezilen yığınlarla aynı saflarda bilfiil olarak savaş cephelerinde yer almaktadırlar. Bu tavırlarıyla insanlığa çok şey kazandıracaklarına inanarak, dünyanın diğer yerlerinde dinsel mutlakiyetçiliğe karşı mücadelede, farklı dinsel kesimlere örnek olacaklarını söylemektedirler.

Latin Amerika halkları toplum olarak ayaklanma ve başkaldırılarla çok önceden tanışmışlardır. Bu anlamda güçlü bir gelenekleri vardır. Köylülerin önderliğinde yaratılan halk ayaklanmaları düşmanın amansız yönelimiyle bastırılır. Zaten o dönemde bu tür hareketlerin zafere kavuşma olanağı yoktu. Öncülük zayıftı, henüz oturmuş bir yapıda değildi.

Latin ve Orta Amerika ülkeleri tümü tartışmasız toplumsal mücadele ateşiyle yanmaktadır. Bugün gerilla ve sınıf mücadelelerinin sürmediği hiçbir ülke yok gibi. Halklar; kendi tarihlerinin zengin halk mücadele geleneğinden ilham alarak bugünkü mücadelelerini yürütme çabası içindedirler.

Latin Amerika ülkelerindeki çoğu rejimler, siyasal, ekonomik ve moral alanında derin zayıflıklar yaşamaktadırlar. Bugün Latin Amerika ülkelerinin çoğunluğu ekonomik bakımdan az gelişmiş ülkeler safında yer almaktadır. Burada çelişkiler daha belirgin olarak kendisini yansıtmaktadır. Başgösteren sorunlar öylesine kısa vadede çözümlenecek türden sorunlar değildir. Son yılların en büyük ekonomik bunalımlarına, yüksek enflasyon düzeyine ulaşıldığı ve yaşamın çekilmez hale gelmesinde görüldüğü gibi, sorunlar, buralarda tüm yakıcılığıyla kendisini hissettirmektedir. Ancak devrimci ve ilerici kamuoyunda yaşanan derin siyasal ve ideolojik kriz, Latin Amerika'da sağın başarılarına neden olmaktadır. Tüm bu nedenler, ABD emperyalizminin saldırgan ve müdahaleci politikasının, öncelikle uygulamaya sokulmasının gerekçeleri olmaktadır. Amaç mevcut iktidarların ömrünü biraz daha yaşatarak çıkarlarını güvence altına almaktır.

El Salvador, Arjantin, Şili, Uruguay, Bolivya, Guetamala, Peru vb. ülkelerde, mevcut yönetimler, sağlanan askeri ve ekonomik yardımlarla daha da güçlü konuma getirilmiştir. Mevcut rejimler, ülkede yürütülen gerilla ve sınıfsal savaşımlara karşı amansız bir mücadele yürüten güç durumuna getirilmeye çalışılmıştır. Zaman zaman da psikolojik savaş yürüterek "müdahale ederim" gibi tehditlerle caydırıcı rol oynamaya devam etmektedir.

Ancak Latin Amerika halkları, tarihlerinden beri büyük bir savaşım yeteneğine ve özgürlük aşkına sahiptir. Latin Amerika'da kahramanlar, önemli bir karizmaya sahip kişiler durumundadırlar. Öyle ki, insanlar, programın değil, bu kahramanların ardından gitmeye alışkındırlar. Farabundo Marti, J. Marti, S. Bolivar, Zabata ve P. Villa gibi kahramanlar tüm insanların gönüllerinde taht kurmuş simgesel kişilikler haline dönüşmüşlerdir.

Halkların son otuz yılı sürekli silahlı mücadelelerle geçmektedir. Bazı yerlerde düşüşler olmakla beraber, hala çoğu ülkede savaşım devam etmektedir. Bazı ülkelerde mevcut iktidarların yenilgisi için gereken düzeyde değişiklikler olmamasına karşın, devrimci halk güçleri hem askeri, hem de siyasal alanda büyük gelişmeler katetmişlerdir... El Salvador'da FMLN öncülüğündeki gerilla cephesinin sağladığı başarılar, Peru'da Aydınlık Yol ve Guetamala gerilla mücadelesindeki artış ve kazandığı mevziler en somut örnekler olmaktadır. Brezil-

ya gibi büyük bir ülkede sosyalist partinin başarılı çıkışına tanık olunmaktadır.

Güney ve Orta Amerika ülkelerinin durumu kendi içerisinde, tam anlamıyla bir bütünsellik oluşturmuyor. Aralarında özgün farklılıklar vardır. Gelişmeler ve karşılaşılan sorunlar farklı boyutlarda olup, farklı "çözüm" yollarıyla bir karmaşıklık sergilemektedir.

Diğer yandan tümünün emperyalist düşmanı bir ve ortaktır. Emperyalizm olarak ABD hepsinin hedefi durumundadır. Her Latin ülkesindeki oligarşik yönetim ABD'ye dayanmakta ve onun tarafından beslenmekte, ayakta tutulmaktadır. Aynı sömürü sisteminin muhatapları durumunda, aynı politika ve yönelimlerin kurbanıdırlar. Ayrılıklardan çok, birbirini birleştiren birçok tarihsel ve güncel nedenler vardır. Hepsinde Latin geleneği, birbirine yakın, paylaştıkları ortak kültürel değerler, siyasal gelenekler vb. söz konusudur. Latin ülkelerinin birinde oligarşik yönetimin devrimle yıkılması diğerlerini doğrudan ilgilendirmektedir.

Kıta ülkelerindeki gelişmeler, tam da domino örneğine denk gelmektedir. Hem devrimci dalganın gelişmesi, hem gerileme ve karşıdevrim faaliyeti peş peşe sıralanırken, o denli birbirlerini yakından etkilemektedirler.

Ezilen kesimler arasında görülen dayanışma ve birlik deneyleri egemen güç ve iktidarlarının da birbirine yakınlaşmalarına neden olabilmektedir. "Guetamala hapşırsa, El Salvador nezle olur" sözü bu etkileşimi daha iyi ifade etmektedir. Komşu devletler gerilla ve savaşan güçlere karşı geliştirdiği operasyonlarda, birbirlerinin topraklarını atlama tahtası olarak kullanmaktadırlar. Sonuçta operasyonlarda kukla rejimler arasında doğal dayanışma sık sık gündeme gelmektedir.

Kimi ülkelerde gerilla ordusu ve demokratik muhalefet hala güçlü konumlarını koruyarak, denetimlerindeki kurtarılmış alanlarda, devlete alternatif yapılanmalarını sürdürürken, kimi ülkelerde de, alınan yenilgi sonucunda kendi siyasal ve askeri varlıklarına son vererek tarih sahnesinden silinme tehlikesi ile karşı karşıyadırlar. Bazı ilerici-devrimci güçler de hala marjinal konumlarından kurtulma savaşımındadırlar.

Çalışmamızda bu özelliklere sahip bazı ülkelerin durumlarına kısaca değineceğiz.

Sorunun daha iyi anlaşılması açısından özellikle ABD emperyalizminin kıta halklarına yönelik politikasını kısaca incelememiz gerekecektir. Kıta ülkelerinde ortaya çıkan sorunlar ve mevcut değişimler bu politika ile direkt ilintilidir. Onsuz açıklanamaz. Bütünsellik içerisinde sorunlar incelenmeye tabi tutulursa daha objektif bir sonuç ortaya çıkar.

ABD emperyalizminin kıta ülkelerine ilişkin politikası ve yönelimi

İkinci Paylaşım Savaşı'ndan sonra jandarmalık görevine soyunan ABD, dünyanın birçok yerinde gelişen halk muhalefetini bastırmak amacıyla değişik örgütlenmelere ve müdahalelere ihtiyaç duymuştur. Güney ve Orta Amerika ülkelerinde bu ihtiyaç daha yakıcı hale gelmiştir. Yeni sömürge ülkelerde, ordunun iç savaşa göre yeniden örgütlenmesinin önemli bir parçası olan "kontrgerilla", "psikolojik savaş", hatta "doğrudan askeri müdahale"ler üzerinde durarak, uygulamaya koymuştur.

Öyle ki, 1950'li yıllarda, bölge ülkelerinde -Meksika dışında- ABD yanlısı darbeler gerçekleşmiş olup, "demokratik ve ilerici yönetim"ler ile sivil görünümlü burjuva gerici hükümetler alaşağı edilmiştir. Latin Amerika ülkelerine "Askeri darbelerin zengin laboratuvarı" denilmesi bu gerçekliğe dayanmaktadır. Söz konusu faaliyetler, sürekli koşullara göre uyarlanarak günümüze kadar uzanır.

Bunun adına da "Güvenlik Doktrini" denilmiş ve piyasaya sürülmüştür. "Ulusal Güvenlik Doktrini", kendi içinde birçok mücadele yöntem ve araçlarını taşıyan kapsamlı bir doktrin özelliğindedir. Bu doktrinlerle askeri cunta ve işbirlikçi sivil iktidarlara her türlü destek ve olanak sunulmuştur.

1960'lı yılların sonunda Latin Amerika ülkelerinde, gerilla ve halk hareketlerinde görülen artış üzerine; "Ulusal Güvenlik Doktrini" daha da geliştirilerek, "Ayaklanmaya Karşı Mücadele" planı ile güçlendiriliyordu. Burada dikkati çeken önemli nokta, kitlelerin düzene entegre edilme çabalarıydı. Planın hayata geçirilmesi için tüm iletişim araçları ve diğer teknik olanaklar devreye sokuluyordu. Bölgede yeni Küba'ların doğma endişesi, ABD'yi, bazı ülkelerde ekonomik reformları desteklemeye zorladı.

1979 Nikaragua'daki devrimle birlikte, El Salvador vb. gibi ülkelerde gerilla mücadelesinin başlamasıyla ABD politikasında yeni "değişiklikler" gündeme geldi. Mevcut askeri-faşist diktatörlüklerin yıpranması bu değişikliği dayatmayı kaçınılmaz kılıyordu. Yükselen devrimci dalganın mevcut yönetimlerle durdurulamayacağı açıkça ortada idi. 1980 Reagan döneminde bu kez "Demokrasi Projesi" uygulamaya geçiriliyordu. Bu proje, Latin Amerika ülkelerinde askeri- faşist yönetimlerden sivil cuntalara geçişi sağlamak içindi. ABD emperyalizmi artık açıktan devlet düzeyinde doğrudan askeri ve politik müdahalelerde bulunmak yerine, ülke içinde sorunu içselleştirme görünümü altında karşı-devrimi pekiştirmeyi öngörüyordu. Bunu başarmak için ekonomik, politik, ideolojik ve askeri alanda birçok olanakları seferber ediyordu.

ABD'nin daha sonraki yıllarda, Grenada ve Panama'da olduğu gibi, direkt askeri müdahalede bulunması bu gerçeği yadsımaz. Müdahaleler çok zorunlu hallerde yerine getirilecek asli görevdir. Emperyalizm doğası gereği yayılmacı ve hükümrandır.

Proje oldukça çok yönlü ve kapsamlı idi. Askeri eğitim, serbest piyasayı geliştirme, Sovyetler Birliği'ndeki barışçıl grupları destekleme, anti-komünist yayınlar vb. projeler tümü yürürlüğe giriyordu. ABD bu projeyi hayata geçirmek için milyonlarca doları harcıyordu.

İşte tüm bu "Demokrasi Projesi", "Düşük Şidette Çarpışmalar" ya da "Düşük Yoğunlukta Savaş" doktrininde ifadesini bulmaktadır. ABD'li Albay Wagheistin tarafından sunulan doktrin;

1) Zorun sınırlı kulanılması,

2) Bir toplumu belli bir davranışa zorlayabilme, ya da kontrol edebilme yeteneği,

3) Barışın korunması için operasyon, terörist eylemler ve kurtarma eylemleri düzenleme yeteneği" gibi tanımlamalarda dile geliyordu.

Aşağıdaki açıklama ise "Düşük Yoğunluklu Savaş" doktrinin niteliğini daha iyi ele veriyor:

"Hedef askeri fetih değil, sosyal kontroldür. Latin Amerika'da insanları, stratejik yeraltı kaynaklarını, toprakları denetlemek zorundayız" (Gerilla bilanço çıkarıyor-G. Weber) diyordu bir ABD'li yetkili...

Sözü edilen doktrinle geniş toplumsal kesimler düşman ilan edilerek hedef alınır. Başarı şansını artırmak için "Kirli Savaş" olan gücüyle desteklenir. Halk ayaklanmalarının bastırılmasında tüm araçlar kullanılarak işbirlikçi rejimlere önemli olanaklar yaratılmış olunur. Tüm bu yönelim, tedbirler ve uygulamalar bizzat Pentagon tarafından tezgahlanır. Oligarşik yönetimler eliyle de kirli savaş uygulamaya konulur.

ABD, 1987'de kokain mafyasına karşı savaşım bahanesiyle, yüzlerce askeri Bolivya'ya yerleştirmiştir. Kalıcı üsler kurarak, Bolivya'da "Düşük Yoğunlukta Çartışma"lar için deneme programları oluşturulmaktadır. Bu program gereği bölgedeki halkın sindirilmesi için çeşitli baskılar uygulanmaktadır. Yine Peru, Panama ve Kolombiya gibi ülkelere, aynı gerekçeleri öne sürerek asker göndermiştir.

Görüldüğü gibi burada emperyalizmin genel çıkarları biraz daha ön plana çıkarılmakta ve kukla rejimlerin ayakta durmasına çalışılmaktadır.

Halkların geliştirdiği mücadeleye karşı gizli servisler güçlendirilerek faaliyetlerini sürdürmeye olanak tanıyor, baskı ve işkence yöntemleri biraz daha inceltiliyor. Ve basın-yayın faaliyetleri bu amaca hizmet etmek için yeniden uyarlanıyor.

Yine bu doktrinle, toplumsal çatışmaların kökten çözümlenmesi değil, bu çatışmaların sınırlandırılarak kontrol altına alınması hedeflenmektedir. Bunu yaparken açık askeri işgal ve müdahalelerle değil, günün dünya koşullarına uygun mücadele araç ve yöntemleriyle başarı hedeflenmektedir. Bırakalım bir askeri müdahale ve zor kullanımını, gönderilecek askeri danışmanların sayısı dahi burada dikkat ve önem kazanmaktadır.

"Washington buraya çok fazla danışman göndermemeli. Aksi halde bu Amerikalıların savaşı sanılacak" (Uzun Savaş-J. Dunkerley) diyerek dikkat çekiyor, El Salvador Başkanı Duarte... Bunun için sis perdesi ardında "Demokratikleşme" ile "kontra" eylemleri iç içe sürdürülerek amaca ulaşılmak istenmiştir.

Emperyalizmin bölge ülkeleriyle ilişkileri salt askeri ve siyasi ilişkilerle sınırlı değildir. Bunun daha iyi, sağlıklı yürütülmesi için ekonomik alanda da ilişkiler geliştirilmiştir. Ekonomik alanda kurulan sermaye ilişkilerinin yaşam bulması için istikrarlı bir siyasal ilişki ağına ihtiyaç duymuştur. 1961'de Orta Amerika için "Orta Amerika Ortak Pazarı" kurulmuştur. Bu pazarın amacı yoksul halk kitlelerine yarar sağlamak değildir elbet. Daha çok mevcut yönetim kademelerinde yer edinen diktatör, devlet başkanı, büyük toprak sahibi, kısacası bir avuç egemen güç ve uluslararası tekeller için yarar ve olanak sağlamaktır.

Bush dönemiyle başlatılan "Amerikalılar İnisiyatifi"; bir bütün olarak Latin Amerika pazarını hedefleyerek, ABD pazarına eklenmesini amaçlamaktadır.

Yine, günümüzde sözü edilen ülkelerin -tarım ülkeleri- bazılarında toprak vurgunuyla, kırsal kesimde toplumsal dengeler üzerinde sarsıcı etkiler yaratılmaktadır. "Yapısal Uyum Programı" adı altında küçük çiftçiler, devlet desteğinden yoksun bırakılarak çok güç koşullarla karşı karşıya bırakılmaktadır. Tarımsal ürünün düşük fiyatla değer bulmasına, milyonlarca insanın bankalara ve büyük toprak sahiplerine borçlu kalmalarına neden olmaktadır. Dahası ödenmeyen yüksek faizler nedeniyle de kendi topraklarını tümüyle kaybetme tahlikesiyle baş başadırlar.

Bölge ülkeleri istisnasız tümü dış borç yükü altından kalkamayacak durumdadır. Zamanında dış borçlarını ödeyemeyen ülkeler, ABD'nin tehdidi altında yaşamını sürdürmek zorunda bırakılmıştır. Bu nedenledir ki, Bolivya'nın "Kamu İktisadi Kuruluşları"na, çok uluslu tekeller elkoymuşlardır.

Bölgede yaygınca görülen, halkların yaşamını yakından ilgilendiren bir sorun da, koka sektörüdür. Bu bitkinin yetiştirilmesi bazı ülkelerde ABD'nin askeri varlığı için bir gerekçe oluşturmaktadır. ABD bu bölgede "uyuşturucuya karşı mücadele" adı altında kirli savaşın daha da boyutlanmasına önayak olmakta, katliamlara zemin hazırlayarak işbirlikçi orduya sınırsız destek sunmaktadır. ABD, Bolivya ve Kolombiya gibi ülkelere özel askeri birlikler göndererek "mücadele"de fiili olarak görev almaktadır. Bu bahanelerle Panama'yı işgal etmekten çekinmemiştir.

DEVAM EDECEK

PKK Önderlği, kendi halkını...

Baştarafı 28. sayfada

mışlardır. Ancak bu, kurumlaşmaya, devrime gidici bir konumlanmaya yetmemiştir. Parti Önderliği'nin yaptığı bir eleştiri vardır. Biraz da bizi tarif ediyor. Eleştirilerini temel alırsak;

1- Türkiye devrimci hareketi teoriden kaynaklanan yanılsamalardan kurtulmalıdır.

2- Demokrasi için mücadele ediyor, bunu sosyalizm adına yaptığını sanıyor. Sosyalist mücadelenin içinde olmak zorundadır. Sosyalist söylevli olmak durumundadır. Doğru bir teori üzerine oturmayan hiçbir mücadelenin başarıya ulaşma şansı yoktur.

Hemen şunu söyleyeyim: En radikal geçineni bile söylemde, yani ideolojide kemalist etkilerden kurtulamamıştır. Yoksa, yazıda ulusal kurtuluşa ayrı, pratikte ayrı tavır almak anlaşılır gibi değildir. Dergide okuyorum farklı, tabana gidiyorum farklı düşünceler var. Bundan kurtulmak durumundayız. Eğer ideolojik, politik, pratik farklılıklar olmasaydı, herkes birlik olurdu. Devrimci iktidarı isteyen, Türkiye'de aralarındaki suni, ben merkeziyetçi anlayışları bir yana bırakıp, gerçekten Kürdistan devriminin objektif olarak Türkiye devrimine sunduğu olanaklar ve kendi olanakları üzerinde yükselmesi gerekir. Parti Önderliği'nin çağrısı var. Ortak mücadele cephe örgütlemesi için çağrı var. Eğer devrim yapma iddiası varsa, buna yanıt verilmelidir. Türk solcuları açısından öyle bir araya gelmeyi engelleyecek noktalar yoktur. Ama öyle istiyorlar. Kuşkusuz Türk solu da ayrışmıştır. Türkiye devrimcileri, Türkiye'ye uygun bir devrimci kimlik, kişilik oluşturmadan bir araya gelemez. Zaten başarılamayan da budur. Eğer parti bir ideolojik birlik, pratik birlikse, yaratılacak birlik veya parti böyle olmak zorundadır. Ben inanıyorum bu yaratılacaktır. Bunun özellikle ideolojik-politik zemini vardır. Bunu pratiğe dönüştürme çabasının var olması söz konusudur. Demin ifade ettik, bu konuda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin deneyimleri vardır; kurumlaşma, partileşme, insanı değiştirme anlamında.

Burada tanık olduğum bir şey var. Parti Önderliği'nin ruhunda da gördüm, bir yaşam biçimiyle kendisini özdeşleştirme vardır. Başkan'ın içine girdiği ruhsal durum, mimiklerinden, tavırlarından yakalamak mümkündür; iddiası ve pratiğiyle Kürdistan devrimine denk düşen bir yaşamı söz konusudur. Belki de bu böyle olmasaydı, kişi olarak ayakta olması mümkün değildi. Bırakın ideolojik; ruhsal, sağlık açısından bile ayakta durması mümkün değildi. Öyleyse, Türkiye devrimine soyunan bireyler, demin saydığım yüksek bir kişiliğin özelliklerine sahip olmak durumundadırlar. Mutlaka bu bireylerin bir tarihi varsa, bu tarih temiz olmak durumundadır. Politikayı birlikte yapmak, birlikte üretmek gibi konularda kenetleşen bir çekirdek oluşturulabilirse , ki bu potansiyel olarak mevcuttur.

Görüşmemizden dolayı teşekkür ediyor, mücadelenizde başarılar diliyoruz.

Demirel de ulusal sorunun çözümünü esas almak zorundadır

Baştarafı 5. sayfada

olduğu hükümetler kanalıyla hayata geçirmelidir. Bunun çok önemli olduğunu burada belirtmem gerekiyor.

-Sayın Başkan, ateşkes ilanınızdan sonra hemen hemen tüm çevreler olumlu veya olumsuz tepkilerini dile getirdiler. Şimdi kamuoyunun da merak ettiği bir soruyu sormak istiyoruz. KDP lideri Mesut Barzani'nin bu sürece ilişkin herhangi bir tavrı mevcut mudur? Bu konuda sizlere ilettiği herhangi bir görüş var mıdır?

A. ÖCALAN: Tavrı olumlu olmuştur. Bizim, sayın Mesut Barzani ile bazı mektuplaşmalarımız oldu, ve olmaktadır. Onun da bu birlikçalışmalarına ve ateşkes sürecine olumlu yaklaştığı izlenimlerini elde etmekteyiz. Zaten Kürdistani Cephe temsilcisi olan sayın Talabani ile biz bu adımları belli bir diyalog içinde atmaya çalıştık. Bir anlamda sayın Talabani bütün cephe güçlerini ve bu arada KDP'yi de temsil etmektedir. Dolayısıyla hepsinin belli bir desteği vardır. Bu konuda da herhangi bir yanılgıya düşülmemelidir. Özellikle geçmişte olduğu gibi Kürt hareketi içinde ayrılık yaratıp, boşa çıkarma girişimleri bu sefer etkili olmayacaktır. Çeşitli güçlerle yürüttüğümüz birlik çalışmaları eskisi gibi böl-yönet politikasına fazla şans tanımayacaktır. Ben buna eminim. Özellikle hemen her gün artan birlik talepleri vardır, yaptığımız çağrıya ilişkin olarak. Hepsi son derece duyarlı ve bu adımımızın sağlam gelişmesinin çok önemli olduğunu ve hatta atılan adımdan büyük coşku duyduklarını belirtmektedirler. Buna sayın Mesut Barzani de dahildir.

O bir destandı!

Baştarafı 2. sayfada

Dün tezcanlı olduğumu farkettim, bu sıcak kanlılık elbetteki pek olumlu değil. Hele bir komutan adayı açısından hiç, helikopterler kafamızın üstünden sakin ve kızarmış piliçler misali geçerken, kleşle atmamak için kendimi zor tuttum ve bir o yana bir bu yana koşup durdum, o coşkumla.

Tabii ki eleştirildim. Tezcanlılık ve kahraman olmaya çalıştığım yönde. Savaşı sevdiğim bir gerçek, silah kullanmayı severim ve kahramanca savaşmak da istiyorum. Ama kahraman olmayı gerçekten istemiyorum. O yönlü sivrilmem, savaşabilecek anlardaki dayatmalarımdan ve kendimi hemen ortaya atmamdan kaynaklanıyor. Ne kahraman olmayı istiyorum ne de öylesini kaldırabilirim. Ve bu etkiyi, izlenimi mutlaka kırmak istiyorum. Bunu da bir daha öylesi anlarda kendimi ortaya atmayarak yapmam ilk adım olacak. Ve kendi kendiminde dikkatini çekmek isterim. Her ne kadar savaşacak, savaşta güçlü bir insan olarak değerlendiriliyorsam da şunu kafama kazımamam lazım ki savaşabilecek tek insan ben değilim, o yönlü havalara girmemem lazım.

Bu çıkışların, bu savaşma arzularının o yönlü savrulmaması için dikkatimi ve kulağımı çekiyorum.

Çalışma defterime yazdığımı aynen geçiyorum; Özgürlüğün, gerçek umutların, barışın, sevgilerin, insanlığın ebelerindenim; Ben bir devrimciyim... Dünün, bugünün ve yarının sonsuz ve sönmeyecek ışık kaynağımızın; uğruna, yoluna baş koyduğumuz ulusal liderimizin talimatıdır; "Devrim fırtına kişilik ister".

Ve elimle, beynimizle, yüreğimizle, zerrelerden tüm bedenlerimize dek kendimizi adadığımız bu kurtuluş kavgamızda, bu fırtına kişiliğin amansız takipçisi olacağız, bizi var eden, varlığımıza neden olan gerçeğimiz budur!...

11.7.1992/ Çıkıp Dersim dağlarında türkü söylemek istiyorum. İşte içimi saran sevda, işte beni yakan hasretim bu...

16.7.1992/ Devrimci için görev alanı önemli değildir. Bu bir; ikincisi "mihnetle devrimcilik yapmanın... artık olmayacağı bunları yapmazsak devrimci yaşamdan kopacağımız..."

7.8.1992/Bayan olarak eyleme mutlaka güç vereceğiz, zincirleri kırmaya kararlıyız ve partimiz de güç veriyor, bize yol açıyor. Yürümeye kararlıyız. (Rubarok'tan söz ediyor)

DUYURU

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yaygınlık ve derinlik kazanmasıyla birlikte, bunun gerçek yaratıcıları olan şehitlerimizin sayısı da çoğalmaktadır. Her şehidimizin yaşamı bir roman özelliğindedir. Ancak şehitlerimizin adına layık bir şekilde tanıtmada yetersiz kalındığı da bir gerçek. Bunun savaşın yürütüldüğü koşullardan kaynaklanan çok yönlü nedenleri vardır. Dolayısıyla çoğu şehidimize ya gecikmeli olarak, ya çok sınırlı bilgiler halinde ya da isim veya fotoğraf düzeyinde gazetemizde yer verebiliyoruz. Elbette kahraman şehitlerimiz buna layık değildir, her biri ne kadar tanıtılsa yine de azdır. Savaşın büyümesi sonucu ortaya çıkan bu zorluklar, bu konuda daha fazla çaba ve sorumluluğu gerektiriyor.

Bütün okuyucularımızı, yurtseverleri, dostları bir de bu yönüyle şehitlerimize sahip çıkmaya çağırıyoruz. Şehitlerimizi tanıyanların; bu konuda sorumluluk üstlenip yazı, fotoğraf, anı vb. materyalleri gazetemize ulaştırmalarını bekliyoruz.

Haki Karer yoldaşın şahsında tüm
MAYIS AYI ŞEHİTLERİNİ SAYGIYLA ANIYORUZ

